

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Baggesen, Jens Immanuel; af Jens Immanuel
Baggesen

Titel | Title:

Danfana : et Maanedskrift

Bindbetegnelse | Volume Statement:

1816: Jan.-Juni

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh. : Danfana, 1816-1817

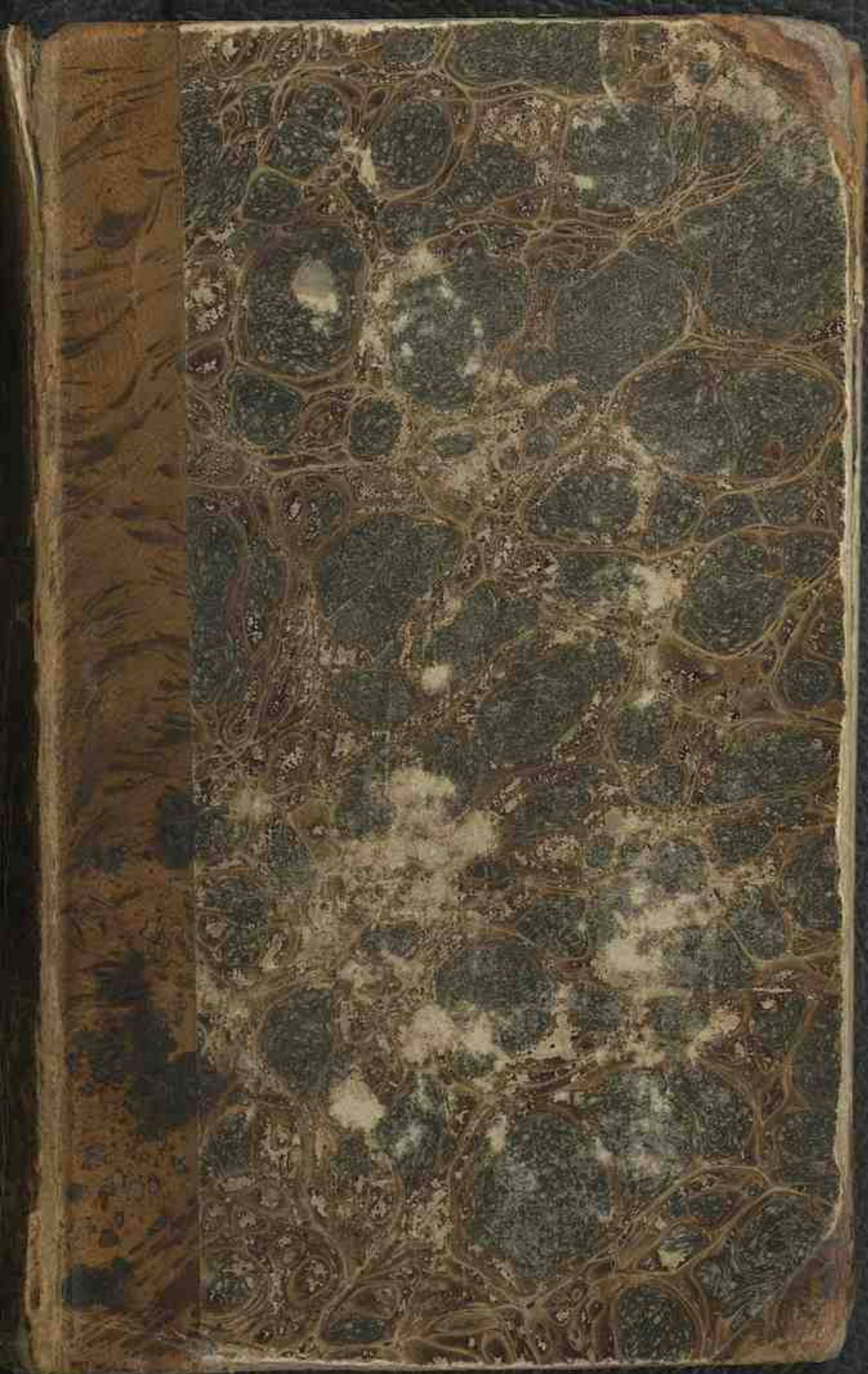
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

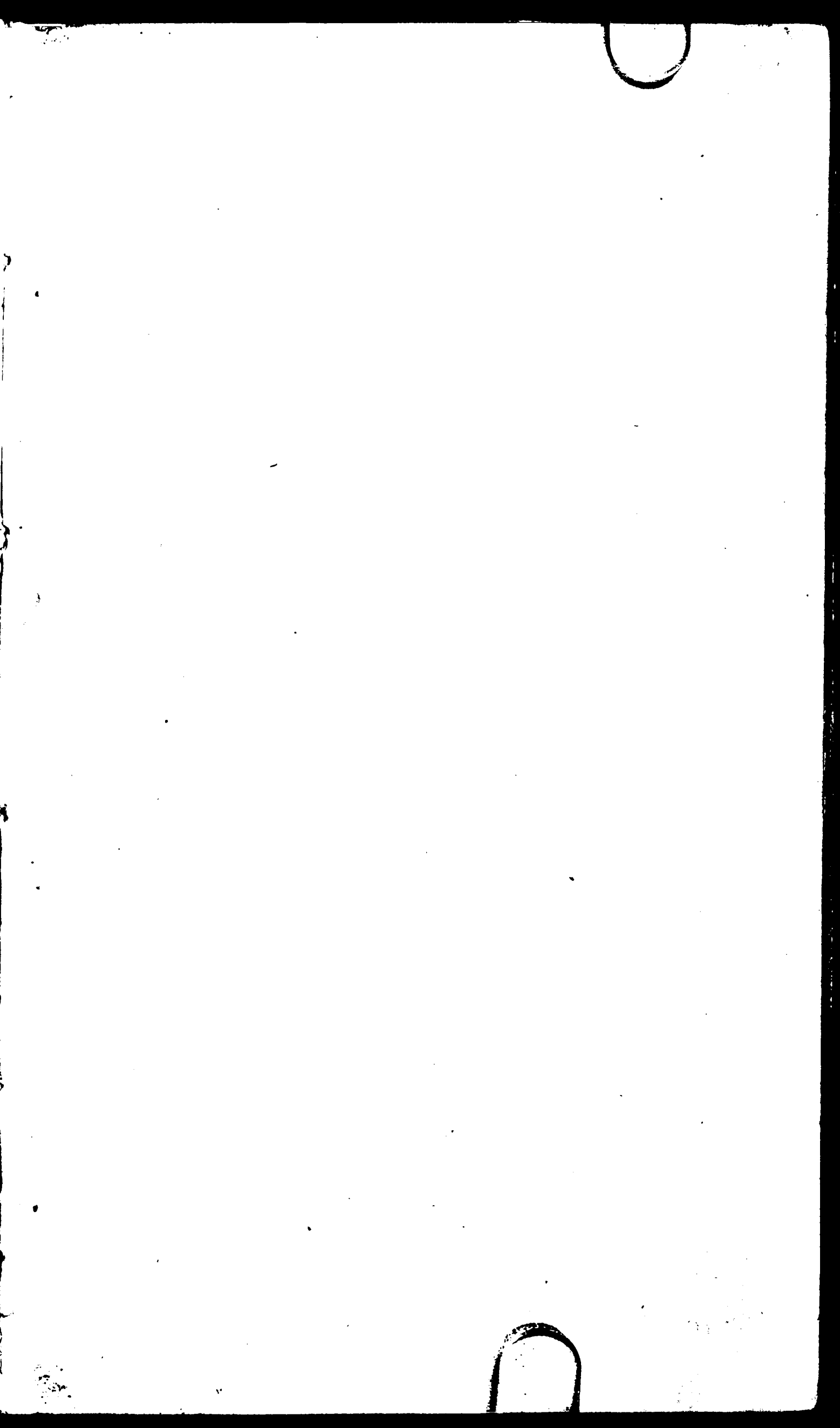
22-46-80

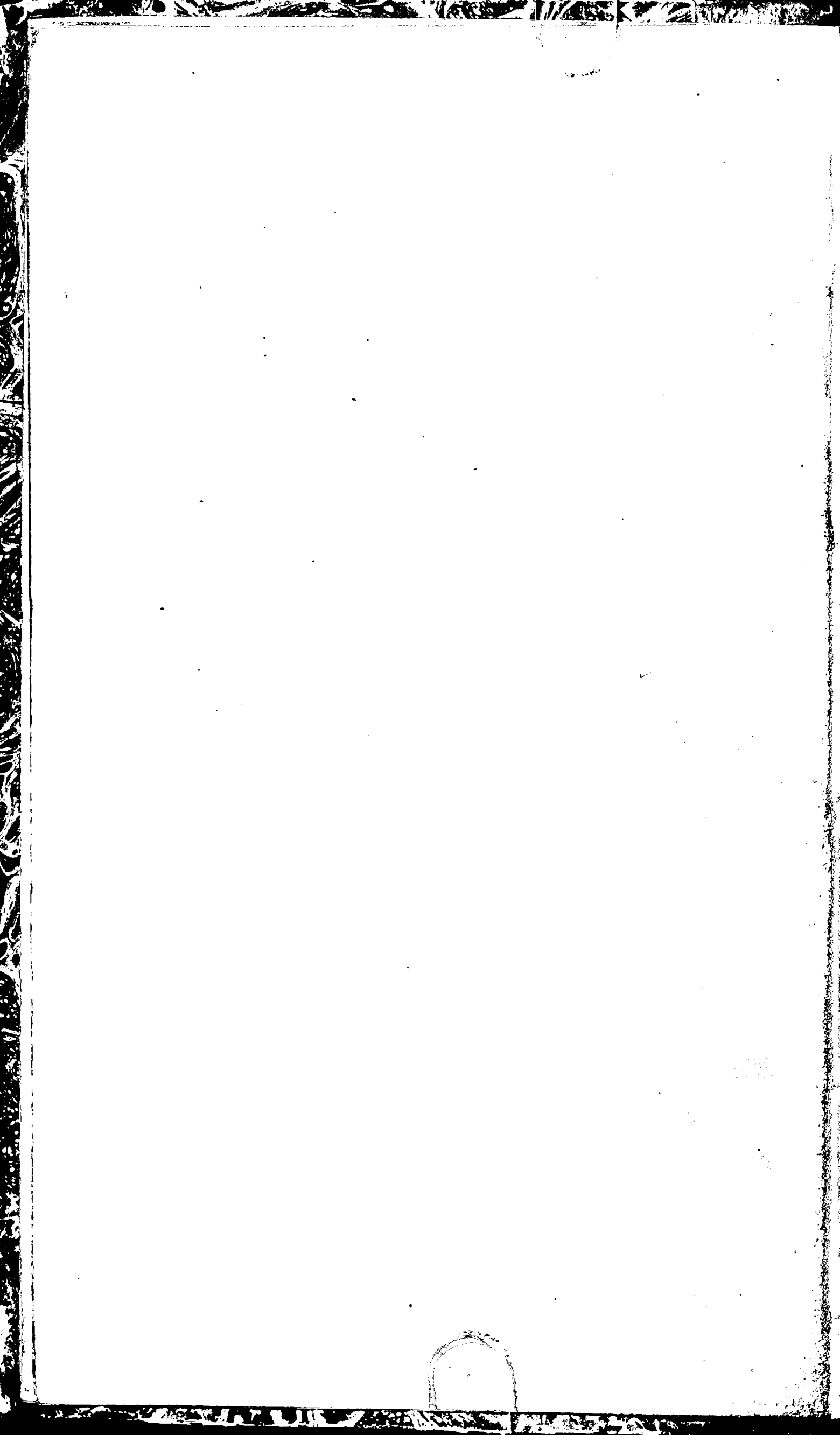
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130017630319

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

Januar.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brunnich,

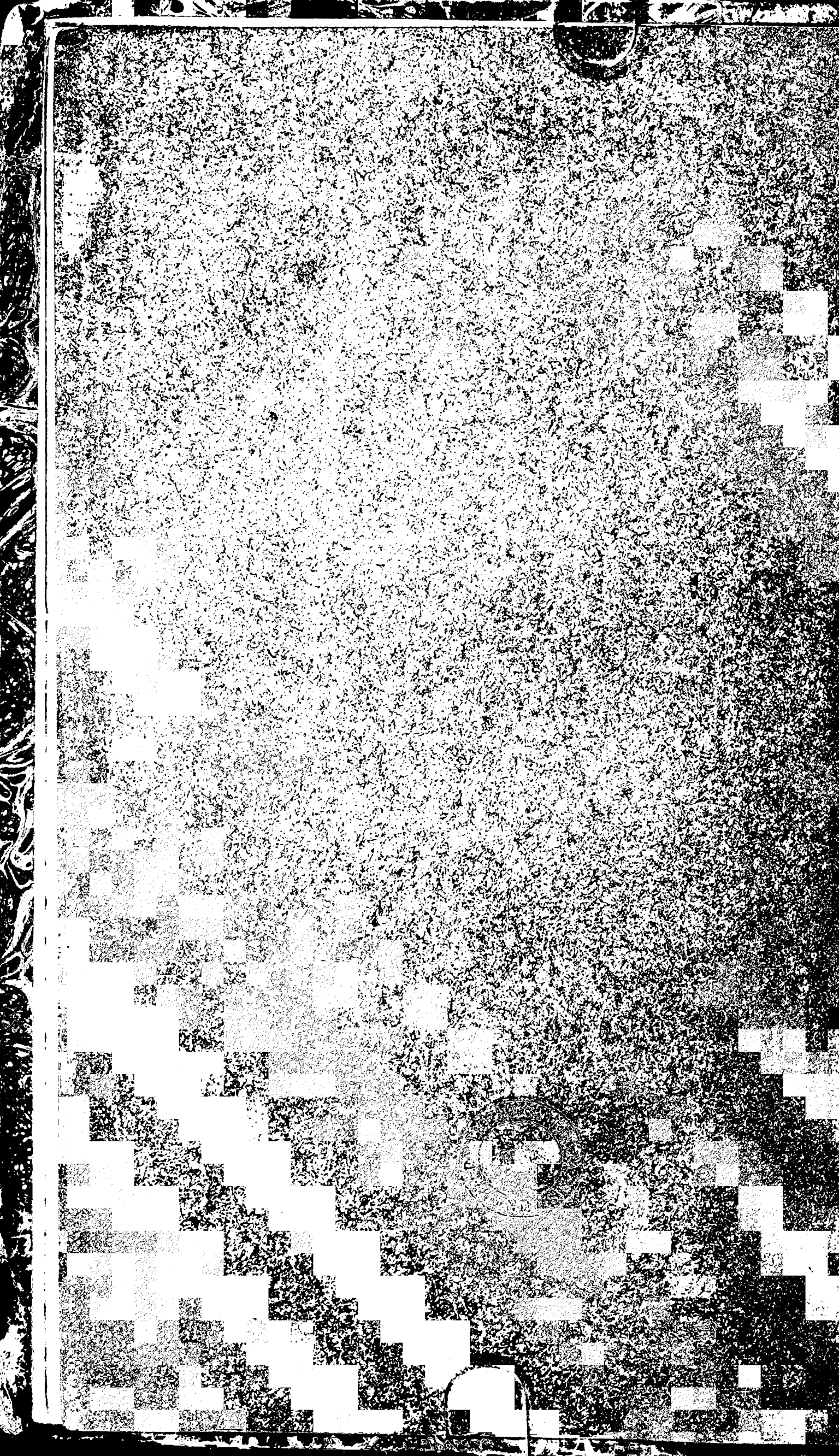
Kovstræde No. 128.

J. J. D. 2000

I n d h o l d.

Danfana. Maanedskriftets Bestemmelse, af Udgiveren.	S. 1.
Til Danfanas Døttre, af samme.	9.
Ode til Sommerfuglene, af samme.	12.
Forsøg til Oplosningen af Gaaden: Det evige Sindbillede, af Just Thiele.	17.
Sphinx's Tiltale.	
Svar.	
Til Sphinx.	
Elegie til Just Thiele, af Udgiveren.	60.
Den sidste Prøve, af Ludvig Heiberg.	67.
To, en philosophisk Ballade, af E. F. Weyse.	77.
Litterariske Nyheder, af Udgiveren.	98.

D a n f a n a .

Udgiveren:

” Kun Trællen kan frygte.”

Musen.

” Men Helten kan døe!”

Udgiveren:

” Saa trøster hans Nytte

” Den grædende Mre.”

Evald.

Maanedskriftets Bestemmelse.

Uagtet der neppe kan tænkes nogen fædrelands-
kærligere Hensigt, end den, jeg har med nærvæ-
rende danske Maanedskrifts Udgivelse; og uagtet
fast enhver dertil bestemt Afhandling noksom vil
udvise for upartiske fornuftige Medborgere, at
uegennyttig Lyst til at bidrage mit til Litteraturens
Forædling, bestæler min Nytte af det Kald, jeg,
selv paa mine Fienders Ord, maa træde, at have

*) For Navnets, dets egentlige Betydning, og Ind-
skrænkelse her til samme, mindste Spillerum, skal en
seenero Afhandling aflægge Regnskab.

faaet, holder jeg dog for — med Hensyn paa Mængden af letsindige Domme — foreløbigen at skyde Sagen og mig selv en nærmere Erklæring.

Der var en Tid da jeg var elsket i mit Fædreland; og ingen veed bedre end jeg, at denne Tid er ikke meere. Jeg elskede det dengang, som et Barn, og blev elsket igien, som et saadant; min Alder og Uerfarenhed tillod mig ikke, klarligen at indsee, hvad der i noget som helst aandeligt Anliggende tiende til dets Beste; og, saae jeg det end stundom, tillod den Ynglingen, ikke blot klædende men paaliggende Bessedenhed og Aigt for Ældre mig ikke, at sige saa ganske ligefrem hvad jeg saae, som den alderstegne modne Lysets Ben tør og bør det i sin Sphære. Lysten til at elskes gif desuden naturligviis med Narene lidt efter lidt over til Stræben efter at agtes; ligesom, i og med samme, Forsøgene paa at more forvandlede til maaskee mindre heldige, men sikkert langt fortienstligere Anstrængelser for at gavne. Dette allerede, som en mindre elskelig Fremgang hos Skribenten — tilsammentræffende med en, desværre, vel meer end noksom følelig Tilbagegang i hans hiemlige Spillerum — forklarer tilstrækkelig Tabet efterhaanden af en Vndest, der lidt efter lidt naturligviis ogsaa under saadanne Omstændigheder tabte noget af sin Vnde.

Et temmelig langt Ophold uden for mit Fædreland, og, medens dette, under Arbeidet for at danne mig det Fortrindlige deri, dets egentlige Dannished, værdigere, Beskæftigelsen med Aands-
svælsker, der syntes et andet Parnas end Herthas helligede — et vist udenlandsk taaleligt Navn og Rygte i den større litterariske Verden — og især en Slags Gæsteborgerkab i den tyske Litteratur, fiernede endnu meere fra mig den Hiemets aandelige Kred, der hellere gaaer tilbage paa egen Haand, end fremad ved en andens. Kommer nu til, at Litteraturvæsenet her hiemme i de sidste Tider var blevet, hvad man kalder et sluttet Selskab — hvori jeg blot af og til som reisende Medlem syntes at indfinde mig' — maatte jeg virkelig have tabt al Tidshynde, Menneskekundskab og Skionsomhed, hvis jeg, for nærværende Dieblif, i det, der opmuntrede og lønnede min Stræben for tredive Aar siden, troede at kunne maale mig med den mindste Dverg i Modens Poesie, end sige med sammes største Kiæmpe. Ogsaa forsikrer jeg høitideligen, at det hverken er mit Biemeed eller Attraa. Ikke, som om jeg var ophvjet over al forfatterlig Forfængelighed — ikke, som om det jo endnu vilde kildre mig, at elstes af det Fædreland, jeg umueligen kan aflade at elske — ikke heller, som om den mig eengang vinkende Krands

havde tabt alle Fortryllelser for mig; men fordi jeg har en ganske anden meget høiere Hensigt, end alt dette, og fordi jeg aldrig attraaer, hvad jeg eengang veed, jeg umueligen kan opnaae. Selv om jeg nu paa eengang vendte om fra den Wei, jeg tidlig foresatte mig at vandre, for at naae mit langt ud over Nutidens Hvilehøis Kors *) liggende Maal, vilde det være for sildig. For at bringe det i Hellighed til den Høide, at hænge sine Handsker paa Solens Straaler, maa en poetisk Hellig-Anders indride Parnassets Slagelse-Marker paa et nattegammelt Føl, og ikke paa en stiv halvtredstindstyveaarig Kleppert. Som Døgn-skrivent har jeg eengang for alle fordærvet det med mine Samtidige. Ogsaa om sit gode Navn og Nygte kan den i Ny komme, for Resten nok saa uskyldige, fædrelandske Muse sige med andre Tomfruer:

”Vor Ære er en De, paa alle Kanter steil:

Hvo eengang ude er, ta’r altid deraf feil —”

saalænge der nemlig handles om den Ære, der har blot Navneværdis til en vis Tid og paa et vist Sted — den Ære, i hvis populære Tempel Rozebue

*) En Høide uden for Slagelse, nær Weien fra Corser; hvorhen, efter det gamle Sagn, Egnens helige Patron blev bragt igiennem Luften fra Joppe.

langt overstraalet alle sine glimrende Medbeilere —
med eet Ord, den Ære,

”Jeg kunnet har, og kan, og vil undvære” —
ingenlunde af Foragt for den (thi sandelig, ingen Yndest, intet Bifald, ingen Hæder er at foragte) men af Ugtelse for noget høiere, og af Kierlighed til noget varigere. Dette veed jeg, og vidste det allerede længe. Hvo der har læst mine Forsøg i Modersmaalet, kan have lagt Mærke til, at det ikke var Digterkronen, jeg især lagde det an paa at vinde; og hvo der har kiendt min Færd og Fremgangsmaade i det virkelige Liv, maa sige sig, at jeg snarere har modarbejdet min Digterlykke, end lagt det an paa, at befordre og sikke den. Eene, fra Begyndelsen af min Skribentbane, uden støttende Familieforhold, uden fremhielpende Slægtskab eller Svogerstab, stræbte jeg ikke engang at afhielpse disse Mangler ved andre sikke Midler til Popularitet, som (Ewald undtagen) hver anden Digter i Danmark meer eller mindre har benyttet til en Slags Rodfæstning af sit aandelige Træ i Selskabet og den virkelige Verden. Ikke Medlem af noget Kiøbenhavnst Selskab, ikke engang af nogen Klub; intet Led i nogen borgerlig Kiæde, aldeles ingen Rolle spillende (selv fielden Tilskuerens) paa noget offentligt eller privat Theater; ikke tilhørende noget Corps, ei engang Studenternes,

end siige Professorernes; uden Interessentskab, udeluft af enhver større eller mindre Broderkreds, privatiserer jeg i egentligste Forstand, ikke blot uden partist Publikum; men uden mindste Tilstød i paakommende Tilfælde af et Privatissimum. Skiondt Frimurer, har jeg kun een eenesie Gang, for mange Aar siden, indfundet mig i den herværende Loge; og hvor lidt jeg hører til det Skandinaviske Litteraturselskab, der blev stiftet i min Stue, kan man see af Listen paa dets Medlemmer, hvoraf mit Navn er udeladt. Sandelig, havde jeg efterstræbet nogensomhelst Dictatur i Sangens Rige her hjemme, havde jeg, som man vil beskylde mig for, lagt det an paa, at hæve mig selv eller nedtrykke andre i den offentlige Mening, vilde dog vel det første, jeg havde sørget for, have været, paa een eller anden bekiendt selskabelig Maade at tilvinde mig et Partie; det er neppe selv mine Fiender troligt, at denne paafaldende Forsømmelse fra min Side, skulde reise sig af blot Eenfoldighed, eller Uvidenhed. Thi saameget maatte jeg i det mindste have lært, ved Omgang med store Rollespilere udenfor mit Fædreland, at man unuelig kan siige høit i nutidig offentlig Anseelse, uden ved Hielp af et hurtig hævende Partie, eller for medelst en langsom varsom og taalmodig Kryben. Det sidste Middels Anvendelse falder det neppe

nogen ind at tiltroe, end sige forekaste min kritiske, og ikke fielden satiriske Gienganger.

Jeg g;entager altsaa ved Nabningen af denne Ny, den danske Genius helligede Hytte, hvad jeg paa hundrede Maader har yttret og v;ist: at det nemlig ikke er min nutidige Hæder, min borgerlige Anseelse, min personlige Binding; men det inderlig elskede Moderssprog's Helligholdelse og Bevogtelse jeg har for Die. Mit Kaldsbrev til et lille sproghilosophisk og æsthetisk-kritisk Præsteskab, har jeg indvortes i mit Hoved og Hierte, og udvortes i mine litterariske Venner's og Fiender's eenstemmige Tilstaaelse. For saavidtreen vis Opofrelse af jordiske Fordeele, udstandne Prøver, og allehaande smaae og store Forfølgelser, synes meere at forsøge end at formindste Værdigheden til himmelske Kaldsforretninger, troer jeg og at turde smigre mig med en meer end almindelig Indvielse. Men forsaavidt en hvilkensomhelst Helligdom's Bevogter, i sin stridende Kirkes farefuldeste Tid, fremfor alt behøver et uforfærdet Mod, urokkelig Fasthed, og smilende Foragt for legemlig Død og Undergang, veed jeg, at den ældgamle Moder Dana selv, ingen fiækkere og trofastere blandt hendes Sønner havde kunnet vælge til Præst i sit Danfana.

Jeg aabner det her med en ny Begiængelse af de fordums Iffis Myfterier, saaledes som især tre Helligdommens Indviende, ved deres unge Musers Optræden, have sat mig istand til at fire dem. Gaaden: Det evige Sindbillede, kan overalt ansees som Forgaarden til nærværende Danfana, i hvilken Sphinx ligger Indgangen vogtende, som i flere Oldtidens Templer, eller — uden Billedsprog — benævnte Gaade indeholder i Korthed Texten til dette philosophiske og poetiske Maanedskrifts følgende Forklaringer, det være sig i Afhandlinger eller Sange.

Maatte de saa Edle, hvem Menneskehedens Eene Fornodne, min Gaades hemmelige Kierne, og Fædrenelandets herlige Paladium, Sproget, ligger paa Hierte, ane, forstaae, og tilsmile min i Hensyn paa mit forgiængelige Selv høist utaknemmelige Bestræbelse; Dog — hvis og ikke —

*Arma dabunt Superi victricia, tessera Christus,
Crux signum, noster buccina Justus erit.*

*Jo. Bochi us, in Elegia ad Principes
Christianos.*

Skrevet den 1ste Januar 1816.

J. Baggesen.

Til

Danfanas Døttre.

Rige Fugl kommer susende,
 Kommer brusende
 Med sin Hams forlystende Prang.
 Fattig Fugl kommer hinkende,
 Kommer linkende
 Med sin Barms uskyldige Klang.

Danmarks Helikons Frøkner og Fruer,
 Herthas søde parnasfiske Duer,
 Hvor nu Fugl flyver ind, flyver ud,
 Ei paa Lyrens, ei heller paa Luurens,
 Ei paa Kunstens, og ei paa Naturens;
 Men paa Modens de vinkende Bud.

Af! hos Eder, I Hulde, der vanter
 I aandelig Leeg og i Spøg
 Saa mangen en Høg over Høg
 I Flyven — fra Lærke til Giøg.
 Naar I hører, I Søde, det banker,
 Det er altid et Digterbesøg.

Seer I deilige Farver at spille,
 Eller hører I Nynnen i Smugl,
 Det er Skjalden — den store — den lille —
 Den rige — den fattige Fugl!

Medens hin inden Tilliens Stranker
 Udfoldende Regnbuens Glands,
 Med den hundrediede Svands,
 Og fortryllende Billeders Dands,
 Stolt, i legemlig Synlighed, spanker,
 Den Lille med Spurvopuffelanker
 Gemeenlig kun kommer i Tanker —
 Undseelig, formedelst de smaa
 Skinfattige, lurvede, graa
 Duumbuxer, den Staffel har paa.

Derfor naar i Farvernes Lnen
 Der høres en underlig Sang,
 Det klinger, som Vinden i Stuen —
 Og Helikons-Frøken og -Fruen
 I Sofaen vinke: kom! kom!

Men toner usynlig engang,
 Som slog det med Flagren paa Rude,
 For de Smaa paa Skammelenes Pude
 Den inderlig bævende Klang,
 Det høres, som Vinden derude —
 Og den bryder ingen sig om.

Dog lod og de Ni sig forføre
 Til Farten paa tydsk og paa spansk
 I Modens nærværende Føre
 Med døvende Billeder bag Øre,
 Jeg veed, at de Er end e mig høre,
 Hvis Nnde mig tryller paa dansk —
 Og dem er det mig om at gisre.

D d e
til Sommerfuglene.

(Eubvig Heiberg helliget. *)

I Blomsterengle, som min Aand forynge,
Mens Diet fro betragter eders Klynge
Paa Lillien under det krystalne Tag,
Nu Fugle der, hvor Fantasien bygger
Sit Drømmeslot i morgensøde Skygger,
Hvor Billeder om Billeder sig slynge,
Omflagerer mig, med hulde Vingeflag!
Thi, Luft-Libeller, Ether-Amoriner,
Aglajer, Thålier, og Euphrosiner,
I Sylfer! Eders Yndling vil jeg synge
Min Nymphes Tak paa sin Forvandlingsdag!

*) Efter en min lille Søn tilsendt Foræring af hans Insekt-Samling paa Festsdagen den 28de October 1815.

Dg du, som, da mig nylig midt i Toget
 Mod Ogler, Tuder, Kryb, og saadant noget,

Den knappe Støvet's Pandserkiorte sprak,
 Mig nogen baded i den reene milde
 Danfaas styrkende krystalne Kilde,
 Hvis Grotte skjulte mig for Flokkens vilde

Forfølgelser med Skierm mod Pølen's Nat,
 Laan mig, du Perle mellem blide Muser,
 Hver Lyd, der i dit lette Nordlys sunde
 Hvert Sommerfugletræk i Dannersproget,
 Til med lidt Glands at spragle Sangens Tal!

Men, Himmel! tør jeg troe de hulde Syner?
 Paa Balsambolstere, paa Bellugtdyner,

J Besyrvugger af ambrosisk Duft,
 Som Fryd-Riærminder løst fra Veemods Stengle,
 Som spæde sinaa nysødte Haabets Engle,
 Med Serafblik og Kerubsienbryne

De smile, legende med Lys og Lust!
 Jeg seer dem stige, vrimle, flagre, skimre,
 Lig tusindfarvte Morgenstærner glimre,
 Straalspille, tindre, flamme, funkle, lyne
 Høit over deres Krysalibers Gruft.

I Sværm af Poinpens Helikoniader,
 Foran dem alle, svæver Sangens Fader *)

Paa Lilievinger til Parnassets Top:

Ham følge festligklædte Danaider,

Halvguder, Kamp-Heroer, Titanider,

I Duggens Huldgudinders Perlerader,

Med alle Blomsterbørn, til Templet op;

Mens bag dem Naanskinhavets Doridiner,

Dg alle Sangens samtlige Seliner

Fra Templer, Hytter, og Olympens Gader

Med Ynde slutte Skionheds lyse Trop.

Opvaagnet nylig selv af Sangens Dvale,

Bed Bredden af mit lille Blomsts Kastale,

Paa Rosens og paa Lilliens Fødselsdag —

Med egen Larve dybt i glemte Gruber,

Nu Karab selv imellem frøe Keruber,

Høit hævet over Fienders tanse Dale,

Skyleiret i bevinget Bennelag —

Med skærpet Sands, med Millioner Dine,

Naturens Pantheon jeg seer sig høine,

Mens alle Kunstens Aftenstærner dale,

Dæft med Uranioners Himmeltag.

*) Papilio Apollo.

Jeg seer de Farver, Lysets Pensel maler —
 Jeg mærker Ord, som Livet eene taler —
 Jeg hører Lyd, som intet Ekko naaer;
 Jeg lytter til ukiendte Melodier
 I Blomsternyn og Nordlysharmonier,
 I Slag paa Slag af Idas Idealer,
 Og Klang af Harpen, Livets Engel flaaer.
 Men Sangen selv flaaer lyse gyldne Triller,
 Og Klangen, som i Blomsterhimlen spiller,
 Er Havets Rødme lig, naar Solen daler,
 Og Luftens Smil, naar atter den opstaaer.

Saaledes saae det første Blik herveden
 Rundt om det end usete Selv i Eden
 Nyfæbte Væsners underfulde Dands:
 Naturens hele hulde Børnevrimmel
 I Flod og Eng og Luft og Skov og Himmel,
 Henrykt, med Glædens Bittren og Tilbeden,
 Begynde Livets lyse Jubeldands —
 Mens flyvende Saphirer og Rubiner,
 Og Ild-Keruber, rundt, og Serafiner,
 Som om de tændte Lys i Evigheden,
 Dpfyldte Rummet's dybe Nat med Glands.

Men hvad er i det Stjernehav af Luer,
 Hvor i jeg de bevingte Blomster sneer .

Min hjertebrustne Larves Stjerneflugt?
 Den næste Kerubs Blik det ueppe skimter,
 Det flyver op af Støvet's Mulm og glimter
 I Himmelshøiden over Jordens Luer,

Eet Lyn blandt dem, der aldrig slukkes ud —
 Det nynner mellem Straalerne, som spille:
 Hvor er du stor, Natur, selv i det Lille!
 Og hvad var i din Skønheds Tempelbuer
 Min Gnist, hvis den ei tabte sig i Gud!

Held denne Gnist ei blot i Evigheden,
 I Lysets Favn høit over Orne-Needen,
 I Tanke-Kilden, af hvis Væld den sprang,
 Hvor den med dem, som længst i Tiden brændte,
 Hvis aldrig slukte Lys tilbagevendte,
 Med alle Stærterne, som vandred heden,
 Chorflammer i den løste Gaades Klang,
 Held den, hvis Farvespillet her i Livet,
 Som blev dens givne Tankestraale givet,
 Og fandt en venlig Andagts-Gnist heneden,
 Der gierne sig med den til Kilden svang!

Forsøg

til

en Forklaring af Gaaden:

Det evige Sindbillede,

ikke blot

Litteraturens Oprindelse,

men

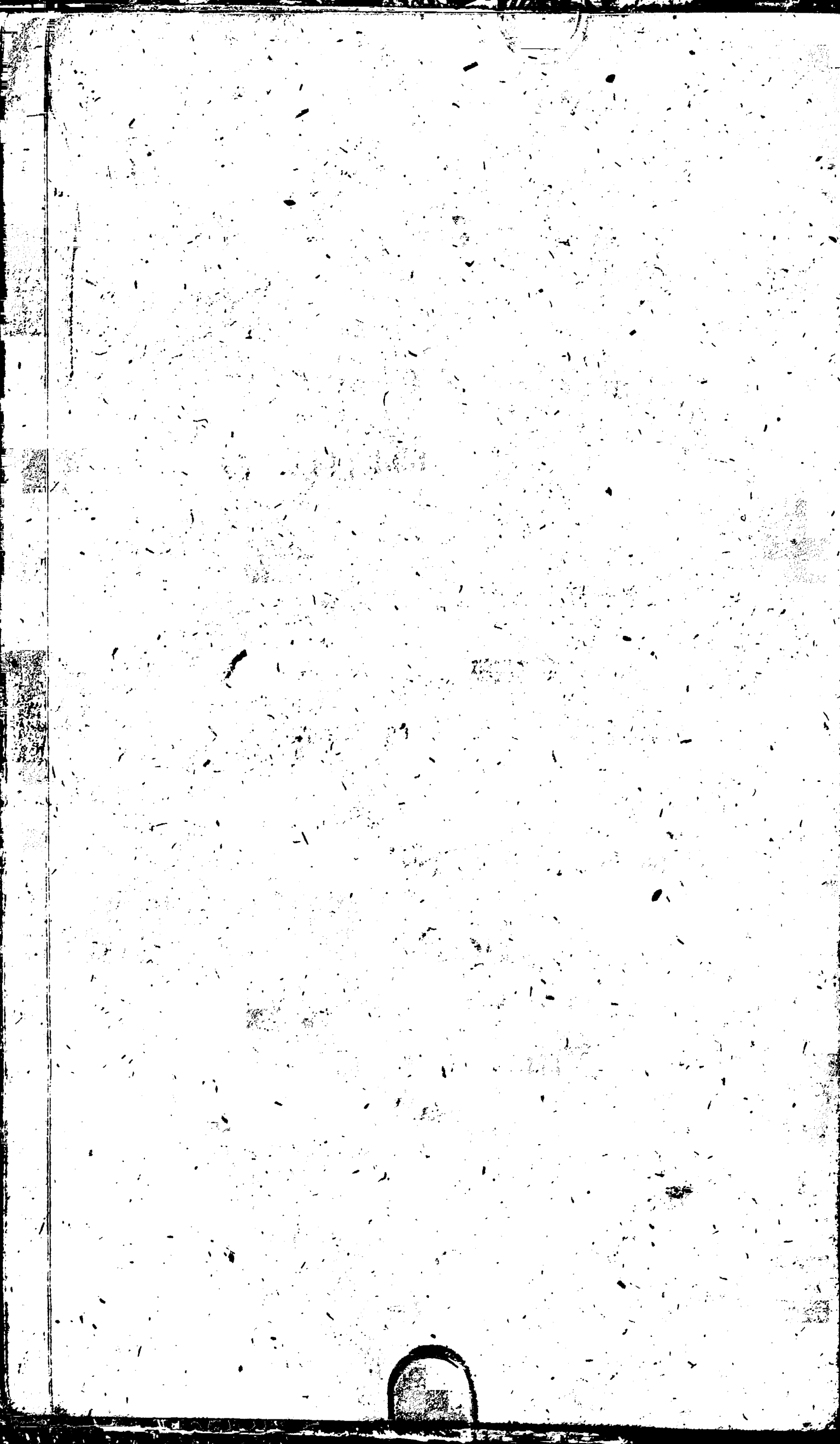
Philosophiens Maal og Ende.

Davus sum, non Oedipus! —

Terent.

Af

Just Thiele.

Sphinx's Tiltale.

Jeg synker dybt og dybere i Sandet,
 Skjønt hævet høit i mine Velmagts Dage;
 Min Sten kan Intet holde meer tilbage;
 Til Undergang og Død er den forbandet.

Dog kneiser jeg endnu vidt over Landet;
 Endnu kan Aldes ei mig heelt neddrage:
 Der svinder Sløret først, du bort vil tage
 For her at see, hvorfor min Art er blandet.

Saa mystisk, som mit Væsen i det Hele,
 Er dette Slør dog ei for dine Blikke!
 Tolk det, ifald Du kan, — mig kan Du ikke!

Min Hieroglyph har stemplet alle Dele,
 Og hver af dem vil du dog neppe raade,
 Da jeg, som Sphinx, er alle Gaaders Gaade!

F o r k l a r i n g
af
G a a d e n .

I.

De underlige Tegne og Tvefigurer,
Som du, o store Sphinx! har virket ind
Med mørke Træk i halvopfyldte Furer,
Som Mærker paa dit underfulde Sind;
Den dunkle Skrift af mystiske Tinkurer,
Hvis Farvespil har et mangfoldigt Skin:
Din store Hjeroglyph vil jeg forklare,
Hvad Billederne er' og hvad de vare.

2.

Kun eet Begreb er Mærket i det Hele,
 Skjøndt overalt det seer forskjælligt ud;
 Som Tegn bestaaer det kun af tvende Dele:
 Begreb om Evigheden og om Gud.
 Af Scepter, Krone, Stok som af det Hele,
 Af Tøndebaand, af Kugle, Pind og Tud
 Lær jeg mig slutte til, og dristig siage:
 Det spiller i det Krumme og det Lige!

3.

En Toga selv den gaadende Sirene
 Har hyllet om Kastanen i sit Flor;
 (At den Arabisk er, maa jeg jo mene
 Skal jeg forklare Mythen i dens Ord)
 Dog kunne begge sig paa ny forene,
 Naar Jo først er fri ved Argi Mord;
 Thi hendes Navn kan X'et aldrig blive;
 Med Ket og Zul la'er det sig bedre skrive.

4.

Jeg er (saa stod paa Tempelbuen skrevet
 Af Isis Helligdom, paa Nilens Bred)
 Alt, hvad der er, skal blive, og er blevet!
 Og Isis er og Jo, som man veed.
 Saa finder man da her, at Salbegrebet
 Indflutter i sit Tegn den Værdighed,
 At være Livets Moder og dets Amme,
 Og selv naar Alt forgaaer, endnu den samme.

5.

Hvor dette Tempel stod, var hun Gudinde,
 (Ægypter er det Folk, der tales om)
 Og, som her staaer, for meer end simpel Kvinde
 Hun dyrkedes i Hellas og i Rom.
 I Mythen kan man letteligen finde,
 Hvordan hun did, og andre Steder, kom.
 De dunkle Træk, man finder her ved Siden,
 Er kua om hendes altforlange Liden.

6.

Her staaet det Ord for Ord: — Den nidste Zere
 Forfulgte Moen, Zeus forelsktes i;
 Og, skjøndt han hende strax lod vaccinere,
 Var dog den meste Deilighed forbi;
 Den milde Rødme var der ikke mere,
 Den blegnede i dette Tryllerie:

En sneehvid Oxie paa de lyse Høie
 Bevogter Argus med sit Hundred. Øie!

7.

Hun kunde ei, som Procnes stakkels Søster,
 Fortælle Faderen sin tunge Nød!

I Sorg han søgte paa de fjerne Kyster;
 Halvt frygtede han for, at hun var død:
 Nu kom den stakkels Jo som en Trøster,
 Men lig en Brølen hendes Tale lød;

Da skrev hun Ket og Tul, sit Navn, i Sandet,
 Og kjendtes selv af Søstrene i Vandet.

8.

Unægtelig var det det da Elegier,
 Hun skrev med disse Træk i Thracien;
 Skjøndt de bestod' af D'er og af F'er,
 Han kjendte neppe Datteren igjen;
 Men derimod paa Dansk er for en Frier
 Det samme Tegn Idyl-Begyndelsen;
 Thi dette Ord den Fordeel med sig fører,
 Nr eengang sagt er nok for den, der hører.

9.

Saaledes kan da dette Mærke sige
 Det stumme Jo i visse danske Lige
 Det positive Ja er her det Lige,
 Nei-Negativet Nullet paa en Prif.
 Saa svinder altsaa det Forunderlige,
 Der syntes her vel stort ved første Blik:
 At det, som siger Ja kun i det Hele,
 Er baade Ja og Nei i sine Dele.

IO.

Det græske $\text{I}\ddot{o}$ kan da let forklare
 Det fundne Tegn som Sorgs og Glædes Røst:
 $\text{I}\ddot{o}$ Triumph! fra den tætte Skare
 Var Bidnet om den vilde Græfers Lyst;
 Dog var det tidt, naar Sorgerne var svare,
 En frigjort Fugl af det beflemte Bryst:
 Saa nær var $\text{I}\ddot{o}$'s Fryd og $\text{I}\ddot{o}$'s Klage
 Besslegete trods Nid : Gudindens Plage!

II.

At Tallets Chiffre ei endda de samme
 I Grækenland og Romerstaten var,
 (Eksjondt vel man seer en nærbessleget Stamme,
 Hvorfra hver af de to sit Mærke bar)
 Den Flue kan man letteligen ramme,
 Da man paa Næsen næstendeels den har;
 Thi sikkert er det Die lidt forheret,
 Der finde kan, at Kappa ligner Xet.

I2.

Men Kappa's Titaltegn er noget andet,
 End dette Doppeltegn, der skriver ti,
 Der eengang skrev selv Jo's Navn i Sandet,
 Da hun blev kjendt trods Qviens Nummerie;
 Thi hverken Fad'ren selv, der stod ved Vandet,
 Ei heller Søstrene, som svam deri,
 Ved Synet af et Kappa kunde sige,
 Det var den søgte og begrædte Pige.

I3.

Men lidt vi gik forbi, som stod foroven
 Om Jøderne, der dyrked dette Tal:
 Først under Moses selv i Tibudsloven,
 Og siden, efter Tempelstadens Fald,
 Til Cabbalisterne det steg fra oven,
 Som Helligdommenes det store Tal.
 Af Israels Børn endnu i alle Riger
 Titals-Systemet dyrkes, som man siger!

I4.

Om det, som Romertal, kan man vel sige,
 Trods Eet og Tial, trods Positivitet
 Og Negation, at Trækkene er' lige,
 Skjøndt der er tvende Tal i Form af eet ;
 Men Lyden derimod (paa Dansk, at sige,
 Thi paa Latin er det just ei saa let)

Kan man et Kvarteerstid paa Gaden høre,
 I Vægtterraabet, med det halve Dre.

I5.

Heel underligt den mørke Traad er tvunden,
 Og danner her et sælsomt Malerie:
 Harpocrates med Fingeren paa Munden,
 En Søn af Isis selv, os byder: Ti!
 Bag ham staaer Jo hist; og, see vi Lunden,
 Den hvide Qvie græsser end deri!

Med stærke Farvers Spil i gyldne Straaler
 Staaer China-Guden Ti som Himlens Maaler.

16.

Som Gaaders Gaade, Sphinx! kan jeg dog ene
 Forklare mig det Syn, jeg her har seet:

Her staaer jo alt — og Trækkene er' rene —

Betegnet hvad først senere er skeet.

Har Isis skjult sit Blik i disse Stene? —

Er Du maaskee og Isis ifkun Eet? —

Thi disse Tegn og disse dybe Streger

Iffun paa Roma's Decemvirer peger.

17.

Her fordres det, at Decem man betragter:

Af tvende Stavelses er Navnet her;

Det er den ene af de kjendte Dragter,

Der agtes i Europa her og der;

Med sin Raftan og østerlandske Fagter

Den anden falder ingen til Besvær;

Dog i sin Pynt den synes variere,

Af dix, ten, zehn og ti og mange flere.

18.

Og X'et selv bestaaer af tvende Dele,
 Saavist som ellers fem og fem er ti!
 Og omvendt ligt sig selv er dog det Zele;
 Et yderst fældent Tegn: Maskinerie!
 Den anden Form har ogsaa tvende Dele,
 Der dog i dens Stilling ei er' frie,
 Et mandligt Tal det ene, og det andet
 Et qvindeligt, og, sammensat, et blandet.

19.

Ekjendt Tibegrebet altid er det samme,
 Har det, som Isis, dog et stort Symbol
 Paa alt det Skabtes Moder og dets Amme:
 Paa Universet, som den Herrens Stol,
 Der hæver sig bag Soles laante Flamme,
 Og støtter sig paa Dybets Poles Pol:
 Kun Himlens Herre kan det Ene sige;
 Mod Ham er blot et Tul Naturens Rige.

20.

Naar man nu følger Dækkets brede Bræmme,
 Og nøie paa hvert Mærke giver Agt,
 Saa vil man studsende med Lyst fornemme,
 At der i Alt er en Betydning lagt.
 Kun maa man her for Alting ikke glemme,
 Hvad hidindtil om hvert et Tegn er sagt.

Thi næsten alt, hvad her jeg har at sige:
 Kun spiller i det Krumme og det Lige.

21.

Her staaer det selv i Billedskriftens Ramme!
 I Hat og Stok det hilser aabenbart,
 I Pen og Blækhorn vinker og det samme;
 Som Teleskop og Kugle himmelklart.
 Ket er, og Tul en Billed-Doppelstamme,
 Der verler Skikkelse for Tankens Fart,
 Snart i et Søe-Compas, og i en Allen,
 Og snart i Vægtens Skaal, og Linialen.

22.

Det ranke Bætt er jo Magnetens Bane,
 Den lige Linie mod Maalets Præk;
 Og Jorden selv, som Tullet, har den Bane
 (Esm den har havt saalænge som den gik)
 Omkring sin Sol at vælge Kredsens Bane;
 Og Tiden gjorde Banen til en Ekil.

Saa store Tal, omsonst man ellers søger,
 Kun findes her i Tidens Udgiftsbøger.

23.

Og denne store Mand og lille Kone
 Henvise knu til det, som alt er sagt:
 Bag Kongespirets Guld og gyldne Krone
 Staaer Eet og Nul hver i sin Galladrægt:
 Dog her, paa Lyffens grønbemalte Throne,
 Er' de som Dreng og Hjul end meer i Agt.
 Behøver jeg vel meer om Mund og Hale,
 Om Bagerovn, Pierrot og Tæse tale?

24.

Her, langsmed Folden rundt om Halsens Dække,
 Staae de som Tøndebaand og Skast og Tud;
 Og her i Brudedragt fremtrine begge,
 Først som Peer Eriksen og som hans Brud —
 Derpaa, med Ehrenpreisers Skræderlægge,
 (Kun Marvepiber og en Smule Hud)

Johan i Nød vil Mettes Strømper bruge,
 Skjøndt "hver af dem ti Skræderbeen kan sluge!"

25.

Nu følger der et stort og sælsomt Billed,
 Skjøndt kun Copie af hints Original:
 Propheten Jonas selv er her fremstillet,
 Som, da hver Sat paa Land ham fandt fatal,
 Blev kastet over Bord, og drak og spilled'
 I Maven, som man siger, af en Hval —
 Til flig en Fisk man ellers kaster Tønder;
 Men Lodden traf Propheten som en Synder!

26.

Men, hvad vil Jonas her? — Hvad skal det sige?

Hans Navn! — lad see! I Navnet er det lagt!

Hans Navn begynder med den stakkels Pige,

Der blev forfulgt af Mid-Gudindens Magt;

Naar hendes Navn vil fra Propheten vige,

Staaer Næsten vaad igjen i Lydskens Dragt:

Forneden vaad — foroven Dvie = Nykker —

Hvad Under om Propheten gaaer i Stykker?

27.

Prophetens Navn i Jonas ei staaer ene,

Som Prophetinde staaer den første Part;

Thi Billedet af denne Spaadoms-Scene

Enhører til den blandte Nythus = Art:

Selv blev hun spaaet fra Klippens haarde Stene;

Her staaer det heelt for mig, og ganske klart:

Din Slægts den trettende, du hvide Dvie!

Saa lod Prometheus' Ord, skal mig befrie!

28.

Det gamle Ket og Tul igjen fremtriner
 Som Seneæg og Braad, og gaær omkring
 Med Kjøp og Pose, skivt og huult i Miner,
 Og tenker kun paa gyselige Ting:
 I Midgards eddergrønne Ruiner
 Staaer Slangen nu som Ket ved Ormens Ring.
 Det Navne, Sede, Pinden selv og Sullet,
 Er kun et Spil paa Stregen og paa Tullet.

29.

Det høie Monument ved Evalds Kjælder
 Som Tettal staaer ved Gravens sjunkne Mul,
 Hvor Harpen, der var ubehængt med Viælder,
 Forlængst er smuldnet i det sorte Muld:
 Hvor Landen toner ned i Herthas Nælder,
 Om Hother, Nanna, Baldur, Rolf og Efuld' —
 Der staaer endnu det store Blæfhorn henne;
 I det vil mange dyppe deres Penne!

30.

Modsatningen i Eets og Tuls Naturer,
 (Hvad man i Billederne selv har seet)
 Er tegnet her i disse Snerkelfurer,
 Hvor Slør og Brømme løber ud i Eet;
 Og under disse stridende Figurer,
 Staaer Jeg og Jkke, jeg — Polaritet —
 Nødvendighed og Frihed, Rum og Tiden,
 Som indre Tanke = Billeder paa Striden.

31.

Og Eethed strider her med Alhed's Slange,
 Som Mennesket imod Fornuften selv,
 Et Minus, der en Plus-Værdie vil fange,
 Mod Fa'er Oceanus en lille Elv —
 Som hun, der vilde gjøre Kanden bange,
 Og greb den største Eley og raabte: Skjælv!
 Saa Sichteschellingkampen uforfærdet,
 Slaaer Voltetræ mod Boldt, mod Skjoldet Sværdet.

32.

I Dig, som taler, ΣΙΝΧ ! er alt dit Rie
 Til Skue lagt, hver Masse, Halvdeel, Part,
 Ja Tusind selv, og feer; vil man kun dreie
 Dit Sigma halvveis om, saa staaer det klart.
 Hos Halvpart Dul boer Stregen kun tilleie;
 I Navnet, Ordet, maa den flytte snart.

Hvis græske X for Z, som her staaer skreven,
 Har nogen Feil, det torde være "Skæven!"

33.

Men dette X har dog ei aabenbaaret
 Det sande Selv i din Semfoldighed:
 Paa tvende Piller staaer det uopklaret
 (For uhebraiske Syn paa sidste Sted)
 I Dimensioners Tankefors bevaret
 Er den Sugl-Rok, hvorum saa lidt man veed!
 I N er sammengroet de tvende Binger,
 Hvorpaa, i X'ets Form, dens Kraft sig svinger!

34.

Dg dette femte Blik, den sidste Straale
 Selv af dit Navn, staaer som en Oldgestalt;
 Men Grundfiguren selv kan ingen maale,
 Da den indfatter meer end Rummet's Alt;
 Dens Allfigur kan intet Die taale,
 Endskjøndt dens Billede staaer overalt:

Den staaer i X som alle Gaaders Gaade —
 Jeg seer det sjernt, men kan det ikke raade.

35.

Her vil jeg derfor stille X-Figuren,
 Som Tegn paa det, "der undgaaer Stevets Blik;"
 Men selv for hvad man kjender i Naturen,
 Det tidt i Regningen, som ukjendt, gif:
 Som fjerne Soles Mærker i Azuren,
 For et Atoms Atom, Deel i en Priik:

Det staaer ved Graven selv, som Dødens Finger,
 Dg gjennem Nøglehullet Fanden tvinger! —

36.

Til Korsets Tegn kan findes allevegne
 Meer eller mindre straalet synligt Spor:
 I Stjernens Glands, naar Solens Roser blegne,
 I Snekrystallen paa den frozne Jord,
 I Guldets Strøm i Perus Ophir-Egne,
 I Fjeldets Ost og Vest og Syd og Nord —
 I hver en Draabe Blod af Hjertets Aare
 Staaer Korset plantet dybt, som i hver Taare!

37.

Paa Himlens Melkevei i Stjerner's Flamme,
 I Lovens Kullen paa den klare Aae,
 I Bækkens Speil ved Bøgens gamle Stamme,
 Som Gjenkin af det mørke Himmelblaa —
 I Hæderstegnets Glands man seer det samme;
 Som Hvidt paa Rødt i Dannebrog det laa;
 Det staaer, som Misdaads Tegn med Farver stærke,
 Som blodigt Rødt paa Hvidt i Straffens Mærke!

38.

Det Ube kjendte kun vil Bræmsen sige,
 Som Kets Taageflør for Støvets Syn,
 Der vil forstaae det Ubegribelige,
 Som kun kan ahnes i et Tankelyn.
 Det dumme Dyr er kun den arme Nige,
 Og X de Vises Steen for Mængdens Syn;
 Kun Stjerneblod i Himmelløven flyder,
 Og Stjernens Kors paa X-Figuren tyder!

39.

I fulde Pryd som alle Duffers Duffe
 (Misraims Præsters gamle Malerie)
 Staaer Isis her som i en Syltekruffe
 Med Bryster blot ei tre, men ogsaa ni.
 Hun ligner her et svøblagt Barn i Bugge,
 Hvis Overdeel vil gjerne være fri;
 Og var det ei saa smukt, man skulde sige,
 Det var en Mumie foruden' Lige!

40.

Det X, som stod her, fort før dette Billed,
 Af Græker blev paa visse Steder sat:
 I Bogens Rand det blev som Mærke stillet,
 Naar ei med Stedet det var rigtigt fat;
 Og tidt — som i Peer Paars — har det vel drillet
 Den drøis Critiker i mangen Dæt! —
 Som X for U, og andre Serlighede r,
 Man finder det endnu paa mange Steder.

41.

Det store Ket og Tul var, maa jeg mene,
 Da intet var, foruden disse To,
 Før Chaos selv, da Jehovah var ene —
 Da Sol og Maane laae i bedste Noe;
 Da Nummet selv ei ret var i det Niene,
 Før der var tænkt paa Tidens store Broe:
 Ket staaer som Tegn paa Gud, og Tullets Slange
 Var Evigheds Symbol i gamle Sange.

42.

Men — ei for mig, og ei for mine Lige,
 Blev X'et just et Kors, da Adam sov, —
 Hvis ellers jeg forstaaer, hvad det vil sige:
 Et lille Eva-Guus-kors? — med Forlov.
 Men, denne Grundlov i Despotens Rige,
 Og Summen selv af hele Mose-Lov?

Hvo ikke hiin, ei heller denne kjender,
 Han tælle Fingrene paa sine Hænder!

43.

Den første af Titallets tvende Dele,
 (En General med sin Comandostav.)
 Er paa sit ene Been dog i det Hele
 En Mand, der staaer, og altid holdt sig brav!
 Om selv i Navlen man ham vilde dele
 En Herrenstater lig i Lyboe-Drav,
 Der vilde blive strax to Generaler,
 Og hver saa kjæf som den, om hvem jeg taler.

44.

Naar selv han foran staaer og følges efter
 Af — selv af Mul-Soldaters Jngenting —
 Da seer man først de drabelige Kræfter,
 Og det i lige Marsch, foruden Sving;
 Kun, hvor han foran gaaer, gaae de bagefter,
 Og blive Muller kun ved hans: Omkring!
 Den ligeste, endskjøndt vel ei den største,
 Er han sin Skares souveræne Første.

45.

Til denne Fordeels Pragt vil jeg kun føie:
 Den største Souveræn er Kraftens Gud!
 Og, hvo der Ham kun stedse har for Øie,
 Kan rolig see at Falken slukkes ud.
 Skjøndt Tallets Bag i Mul jeg kjender nøie,
 Saa kan jeg dog — thi Stenen har et Brud —
 Af Mullets lutter Rand kun det forklare,
 Hvad jeg, med Sikkerhed tør selv forsvare:

46.

Ja! — kunde Nuls Figur paa Kant man skue,
 Lig Herschels Syn paa Stjernebanens Ring,
 (Ham syntes lige det, der dog var Bue,
 Da han kun Grundsen saae af Kredsens Sving)
 En stor Revolution da vilde true
 Logik, Geometrie, samt alle Ting:
 Modsatningen i Alt, i Let og Tullet,
 Forsvandt naar Sun blev San, og Pinden Sullet.

47.

Thi da blev Intet pludseligen Noget,
 Da blev det Sæde mavert i Gestalt;
 Og, for at rykke ud med hele Sproget:
 Da blev der ingen Forskjæl meer i Alt!
 S Alts Indifferents blev Lyset taaget;
 Tilbage selv i Døden Livet faldt;
 Og Jordens Kreds blev da for Himlens Sagle
 Ei længer selv end Axen i dens Ragle.

48.

Da Evighed og Tiden bleve lige,
 Da blev den mindste Pjalt til Sølv og Guld;
 Den fattigste Poet i Phoebi Rige
 Af tomme Flasker drak sig daglig fuld;
 Da vilde Tangens ei fra Buen vige,
 Men begge ligne sig som Eet og Nul,
 Og Buen selv blev liig Segmentets Hele,
 (Quod absurdissimum) i alle Dele.

49.

Den stærkeste Contrast i Tankens Rige
 Har aabenbaret sig i Nul og Eet,
 Betragtet som det Krumme og det Lige,
 Som Negation og Positivitet,
 Som Alhed selv i det Uendelige,
 Som Enhed i den Kraft, der styrer det.
 Tidt kan vel tænkes Eet i Nullets Kamme
 (Som der vil sees) men aldrig som det samme.

50.

Den ene Deel kaaer altid for den anden

(Betragtet nemlig som arabiskt Tal)

Og let man seer, at selv den mindste Blanden

Var Tiets Undergang og dybe Fald.

Det mævre Ket fik da et Gul i Panden,

Og det saa stort som selve Nullets Skal;

Og Ket, som foran stod med ti Wands Kræfter,

Kom til, som en Gemeen, at følge efter.

51.

I Talsystemets endeløse Række,

Staaer Tallet Ti som Rummet store Sol,

I Hjernet Dunkleste dens Straaler række,

Indtil Uendeligheds mørke Pol.

Endnu et Billede i Sphinxens Dække:

Ulysses selv bag Outis's Navn og Kjol!

Cyclophen seer man her ham at foebande,

Og søge vidt med Nullet i dens Pande.

52.

Thi, som man veed, har IO jo kun eet Die,
 Der sidder bag, — hvad man jo nylig saae —
 Med eet Mul til itaer Argi Hundred = Die. —
 Og uden det, hvad Argus gloede paa!
 Og let begribes ved at see lidt nøie,
 Hvad selv er Sol, kan som Augustus staae,
 Og at af runde Træk og Streger lige,
 Kan alle Tal i Romerdragt fremstige.

53.

Det Tegn, sm Chiffret er paa Rummetz Skive,
 Og som er Univerfets Grundfraktur,
 Kan ingen Maale = Videnſkab angive,
 Da det er af umaalelig Natur;
 For Algebra kan det kun Maalet blive,
 I X som en uendelig Figur. —
 Dog kun Præſudium er paa en Maade,
 Hvad diſſe Træk mig synes at forraade!

54.

Thi, Skjøndt det staaer i alle Jo's Bagter,
 Og tegnes i hver Luft og aaben Mund,
 Skjøndt som et Tal det staaer i alle Dragter,
 Og sikkert kaldes saa i mangen Stund;
 Skjøndt i hver Regning man som Tal det agter,
 Er det dog intet Tal af denne Grund:

Ni er det sidste Tal! — derfor fremtræde
 Ni Chiffre kun for Nullets Dommersæde.

55.

Forgjæves renser jeg de fyldte Streger;
 Det staaer dog lige dunkelt bag sit Slør!
 Det hede Sand omkring i Fyren leger,
 Og ruller ned, hvor jeg borttog det før.
 Dog seer jeg Kappa, IO og X'ers Streger,
 Og Orien, Jsis, Jo selv, som før!
 I hver Tredobbelthed, man her betragter,
 Ettaaer tre af Gaadens tydeligste Dragter.

56.

Som syvende, staer her i Middags Tue
 Det skjulte Jo i Skriften aabenbar;
 Og selv, som modsat Nei, kan man det flue —
 Dog gjer det alt Oplosningen ei klar;
 Mod Gaadens Masse er det kun en Tue,
 Og liden Vinding for oedipiske Svar;
 Thi Sløret selv foruden mindste Crisis
 Fremhjælper Gjætterten til Jo, Iis.

57.

Men, var der Noget sølsomt i det Hele,
 Var Noget underligt ved J og O,
 Da er det her i disse Slørets Dele
 Om Egteskabets søielige: Jo!
 J Bas og i Diskant man det kan dele,
 J Mandens fine J og Konens O:
 Skjøndt Mandens Stemme synses af hans Kone,
 De harmonere dog i huuslig Tone!

58.

Naar I og O i tvende Toner høres,
 Er Sungen græsk, og velsk, latinisk, og spansk,
 Men, naar til Eenklang begge sammensføres,
 Da lyder den behagelig paa dansk.

Maaskee paa Otahet den samme høres,
 Og overalt, som ægte indenlandsk;

Ehi hver af dem, som to Forundrings-Røster,
 Blev ført fra Babylon til alle Ryster.

59.

I Schweizes grønne fjeldbefrandste Dale,
 Naar Dagen svinder i en rolig Avel,
 Da lyder trindt fra Dale og til Dale
 Jo! Jo! til Hyrdehornets Bæld; —
 Som om sig Jo's Wieqvad vil male
 I nye Træk paa Ekkomurens Fjeld —

Saa dybt, som, naar i, o Cherub! din Stemme
 De Døde Dommens Tordenslag fornemme.

Hvordan vel J og O kan No sige?
 Det grunder sig paa simpel Runeseeg;
 Thi Runemaalets A er J'ets Lige
 Og skrives med en næsten simpel Streg.
 Men her vil A'et endnu mere sige:
 Det er det jydskke Tonefald af Jeg,
 Og er ei blot, men ogsaa var og bliver,
 Hvad Jo i Madrid og Rom angiver!

Dog! — : Madrid det gaaer for Majestæten
 Saa tidt han skriver sig Yo el Rey;
 Og (skjøndt man i Pluralis her har seet'en)
 Udtrykker uden o det simple J
 Tilstrækkelig John-Bull-Authoriteten,
 Saa godt som Sydens A og vores Jeg;
 Mod Svenskens Jag er Franskens Je en Svinke,
 En Bindpostei imod en westphalsk Svinke! —

62.

Nei, Sphinx! din Helligdom jeg røber ikke;

Dit inderlige Selv jeg gjætter ei!

X er en Pallisat for mine Blikke,

Ekjendt det for andre haner Tanken Wei;

De Ting, der i dit Elv i Mørke ligge,

Kan jeg forklare, men dit Væsen ei!

Det X, hvori Planeterne er' fixe,

Har fixet mig med det: abrey abrey!

63.

Jeg seer jo her, at man det ei kan standse,

Og at man det umuelig tænke kan;

At ene man dets Tempel kan bekrandsse;

En Korsvei i Uendeligheds Land!

Saa maa jeg vel paa denne Korsvei standse,

Og vogte mig for Dybets mørke Mand;

Ehi sikkert ligger det bag disse Høie,

Hvor Lyset selv er Mørke for mit Øie!

64.

Sophia kjender jeg jo kun af Navnet —
 Hun vil ei føre mig paa Tankens Bei;
 Jeg staaer alene her — og føler Savnet —
 Fordi ubzielig hun gav mig: Nei!
 Her hendes Haand mig sikkert havde gavnet,
 Og, om ei den — blot hendes Contrafey;
 Jeg længe bad, og vented' hendes Nikke —
 Hun svar'de kort: Jeg kjender dig jo ikke!

65.

Men, hvad jeg selv kan see foruden hende,
 Vil jeg forklare som jeg det forstaaer:
 Heel vel man Jo i Jordegods kan kjende
 Som selv i Jord hver Time, Dag og Aar;
 I Junius det kunde sig vel hende,
 At u. for Slægtskabs Skyld, for o'et gaaer.
 Man paa Latin det i December finder — —
 Naar Gaaden løses, Skyggen heelt forsvinder.

66.

En opløst Bogs to fiddelagte Blade
 Er' Eet og Tul, naar de som tvende' staae;
 Men, naar man lægger Eet paa Mullet's Flade,
 Da er det dette Tegn, som man vil faae —
 Dog! Sengeren paa Mund! — ja det er Skade;
 At Tydskens Maal er det han sidder paa!
 Ja, Sy! man sige maa; thi Φ det bliver,
 Naar man i Mullet's Alt et Eettal skriver!

67.

Som man med Φ det græske Fatum skriver,
 Saa skrives Nordens Fatum med et Θ ;
 Og selv i dets Figur et Φ det bliver
 Og Navn paa Land, der trindt omkring har Søe —
 Det er kun det, som Skriften her angiver:
 Det fundne Φ i Alt er liigt et Θ —
 Og som en Tilgift skænker det den Lære
 At Sy! et Svar paa lavt og plat bør være!

68.

Endnu staer Isis her blandt Stjernerader
 Som Himmelbilledet i Nattens Favn:
 I Østens Glands gaer Ø for Dagens Fader,
 Og Ø det Forste er i Phoebi Navn,
 I Ordet Førstning det som Andet lader,
 Men Ø det tredje er i Kjøbenhavn.

Det er et Middelpunkt paa svage Fødder
 I Gaadens Nød, skjøndt ikke i dens Nødder!

69.

Skjøndt i mit Die Bjælken jeg har fundet:
 Den sorte Streg, som Zul-Pupillen har,
 Den, der var Skyld i, at jeg ei har fundet
 Saa heelt igjennem Alting blive vacr —
 Og skjøndt jeg Skæven fandt, har jeg ei fundet
 Din egen Gaade, Sphinx! end mere klar;
 Du er endnu — trods disse lyse Traade —
 I Væsen, som i Elor, en Gaaders Gaade! —

70.

Og dog Du fordrer, at jeg skal forklare,
 Hvad ei jeg seer, og ingensinde saae,
 At den dit store Spørgsmaal skal besvare,
 Der kjender Rummet kun af Himlens Blaa,
 Der skjuler Diet for det altfor Klare,
 Og gyser ved, at Alting skal forgaae,
 Der svimler i det Tankedyb, Du maler,
 Ukyndig i det Gaadesprog, Du taler!

71.

Du holder mig et Speil for mine Blikke,
 Der viser mig som Snug imod dit Alt!
 Kun Mørke kan det svage Die drikke
 Af dette Lys, der fra dit Bæsen faldt;
 Men, hvad Du dert seer, det seer jeg ikke:
 Kun X'et kan jeg tænke overalt.

Det er det Skjold, der kun dit Lys kan dæmpe,
 Som Verdens Allfigur, som Rummet's Rjæmpe!

72.

Og, skjøndt man dette Tegn i Billeddragter,
 I Guddom, Majestæt, og selv i Tal,
 I Skræderkildtet dagligen betragter
 Fast paa hvert Huus som man passere skal —
 Skjøndt i det mindste Gran, som man foragter,
 I Støvet's Snug mod Solens Straalers Fald —
 Femdobbel i de sammenlagte Hænder,
 Naar Andagts Blik til Himmelen sig vender;

73.

Saa staaer det dog, om Rummet end forsvinder,
 Som Architektens Plan han bygged paa!
 I Tanken selv det intet Lige finder,
 Og Muligheden intet større saae!
 Det er det sidste Sløer, den sidste Hinder,
 For Støvet's Blik i Herrens Glæds at naae!
 Vi see kun Billederne af dets Billed,
 Af Troens Lys paa Golgatha henstillet!

74.

Der Korset stod som Billed af det Hele,
 Hvis Frelse stod i Offerlammet's Blod:
 Paa Tvilling-Piller før, dets Martyr-Pæle
 Sig reiste her høit paa den ene fod!
 Som Korset's Sværd misbrugt i Verdens Dele,
 Og selv som Ordets Dolk det fordred Blod;
 Men, som et Billede paa Livet's Smerte,
 Tilraaber det: Min Søn! giv mig dit Hjerte!

75.

Thi det er Troens Blomst i Kløgt's Ruiner!
 Den søgte dog den Verdsligvise's Haand!
 Naar fælt den store Næv imod ham griner,
 Saa skjælver dog den lankeløste Mand!
 Til sidst han dog i Blomstens Skygge triner,
 Thi plukke den kan ei hans vise Haand;
 Som Thomas vil han altid føle Vunden! —
 Kun paa dens Omvei har han Blomsten funden!

76.

Det er omtrent Alt, hvad jeg her kan kjende
 Af denne Skrift, jeg dunkelt kun forstaaer:
 Philosophiens Udgangspunkt og Ende,
 Er det at troe, hvor Synet ikke naaer!
 Den slyngte Knudes X vil ikkun blende;
 Dens Korsfigur man ikke vel forstaaer —

Paa Tankens store Korsvei den kun fører,
 Og raaber Korsets "Tro!" naar Gjætt man hører!

77.

Thi er end Knuden løst, staaer "Ti;" tilbage!
 Og selv i Plato's Sprog det spørger: Hvad? —
 Forgiæves her, o Sphinx! dit Slør at tage,
 Dit Hjertes Junderste mig dog er: Hvad? —
 Dit eget Tankeblif maa her forsage —
 Du kan ei svare paa dit eget: Hvad?

Og kun med dette Hvad? kan jeg det male —
 Dets sande Navn kan ingen Tunge tale!

Til Sphinx.

Hav Tak! Du gamle Sphinx! at Du laae stille,
 At Du mig rundt om lod dit Elor betragte,
 At, naar Du rørte Dig, var det saa sagte,
 Og, at Du lod mig krybe, hvor jeg vilde!

Jeg i dit Elor saae mange Farver spille,
 Og gyldne Traade var' imellemlagte:
 Og denne Hals mig tidt paa Tanken bragte:
 Du var dog ei saa smuk, da Du var lille!

Jeg frøb herop paa Bræmmernes Qvaler,
 Og vilde ret din Herlighed beskue,
 Men brændte mig paa Solens Middagslue —

Jeg tænkte ikke paa de hundred Daler!
 Hvor kunde jeg — i hvad det skulde gjælde —
 Som halv Student en heel Professor fælde?

E l e g i e.

Til

Just Thiele.

(Efter Tilsendelsen af hans Forsøg til en Opløsning af
min Gaade.)

”Fallor? an & Justus, ceu Cæsaris æmulus, atra
Nocte laborantem tollit ad astra crucem?”

Maximil. de Vriendt.

Hvad seer jeg? Kan et ungt uvæbnet Die,
Med blot Uskyldighedens lyse Blik,
Opdage Sonnen, efter mandig Nøie
Min Stræben først, som Stirrer=Olding, fik?
Kan, hvad jeg for hver Lærers Klygt henstilled,
Staae for en Yngling; som fortroligt Billed?

Hvad hører jeg? Kan fra den Ynglings Læbe,
 Hvis uerfarne Hjertes Rosenknop,
 Tidsstraalerne, der Himlens Spirer dræbe,
 Har mellem falkte Grave lukket op,
 Min vaagne Gaades sindrigt tolkte Drømme,
 Med Nektarfald, paa Perle Perle, strømme?

Optræder her, hvor Lyset selv sig dølger,
 Der i Naturen blot, som Lampe, staaer,
 En Abbt i Tempelet, som Efterfølger
 Af ham der lærte høit i tolvte Aar?
 Vil Tankelivet sig paa ny gjenføde
 Her mellem Kirkens aandelige Døde?

Vær mig velsignet høit, du Elskelige!
 Vær mig velsignet, som min fjerde Søn;
 I Naade, som i Alder, stige, stige,
 Fremdeles du for Verden, og i Lon!
 Hvad var den Dæmring, fordum steg imøde
 Mit Aftenblik, imod din Morgenrøde?

Thi vel er i den Perlerad, som triller,
 Sig Duggens Draaber af Aurora's Mund,
 Hvoraf enhver med Rosens Farve spiller,
 Hvoraf enhver er alt, som Rosen, rund,
 Ei Perlen, med hvis Skæl kun Schelling spørger,
 Som, søgt af Kant, Jacobi, sunden, søger —

Hvad Under, du kan ei, som Svar, bebude,
 Hvad end er Spørgsmaal i Geometrie?
 Hvad Newton leder om i Kræfters Knude?,
 Og Hells's Kant i sin Entelechie?
 Hvad Under, at din Flagren maatte vige,
 Hvor Platos Orneflugt holdt op at stige?

Men — Stierren, Ufkyld finde kan her nede,
 Som Pegefingren paa de Viises Steen,
 Graer for mig, skion, og yndig, og beskeden,
 Dugperleklar, og ræsten ætherreen!
 Hvorhen min gamle Sphinx sit Die vender,
 I dig den sig, da den var lille, kiender.

Min Gaades Præmie du knap har tragtet
 At vinde! Dig er Rigsbankløn et Mal'
 For den, der Vink af Evighed har agtet,
 Er Diamanten selv tilsidst dog Kul —
 For Angerskjalden er og overflødig
 Den Skiærv, Skjaldoldingen har ofte nodig.

Din egen Priis og sikkert Dig ei lønner,
 Du dertil har din Dommers alt for kjær;
 Du Lille mellem Evighedens Sønner,
 Du sikkert ikke seer, "hvor stor du er" —
 O! see det aldrig med forelskte Blikke!
 Thi hvad med dem du seer, det er der ikke.

Lad og min Priis, skiondt kildrende dit Dre,
 Som Navnet: "Engel" paa din Moders Skjød,
 Dig ei, som andre Skisdebørn, forføre
 Til fuldt at troe dig nu, hvad du blev fød!
 Den selv, der har i Uffelhed ei Lige,
 Var eengang stor i Himmeriges Rige!

Den Skjald, Opmuntrings Perler her bedugge
 Med Bisald i den gamle Sangers Graad,
 Glem ei, han ligger end i Prøvens Dugge,
 Og roer i Storm end ei paa Prøvens Baad!
 Glem ei, hvad i hans Nyn saa dybt mig rører,
 Endnu kun Gud, og ikke ham, tilhører!

Min unge Ven! den Taare, som nu flyder,
 Beundrende din Vinges Farvebrud,
 Sig umodstaaelig af mit Hjerte gyder
 I Diet, ved hvert barnligt Glimt af Gud!
 Mit Blik fortrylles af hans mindste Speile;
 Dog — selv Oedip blev blind — mit Blik kan feile!

Men — hvis det feiler — hvis i Barnets Lader,
 Propheten saae for mange Glimt af Gud,
 Du vil dog ei ad din for fælske Fader,
 Engang paa Thronen række Tungen ud?
 Du vil dog ei hans lukte Grav opbryde,
 For mod hans brustne Barm til Måals at flyde?

Du vil dog ei, naar han landflygtig priser
 Dig Fremmeden som Lægen i hans Hiem,
 Ham esteelse, her i Byes Kviser,
 Som et bortløbet Hospitalets Lem?
 Paa det, man eene Dig, som Lys skal agte,
 Du vil dog ei til selv hans Skygge slagte?

Du vil dog ei, skyleiret i det Høie,
 Hvortil du lærte kravle paa hans Ryg,
 Udtræde ham det blinde Fadersie,
 Fordi du er saa frisk, og han saa syg —
 Dig Kiæmpen, der med frederiksbergske Miner
 Medtraadte det forsværste Slots Ruiner?

Nei, haabefulde Dreng, det vil Du ikke!
 Dit Himmelskald er meer end Phantasi!
 Du smiler barnligt; men med Engleblikke,
 Som der er meer end Billedgnister i!
 Din Genius vil bryde Selvheds Lænker;
 Den seer ei sig, men Mønstret, den sig tænker!

Paa dette Tankeblæk jeg trygt vil lide!
 Jo meer du nærmer dig dit Maal i Sang,
 Jo meer vil Idealet sig udvide,
 Som hver en Kunstens Klædning er for trang!
 Jo meer du vil, med Tak, besked, ære
 Forgængereren, hos hvem du gik i Lære.

Vær mig velsignet da, du Elskelige!
 Vær mig velsignet, som min fjerde Søn!
 For Dig, som før de tre, der mig berige
 Med Engle-Faderglæder uden Lige,
 Skal, mens din Kamp i Prøven varer, stige
 Til Gaadens Glandsomhyslede min Bøn —

Den Bøn, som jeg, der selv herved leder
 Om Bennen, der vil rette mine Feil,
 For mine haabefulde Sønner beder:
 Gud! forehold dem I sin Christi Speil!
 Lad deres Engel Dig i dette see, og frygte!
 Og Englens Frister see sig selv — og flygte!

Den sidste Prøve.

Til Jens Baggesen.

(i Anledning af hans Gaade, Det evige Sindbillede,
samt hans Dde til Sommerfuglene.)

Dengång fra Land til Land den arme Psyche

Landflygtig vandrede, bleg som en Lillie,

Forladt af alle, fulgt kun af sin Skygge,

Medsteeg hun, efter Venus strænge Billie,

Endog til Herkeparret for de Døde,

Fremtreen for Dronningen paa sorten Lillie,

Og bad om hendes Eminke, om den røde,

Hvormed hun sine Guddomsfinder twinger,

Til mellem Skyggerne at rofengløde.

Hun har den alt. Paa frygtfom Fod hun svinger
 Sig bort fra Furiernes blege Luc,
 Og Aphrodite Skjønhedsæfken bringer.

Nu troer han alt sit Maal at kunne skue;
 Hun neppe kan i Glæden holde Maade;
 Da seer hun Sphinx paa Klippens Top at true.

Den læser hende Livets store Gaade —
 Hvo ei det evige Sindbilled vidste,
 Nedstyrter den fra Klippen uden Maade —

Den siger: "Viid, den Prøve er din sidste!
 Thi hvis mit Gaadeord du frem kan maane,
 Da skal du ikke meer din Cros miste.

Han svandt, da du med Lampen, den profane,
 Dig nærmede hans natindslørte Throne,
 Og saae, hvad kun du burde troe og ane.

Nu med et Ord du Guden kan forløse;

Han kommer, hvis du finde kan det rette,

Og bringer med sig Hymens Myrtekrone.

Han vil, mens han som Brud dig favner, sætte

Den paa din gule Lok; men ubekrandsset

Dig favner Døden, hvis du seil mon gjætte!"

Med disse Ord sin Tale Sphinxen standsed,

Og stirred stivt, med strænge frygtelige

Sisblikke mod hver Skjønhedspiil forskandsset.

Med Skjælven stod nu den Ulykkelige,

Smellem Livets Fryd og Dødens Rummer,

Og grundede paa hvad hun skulde sige.

Hun seer paa Sphinx, hun pønser, hun forstummer;

Saa mange Ord i Tanken hende rinde,

At Tanken ei den hele Mængde rummer.

"Hvad er der under dette, Slør at finde?

Er du maaskee bag de sneehvide Folder,

Egypternes tilslørede Gudinde?

En Tvivlen dog din Stilling mig forvolder:

Hin store Guddom kan du neppe være,

Ehi selv andægtig Hænderne du folder.

Hvad vil du mig med denne Falden lære?

Hvorfor mig vise Svingrenes Decade?

Er Ti et helligt Tal i Taltegnis Sphære?

Vil et femfoldigt Kors mig see den lade?

Ehi sligt et Tegns din Andagt jo frembringer!

Siig mig, forstod jeg Gaadebogens Blade?

Ei mindste Svar jeg af din Læbe tvinger;

Du dækker' dig med Slørets sidste Flige,

Og lægger paa din Mund din Pegefinger.

Mon Gaadeordet, det forunderlige,
 Da ikke Taushedsbudet være skulde?
 Du nikker, som om jo du vilde sige.

Dog troer jeg ei, Forborgne, Underfulde,
 Dit første Nif. At blende mig, du søger,
 Ved Blad paa Blad ustandset op at rulle!

Jo meer jeg læser dine Gaadebøger,
 Desmeer mig selv i Gaaden jeg opdager,
 Og just mit Jeg min Uvished forsøger.

Thi underligt mit Selv du til dig drager!
 Mig tryller denne lette Flugt, som klinger
 Melodisk, og en Psyche just behager.

Jeg seer mig selv med Sommerfugleviager,
 Hvordan fra Bussk til Bussk, fra Blad til Blade,
 Fra Blomst til Blomst jeg svævende mig svinger.

Og, mens i Æther Vingerne sig bade,
 Seg alle tusind Blomster mig udfaarer,
 Vil af en enkelt ei mig fængsle lade.

Dig har vist og den lille Gud, der saarer,
 I Hertet kjær. Maaſkee hos dig han bygger,
 Nu da han spotter mig og mine Taarer?

Saa ere vi da altsaa tvende Psycher!
 Du selv har sagt for ikke længe siden,
 At, Larve nys, nu Vingepear dig smykker;

At længe død du laae i Chrysaliden,
 Men, at din aandelige Slum fik Ende,
 Da du med Evighed omflisted Tiden,

Bakt paa en Twillinghøitidsdag for Tvende, :
 En Kongemoder og en Kongedatter,
 Ved Musers Ni og Gratiernes Trende.

Jeg elsker, jeg beundrer, og jeg fatter
 De høie Toner, hvorved Strængen hæved,
 Skjøndt deres fulde Sands ei ret jeg fatter,

Da nys dit Blik med Psyche-Beklyst søved
 Om Danaider, Nympher, Seraphiner,
 Som Naalen kun fra Voxets Jordbund hæved.

Men Sommerfugleflugten du forfiner:
 Ei blot tilveirs, tilbunds du og kan stige,
 Og henter Guld fra Bjergets dybe Miner.

Du er da Jeg — dog Ikke-jeg tillige!
 Det Modfagns Ening nævner ei min Stammen —
 Drøb mig, o Sphinx! Jeg kan ei Ordet sige.”

Saa talte hun, og drog Gevantet sammen,
 Indhylled sig, og sine Dine lukked,
 Og ventede paa Dødens viffe Stammen.

Men Amor, som for Psyche stedse sukked,

Og som, skjædt vred han flygtet var fra hende,

Da for Nyfigenhed hun under bukked,

Beständig dog, ihvor hun sig mon vende,

Med vaagent Die fulgte, for at fjerne

Hvert Uheld som den Elste kunde hælde;

Som hemmelig ei efterlod at værne

Den huldes Mand, usynlig, i de svære

Uleprøver af hans Moders vrede Stjerne;

Som hende selv i Orkus saaes forsvare,

Blandt Rædsler, som for hendes Sjæl sig malte —

Han hjalp nu og i denne sidste Fare.

Han paa sin Ven og Tjener, Zephyr, kaldte,

(Der fordum eengang Psyche saaes at føre

Til Amors Slot) og saa han til ham talte:

”Sil, Zephyr, iil, og hvist i hendes Dre
 Det Ord, som Gaadens Proteus undertvinger;
 Men hvist det saa, at andre ei det høre!”

Knap nærmer Zephyr sig paa lette Binger,
 Før vante Blomstersprog hun flux mon kjende,
 Og Ordet alt paa hendes Læber klinger.

Da raakte Sphinx: ”Nu Proven er tilende!”
 Bortkastende sit Slør, det flammehvide,
 Stod den Forborgne lys og klar for hende.

Men pludselig ved hendes høire Side,
 Stod Amor med en Krands. Hun saae ham ikke,
 Før glemt var alt hvad før hun maatte lide.

Da verled Rys og Favnetag og Blikke,
 Og Hebe lod blandt de Uddelige,
 Uddeligheds Nectar hende drikke.

Hvad Ordet var, jeg nævner ei saa lige.

End hvister Zephyr det — Enhver det hører,

Kun saa forstaae det, færre kan det sige —

Naar han i Skoven Løv og Blade rører,

Dg leger paa en Søe med Siv og Bølger,

Da luse jo hans Ord i vore Drer.

Jeg tidt saa dybt i Skoven ind ham følger,

At Pan med Ekstræk jeg seer blandt gamle Stammer,

Dg dog hans Mening for min Aand sig følger.

Derfor mit Hjerte, skjøndt det mægtigt flammer,

Saa sjælden kun i Sange sig udgyder,

Thi hvad jeg hører, vanskelig jeg stammer.

Selv naar jeg troer at gjætte, hvad betyder

Min Gaade, er der dog et Svad tilbage,

Som uopløst i mine Toner lyder.

Ludvig Heiberg.

I O.

En philosophisk Ballade.

Sapere aude.

Hor.

Immanuel Jens Baggesen

Nys digtet har en Gaade
 Og æsket hver en Gaaders Ven
 Den, om han kan, at raade.
 Saa vil jeg da beskedn her
 Forsøge det paa min Maneer.
 Apollo! skjenk mig Eyne!

Paa Intets Skød en Jomfru sad
 Før Verden eksisterte;
 Gud veed om hun var hjerteglad,
 Om hun sig ennyerte;
 Hun aldrig sov, ei mindste Vid
 Hun nød; og uden Rum og Tid,
 Et usselt Liv hun førte.

Da, Gud skæe Lov, blev Jorden til,
 Og Erierner, Sol og Maane.
 Af Havets Bølgers vilde Spil
 Stod Sjælland frem og Skæne.
 Med Blomster prydet, og med Grønt,
 Blev Mark og Skov, og underkjønt
 Lød Nattergalens Trille.

Brat vaaned i vor Jomfrus Bryst
 Forunderlig en Længsel,
 Hun knap kan skælne Sorg fra Lyst
 I Hølelsernes Trængsel;
 Ei Baarens Pragt, ei Sjøgens Ruk
 Hun endser; taus med Suk paa Suk
 Hun vanker om i Skoven.

Der standser hun ved Bækfens Rand,
 Og dybt i Vandet stirrer;
 Snart saae hun i krystalne Vand,
 Hvad hendes Syn forvirrer:
 Omkrandsset af en Taarepil
 Sig selv — og siger med et Smil
 Sødtødmende: "son io!"

Fra den Tid blev hun Jo kaldt
 Snart over hele Jorden,
 Man Jo hører overalt
 I Syden og i Norden,
 Paa græsk, italiensk og spansk
 Og paa en Maade selv paa dansk
 Man hører tidt jo: J! O!

Som saa hun staaer, en Ungersvend
 For hendes Syn sig viser,
 Sig nævner hendes bedste Ven,
 Og høit sin Lykke priser.
 Mørk Skoven var, og saare smuk
 Den unge Ven; — af! — med et Suk
 Jeg slutter her min Strophe.

Han svær: Jeg bli'er dig evig tro!
 Gav sig som Zeus tilkjende.
 Af Frygt for Juno til en Ko
 Han flux forvandlede hende.
 Smuk blev hun, selv paa fire Been;
 Men Dronning Juno var ei seent
 Paa hende sig at hevne.

Snart faaer hun stakkels Jo fat
 Og jager grumt med Bremsen
 Den arme Pige Dag og Nat
 Fra Guachus til Themsen;
 Hvad Jo der i Sandet skrev
 Og hvad forresten hun bedrev
 Ovidius fortæller.

Vel sandt, vor Tomfrus Levnet var
 Ei altid exemplarisk;
 Dog synes mig Herr Naso har
 Fortalt vel fragmentarisk;
 Vi høre nok hun løb omkring
 Paa Jorden i firfulde Spring —
 Men det ei Gaaden løser.

Og paa Poeter kan man ei
 Aldeles sia forlade,
 De vandre tidt en Blomster. Bet
 Historien til Skade.
 Hvad skjodesløst Ovid har glemte
 Er heller ei for mig saa nemte
 I danske Vers at melde.

Dog maa for denne Gang jeg i
 Det sure Eble hvide,
 Skjøndt Kjærnen i det raaber: Tie!
 Din Tand du kun vil slide!
 Du Nødden aldrig knækket faaer!
 I Ewigbed du aldrig naaer
 De hundred Rigsbankdaler.

Jeg agter ei det røde Guld,
 Ei Perler og Demanter:
 Alt bli'er tilsidst som Støv og Muld,
 Udspreedt til Verdens Kanter;
 Selv raske Yngling, fagre Nøe
 Afmeier Døden; Kjød er Høe,
 End sige tørre Blade.

Jeg følge vil min Jo's Fjed
 Trods alle Labyrinthher;
 Selv Minotaurer, som jeg veed,
 Belistes kan med Finter.
 Naaskee jeg og, om just ei smukt,
 Med Gaadens Minotaur faaer Bugt:
 Pans Beenrad ei mig skrækker

Alt seer jeg, skjøndt min Gang er mørk,
 Paa Piedestal henstilled
 Fremstraale hist i Sinaj Øst
 Min Jo's skabte Billed.
 Og alle Gæder knæle ned
 I Sandet, og i Nymyghed,
 For rene skjære Guldet.

Som Eet og Alt vi hende see
 Paa mangt et græst Theater,
 Face til at græde, til at lee
 Plebeier og Magnater.
 Af Jo's understærke Røst
 En Gjenklang lyder i hvert Bryst,
 Som aander her paa Jorden.

Men Jo blev paa Skjæbnens Dom,
 End stædt i mangen Crisis.
 Hun tidlig til Egypten kom
 Hvor hun blev kaldet Isis.
 Hun siden, af Egypten fjed,
 Til China drog, hvor Ti hun heed,
 Som Jo paa chinesisk.

Som Ti hun selv i Kjøbenhavn
 Lod med en vældig Stemme,
 Just ei til sine Nervers Gavn,
 Sig Dag og Nat fornemme.
 Vidt flakked hun i Verden om;
 Hun og var i det gamle Rom,
 Hvor hun blev nævnet Decem.

Min lunefulde Gømsfru fik
 Du Lyst sig lidt at dyrke:
 I Dands, især i Gymnastik
 Hun fik en Pokkers Styrke.
 Paa Hænderne hun kunde gaae,
 Slaae Mølle, ja! yaa Hov'det staae
 Foruden mindste Skade.

Vel er det indtil denne Dag
 Hos Danske, Franske, Belske,
 Jeg troer, hos fleer, en afgjort Sag:
 Kun een Gang kan man elske!
 Dog Jo, siger hendes Folk,
 Bar ei sig ad som andre Folk,
 Hvad Folgen snart vil vise.

Det vilde ROMA var saa brat
 Til AMOR omvendt blevet:
 Hvert unge Bryst der Dag og Nat
 Af Længsel smt sig hæved;
 En Mand vor Jo's Hjerter vandt
 Hun ægted' ham, og ret galant
 Han kaldte sig Decemvir.

I gammelt Ordsprog siger man:
 Af To kan blive flere;
 Og Jo lod i Ægtestand
 Sig snart multiplicere.
 Knap vare gangne ret forbi
 Af Mårets Maaneder de ni,
 Før Jo gjorde Barsel.

Hun blev i første Barselseng
 Med Tvillinger velsignet.
 Det var en Pige og en Dreng,
 Som hende vist har lignet!
 Thi hvoer, som Barneparret saae
 Forbausset blev, og svoer derpaa:
 Det er livagtig Jo!

At vilse ret til Prik og Punkt
 De Underbørn beskrive,
 Mig turde, selv med en Adjunkt,
 Forgjæves Arbeid blive;
 Thi kaster med usvæt Pen
 Jeg løst kun deres Omrids hen,
 Som Andre maa fuldende!

Adjunkten nemlig, synes mig,
 Nu, jeg dem om vil gjøre,
 En lille Diævel pludselig
 At hviske mig i Ore:
 (Det skader ei, til Tid og Sted,
 Med nok saa god Samvittighed,
 At høre nok en dito)

"At Mennesket kan tidt et Fjog
 Med al sin Visdom være,
 Exemplet viser her, endog
 Dig selv til liden Ere:
 Hvorpaa du øde vil dit Blæk,
 Det Baggesen med Mestertræk
 Alt Skildret har i Gaaden!"

Saa vil jeg i min Jo's Fjed
 Fortsætte da min Vandring.
 Som sagt, den gode Dame leed
 Gime'ens en heel Forandring.
 I Grublen Dag og Nat hun sad
 Fordybet som jeg veed ei hvad,
 Til Mandens største Harmen.

"Madam!" udbrød i Vrede han,
 De bli'er jo heel arabisk!
 En Kone bruger hver en Mand,
 Der ikke er combabisk,
 Men ingen Encyclopedie!
 Farvel, Madam! jeg mærker vi
 Ei længer passe sammen!"

Hvordan Disputen Ende fik
 Veed ene Musen Clio.
 Maskeært i mangen skion Boutik
 Vi atter see vor Jo.
 Med Bos og Kogle, Mule rund,
 Lang Hale, luft og aaben Mund,
 Hun straalte som en Stierne.

Tilfødt endog som Kunst-Genie

Vi hende see fremtrine,

Og i Plastik og Malerie.

Hun viser Kjendermine;

Hun reiser vidt og bredt omkring,

Og kjøber mange rare Ting

For næsten ingen Penge!

For tusind Mark hun faaer paa Kinch's

Auction en af Canova

3 Marmor udarbeidet SPINX

Og Angelo's Jehova,

Der med et Bink i Chaos Nat

Fra Mørket skiller Lyset brat,

Og grunder Verdens Hjørner —

Correggio's berømte Nat, —

Salvator Rosa's Jonas, —

Af Rafael en sjelden Skat,

Heliodor — en Monas

Malt med en fast utrolig Flid

Paa Glas — et Fatum, Rum og Tid,

Af den berømte Carstens —

Adam og Eva malt paa Træ —
 Af Tysklands Albrecht Dürer —
 En Polyphem, der, som et Fæ,
 Sig strækker blandt Uhyrer —
 (Ham Ingen stikker Diet ud,
 Imens han brøler som en Stud)
 En Tegning af Apelles —

En skion Prometheus, lænket fast,
 Som Tænder skjær og bander:
 "Gid Zeus faa baade Skam og Last!"
 Mens Jo for ham stander:
 Tolv-tretten Børn han hende spaaer,
 Taksigende hun fra ham gaaer —
 Et Malerie af Keuxis —

(Forlængesiden havde hun
 Sit eget skionne Billed
 Med sex og tiue Bryster kun
 Hos Montfaucon bestillet —
 Det kom; hun raabte hjerteglad:
 Du veed jeg tretten Gange hvad
 Det Navn Mama betyder.)

Her saaes Ulys i Gjæstefal
 Med Circe conversere;
 Hans Følge med en Perial
 I Gaarden rundt spadserer;
 Han knæler for den prude Møe;
 De Andre grynte: D! D! D! —
 Timanthes's Mesterstykke!

En herlig Rubens fik Madam
 Paa en Auction i Barto':
 En Drk, Isaak og Abraham,
 Af Andrea del Carro. —
 Dog, basta! jeg er over: kjed
 Af Catalog paa Herlighed,
 Jeg aldrig faaer at skue.

I Stilhed til sit Gods i Nord,
 Traf Jo sig tilbage,
 Som Enke dyrkende sin Jord;
 Dog aarlig hun mon age
 Til Kjøbenhavn i Junio,
 Og i December, hvor hun tro
 Sin salig Mand erindrer!

Har Fama Diet, saa blev hun nu
 I Dragt lidt uanstændig;
 Dog, kom ei Fama's Snak ihu,
 Især naar den er skjændig.
 Smidlertid den halve Bye
 Tilraaber høit min Jo: Ky!
 Jeg dømmes ingen Enke.

Vist er, at hun gik i sig selv,
 Og reent sig isolerte,
 Udgrundskende hver Kundskabs Ely,
 Og Dag og Nat studerte;
 Fordybet i Mathematik,
 Physik, og selv Methaphysik,
 Hensvandt hun som en Skygge.

I Kants Kritik hun pilled ud
 Hver speit Sollogismus,
 Og fik i Hovedet manat et Brud
 Med Tankens Schematismus;
 Af Quantitet og Qualitet,
 Relation, Modalitet,
 Hun fik en firfold Tøring.

Med Ikke=Jegets Stav hun maae

Nu traaske giennem Sandet,

Hvor hun i Sichte=Jeget saae

Sit Billed, som i Vandet.

"Jeg," raabte hun saa hjerteglad,

"Jeg er! men veed jeg det? o! hvad?

Jeg er; thi jeg bør være."

Men med et vældigt Spring hun snart

Fra Sichte foer til Schelling;

Hun stødte sig i denne Fart,

Og Hovedets Grød blev Belling.

I Væld paa Væld den Belling randt,

I Absolutthed Alt forsvandt,

Og X'et selv i Uhed.

Nu blev den Arme reent confuus,

Lod Neden Oven være,

Saae Sort i Hvidt, i Minus Plus,

Forflød i Alhed's Sphære —

Saae mutterscene hos sig selv,

Og blev af Ocean en Flo,

Der i sig selv sig tabte.

See! raabte hun, mit Seg nu seer

Sit eget Skrækbilled!

Hvor følt det mig imøde leer,

Som Beenrad hist opstillet!

Hun flygtede fortvivlet op

Paa Chimborasso's sidste Top,

Og tabte det i Flugten.

Men hendes Kand, ved Tabet stor

Paa tvende lyse Binger,

Let fra den lille mørke Jord,

Til Soles Sol sig svinger.

Blandt Stjerner er nu hendes Boe,

Og huldt nedstraaler: "Haab og Trce!"

Vor Jo's rene Billed.

C. E. F. Weyse.

Litterariske Nyheder.

Fiendtlige Fredspræliminærier.

For parnasfiske Napoleons utrættelige Panegyri-
kus, Recensenten i Litteraturlidendens æsthetisk-kritiske
Nummere. har for nyligen i et Kunstom-Forsøg (snir-
snap-surrelig Ihufommelse) over: "Poetiske Epist-
ler af Jens Emanuel Baggesen, Kjøben-
havn, 1814," indført i ovenmeldte Tidendes, No. 44 og
47 fra i Fior, tilladt sig, paa egen Haand offentlig at
fremtræde med et formeligt Fredsforslag, som ordentlig
Mægler imellem de krigsførende Parnasets Magter.

Maaget nu ingen af disse, selv ikke den mindste, be-
høver at ændse, hvad en Anonymus, der, under Krigen,
hidtil ei har vitterliggjort nogen anden Charakter, end
den æsthetiske Vasners, foreslaaer i et saa vigtigt Anlig-
gende — saa kunne vi, som den Maat, hin snurrige Freds-
mægler henvender sig til, deels for Pudseerlighedens Skyld,
deels, for saavidt vel og er mueligt, at hans alle Formali-
teter tilfidesættende Keiser hemmelig har overdraget ham
Fredsmæglingen, ikke undlade, at meddele Publikum sam-
me, og derom at bekiendtgjøre vor ligesaa alvorlige, som
forte Betænkning.

Efter en Hoben ved flige Leiligheder brugelige Com-
plimenter til Forfatteren af de poetiske Epist-
ler — hvoriblandt nogle ere meer end almindelig over-
drevne, for saa meget des tydeligere at give tilkiende, hvad
de betyde — som, f. Ex., den Forsikkring: "at ovenmeld-
te Epistler ere læste med Fryd og Gammen alle-
" vegne hvor Danner-sproget forstaaes" efter en usigelig ar-
tig Giendrivelse af "det Nytte, Giengangeren, ved en for-
" melig Skrivelse fra salig Baggesen, skal have søgt at

udspredte om sin virkelige Død" *) — der kan tiene til Mønster paa sin diplomatisk Føinhed, kommer han med en ligesaa let, som naturlig Bending (i det han pludselig ikke blot modsiges Logiken, men sig selv**) til sit egentlige Anliggende; og ladeude, som om "de roligere Præliminairforhandlinger, hvori man skrider til Fredens Afslutning," allerede vare i fuld Gang, begynder han Fødledningen til en Traktat uden at fremlægge mindste Bemyndigelse, og uden anden Motivering, end følgende: "Recensenten til" "staaer gierne, at det vilde være den største Lykke, der kunde" "de vederfares ham paa Kritikens ellers saa tornefulde" "Bane, hvis han ved sin Mægling kunde bidrage noget" "til, at den af alle Poesiens***) Venner saa længe" "attraede Fred paa det danske Parnas omsider blev" "sluttet, og Striden afløst — af en Baabenhvile" "i det mindste — ved hvilken netop den Digter, der" "eene har ført Baaben, vilde vinde allermeest!" Hvad nu denne rørende Motivering angaaer, da maae vi paa vor Side tilstaae, at vi aldeles ikke forstaae den. For at lette Herr Trompeteren sin Gang paa Kritikens ellers saa tornefulde Bane, maa der sluttet Fred paa Fred paa Parnasset? Dette vil enren i det sig, eller saa meget: at al Kritik og Antikritik maa ophøre, for at han uden mindste Bryderie kan recensere og rose. Men hví har han betraadt hin for ham saa tornefulde Bane? Finder han den for haard, hví bliver han ikke derfra? kan man tvinge noget fuldvorent Menneske (og det forudsætte vi, Rec. i det mindste er) til at criticere?****)

*) Recensenten nemlig finder, at den livfulde Tone, og det hele sublunarske Indhold af en Bog, som udkom 1814, tilstrækkelig beviser Umuligheden af dens Forfatters Død 1815. Dansk Litteraturl. 1815, No. 44. S. 690.

***) Han taler nemlig paa samme Side om "sin Bæffen af Stridens indslumrede Dæmon, ved at staae paa Volens Strøer" paa hvilken han udtroer Dødsfæstet om en Fredsslutning. Samme Nr. S. 691.

****) Modepoesiens nemlig.

*****) Emaadrenge og halvorne Poge blive, som man paa staaer, ordentlig pryglende til at criticere i de tyd-

Er det hans Skald, maa han taale, hvad det bringer med sig. Men, hvis vi nu og af Medlidenhed med hans tunge Skæbne, for den eene krigsky Mands Skyld vilde slutte Fred med hele Verden, hvorledes skulde vi bære os ad med denne, eller ogsaa blot med en Baabenhvile, i det Tilfælde, han antager, nemlig en "Parnas Krig, hvor kun een eneste har ført og fører Baaben?" Vi ere bange for, at Herr Fredsmægleren er saa langt fra at være stiftet til sin frivillige eller nødtvungne Forretning, at han ikke engang veed hvad Krig egentlig er i Modsætning med Fred, eller Fred i Modsætning med Krig, end siige den Krig, Siengangeren førte, og Danfanas Præst vedbliver at føre mod Fornuftens, Kunstens, Sprogets og Smagens Fiender — de maae for Næsten være saa fredelig sindede som den politiske Napoleon selv var det, naar han ikke vilde, at nogen anden Tromme paa Jorden skulde røres end hans Kronings. Hvad Foden angaaer, hvorpaa jeg skal staae med Monarken, i hvis Tjeneste han hidindtil har trompetet, da uttrer han derom det Haab, "at det vil lykkes en Fremtids Boeckh at vise, hvorlunde det formeentlige Uvenskab imellem os ikkun var en forbigaaende Misforstaaelse, lig den mellem Plato og Xenophon." Himlen veed, hvad der kan lykkes en Fremtids Boeckh i denne kritiske Materie; men vist er det, at det neppe lykkes vor nutidige Fredsmægler, der aldeles ikke synes at have mindste Nys om den saare kritiske Fod, hvorpaa de to, han vil slutte litterarisk Fred imellem, staae med hinanden. Hvorom alting er, Trompetar-Freds-Forslaget lyder i det væsentlige, som følger: (Tiden, Nummet, og den Omstændighed at det alt udsørligen findes trykt i den danske Litteraturtidendes 44de Nummer for forrige Aar, tillader os blot at meddeele det i Udtog)

Art. I. "Justitsraad Waggesen (paa sin Side) lader Professor Dehlenschläger, Ridder af Dannebrog, beholde det hele Territo-

ste store Litteratur Fabrikker. Men hos os, hvor enhver Boatrykker veed, at det nu er ulige vanskeligere at faae Sætter- og Trykkerdreng, end Forfatterpog, især i Recensionsfaget, behøves denne grusomme Genietvana neppe. Vore Skolefure slaes ordentlig om at komme først paa den tornefulde Bane.

- rin m, hvori han eengang, efter Baagesens egen Tilstaaelse, *) er kommen i lovlig Besiddelse."
- Art. 2. Baagesen tilkiender Dehlenschläger Evtlingsceptret over Poesiens Rige."
- Art. 3. Baagesen erkiender Dehlenschläger, som
 — i antik og romantisk dito.
 — i naiv og sentimental dito.
 — i objektiv og subjektiv dito.
 — i nordlig og sydlig dito.
 med eet Ord i alle de dualistiske Inddeelinger man hidindtil har forsøgt af Poesien.
- Art. 4. Baagesen følger herefter i sine Kritiker Dehlenschlägers Sprøghug.
- Art. 5. Baagesen tar sig herefter i Agt for at betaae Dehlenschläger den fornødne Tillid til sig selv.
- Art. 6. Professor og Ridder Dehlenschläger (paa sin Side) indrømmer Justitsraad Baagesen, med en Underafdeeling af een af hans (Dehlenschlägers) Tiendedeele, nærmest Ret til at arve ei allene Bessels Enke, men ogsaa Holbergs endnu rigere.
- Art. 7. Dehlenschlägers Trompeter anviser den Baagesenske Genius en værdig Kampplads, i f. E. Abracadabra, og vil selv støde i Trompeten, hvis han der vinder i Væddeløbet.

Saa vidt Meddelelsen af Trompeter-Freds-Forslaget. Evar derpaa overlader jeg den første, den bedste Piber, der ikke netop staaer i den Fred eller Vaabenhvile forlangende Naats Tjeneste. Kun om Krigen, jeg i Siengangeren, i Søndagsbladene, og i andre kritiske Forsøg har ført, erklærer jeg de respektive større eller mindre barbariske Rysmaater: at den nu først for Alvor begynder, hvilket det næste Dansanaheste formodentlig noksom vil udvise.

*) Det maa være en Baagesen uden for min Familie. Sverken jeg, eller noaen af mine Søner, har nogen- sinde tilstaaet, at Prof. Dehlenschläger var kommen i lovlig Besiddelse af det hele Parnas.

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

Februar.

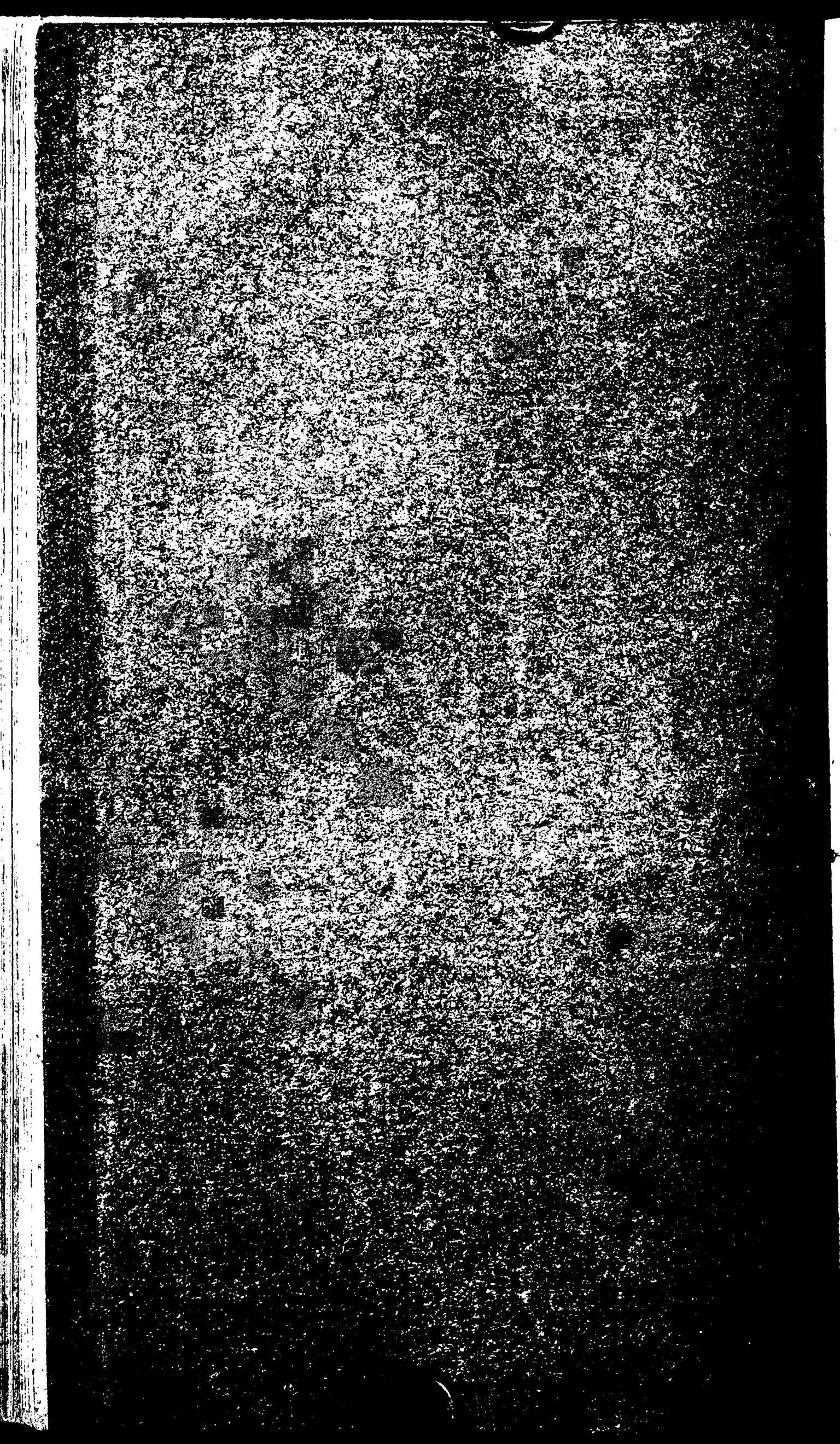
Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brunnich.

Løvstræde No. 128.

I n d h o l d.

Bde til Dannerkongen, d. 28de Januar 1816,	
af Udgiveren	S. 97.
Gaaden. Fjerde Forsøg til en Opøsning af det	
evige Sindbillede, af Frøken J. M.	
Jessen	103.
Til Frøken J. M. Jessen, af Udgiveren	
112.	
Gaade-Kampen.	
Til Danfanas Læsere	117.
Balhalla-Legen, Første Brev	128.
Balhalla-Legen, Andet Brev	148.
Til den mig ubekjendte Forsatter af Strøtan-	
terne	156.
Til Bali-Magni	171.
Wildskjalden	
183.	
Ingemann og Dehlenschläger	
—	
Gaadebordet. En Bde.	184.
Alle af Udgiveren.	

D a n s k a .

Til Dannerkongen,

den 28 Januarii 1816.

Konge! Du, som alle Danmarks Sønner,
Uflom af den ældste Hædersflægt,
Signende Din Dag i Sang og Bønner,
Lydt befale Himlens Varetægt!

Du, hvis Navn og Billed nu omflonge
Krandse paa hver Borg og i hver Braa,
Hvor sig om Dig Sels ei kunne flynge
Landets Børn med Høitidsklæder paa!

Fredrik, som jeg tidlig Fredegode
Døbte, Dit Dansanas unge Præst,
Mens blandt Skjaldene, der om Dig stode
Signende, jeg ofte stod Dig næst!

Konge! Fader! Fiern nu fra Dit Døie,
 Skiondt i Aand og Tid Dig evig nær,
 Kan til Sungen ei Dit Døie
 Sangeren, der eengang var Dig kjær!

Ei med Trygleren omkap jeg træder
 Op ad Naadetrappen uden Kald:
 Kryben ei, saa lidt som Hovmod, klæder
 Dannerkongens alderstegne Skjald.

Men af Sanger-Kredsen udelukket,
 Der paa Borgen selv tør Harpen slaae,
 Stiger dog for Dig til Himlen Sukket
 Klangledsaget i min skjulte Braa.

Skjalden, i et halvt Aarhundred graanet,
 Som, hvergang Din Festsdag kom igien,
 Sang Din Lovsang, troer sig hvergang skaanet
 Sangerlivet, for at synge den.

Det var saa de gamle Skjaldes Bane,
 Kongelov og Sangliv var dem eet:
 Først, hvor endtes Danstjoldungens Bane,
 Danneskjaldens Fied ei meer blev seet;

Thi, at frygte Gud og Kongen ære,
 Er det høie Skjaldskab's første Bud;
 Og min Sang skal uafbrudt det lære,
 Til med Fredrik jeg gaaer hjem til Gud.

Vær velsignet, Nordens Førstefødte!
 Danmarks Fader! Herthas høie Søn!
 Signet for hvergang Dit Hierte blødte
 Ved hver Dans og Unguls Saar i Løn!

Vær velsignet høit for Hierte-Lønnen,
 Du har paa Dit Almagt-Zepter lagt!
 For hvert Offer af Erobrer-Dømmen
 Du har vaagen Fædrelandet bragt!

Vær velsignet, til Du bringer heden,
 Billien, som seirer over hin,
 Og hvor selv Trajanernes herredens
 Straale vil i Godhed under Din!

Men tillad, mens Skjalden lydt velsigner,
 Dannerkonge, Dig! at dannediærv,
 Og med freidigt Mod, som Fædres ligner,
 Han Dig yder meer end denne Skiærv!

Ei med Lovsang, der sig selv belønner,
 Naar det fulde Hierte brøder ud —
 Ei med een blandt Millioner Bønner,
 Som for Dig idag opsteeg til Gud —

Ei med Harpens Klang i Field og Dale —
 Ei med Taf, og ei med Dnsker blot
 Dannelskjalden troer at afbetale
 Giælden til sin Hiemstav og sin Drot.

Men, som hine, der ved Kongens Side

Blot ei quod hans Priis ved hver en Fest,

Men i Kampen og ham hialp at stride,

Værner han for Dan, som han kan best.

For sit Skialdsflabs Banner at forsvare,

Troe sin Konge, frygtende kun Gud,

Hvor han skuer Dannished i Fare,

Drager han mod begges Fiender ud.

Konge! lad ham i Din fierne Skygge,

Hvis og langt fra Thronen i Din Hald,

Dannisheden efter Evne bygge,

Før han døer, et Værn mod Overfald!

Og trods alle Stormene, som tude

Mod hans Stræben, og trods alle Lyn,

Der ham trudselsblink, det er ude

Med hans Harpespil, som med hans Syn,

Og trods alle Sorgerne, som tynge
 Fredrik Fredegodes glemte Skjald,
 Skal end længe hver Din Fest forynge
 Gubbens Kraft til Rytten af sit Kald.

Vær velsigt af Danmarks fulde Hierte,
 Gode Konge! Godhed signe Dig!
 Evig skal Dig synge selv min Smerte,
 Hvis og i min Braa Du glemmer mig!

Thi hvis Du, min Hercker og min Fader,
 Alle gode Danskes beste Ven!
 Ei Dit Ore for min Sang oplader,
 Veed jeg, Han i Himlen hører den.

G a a d e n.

Fjerde Forsøg til en Opøsning af
 Priisopgaven:

Det evige Sindbillede.

En Kvinde Kiælvende for Danmarks Digter triner:
 Næf venlig Haand den Næe, som vakler paa sin Fod!
 Hun praler ei med Kløgt; med blye beskedne Miner,
 Og varsom løser hun Din høie Gaades Rod.

Sanscrit, Metaphysik og Paaskæes Fiendfigurer,
 Eschilminars Rune. Skrift, og Moses Hvile-Sted,
 Vor Solvmynts Emuthul, af! og Dagens Conjunctioner
 Vær Kvinden, som Du veed, sig ei afgive med.

Men alt hvad der er smukt, var det end nok saa broget,
 Derfor har Qvinden Sands, naar hun ei reent er Gaas:
 Din Gaade, skönt saa mørk som Ragnarokur-Sproget,
 Til Gransken ægget har en Nøse paa Hallingsaas.

At handle reent omsonst var tidt tilforn min Naade;
 Men moden Alder nu har gjort mig mere viis.
 O Digter! kunde jeg Din Gaades Dybde raade,
 Jeg vilde vinde mig en høi, en ædel Priis —

En Priis, der sandelig, saavidt jeg troer og skønner,
 Er for den Tølende meer vigtig og meer kjær,
 End Summen, hvormed Du Din Gaades Løser lønner;
 Din Agt! — det er den Løn hvorfor jeg kiemper her.

Ha! — tør jeg følge dig, du Snillet's kiække Vinken?
 Mon daarligt Selvbedrag ei vil mislede mig?
 Fornuftens klare Skin, ei Biddets snelle Blinken,
 Min Mand, det er det Lys som her maae lede dig!

Men Tanken svimler alt for det, som var og bliver;
 Det store Grundtræk i hver tænkelig Gestalt —
 Og medens svage Haand den runde Cirkel skriver
 Forbauses Manden for dens Tankes: Eet og Alt.

Før Verden denne var, hvad heller man ved samme
 En Orsi*), eller det ufyldte Rum forstaaer;
 Men Livets Moder, og dets aldrig gølge Amme,
 Det er det Lys deri, som var, og ei forgaaer.

Hist i Egyptens Land staaer Isis, som Gudinde,
 Hos hint det ældste Folk, som noget vides om —
 Hvad Under man saae meer end ganske simpel Qvinde
 Hos Jovis elskte Brud i Grækenland og Rom?

Det er bekiendt, saavidt jeg veed, paa halve Jorden,
 At Juno havde ei den troeste Gemal:
 Man ham til Mynster tog i Syden, som i Norden:
 Nu løber, siger man, hver Egtemand lidt gal.

Dog Jovis Elskovs Tant ei Møens Digt kan zire,
 Og — da jeg uden sligt vel vinde skal min Løn —
 Jeg løber det forbi, som Jo løb paa Fire;
 Kun, at jeg ei, som hun, maae ligge der en Kion!

Hun fort og fyndig skrev de fordums Elegier
 I det nuværende Nordvestlige Tyrkie;
 Men at just hendes Navn er Danstes Jo og Tier,
 Det er heel underligt, skjønt just ei Hexerie.

Det I, det O, hun der saa mystisk skrev i Sandet,
 Betegne Ja, og Nei, og Ti-Tal paa en Prik;
 Men i Osiris Haand de sige meget andet:
 Din Gaade selv! (Min Sphinx, du gi'er et venligt Nif!)

I gamle Grækenland blev Ti med Deka skrevet,
 Og Timand **) var i Rom et æret Borgernavn,
 Guds Lov, og X før U er' begge dyrket blevet,
 Hist i Arabien, og her paa Christianshavn.

Men havde Jo X for Danske Ti: Tal skrevet,
 Hvor blev da Navnet af? — dets Karakteristik
 Var for Herr Inachus en evig Gaade blevet —
 Af! alt for sildig dog han det at vide fik.

Det passer saare vel til det, jeg har i Tanker,
 At dybe Taushed er dets Guddoms store Bud.
 Ti! taaber alt til dig, hvor du paa Jorden vanter;
 I China Tien selv er Navn paa Gunders Gud.

Vel løber Tiet om i to bekiendte Dragter,
 I Kobber, og paa Tryk, og i hver Skriversbog.
 Med Fingeren paa Mund staaer Isis, og de Fagter
 Betyde: Tie, og Kiælv, og Kiul Dig i Din Krog!

Af tvende sammensat er Tiets tvende Masket,
 Dets to Vocaler sees i Frøken Jo's Navn;
 Men i een Stavelse hun dem tilsammenjaffer
 Naar Frøken siger Jo i Kongens Riobenhavn.

Tillad mig nu et Spring! — jeg løser dog Din Gaade —
 Men Skiemten er ei det hvortil jeg haver Hu;
 Du, som Satyrikus kom ofte selv i Vaade —
 Gik jeg den spidse Bei, saa rev man mig itu.

At jeg har fatted dig, din Gaades Alvor Bidde,
 Det, som jeg haaber, skal Du trods mit Spring forstaae;
 Ei gaaer jeg Trin for Trin, o Digter, ved din Side;
 Men stadig vil jeg ved Din tændte Fakkell gaae.

Søg Tallet for det X, i Cirkelen du finder,
 Og stig med Newtons Hand til største Dignitet!
 Uddeer den Virke-Kraft, som alt det Skabte binder!
 Og subtraher et Gran fra hvirvlende Planet!

Laan Herschels Teleskop, og see med væbnet Øie
 Hvad dit for svage Syn ei noget kunde naae!
 Multiplicer igien de tusind Kloder hvide,
 Som bag det laante Blik endnu tilbage laae;

Og divideer Dig selv med hine Millioner!
 Og naar Du taber Dig i Sphærens Jubelklang,
 Saa føl, du lille Punkt imellem Orioner,
 At intet er æqual det X, de for dig sang.

Hist i Osiris Haand den Skiulte Cirklen skrives:
 Tyd, om du kan, hvad den indslutter i sin Ring!
 Tyd Evidhed! tyd Ham som var, som er, og bliver!
 Tyd Intets tomme Rum! Tyd Tid, og Kraft, og Ting!

Tyd! Isis for dig staaer; paa Munden Fingren hviler:
 „Ei! vil hun sige dig, tilbed, og knæl, og ti!
 Skøndt Himlens Cherub mod den Skiultes Cirkel smiler,
 Saa tyder han den ei, han taber sig deri!“

Hist paa Morias Bierg, i brændende Gestalter,
 Den staaer for Abraham i Troens Offer Lyn;
 Da ryger Dyrets Blod paa Helligdommens Alter;
 Thi Abram misforstod i første Blik sit Syn.

Paa Golgatha det staaer med Døden under Foden,
 Freds-Fyrsten, pegende til Evighedens Lys;
 Og Slangens Hoved kaunst ei mere skrækker Kloden;
 Og Dødens aabne Port nu stues uden Gys.

Uendelighed! — Dig kan intet Billed male!
 Kun hvad du synes, sees i Sprogets Malerie;
 Dit virkelige Navn kan ingen Tunge tale,
 Dets Ekko lyder selv i Himles Himle: Ti!

O Skjald! Og naar Du nu et Ekko staaer at høre
 Af hvad Du tonede med Sprog-Philosophie —
 Naar Ord-Opløsningen nu lyder for Dit Øre,
 Din egen Gaade til Dit Jeg dog staaer: Ti!

Femfoldigt lille Ord! du havde i dit Eie
 Hver Masse, Halvpart, Deel; du havde overfuld
 Dig selv. Mærk Baggesen! jeg vidste grant at veie
 Hvert Ord i dine Vers, og hvert et Ord var Guld.

Af Grækens Gen Kai Pan ***) det Ord et Billed
 Kænker,

Naturens, Verdens, Alts, og Menneskets Symbol;

Og for den Vises Hand, der grundig estertænker,

Af Himlens Herre selv, og ikke blot hans Stol.

Det Ord, som nævne kan, hvad intet Skabt kan
 raade,

Det Ord, Du selv som Sum af al din Grandtæ-
 ning fandt,

Det Ord jeg nævner Dig: det lille Ord er „Gaade!“

Sig mig, du Danmarks Skjald, om jeg ei Prisen
 vandt?

J. M. Jes sen.

*) Orsi ∴ Persernes Uendeligheds-Ring.

**) Dimand ∴ Decemvir.

***) Get og Alt.

Til Frøken J. M. Jesen.
(Efter Tilsendelsen af ovenstaaende Digt.)

Prisen, ædle Siættende,
Prisen for at raade det,
Gaadens Troldborg slutter inde,
Logisk-mathematisk ret,
Har din Sang ei kunnet vinde,
Skjøndt og nok saa takfuld —
Dertil er den hulde Kvinde
Kjønnets Gratie for huld.
Netop det, hvorom en Pige,
Som du selv bemærker smukt,
Kun maa vide lidt at sige,
Har af Mandens Tankerige,
Hvor er herskende det Lige,
Selv din Anen udelukt.

Singren, hvormed Jfs skriver

Tegnet paa sin lukte Mund,

Hver en Jfsdatter bliver

Til et Blad, og rosenrund —

Vel kan hendes Himmelsøie

Verdens store Skive see

Med det Fierne, Dybe, Høie,

Vel saa grant som vi, maaskee;

Vel kan hun det sande Skionne *)

Offentlig, og selv i Løn

Sandse, føle, kiende, lønne

Trods Apollos bedste Søn;

Men herveden og deroppe

Kommer Grundens Blik tilkort:

„Rosen med dens mindste Knoppe“

Kan hun aldrig tage bort. **)

For om den sig ei at keere,
 Maatte hun paa Grublenz Bei
 Skionhedslinien passere,
 Og det vil, det kan hun ei.

Lidet selv et Dødspring frugter
 Hendes bløde Diamant;
 Thi hun springer selv i Bugter,
 Naar hun springer over Tant.

Lidet nytter, at hun grunder
 Der hvor Xet ene staaer:
 Xet pludselig sig runder,
 Og et Træk af Oet faaer.

Self heel vanskelig at raade,
 Hvis ei reen Umuelighed,
 Finder hun en Gaaders Gaade
 Lidt i det, hun eene veed!

O! hvor skulde hun da giætte,
 Blomst i Væsen og Gestalt,
 Meer end Livet i de rette
 Grundtræk af Naturens Alt?

Prisen altsaa for at finde
 Skaberlivets Ja og Nej
 Paa de sidste Tankens Linde,
 Gaadens bedste Gætterinde,
 Trods sin Nærmen, vinder ei.

Men — hvis Lovsang fra den Læbe,
 Der paa Sangens Blomster = Eng
 Alle Spirerne, som stræbe,
 Roser ikke just i Fleng —

Hvis Beundring af en Digter
 Der er kritisk Kold, som Jis,
 Naar han sig og andre sigter,
 Hulde! synes Dig en Priis —

Saa modtag i disse Toner
 Gienklang af Din slagne Streng
 Meer end alle gyldne Kroners
 Løn paa Sagens Himmel - Eng!

Den er dog — naar mindst jeg praler —
 Naar jeg mindst mit Bifald troer —
 Meer end alle Rigsbankdaler,
 Jeg besidder paa vor Jord.

*) Forfatteren har hidindtil ikke den Ære, personlig
 at kiende sin sindrige Siætterske.

**) „Tag saa dets Rose bort med selv del mindste Knoppe,
 Slet indtil sidste Blad, hver Nummets Løddel ud!
 Sluk alle Lamperne herneden og deroppe!
 Sluk Evighedens Lys og Tidens Glimt af Gud!“
 Det evige Sindbillede S. 60.

G a a d e = R a m p e n.

— Sunt et commercia coeli. Dv.

Til Danfaas Læser.

Mindre for at oplyse den for nærværende Die-
 blik formodentlig meget saa pirrende, set ingen
 maastee paa Hiertet liggende Sag imellem Ervø-
 tænkeren og Tankesamlere, end for efterhaan-
 den, i og med den, at indlede en langt almindel-
 ligere, der vedkommer alle, hvem Religion, og
 Sædelighed, og det Mennesket helligste i Littera-
 turen ikke er blevet aldeles ligegyldigt, aflægger
 Digteren af den poetiske Epistel i Nyeste Skilderie
 af Kiøbenhavn (den 5te December i nyafvigte
 Aar) her sit endelige Regnskab for Uttringen i
 Prosa over det profaiske Svar, eller (som For-
 fatteren deraf selv kaldte det) Usvær paa sammes
 Bestyldninger.

Gandelig, havde hine af mig fremfarte
 upaatvivlelig endog meer end haarde Bestyldninger

været enten vilkaarlige, eller letfindige, eller blot skientende, vilde jeg i enhver ædel Læser's Sted, end sige i dens, de traf, have fundet mig berettiget, at tiltroe deres offentlige Fremfører den yderste Grad af Ondskab og Grufomhed, da Fornuftens og selv Forstandens paafaldende Fremlysen deri neppe vilde have tilladt mig Tvivlsforudsætningen om Uffindighed eller Forrykkelse i Hiernen. Saa vidt det og desværre er kommet i Kiøbenhavn med Ligegyldighed imod Angreb paa den i Prisen dybt sunkne borgerlige Biting, man i gamle Dage kaldte: godt Navn og Rygte — saa herstkende den gienfædige Fordragelighed i Uretskænderen virkelig er bleven — og saa roligen og fredeligen en parnasisk Fremærksmand gaaer med en i Lommen stukken ikke blot litterarisk „Løgn“ — haaber jeg dog, at det ikke er kommet til den Yderlighed i det giængse „Lad gaae-Liv“, at Tiltalelser-Tolerancen er bleven ligesaa stor som Bagtalelserens. Blotte Skældord kunne til Nød afvises med taus Foragt; men formelig Anklage, og Bestyldning, for Mennesket forne-

drende Udfærd — Tiltale, som den jeg tillod mig i
 hint ikke blot poetiske Tordenbrev — bør, hvis den
 aldeles ikke er begrundet, meer endog end len-
 fældigen revses. Spiller en saadan Formastelse
 og blot i Mandesverdenen, høit over det Borger-
 samfund hvori den ene Dævel for Larm eller
 Søvn ikke kan høre den anden — spiller den

„ — midt i Himmeriges Nige,
 hvor Engle lytte til“ —

bør den kun saameget deskomere oprøre; og ikke
 blot den uskyldig Fornærmede, men enhver, hvem
 det aandelige Livs Sikkerhed ligger paa Hjertet —
 enhver, der ikke anster Menneskeheden's sidste
 Palladium forstyrret — har Ret at gribe til Baa-
 ben mod den fremfusende falske Anklager.

At Præsten N. J. S. Grundtvig altsaa,
 i sit usvarende Svar paa min yderst alvorlige
 Tiltale, ikke blot hørte op alvorligen at skienke,
 men valgte den strængeste af alle profaiske Former,
 den af en Regnskabsaflæggelse nemlig, forundrede
 mig saa lidet, at jeg tvertimod studsede ved, at

Han ikke gav sig Tid til at giøre denne Strænghed endnu mere svarende til sin Hensigt — ved Grundighed. Mine Bestyldninger faldte han paa eengang „umuelig alvorlige“ og „hartad rafsende.“ Det var altsaa umueligt, efter hans Formening, at man for Alvor funde troe nogen en Hykler, der selv paastod høit, at han ikke var det, naar man saae ham handle tvertimod sin Paastand? Denne alvorlige Troen paa min Side var imidlertid, trods det categoriske i den poetiske Form, fremsat udtrykkeligen, som en Tvivl:

„Men, Rafaskælder! hvad der nu vil undre dig,
 Og hvad jeg haaber, dog du engang siden
 Vil finde heel begribeligt med Tiden,
 Er, hvad jeg indtil videre fra mig,
 Før ret vi samles her, maae sige dig:
 Nu, du saa pludselig mig rækker Haanden,
 Til Glatte af min Hud omgiørende din Hovl,
 Begynder jeg at tvivle selv om Manden,
 Der aabenbarte sig mig i dit Brøvl.“

Jeg gientager, at hine Bestyldninger, (skiondt udtrykkelig betingede) vare høist alvor-

lige, og — netop fordi de vare betingede — det modsatte af rasende. Jeg vil i den Stemning, hvori nogle senete Toner af Heimdallur, Hornet nu har sat mig, ikke videre giennemgaae hint Stroetænkeren selv aldeles uværdige Mistmaakt af Klynken og Skiælden. Jeg vil kun bemærke, at det, langt fra at ryste mig, som om jeg havde gjort en Uskyldig Uret, indjog mig en sand Gysen for Opførsningen af den Lov, mit Hierte did indtil saa gierne havde nært, trods alle for min Forstand imod ham talende Beviser. Folgen af denne mig utaalelige Angst blev „Advarselen til Omvenderen, der vender om,“ den blodigste Udfordring til at gjøre Sagen klar i en muelig aandelig Misforstaaelse, der maaskee nogensinde er flydt af en hiertelig Pen — og som Da jeg var Lilles ikke blot unge, men gamle (jeg haaber, evige) Forfatter sandelig aldrig havde tilladt sig — selv imod den afgiorteste Christiendoms-hyfler — hvis ikke Himlen allerede havde hørt, hvad den Udfordrede nu, med den os hørende lille Verden, vil faae at høre i følgende, hint

stærke fiendlige Bækken foregængne, venlige Vink
og Tilraab. Det er nemlig „det Medvidnelagte“
hvorom „Tankesamlere i Hjertet“ talte til
„Strøetænkeren i Munden,“ da han quod:

„Medvidnelagt er, hvad mit rene Hjerte,
„For dig, skøndt min erklærte Fiende nærte — *)
„Medvidnelagt er Palmen, jeg dig gav
„I min Forfængeligheds dybe Grav,
„Hvor ligger, stinkende for mig, den Jordens Ere,
„Jeg kunnet har, og kan, og vil undvære —
„Medvidnelagt den Rang, jeg undte Dig,
„Skøndt Alderefterfølger, foran mig!
„Medvidnelagt, ei blot hos en Indviet **)
„Men i hver Selskabskreds, hvor blev berørt
„Som Møddingsmøddingen i Snauseriet
„Dit Mass mod mig i Musemassepiet,
„Hvordan jeg min Dagtalers Sag har ført —
„Hvordan jeg hæved selv, ved Foredrag, den Tone,

*) Herr Grundtvig begyndte Bygningen af sit
danske Tempel, som saa mange andre, med at
nedrøbe sin lille Hytte.

**) Udgiveren af Nyeste Kjøbenhavn's Skilderie.

„Der syntes lav og grov, til næsten høi og fin —
 „Og hvor jeg, salig i mit Jordelin,
 „Med nyfødt Englelæde lod dig throne *)
 „Herneden paa mit Mausolees Ruin.“

Skulde mit aarvelige Liv endnu ogsaa længe blive mine Læsere en Gaade i anden Henseende, haaber jeg dog at det efter Læsningen af disse Bidrag til dets Opklaring, ikke mere vil blive miskiendt fra Formaalets Side — for saa vidt man uden Tvivl vil overtydes om, at jeg i Mandeverdenen seer noget høiere, noget andet, og noget elskeligere, end min egen poetiske Figur, og arbejder paa noget mere end dens Forgyldning. Hvorom alting er, mit upaatvivlig i de senere Tider fornemmelig polemiske Digterliv maa synes nok saa skaanseløst, det er dog intet mindre end egennyttigt. Hvo der aldeles ikke kan begribe hvad jeg vil med denne Arbeiden imod Strømmen — med denne Striden imod Overmagten —

*) Et Forsængeligheds Offer, der var mig let, da jeg alt længe tilforn havde bragt det en meget mindre yngre Broder i Bragi end Grundtvig.

med denne Kamp imod det almene Gemene, burde dog kunne, synes mig, indsee, hvad jeg ikke vil dermed. Tidlig eller sildig vil dog, om ingen anden, du forstaae mig, vaagne, hvis og i Blinde mod mig kæmpende, Heimdall! Tidlig eller sildig vil du, maaskee bedre end nogen anden, opløse min af dig saa foragtede Gaade! Men didindtil ville vi fortsætte Kampen, som dødelige Fiender paa den Mark, hvor tilforn alt kæmpede for noget andet, end dem selv, u dødelige Venner! Thi selv i Evetampen stride vi mod Dorsthed, Forføngelighed og Hovmod — selv i Blinde, Kraft mod Kraft, stride vi for Lyset, og udbrede det ved vore Mjølneres Tønnen mod hinanden i Trolddernes døsigte Mørke! Hvad dødes kan, bør dødes jo før jo heller i Aandelivets fri Udvikling, hvor det findes, først og fornemmelig hos os selv! Ingen Fred altsaa, forinden alt er klaret! Intet Broderlys før alt er Tillid! Intet filosofiskt Ven- skab før alt er Christi rene Kierlighed! Saa min Tænkemaade — saa min aandelige Handel og Wandel i Oplysningens nye nordiske Morgenrøde!

Forliges venligen, I Fyrster! og regierer
 Saa trygt, som broderligt, i huld Samdrægtighed!
 Adlyder overalt, I Povler, og I Peerer,
 I fredsom Borgerroe jer Dyrighed!
 Nyd, hvis du kan, du Støvet's hele Brimmel,
 I evig Fred paa Jorden Livets Himmel!
 Sov ind i Fredens Frugtbarhed for mig!
 Alt hvad din Lyst i Drømmen selv formere
 Af Hjertens Grund jeg ei blot under dig,
 Men Balmu, Bidrag selv dertil leverer
 Fra Tid til Tid i smukt Forlig —
 Dog, indtil Chaos ganske ligger Liig,
 Og Dybet, i hvis Svælg det synker, lukker sig —
 Til Lyset over Mørket triumpherer,
 Da Dromasdes overalt regierer,
 I Nandeverdenen, bør der være Krig!

I det jeg nedskriver denne Forerindring
 til de tre følgende sphinxiske Krigssange — standser
 mig Giallerhornets dybe Hjerteflang i Tusmørke-
 kvadet: „Til Sphinx“ (indrykt i Njeste Riobens

havns Skilberi, No. 6.) med den sidste dybt i
 nait Hierte gienklingende Tone:

„Dog Hierteordet lader sig ei tvinge
 „Gid, Baggesen! du mesterlig fuldbringe
 „Hvad jeg har fiæk og ærlig fuffet paa!
 „Da veed jeg vist, at under Lysets Vinge
 „Min Broderhaand, mit Venneraad saa ringe
 „Du nærtner ei, at haane og forsmaae!“

Den Følelse, hvormed jeg læste dette,
 Danmarks, af mig, som Genius, aldrig miskiendte
 kraftigste Skialds værdige Dvad — den Glæde
 hvormed jeg nu, uden at forandre en Tøddel i
 det Medvidnelagte, kan giengielde det uden videre
 Svar — og vække min maastee endnu længe aan-
 delige Fiende af Drømmen om personlig Uven-
 lighed, end siige selvfiertlig og forfængelig Dig-
 tertrodsen imod ham, grændser nær til himmelff
 Salighed hernelleden.

Men, Grundtvig!

Skiondt ingen Håndſke Du nu faſter mig,
 Blot den optagende jeg rakte dig,
 Jeg, ſom nu eengang alt i Sang tør røre,
 Afbryder ei mod Sienderne min Krig, —
 Og til min Gaade blier dig fattelig,
 Og til jeg fuldt ſeer Sandheds Ven i dig,
 Maae med veemodig Lyſt jeg ſelv mod Dig den føre.

Skrevet d. 20, 21 Januar 1816.

A n m æ r k n i n g.

Følgende tvende Kiimbreve bleve ſkrevne
 for Forfatteren vidſte hvem Straetænkeren var.

Balhalla = Legen.

Første Brev

(Til Udgiveren af Nyeste Kiøbenhavns Skilderie *).

I største Hast, ærværdige Herr Ven!
 (Skiondt stegen selv i tomme Titleriet,
 Jeg kalder Ven, hver virkelig Indvøiet
 I Hæders = Templet, hvor jeg stræber hen,
 Og altsaa Præsten med i Skildriet)
 Jeg sender Dem min fulde Tak
 For den lidt meer end Iøierlige Snak
 Med noget meer end „rimelige Tanker“

*) Skrevet den 13de Nov. 1815 umiddelbar efter Indtrykket af den flygtige Læsning af „Rimelige Strøetanker ved Kallundborgs i Livet vel meriterede Stads = Satyrikus Jens Waggesens Grav.“

Der mod det Jordiske, jeg i min sidste Dom
 Om Mig og Mit kun lidt mig bryder om,
 Er stilet — mod det Slags Naragtigheder,
 Min Rem af Huden og imellem sig tilsteder,
 I Snakken, for Exempel, om det Jeg,
 Hvorover altid burde slaes en Streg —
 Mod hvad jeg udentviol i mine Fagter
 Meer end min værste Fiende selv foragter —
 Mod mit nu svage Helbred — (Herre Gud!
 Det skranter vel, men holder Skranten ud! *)

*) „Det sa'e han selv, mens han var frisk.“
 I Kallundborgs Krønike nemlig. Altsaa deri spø-
 gede min sidste komiske Sundhed — for ikke at tale
 om mit øvrige poetiske Helbred! Og det endog saa
 kun i „et Pagina“! Valde amarum est! Jeg
 skulde næsten troe, at det er Holberg selv, der
 her har recensert mig; thi saa lidt Overbæren med
 min Svaghed, med saa megen vittig Bitterhed, kunde
 jeg i det høieste — til Nød — tiltroe ham. Mine
 medlevende Recensentere ere gemeenligen i det om-
 vendte Fald: Meget Overbæren, og aldeles ingen
 Wittighed: Amarum uden Valde.

Mod „Lakken“ i min hele Dont og „Lyden“ —

(Som jeg dog ei forstørret har med Skryden)

Mod mine Spjat —

I dit og dat —

Og endelig, mod det, hvorfor jeg selv mig figter

Fast uophørlig Dag og Nat,

Forsømmelsen af fiødelige Pligter.

Lad gaae! jeg figer Dem, som sagt, alvorlig Tak

Hvad enten De er blot Udgiver,

Hvad heller maaskee Selv poetisk Skriver

Uf samme Snak,

Den ellevte November Atten Femten,

I Bladet Nummer Nul bag Ni —

Der flinger i pudseerligt Nimerie-

Lidt anderledes end Athenes Litanie

Til Gamle salig Søgnedagens Klemten.

Sandt nok, den lille Jenz maa næsten Dine væde

Bed visse Smæk af den Dada,

Han ikke veed hvor kommer fra,
 Men som erindre ham med en slags sønlig Glæde
 Den flade Haand af egen Fru Mama —
 Af Musen nemlig, som man fiende lærte
 Paa det citeerte Pagina,
 Der uidentivt forstod, at snærte
 Saa let, saa net,
 Det lave Selvs Forfængelighedsplet,
 At selv med Kys paa Haand det høiere begierte
 Midt i Naturens Nu! og U!
 Et Par deslige Smæk endnu.

Thi, skøndt den lille Jens er ikke bleven stor,
 Har, med et halvt Aarhundred alt paa Wagen,
 Han dog lidt meer end Drengeduun paa Hagen,
 Og der er Maade med, hvad om sig selv han troer —
 Netop fordi han ei er Lærling fra i Fjor,
 Og Ridder fra i Aar i Digtekunstens Rige.
 Er han ei Dannebragur just saa lige,

Som Danneſkjald, er han dog ingen Pog;
 Og naar det gielder dannediærve Krige
 Mod hele tydſke Ladninger af ſlige,
 Juſt heller ingen Danneburebrog.
 Iſald han ſynes og en Dværg mod Jetten,
 Gaaer han dog ei paa første ſtrænge Bud
 Af en uſynlig Digter = Herre = Gud,
 Der bare rækker Tungen ud,
 Sit Skud —
 Naar man udfordrer ham i Fjeldet eller Sletten
 Er han paa Pletten
 Med Lod og Krud.
 Men han er og imod den mindſte Fiende,
 Der ei, ſom bare Gadedreng,
 Af næſte Molbæk tar en Giøvle fuld i Flæng,
 (En ſlig naturligviis han ſparer overende)
 Beſkeden; og begriber meget got,
 Han ſelv fortiene kan lidt Spas og Spot —
 At han, ſaa lidt, ſom nogen anden Drot,

Kan glimre (var det ogsaa blot

I det forsværte gamle Slot)

Gratis —

Og at et Angreb paa ham, som Poet,

Der og imellem sætter Beet,

Er intet Crimen læsæ Majestatis,

Da hans Parnas-Autoritet

Er ingen hellig Souverainetet.

Han veed ret vel, hvad slemt man og om ham kan

sige,

Naar man for alle Feil har ei sit Dje luft;

Han hører det endog — især af sine Lige —

Ret gierne, naar det siges kun lidt smukt.

Paa hans Bekostning selv fornsier ham det Skionne;

Og Skiemt imod hans Dolk er maaskee mere

værd,

(Naar ret den lykkes) end det drøvelige

Risøne,

Der skrives for det store Slagtersværd.

Sæt og, han kjøbte Daddelen, der smager
 Hans indre Gane, med lidt Blod
 Af Tunge, Læbe, Haand, og Fod
 Vel dyrt (thi Palmen stikker saa det ildrer)
 Sæt og han havde dit og dat imod
 De Stik, der stak for dybt, og maaskee feil —
for Intet
 Er Koes dog endnu værre, hvor det gaaer!
 Det Fless er gjerne meer, end bare tintet,
 Som man af Hofkerne for intet faaer:
 Usundt, min Brøder! — „Tag dig i Agt, min Datter!“
 Tilraabte Sangmama min Muses Appetit,
 „Forspiis dig ei i Fless af Bisaldsvin! det faatter!
 „Man bliver maaskee fed, men aldrig stærk af Bit!
 Jeg troer, hun havde Ret. Jeg elsker, hvad der
spæger,
 Den Adam i os selv, der gjør sig alt for tyk;
 Det skader Englen ei, det netop vederqvæger
 Dens høiere Natur, naar Dævlen faaer et Tryk.

Best rigtig nok, naar ret man veed sig selv at ave;
 Men — sjelden slaaer man sig tilgavns med sin Dada;
 Den gamle Adam maae det meer alvorlig have,
 Det bedste Slag tilsidst dog kommer udenfra.

Vist nok bor Digtren frem for Povel og Peder
 Udspørge sin Samvittighed;
 Men — der er Forskjel paa Samvittigheder
 Fra den, der alt, til den, der intet veed!
 Den Beste ta'r sig, træt af egen Heglen,
 Imellem dog en lille Luur,
 Og den benytter dumme Dievle-Reglen,
 Og gjør i Hast en syndig lille Luur.
 Vi ere Mennesker, vi himmelske Poeter,
 Trods vor Forgudelse (jeg siger vi,
 Efiøndt, som jeg seer paa Dagens Barometer,
 Med min, det, Gud ske Lov, er nu forbi)
 Vi slaae os aldrig rigtig selv paa Dret,
 Det bliver til et Klap trods al vor Tyrighed,

Hvis Haanden ogsaa bliver rigtig føret,
 Og ei slaaer feil paa Næstens næst derved.
 Vi pidffe vel vor Stjert med egen Grime,
 Som Sancho Pansa, tællende hvert Slag;
 Men, naar man seer sig til, er Snertens Strime
 Kun synlig paa den næste Barke-Bag.
 Hvorvidt den egen Nøvselse kan drives,
 Derom jeg troer at vide lidt Beskeed;
 Men, fiære Digter! der en mere virksom gives;
 Jeg taler af Erfarenhed.
 Vel sagde jeg mig, selv paa Drent ei sjelden:
 Gens Baggesen, du er en Nar!
 Du dig bestandig atter lokke får
 Af disse Tre og Ni i Museskælden;
 Du burde blive, hvor du var,
 I Museskullet,
 Tilfreds med Nullet,
 Du eengang har!"
 Vel hvisted jeg mig tidt i Dret mangen Næse,

(Som selv jeg gav mig, mellem os!)

Dg ofte laae jeg der i Kampen mod Fadæse,

Som Regle for mit eget Bos.

Tidt sagde jeg mig: „Hør! du er dog kun en Prakker

I Tankebilled - Colorit —

Ideen er ret smuk, og Tegningen er paffer;

Men Farven, seer du, graaner lidt!

Hvad kolossalske Masser, kæmpelige

Figurer, angaaer, og Chaotiskhed

I Blandingen — derom, min Ven, du veed

Saa lidt Besked,

At du har, troer jeg, aldrig drømt dig ned

I Mørkets underjordiske Rige! —

Din Muse har i Reenlighed ei Lige,

Som Kokkepige,

Sin Kunst forstaaer hun ogsaa ganske got;

Men det er Suppe — seer du — blot,

Salater — Tærter høit — Makroner, og deslige —

Dg Suppen selv — man kunde meget sige!

Hvis Sommes skundom bliver bare Skind
 Af Overflod paa Flesk og Fit og Fløde,
 Din — ikke fielden kogt blot paa en Pølsepind —
 For sultne Folk med mere Sands end Sind
 Er ingen ægte kraftig Føde,
 End sige Mad for Maans i en barbarisk Luft,
 Hvor ingen leve kan af bare Duft!

Hvis i din Suppe skundom ogsaa vanker
 En lille Marvebolle fuld af Tanker,
 Der ikke strax just smelter i eens Mund,
 Den er gemeenlig dog saa glat og rund,
 At let den blotte Gane med den nyies,
 Og Himlen veed om den fordyies,
 I det den nemlig glider ned
 Før man det veed?

Den gamle Kogekunst du alt for meget hylder!
 Det Plukkerie fra Grækenland og Rom
 Kan være lækkert nok; men ihukom,
 Om anvæs ei, saa dog din egen Dom:

Det flæger til Sider ei! det aldrig fylder
 En ægte stællandst Smagforpagtervom,
 Der efter No'segilder seer sig om,
 Der sig med tragisk Bl og Misd og Finkel tylder,
 Og gier en Lyd, naar den er tom,
 Lig Navnet paa den velste Maler,
 Med hvis Fordielse den praler
 I en fast nederlandst høirostet Midasdom *).

*) See Recensionen af Il Correggio, Tragedia tradotta dal Danese di Öhlenschläger. Pisa, co' caratteri di Firmino Didot — det vil sige: *Correggio*, Nørende borgerligt romantisk Sørgespil, oversat paa sin italiensk af danske Folk her i Byen, og med fast utrolige Bekostninger forsendt til Pisa, for der at trykkes med parisiske Bogstaver — en Recension, ved hvis Læsning jeg virkelig ikke stelden uvilkaarlig maatte holde Haanden for Næsen, fristet til hvert Dieblig at udbryde: „Å! hvilken stor Allarm kan gøres af en sllig!“ Med en sllig mener jeg hverken meer eller mindre, end Doversættelsen af Ordet Correggio, det maa nu betyde en stor Maler, en lille Landsbye, eller noget andet. Bist er det, at den her recenserede Pragt

Saaledes dængede jeg tidt, som sagt,
 Mig selv ret dygtig; men hvor var det svagt

oversættelse, trods sit Pragtpapir, og sine Pragt-
 bogstaver, er noget andet, end hvad Recensenten — i sin patriotiske Glædesruus over at see en ind-
 født dansk Bog komme til Pisa — gior den til.
 Hvor vil Thorvaldsen smile, naar han hører at en
 lille Lessingunge her hjemme sammenligner et saa
 dødeligt drastisk Produkt med hans udødelige plastiske
 Bærker! Yderst pudseerlig, indtil høieste Grad af
 velst Markstrigerie naragtig, er den Ophævelse, vor,
 som det lader, i den italienske Litteratur især ukyn-
 dige Litterator gior af dette sjællandsk-velske — eller
 rettere sagt — Kiøbenhavnsk-pisisk Phønomen.
 Det er efter hans Forsikkring en Litteratur-
 Comet uden Mage — og mageløs er den
 rigtig nok, forsaavidt den i visse Maader, trods
 den typographiske Glæds og dedicaciske Svands, er
 uden Hoved og Hale. Den vil efter hans Forme-
 ning, fra Pisas Observatorium (hvorfra Cometer,
 som man veed, særdeles heldigen udmærkes) nøiere
 betragtet, udbrede et overordentligt Lys, ikke blot
 over Sjællandsk og velst Rollespillet paa Scen-
 den, men over Forsynets Gang overhovedet
 i Historien. Recensionen begynder derfor med en
 Grindring om Cimbrernes Tog, og flutter med

Mod denne fremmede fuldkomne Dængen

Og, om ei søde, saa dog sunde Fløngen!

Den Fyr, hvem og han er, har Svøben i sin Magt!

en Romance — „som alle danske Piger kunne udenad,“ — Laurettas Romance nemlig, som Recensenten ikke tiltroer de danske Mænd, han skriver for, mindste Kundskab om, og derfor heel og holden affriver baade paa velsk og paa dansk med usigelig Fornøielse. Hvor klart og tydeligt Guds Forsyns hidtil urandsagelige og usporlige Gang aabenbarer sig i denne fuldkomne Afbetaling af den Gjæld, Norden saa længe har været i til Gyden — i den vidunderlige velske Oversættelse af Dehlenschlägers danske Correggio nemlig — sees deraf, „at dette Pragtværk udkom i Pisa Karet efter at Originalen var trykt i Kjøbenhavn.“ Sandelig dertil behøvedes (naar man betænker, hvor lidt flugne „Gozzis og Alfieris fiintfølende, men derfor ogsaa fræsne Landsmænd“ i Almindelighed monne være paa siællandsk Mandemad) Guds Forsyns besynderlige Styrelse! Thi, „for at dette kunde skee,“ vedbliver den andægtig beundrende Recensent, „maatte det søie sig saa, at en af Staliens Edle,“ „om Nobile di Venezia? di Parma?

Det eneste, som gjør mig ondt, i Mængden
 Af denne drabelige Smelders Snert,

di Pisa? vides ikke) udrustet med
 Sprogkundskab og Digterfands, skulde
 „komme til Danmark, og lære dette
 „Lands Sprog saa vel, som hun saa
 „Fremmede, at domme efter nærvæ-
 „rende Oversættelse,“ (altsaa de Fremmede
 „her har gjort denne?) „have forstaaet det!“
 Hvilken Dyrge af Mirakler, det ene oven paa det
 andet! „En af Italiens Edle kommer
 her til Danmark“ — (hvor langt det ligger
 fra Italien, veed jeg af sexdobbelte Erfaring) —
 første Mirakel! „En Italiener som for-
 staaer Italiensk“ — andet Mirakel!! „En
 ædel Italiener med Digterfands (som
 ellers alle Menneffer meer eller mindre have) —
 tredje Mirakel!!! „En Italiener, som
 lærer dansk,“ Gud veed, hvor vel? thi
 af Oversættelsen (som jo andre Fremmede have gjort)
 kan intet sluttes — fjerde, og virkelig temmelig
 fiendne Mirakel!!!! „En Sammentræffen
 til een og samme Tid, paa eet og samme
 Sted af alle disse Mirakler“ — femte, og
 aldeles umuelige Mirakel!!!! hvis Herr Over-
 sætteren selv ikke havde givet os Nøglen til at opløse

Der gives snart i Bredden, snart i Længden,
 Ei blot paa min, men mangen anden Stiart,

dets Gaade." — Denne her i min længste Note til min forreste Text udmærkede Recension har i øvrigt, om ikke just hvad man kaldte Correggios Correggitet, dog for saa vidt et sandt italiensk Snæv, at den meer end nogen anden Charlataueria Eruditorum i det æsthetiske Fag af vor Litteraturtidende ligner velst Ændst. Den erindrer mig levende om den Trompeter jeg hørte engang udenfor en af Fjelleboderne i Venedig, over hvilken stod malet en parmesansk Skrimner (et tamt Bildsvin) dee valsede paa Bagbenene med en ordentlig Ubekat. Steden under stod med store hvide Bogstaver: „Qvase vede l'Impossibile d'un agnello!" : Her seer man det Umuelige af et Sam! — Ikke mindre behagelig gjenkalder den mig Vidunderdoctorens Unbefaling af sin Elixir paa Piazzetta, hvis mageløse Indtryk paa de Omkringstaaende jeg aldrig glemmer. Fra sit med utallige Smaaflasker, Kister, Lutter og Kræmmerhuse behængte og besatte Træ-Taarn nedskraalte denne samtlige Carnavalsmarkskrigeres Dvertrumfer med en sand Trompeter-Bas sit „Eccome!" og, holdende høit i den oprakte venstre Haand en opslagen gammel Bog, foran hvis Titel saaes et Træsnit af Ijeg veed ikke hvilken Helgens

Er: at jeg er saa lidt en Spiller,
 (Skjøndt jeg kan spille Regler, Skak, og Boldt)
 At Mariage selv og Hanrei knap jeg skiller
 Fra Jan, og Beet, og Boston, og Styrvolt!
 Formedelst den Ukyndighed de beste
 Blandt Smækkene maaskee gaae tabte paa min Dag —
 Jeg haaber, for den gode Sag,
 At de er ikke tabte for min Næste;

Hvad der er mere slemt for Musens Appetit
 Til saare pirrelige Stikkelsen

Portrait, — med den nedstrakte høires yderste Fingertrog en flasket Menneskebud, hvilken han lod dangle og dreie sig rundt — aldeles som Haggarts hængte Konaetaabe i Tragedien — paa det, at man ret kunde beskue den fra alle Sider, udbrolte han:

„Ecco la pella di questo povero monaco,
 che ho guarito io!”

o: „Seer I uden her af denne stakkels Munk,
 som jeg har kureret!”

Af en saa sielden Nuomtids Hans Mikfelsen,
 Er: at, (hvor Spasen gaaer formodentlig saa vide
 Som ønskes kan), mit Dre finder lidt
 For lidt
 Et Ord deri, der flinger, som — (bie lidt!) —
 Som, om det ikke vilde ret i mit —
 Et Ord, der tar sig ud i Præg og Enit
 Som Svult paa Hvidt,
 Og synes mig (hvis og et Kunststykke for Resten)
 Aldeles fremmed for den Kunst,
 Jeg her i Livet dyrket har omsonst.
 Men det er blot, som sagt, et Tab for mig, sem Gæsten
 Blandt andre Gæster ved det velbedakte Bord,
 Hvor der er Kaviar og Karri nok for Præsten
 Og Degnen med. Hvis og et enkelt Ord
 Mig synes lugte lidt af brune Pesten,
 Det være kan, for andres Smag, au bout —
 Haut - gout;
 Man maa, man sige hvad man vil, par tout,

Ei tænke blot paa sig, men ogsaa lidt paa Næsten.
 Ved Gilder, hvor enhver faaer overflødig sit,
 Fra Tærskeren til Hofpoeten,
 Naag (siger Siøllandshospitaliteten)
 Og Bøesterne paa Stalden have lidt.

Hils altsaa, litterarisk kiære Ven,
 Der, som det i tolv Aar *) af Pro og Contra lader,
 Despotisk Regiment i Digter-Himmelen,
 Som her paa Borger-Jorden, hader,
 Den ubekiendte spidse Pen
 Fra den ukiendte Baggesen —
 Den vor Tids danske Digter, notabene,
 Der ikke troer, at være det allene,
 Fordi han stikker den, og den, og den;
 Der over Sprogets Flor og sande Hæder
 Og andre danske Musers ægte Bid

*) Kjøbenhavns Skilderie begynder nu dets
 trettende Aargang.

Sig meer end over egen Fordeel glæder;
 Thi, hvis paa Hjertet den iser ham laae,
 Saa lod han Digt=Napoleonen fiære —
 Og tog sig vel i Agt, tilfods, med Strømper paa,
 Ham i sin Sægevogn at standse lidt, som saa,
 Paa Heldeveien til det Overmodts=Ujære,
 Hvor, før man saae sig til, med Enevold bag Dre
 Saa mangen streng Regent, for ham, alt væltet laae.
 Hils hin, i hvem han er, Strøetank.ernes Forfatter,
 Og bed ham blive trostvig ved
 At rive det hos mig og andre ned,
 Der dog engang omsider sikkert dratter,
 Hvis det kan pustes om af nok saa vittig Latter.
 Hvis han og brænder løs maaffee
 Mod hele min Parnas=Armee
 Med Alvor midt i Skiemten — meinethalben!
 Ich fürchte nicht grausame Salben.

 Andet Brev.

Til Udgiveren af Nveste Kiøbenhavn's Skilderie —
d. 15 November 1815.

Gaarisdagens Skilderie jeg alt har døiet —
Med Lignelsen om Skæven i
Min Broders Die paa mit Kimerie,
Og Bielsen i mit eget Blik for Diet —
Ehi denne Broder, meere huul, end hul,
Med Die paa mig, for at maale
Hvormegen Spas jeg vel kan taale?
Mig maaler, min Troe, Skieppen fuld. *)

*) „Du staaer jeg just og maaler Ka'len
Seg mener med hans egen Ulen.“

(Nimelige Stroetanker, anden
Fortsættelse.)

Jeg sad alt — som jeg sad paa Maale —
 Som Corfik med det bare Hoved sad,
 Mens Gunild maalte ham fra Top til Saale —
 Ved Enden af det første Blad;
 Nu sidder jeg, som samme stakkels Manden
 Da bort hun gif, at spørge Ratten ad,
 Lidt heed om Drenge — jeg veed ei hvad —
 Og hører Got Folk lee, som de var fra Forstanden.
 Naturligviis jeg gjerne vide gad,
 Om jeg, som han, faaer Horn i Panden?
 Hvad Maaleren mig giver at forstaae
 Mig synes noget slegt at spaae — *)
 Lad gaae!
 Jeg haaber, mine Horn at bære,
 Mens Troels kerser sig for Lucifer,

*) „Han, jeg maaler paa,
 — Aldrig gav sig Stunder
 Til noget andet at forstaae,
 Og var Professor i 'en:
 I Spas, i Poesien.“

(Kjæmelige Strøetanker.)

Som Moses, Bacchus, eller Jupiter,
Med Ere.

Hils altsaa, fiere Ven, endnu engang,
Den Ubekjendte, der i munter Sang
Mig saa vidundervittig driller,
At jeg gad drilles tidt i samme Sprog,
Skiondt han just ei forgylder sine Piller;
Han er min Mand med alt det dog —
Og ikke, som de andre Smaapoeter,
Der trodse mig i Spil med lutter Beeter,
Et sælle Skrog!

Det er en Mand, med hvem jeg lidt kan snakke,
(Trods nogle Stenk paa Sjælens Frakke)
Foruden Rist i Mandens Brog;
Thi han forstaaer, i Kamp, som egner Helte,
Mod sæden Kniv saa sødt at svænde Belte,
At hvis han sin, til Hjaltet, i mig jog
Saa selv jeg tumlede — jeg raabte høit i Tumlen:

„Einheriar! jeg seer, du kiender Numlen!

„Elaae mig kun frisk ihjel, min Ven!

„Kraft over sig mod Kraft i Pen mod Pen!

„Valhallas Tyre maae hinanden stange

„Tildøde; thi man der gjør ingen Fange!

„Jeg falder; men det gjør mig ikke bange;

„Jeg falder jo for Dig, og du, min Ven,

Du veed, at jeg staaer op igjen!

See! det er Nandeverdneens Valderone!

Den Leeg forstaaer ei hvert Nabalder-Fjog,

Trods alle Snæv af Tydslands Calderone,

Trods alle Løv af Gøthes plukte Krone,

Trods fordums Asa-Kraft og Asa-Sprog,

Trods Hakons laante Sværd og Snorros læste Bog

Paa den ham ubestredne norske Throne,

Og trods et Par jotunske Heltetog

Til Underverdenen, hvor Grundtvig slog ham dog! *)

*) Sigter til Grundtvigs ikke noksom flattebe „Nordens Mythologie,“ den han selv gjør sig nu

Det er den ægte danske Sømandstone!
 Din Haand, min Broer! lad Kniven os forsone,
 Hvis vi dermed hinanden skar!
 Den søde Kniv, som Twillingeggen har,
 Der ikke blot paa Odins Bord maa bruges,
 Hvor hele Skinker af Serinner sluges,
 Men og naar giftig Ufrud voxer til
 I Frejas Have. Thi du veed Brorsil,
 At meget der maa kappes, skæres, luges,
 Sjald man vil,
 At Oduns Ebletræ blandt de Rierminder,
 Naturen planted rundt om Ygdrasil,

forgjæves Umage (i det mindste for mig) at nedrive —
 og især til hans mesterlige Svad: „Thryms
 Kvæde, eller Hammervisen;“ det sidste af de
 saa kaldte Kvædlinger, eller Smaakvad,
 hvori han, som ægte gammel nordisk Staldaspiller, i
 alle upartiske Kienderes Line, fraaler høit over alle sine
 Forgjængere og Medbeilere. Da jeg aldrig havde for-
 feet noget Forsøg i det Komisske af Grundtvig, drømte
 jeg, trods denne Hylking af hans Vand, ikke endnu
 om ham i denne Skrivelse.

Skal blomstre, triv's, og vinde Skønheds Spil
Trods Kraftens vilde Nordvinds barske Hinder!

Den søde Kniv

Ei flænger blot for Tidsfordriv

Her neden,

Men skærer deilige Figurer ud —

Den skærer bort de vilde Snyltestud —

Og det for lange Skiæg af Dagens Gud —

For hvem, min Broer? For Evigheden!

„Hvad er det for en Kniv?“ (Saa hører jeg, med

Haan .

Min Jette spørger neden under Jorden,

Hvor han har skult sig for Kritikens Torden)

„Kan man den ikke faae til Laan?“

Nei! Thor ei laaner gjerne bert den Hammer,

Hvorned han dig og dine rammer!

Og hendte sig, du fandt den i en Krog,

Du fik dig paa den, hvis du fræk den tog!

Den søde Kniv, i rigtig Haand at sige,
 Der dræber kun for Speg i Sangens Himmerige,
 Er Sneedorfs, Ewalds, Wessels danske Sprog
 Hvis Samskritkildes Reenhed uden Lige
 Hvert andet mere blandet Sprogs maa vige!
 Som Utgards Løse, skjult, bag Fjeldets Muur,
 Taus, Herster over Troldene paa Luur,
 Kan du det ved dit eget Hof undvære;
 Men vil Einheriar i Odins Hal du være,
 Vil du og vove blot en lille Dyst med Ære
 Mod den, der fordrer dig, alt længe feed
 Af den slags Krig, hvorum dit Baghold veed
 Besfeed,
 Maa du det lære!
 Det skal fornøie mig af Hjertens Grund!
 Thi, trods din Svaren med en andens Mund,
 Trods din Nedladelse til bare Spanken
 I Genevældehulen under Banken,
 Jeg nærer dog endnu bestandig Tanken,

At du er Afs = Løse — trods din Bo —
 Du veed nok selv, at der er to!
 Er du, som jeg endnu bestandig vil formode,
 Den gode,
 Saa lad Smaatroidene, du maa foragte selv,
 Ei længer hvile mig dit Skælv!
 Men stil dig — Pladsen alt er aaben —
 Som Digterkiæmpe — Skialdhelt — Bardegud —
 Hvordan du vil, med Stod, med Stif, med Skud
 Men Mand mod Mand, med ædle danske Vaaben!

A n m æ r k n i n g.

„Der stikker ikke „siger Wieland etsteds,“ saa megen
 Wiisdom i den berømte Tausched, som de Wiise
 ville indbilde os, der med intet andet formaae at
 bevise deres.“ Vi erindre dette i Anledning af den „viise,
 oehlenschlägeriske Tausched,“ der anprises af Fredsmæg-
 leren i Litteraturlidendens Recension af de Poetiske
 Epistler.

Til
Den mig ubekjendte Forfatter
af
„Kjmelige Strse - Tanker ved Jens
Baggesens Grav.“

Hvem er du Sphinx, der paa mig stirrer
Saa gaadefuld og tankerig?
Der, mens du mig med Kloen tisser,
Og Halsens Sving mig Næsen pirrer,
Forkyndende mig Fred og Krig,
Med Bifald og med Haan forvirrer?
Hvem er du, som formaster dig,
(Smens du paa de fule Kroppe
Seer ned, som saae du fra deroppe)

At sparke til mit Sanger - Liig?

Hvem er du? sig, hvem er du! sig!

Der med en Strænghed mig bedømmer,

Som Barmrandsfageren kun sømmer,

Og meer mig dadler end berømmer,

Min Dommer i mit Hierte lig?

Seg før har seet dig — om herneliden

Blandt Efterklang's Pygmæer ei —

Saa dog erteds i Evigheden

Blandt Kiæmperne der vandred heden

Paa Sangens lyse Kongevei!

Paa viffe Træk — paa viffe Blikke —

Paa Smilet norffkeligen smuult —

Paa Brynene, der med mig nikke —

Saa siællandsk tørt, og jydehuult,

Mig synes, grant til Punkt og Prikke

At kiende Skiemtens Kraftpapa,

Min Mester in vi comica;

Og dog — ved Fingeren at stifte

I Tiden, jeg nu lever —

Den sunde Sands i Kimerie

Saavel som i Kronologie,

(Hvis Barenad i Poesie

Jeg aldrig kan gaae reent forbi)

Mig siger, Holberg er du ikke!

Men skjøndt min Sandsen siger: „Nei!

Ved Holberg! Holberg er det ei!“

Sornuften (som jeg ogsaa, Kiære,

Ei holder blot i megen Ære,

Men selv i meer, end alt Genie,

Og samtlige Geniets Hære,

Den ikke kommanderer i)

Vaastaaer med en Slags Ænergie,

Der trodser Almens Sandserie,

At det kan ingen anden være!

Thi, at det ei er den og den,

Der før mod mig har spidset Pen,

Kan mindste Gran af Sands alt lære.

At det er ingen af de andre,

Der lod mig, som en Dødning, staae —

Og lod mig, som Bienganger, vandre —

Og lod mig ligge, hvor jeg laae,

Fordi de, grundende paa Tingen,

Fandt ud, jeg var aldeles Ingen:

Et Null af fiendtlig Skumpelskud,

Der ei var værdt et halv Skud Krud —

Det synes mig i mine Lagen,

(De rene hvide Pialter, som

Min gamle Moders Fattigdom

Med Taarer søbre Liget om)

Trods Dødens Nat, saa klart, som Dagen.

Skiondt blandt de Levende jeg tæller

Endnu paa stællandsk Jord to tre,

Der kunde — vilde de — maaskee

Mig og mit Lunes Mammesjeller

Faae til, af meer end dem at lee —
Dem er det dog vist ikke heller!

Ehi de, som gamle kloge Muus
I Verdens store Prosa-Huus,

Tår dem i Agt for Musfæller,

Og sidde rolig i den Krog,
Hvori Censurens Musfænger

Med Rottesar og Sprinkelstænger

Meer, end min gamle Kat, dem jog:

Skiondt ægte Kraft til Strid kun trænger,

Klog Muus vil gierne have Fred,

Og det vil hele Verden med.

Hvem er da du, som her paa Standen

Af denne timelige Grav,

Hvorpaa kun lidt mig ligger Lav,

Mig trodsende (som tør hver anden)

Og Tidens Aand (som evne faa)

Tør trodse begge? — det vil sige:

Saa vel den Fattige, som Rige,

Saa vel de Store, som de Smaa,
Med Mod, der synes uden Lige

Hos een med Livets Buxer paa?

Kan Thomas Ringo selv opstaae —

Opstanden, Thomas Thaarup blive?

Og — hvis jeg det vil lade gaae,

Og sætte, de er nu i Live —

Kan saa naragtigt vel, som saa,

Den første — kan i Bers, saa raa,

Den anden vel saa smagløst skrive?

At saare mangen kan endnu

Saa vel det første, som det sidste,

Foruden Ringo = Psalme = Dyd

Og uden Thaarup = Harpe = Lyd,

Det jeg for længe siden vidste —

Vor Tids Postadamiter = Skof *)

Uf den Slags Thomasse har nok,

*) Det modsatte af Fortidens Præadamiter.

Der, før den kommer efter Grunden

Til Evighedens Præg paa Sang:

Den Form, hvortil dens Kraft er bunden,

Den byrdelette Skindheds-Tvang

I Valg af Glands og Valg af Klang,

Som vidner, Mesteren er funden,

(Der, før man ham, som Hersker, saae,

En Tieners Skikkelse tog paa)

Maa stikke Fingren først i Bunden.

Hvem er du da? Dit Diehvelv —

Det stive skarpe Blik derunder,

Som borer sig i mine Bunder,

Ligt Selvsamvittighedens Skælv! —

Det Blik, som desto mere grunder

Jo meer det lader som det blunder

For blinde Folk i Skiemtens Ely —

Det: lidt af Nodden let ei knækket —

Det: lidt i Baghaand, lidt i Hu,

Der ei for hver er strax til Ely —

Det: lidt for Kienderen bag Dækket —

Det dybere jeg veed ei hvad —

Det ægte Tankens: Spørg mig ad!

Mig nøder til inellemstunder,

Jo næiere jeg paa dig seer,

Jo meer end Besself huult du leer,

At drømme mig et Unders Under.

Men vig langt bag mig, Satan! vig,

Som mig tilhvister, det er Mig!

Som mit forhadte Selv vil lære,

At det mig selv vel kunde være,

Fordi det min udvortes Pjalt

Judsalter i mit eget Salt —

Fordi det stolt, men uden Pralen,

Mig maalende med egen Alen,

Smukt nøder til, at see mig om,

Hvormeget end tilfort jeg kom —

Og turrer baade Povl og Peder

Med gammeldags Frimodigheder,

Der nu er komne reent af Brug,
Og ligne dem, en Miniviter

Der ikke frygter Veiens Slug,
Endnu, naar han vil lede, hitter
I min forborgne Hvalfisks Bug.

Nei! vittig kan jeg ogsaa være,

Paa min Bekostning selv især;
Men, Zacharias, denne Pære

(Kom jeg den ogsaa stundom nær)
Fik jeg i Skiemtesproget ikke,

For saa vidt det er pære dansk;
Selv større Bøffer maatte klike
Med Sigten til dets Punkt og Prikke:
Den Pære fik selv Ewald ikke —

Den havde Holberg blot i Rikke —

Og Bessel sigtede paa Fransk.

Den Skjald, der i Serimmer-Truget
Med pære Genialitet

Alt mener den at have sluget,

Har aldrig denne Pære seet.

Om jeg den faaer, vil Tiden lære;
 Men, faaer jeg den, tilhører Dig,
 Der med din Runen nøder mig
 Endnu lidt mere Dansk at lære,
 (Hvis og jeg blir udødelig)
 Til evig Tid den halve Pære.

Hvem er du da, der ei kan være?
 Thi hvo kan være Formand i
 Satirisk-komisk Nimerie,
 Og kommandere Skiemtens Hære
 Her paa Parnasset — uden dog
 At kiendes af hver Skolepog,
 Og giættes, i et Værk paa Prent,
 Af hver en Raffelovnsstudent?
 End sige selv af Professorer,
 Poeter, Provster, og Doctorer?
 Hvem og du er, du knap har Lov,
 Trods alle, trods de største Dyder,
 Trods Mangel selv paa Næstens Lyder,
 Til Brugen af en Høvl, saa grov,

Naar du din Næste vil polere;
 Thi, er du reen, er det vel flere!
 Bliv ved at flænge løs paa mig —
 Min Arm kan ogsaa røre sig!
 Men skaan de spæde, skaan de gamle,
 Hvis Hænder zittre kun og famle;
 Og slaae kun den, der rammer dig!
 Vær mild imod den hængte Nøver,
 Og haard kun mod den Pharisæer,
 Der paa sit Bolværk trygt kan lide,
 Og med al Verden paa sin Side
 Fornem din Magtløshed bebærer!
 Gaae stolt, gaae kiæt paa Frimods Bei!
 Skaan Krybet; men hovmod dig ei!
 Slaae Hovmod, hvor den find's, for Panden;
 Thi det er netop selve Fanden!
 Men ellers bland — jeg veed ei hvad —
 Lidt Kiærlighed selv i dit Had!
 Glem ei, naar med en Piil, som saarer,
 Dig Lyset rusted ud mod Daarer,

Naar midt i Tidens Nøg og Damp
Du bruger den i hellig Kamp:
At han, hvis Lys i Tidens Mørke
Flød giennem Barbariets Dørte
Som Nande-Melkeveiens Elv,
Den Himmellivets store Lærer,
Den Helt, hvis Kors jeg ogsaa bærer,
Var netop Kierligheden selv!
At han, den store Dydens Mester,
Høipræsten over Troens Præster
Ei skældte paa sit usle Hiem;
Men, med lidt Agt for hver en Daare,
Med Medynks jammerfulde Taare
Græd over det Jerusalem,
Mod hvilket, selv i vore Dage,
Trods hver en syndig Fryd og Plage,
Trods hvert et sædeligt Forliis,
Trods hvert et Tab af Evigheden,
Bort Jøde-Kiøbenhavn hernelleden
Er dog et christent Paradiis.

G a a d e = R a m p e n.

Medens jeg, som man af de tre foregaaende Digte (der bleve nedlagte hos Skilderiets Udgiver) har seet, indtil videre besvarede den mig aldeles ugiættelige Fortæller af Strøetankerne, indløb en Dag til mig, iblandt andre Skrivelser i Anledning af min Gaade, det evige Sindbillede, følgende mystisk truende, poetiske Brev — uden Navn — i en mig aldeles fremmet Haandskrift:

„Gaade = Gætningen.

Du est dig selv en Gaade,
 Det har jeg længe vidst,
 Og til den ret at raade,
 Du har kun stakket Frist!
 Ifald du kiender Noget
 Til Ragnarokur, Sproget,
 Da see hvem Gaaden giatted,
 Og hvad dens Sphinx forjatted!

„Let er din Gaade,
 „Gestur blinde!
 „Nemt er, at raade
 „Runen derinde.
 „Salen du fandt,
 „Hvor Traadene fine
 „Edderkop spandt
 „Af Tarmene fine.“

Gudspeki Heidreks.

Kiender du Boger
 Bedre end Nogen,
 See, at den Gaaden har giættet!
 Husk, hvad dens Sphinx har forjættet!
 Hvi vil dit Hierte du dele?
 Giv den det Hele!“

Det faldt mig ikke ind, at drømme om, at
 Forfatteren af dette Barselbrev kunde være den
 samme, som Strøetankernes, uagtet jeg snart fik
 næsten Visshed om, at ovenstående var fra
 Grundtvig. Men hvad er næsten Visshed?
 For det raa Menneske meer end Noe, for det

modne raindre end Jntet. Mig foresvævede imidlertid bestandig i alt dette en i Mørket optrædende befløret Genius — god? eller ond? Ven? eller Fiende? var mig aldeles skialt under den dobbelte Maske. Kun enkelte Toner syntes at forraade min Muses Bagtaler og mit Hiertes Fordommer i Litteraturtidenden og i Verdenskroniken. Jeg havde nemlig dibindtil ikke læst Grundtvigs egentlige Nordiske Digte, og kiendte ham blot af nogle mindre betydelige Sange, som af samtlige hans profaiske Skrifter, hvis naturlige eller kunstige Virvar lod mig i en bestandig Tvivl om alt andet end hans, selv i Platheder, unisikiendelige Genie. I denne trefold tykke Laage om Strøetænkeren, Gaadegiættteren, og Grundtvig — forunderlig tiltrakt af dem alle tre, trods alle Maskernes Grastoden, nedskrev jeg, Natten efter Modtagelsen af ovenanførte Erudselbrev, d. 24 November 1815, følgende Svar, som jeg forsegleet lod ligge paa mit Bord til Afhentning, efterat have givet min ubekiendte Tilskriver et Bink derom i Aviserne.

Til Bali Magni.

„Saul! Saul! hvi forfølger du mig?“

Røsten i Eysket.

„Jeg er mig selv en Gaade —“

Det har jeg længe vidst;

„Til her mig selv at raade“

Hvor længe jeg har Frist?

Beroer paa Herrens Naade.

Men, Bali! først og sidst

Beed Vidar dette vist:

At, til mig selv at raade,

Som Deel af Altets Gaade,

Som Middel til sit Meed,

Dertil gav Herrens Naade

Min Siatten Evighed.

Hør, Magni! nu det Svar
 Paa Svarets mørke Tale
 Fra Hoved indtil Hale
 Beredt alt Modi har:

Dit Navn jeg ikke fiender;
 Din Styrke kun og Mod
 Jeg skuer i de Hænder
 Du knytter mig imod!
 Hvor meget du mon vide,
 Derpaa jeg ei kan lide;
 Men paa din indre Kraft
 Jeg fuldt Beviis har havt.
 Seer ret jeg paa din Næve,
 Den kan vel Mjølner hæve;
 Men — hvordan svinge den?
 Det lær jeg staae derhen.
 Om du, som Odins Kiæmpe,
 Dit eget Mod kan dæmpe?
 Det veed jeg ei endnu;
 Men at jeg fiender noget
 Til Ragnarokur. Sproget,
 Det, Vali! mærker du!

Jeg Vali-Magni kalder
 Dig — til jeg veed det Navn
 Du bærer, i vor Alder,
 I Rokur-Kjøbenhavn;
 Hvis du engang ved Stævne
 Paa Ragna-Marken mig
 Vil Vidar-Modi nævne?
 Jeg overlader dig.

Men — lad os selv os glemme;
 (Det er vel Gaaden værdt!)
 Og høre Mestrens Stemme,
 Der har os begge lært!
 Jeg skriger ei, som Raaber
 I Gaden, hvor jeg boer;
 Men synger, som jeg haaber,
 I Gaaden hvad jeg troer.
 Let er min Gaade neppe,
 Som første beste Praas,
 Sat under Haandens Skieppe,
 Hvor Laas for Munden slaaes —
 Hvis ogsaa Gestur blinde
 Den halv i Tanke randt,

Vist Heidrek ingensinde
Dens Heelbetydning fandt!

Lidt meer end Ord maa fløve
Min Giætter, meer end Lee,
Hvis for min Tomfrue-Løve
Han ei skal staae med Spee —
Siltfort Philistren kommer,
Der vil med List derfra;
Ehi Vidar Heltedommer
Har ingen Dalila!

Du selv, hvo du mon være,
(Philister er du ei!)
Om og vi gif i Lære
Hidtil paa samme Bei —
Hvis du kun aner Løier
I hvad du raader halv,
Med andres Kalve pløier;
Ehi min er ingen Kalv!

Ehi hør du Heidrek Herre,
Hvad Gestur Jffekblind

Tilhviſter kun de Færre
Med mindre Sands end Sind:

Min Jomfruløve knuser
Vel med en løftet Klo
Hver giættende Fremfuser
Mod hendes Truens No;
Men for den Fromme bliver
Den vrede Løve tam,
Og Binket, hun da giver,
Er Blikket af et Lam.
„Kom nærmere!“ det siger,
„Jeg truer ikke dig!
„Hvis ei din Knælen sviger,
„Din Beden giætter mig!“

Men, hvis du altsaa giætter
(Tilføier Ikkeblind)
Paa meer end „Væv for Tætter
Af Rødderkoppe = Spind“ —
Hvis bedre selv end Nogen,
Hvis bedre selv end jeg,
Du kiender det i Vogen,

Der over mig flaaer Streg —
 Saa kiemp mod Gestur blinde,
 Som Gestur Jkkeblind,
 Den fulde Priis at vinde
 Paa Sangens lyse Lind!

Orøed, som jeg quod min Gaade,
 Høit for den lave Dal
 Hvad du deraf kan raade
 Med mig i Bragis Gal!
 Hvo veed om Herthas Drex
 I Troldes Huriumhei
 To Hammerflag ei hører,
 Naar eet de hører ei?

O Vali! Vali! Vali!
 Smelt Nordens Jis med mig!
 Sell Døgg i tiipa Dal!
 Hør! Vidar falder dig!
 Fald ei, som Snee, paa Sletten,
 Hvor intet voxer meer!
 Graalaaren under Hætten
 Dig fold, som dum, beleer!

Og jeg vil meer end-Lyse
 (Skiondt maaskee mindre varm)
 For dem, hvis Aander fryse
 Selv tæt ved Solens Varm.
 Lys uden Varme smelter
 Ei Klippen, som du seer;
 Men mørk Opvarmen ælter
 Kun Dynd i Livets Leer;
 Lad begge sig forene,
 Som Lys og Liv fra Gud,
 Til Frugten paa de Steene,
 Der blødnes ei af Slud!

Held! hvis to Himmelbundne,
 Som Mørket skiller ad,
 I Lyset sammenfundne,
 Paa Tinden sammen sad!

Tog hver sit Blad fra Læben
 Til meere hellig Sang
 End den, hvori min Stræben
 Derefter hidtil klang —

Tog hver sit Baand fra Tungen
 Til Dirren i den Qualm,

Hvor nu kun lyder Rungen
 Af brustne Klokkers Malm —

Tog hver sin Laas fra Munden
 Til Trudsel i den Sal,
 Hvor Stærkod gisgler, kunden,
 I Larvers Bacchanal —

Tog hver sin Klam fra Struben
 Til Raaben i den Drk,
 Hvor lurere Ulvens Gluben
 I Frækheds Ragnamørk!

O! mon omsonst jeg støder
 Med Magt i Heimdals Horn?
 Er det min Broder Høder,
 Der stak mig alt tilførn?
 Vil han igiennemstinge
 Det Liig, der blev forbrændt?
 Hvad? eller vil han bringe
 Mig Bud om Kampen endt?

Beed han, hvis han mig hader,
 Fordi jeg er lidt skion,
 Hvad paa mit Baal min Fader
 Tilhvistede sin Søn?
 Beed han, at Baldur hedder

Vidar i Ragnadamp,
 Og Sþdur = Vali leder
 Til Slag i Surturs Kamp?

Uf! Kuffer mig i Dampen
 Afgrundens Lygtemand,
 Sig nærmende med Lampen
 Mit Lys paa Gravens Stand?
 Hvad eller steg fra Himlen
 Den sande Vali ned,
 Og bød i Fiende = Brimlen
 Mig venligen Guds Fred?
 Det kanst du ene raade,
 Der gav mig blot en Deel
 Opløsning af min Gaade —
 Giv mig dens Løsning heel!
 Bind Prisen fra dem alle,
 Der tiække samle sig
 Til Raaden i min Halle!
 Bind Prisen selv fra mig!

Vel kiender jeg til Bogen,
 Hvorpaa du peger hen
 Maaskee saa got som nogen,
 Og Løsningen i den;
 Men skal af den og øses

- Hvad sukker Tankens Tørst,
 Man gamle Seglet løses,
 Og Brønden aabnes først.
 Omsonst af den du venter
 Allivets Kildevand,
 Hvis ei din Hand det henter
 Dybt med Fornuftens Spand.

Gud gav dig blot ei Hierte,
 Han gav dig Hoved og!
 Den Frommeste, som lærte,
 Vær meer end barneklog:
 Vær from! han derfor byder
 Ei blot, men og Vær snild!
 Hvo halvt ham kun adlyder
 Maa halvt og fare vild!

I Bogen over Bøger
 Fandt Længslen i mit Bryst
 Den Salighed den søger;
 Men — næsten blot til Lyst;
 Den Længsel, stilt, forøger
 Min Lyst i Hiernens Braa
 Til Bogen over Bøger
 Fuldkommen at forstaae.

Vel Hyrdens reene Hierte
 Kan rolig slænge bort
 Hvad jeg med Noie lærte
 Som et unyttigt Kort;
 Men Hyrdens blot, der hytter
 Sig selv og Engens Lam,
 Ei Hyrdens, der beskytter
 Sin Hiord mod Vand- og Glam!

Jeg gav; hvad den begiærte —
 Med ingen andrn Bog
 Den deler dette Hierte,
 Som den til Himlen drog;
 Men den mit Hoved deeler
 Med hin, hvis Siæle- Skat
 Sokrater og Plureler
 Studerte Dag og Nat —
 Den Bog, der Ostens Blinde
 Til Krybben viiste Vei;
 Thi Vei jeg ei kan finde
 Hvor Stiernen lysar ei.

Følg mig i Gaaden gierne,
 Trods mangan Krinkelkrog —
 Trods mangt et Spind af Hierne

For den, som blot er klog —
 Følg mig til Qvadets Kierne!
 Og du vil see den Stierne,
 Der Tanken ei bedrøg;
 Og maaskee læse gierne
 Med mig min Lovedbog!

Tilfenderen af Gaadegiætningen værdi-
 gede ikke at lade dette Svar afhente; i dets Sted
 lod han sin Gaadegiætning aldeles forandret, og
 endløs (om ikke uendelig) udført, indrykke i
 Skilderiet — paa samme Tid, som Fortsættelsen
 af Stroetanterne — i en ikke blot fiendsk,
 men mageløs fornærmende, min hele Digten og
 Tragten fordømmende, og min Gaade med Latter
 forhaanende Tone.

Svaret paa hans sidste værdige Digt
 følger i næste Hefte.

Bildskalden.

Alt efter Lov og Regler ei du skriver,
 Bevise vel; din Digtekunst er frie;
 Men at du selv i Digten ingen giver,
 Mon ogsaa det er Kunstgenie?

Jngemann og Dehlenschläger.

Hin Schiller, denne Gøthe paa vor Scene,
 Den første hvid, som Sne, den anden luerød,
 Til hvem mon nu vil række Melpomene
 Den Haand, hun Danmarks Klopstock, Ewald,
 bad?

Hun uidentviol vil Jngemann den skænke
 Før Dehlenschläger Selv at vide faaer,
 Hvad hun betroede Publikum i Aar,
 (Og mig i Fjor) at hun er alt hans Enke.

 G a a d e b o r d e t.

— Tantum series juncturaque pollet.

Hor.

End seer jeg det, det underkionne Syn,
 End horer jeg de tryllerige Toner,
 End træffe mig de hulde Lyn paa Lyn
 Af Kunstens Diademer, Smagens Kroner;
 End føler jeg i hellig Digter-Nuus
 Den oversandselige Siælens Svimmel
 I alle Tankers pludselige Himmel
 Konfuus.

End er jeg der med alle mine Fem,
 (Og een endnu) hvor jeg gad evig blive,
 Gienkiendende, hvorhen jeg seer, det Hiem,
 Min Digtersands sig drømte hør i Live!
 O drømmer jeg endnu, med Fod paa Vand,
 Saa væk mig ei! har jeg dig tabt (som fleere)
 Bliv hvor du er, og søg mig aldrig meere,
 Forstand!

„Men,“ spørger du, „hvad er du da, min Ven?
 Hvad har du da? hvad er der da paa Færde?
 Hvi tør jeg aldrig komme meer igien,
 Og giennembryde dine Drommes Giarde?
 Hvad skuer, hører, smager, føler du,
 Omduftet af hver Blomst i Sandseus Have,
 For reent at slaae med Nakken ad min Gave?“
 Hør nu!

Du veed det lille Kunsten klare Hus —
 En Hytte kun mod Kunstens store Tempel,
 Hvor det gaar tragisk til i Suus og Duus,
 Og hvor du aldrig kommer, for Exempel,
 Naar' der er Høitid og Geburtsdagsfest —
 Der, i en lille Kreds, som du desuden
 Jo kiender, øverst oppe, var jeg buden
 Til Gæst.

Jeg kommer Klokken syv, og træder ind,
 Saavidt mig mindes, frisk, og heel og holden,
 Aldeles ikke død, ved fulde Sind,
 Lidt rystet vel af Kuld, men ei af Kolden —
 Var jeg om Næsen og maaskee lidt bleg,
 Hvad siger det? Jeg seer ser, syv og tve
 For mig ankomne, samtligen i Live,
 Som jeg.

Vel aabuede mig Døren, da jeg kom,
 En Tiener, der maaskee kan hedde Peter,
 Som ogsaa syntes mig at see sig om
 Gmens der paa Kareter kom Kareter —
 Vel stirrede han stærkt paa mig og seer
 Med megen Omfigt paa den blotte Vande;
 Men aldrig faldt mig ind, det var den sande
 St. Peer.

Man maa dog i det mindste være død
 Før man med baade Siæl og Krop kan fare,
 Til Himmels, tænkte jeg, og lidt mig brød
 Om Englenes og Helgenernes Skare —
 Jeg treede fuldt og fast mig end paa Jord;
 Thi, hvor der er en yndig Qvinde-Brimmel,
 Det kan for mig gaae vidt med Livets Himmel
 I Nord.

Som saa jeg staaer, og trivler, om jeg vandt
 Bed Byttet selv af Himmelen herniden
 Med den deroppe, var det ogsaa sandt
 At man i hin kan evig troe paa Freden —
 Saa sandfælig, og fast letfærdig, stemt,
 At al den smule Wiisdom, jeg kan raade,
 Fra Luthers Katekismus til min Gaade,
 Var glemt —

I det jeg kysser min Vertindes Haand,
 Og alle Gratier med mine Blikke,
 Saa lidt en aflædt Siæl, og lutter Aand,
 At mærkelig jeg følte Hjertet pikke,
 Henriver pludselig en Trylleklang,
 Man mere sød ei kan beroppe høre,
 Min Fantasie, min Føielse, mit Dre
 Med Sang.

Sang! sande Tone-Belt om Sprogets Der,
 Hvorpaa vort Væsen seile kan herveden
 Fra Tidens usle himmelske Korsøer
 Til Evighedens Himmel-Nyborg heden!
 Paa Tryllesmaakten ført af Weyses Haand,
 Mens dine Døttre dansede paa Dækket
 Kom did, skibndt stier-tepluft og vingestækket,
 Min Aand.

Hvorlænge varte Farten? Himlen veed!
 Hvo tæller Slag i Nattergales Triller?
 Hvo skælner mellem Tid og Eviathed
 Naar Gerson sødt om Kap med Weyse spiller?
 Men nu blev fire pludselig de Tre —
 Paa Vink af Verten, Glædens hulde Fader,
 Til Epifsalen Døren sig oplader,
 Og see!

Hvad seer jeg? Alt for underfulde Syn,
 Mit Blik, der altid her paa Jorden tørrer,
 Udfløder, som bevingt af fire Lyn,
 I Salen over Verdens fire Hjørner —
 For Tankens Flugt er nedbrudt hvert et Hegn;
 Jeg seer i dets Symbols hele Brimmel
 Midt i den firfold lyse Livets Himmel
 Mit Tegn!

„See her,“ udbryder Berten med et Smil,
 „Hvad jeg, o Sphinx, paa min Maneer kan raade!“
 Og — giennembort af Sandheds lyse Pæl —
 Jeg falder, dør — i min opløste Gaade,
 Som Sphinx; thi med bevinget himmelsk Hu,
 Hvor den uflorte reene Tanke svæver,
 Min ikkun løvedræbte Jomfru lever
 Endnu.

I det jeg, trussen, stiger i mit Fald,
 Beundrende min Berts smagfulde Raaden,
 Omtordner ham et firfoldt Bifaldskrald
 Fra Salens fire Hjørner: „Løst er Gaaden!“
 Selv Jo's Sanger, der for Prisen stred,
 Udbryder „O! nu seer jeg først det rette!“
 Og alle de Halvfierdsindstive sætte
 Sig ned.

Du saae jeg først, jeg var i Evighed —
 (Man har vel hørt om de halvfierdsindstive
 Fortolkere paa Gaadeflodens Bred —
 De sad nu her, forklarte, som i Live!)
 For Alvor saae jeg nu mig først omkring
 Med Blik, ei blot, som fordum, paa Personer,
 Men og i disse høie Regioner
 Paa Ting.

Den første Ting, som slog mig, var et Bord
 Hvorpaa, hvorom, hvorved i hellig Orden
 Var synlig, øst, og vest, og syd, og nord,
 En Kvartessenz af Himmelen og Jorden —
 Den ædleste Figur var dets Gestalt;
 Fra Livets Blomst og Frugt til Kniv og Gaffel
 Det viiste mig Naturens skønne Taffel
 I Alt.

Jeg ei vil male hvad der stod derpaa,
 Før den Naturhistorie, vi kiende,
 Med alt, hvad end deri vi savne maae,
 Den sidste Plinius har bragt til Ende —
 Jeg ei vil male hvad der var derom
 Før jeg har gennemvandret Solevrimslen,
 Hvortil selv Herschels Speiderblik i Himlen
 Ei kom.

Jeg ei vil male dem, der sad derved,
 Før i det mindste jeg har Eva færdig, *)
 Før jeg i Sangens Rafaels Sjed
 Har gjort mig disses Malen mere værdig —
 En Tusinddeel jeg blot vil pege paa,
 For at forklare Gaaden aabenbaret,
 Og viise lidt af det, jeg, selv forklaret,
 Her saae.

Paa Kryds om Bordet i en broget Rad
 (Som i Naturens Tempel allesinde)
 Bestraalt af fire Lysystemer, sad,
 Gienfædig tiltrakt, Hyrde hos Hyrdinde —
 Paa Dugens Melkevei hvert Eden-Par
 Saae græsse sine Himmel-Saar og Gedder —
 Kun ingen fornem Loss (Lux, hvad det hedder)
 Der var.

Fra Himmelsinene fløi Piil paa Piil
 I Glands, som Dødeliges Syn ei taaler;
 Hvert Blik var Venkabs eller Elskovs Smil,
 Og Nektar blinked i krystalne Skaaler —
 Ambrosia var overalt paa Fad,
 Uskyldig Englefryd i hvert et Hierte;
 Alt var, som Gaaden, klart — kun jordisk Smerte
 Var hvad?

*) Adam og Eva, et Digt i ni Sange.

Jeg sad ved Siden af min Ista selv,
 Gienkiendende den evighulde Moder,
 Mens Jo spillede sig i Glædens Elv,
 Og talte tretten end usødte Voder.
 Skraas over for mig Ceres gav et Vink
 Ved Siden af sin nu gienfundne Datter;
 Og Hebe drak min Skaal i salig Patter
 Med Klink!

Jeg vendte Ryggen til Lyæus vel,
 Og til den blideste blandt Huldgudinder;
 (Herneben stod jeg heller mig ihjel,
 End taalte fligt et Sæde, trods hver Hinder)
 Men da jeg her til Bords, som Janus, laae,
 Saa Stillingen mig ingen Evang paaførte.
 Jeg baglænds her saae saa got, som forlænds, hørte
 Og saae.

Her første Gang min dobbelte Gestalt,
 Der sig asspeilet har i mine Bøger,
 Polarisk i mit eget Die faldt;
 Thi forlænds spaser ei hvad baglænds spørger —
 Kun er eg blir mig selv en tvivlsom Sag,
 Naar syd og nord mig tændes Amors Kerte,
 Hvad der er for i dette kiælne Hjerte
 Og bag?

For første Gang af mig blev ogsaa seet
 Og følt, paa Morgens og Aftens Maade,
 Den begge Sidernes Polaritet,
 Jeg ogsaa har affpeilet i min Gaade;
 Thi Venus straalte klart ved denne Fest
 Paa samme Tid i Østen og i Vesten,
 Og saligviis hun mig, som Doppel-Giæsten,
 Gad næst.

Saaledes fandt mit Væsen her sig heelt,
 Der var, mens end jeg aandede paa Jorden,
 Mod Østen, Vesten, Syden, og mod Norden,
 I fire længselfulde Parter deelt.
 Udløst af Ringens salomoniske Baand,
 Op, ned, fremad, tilbage, kunde stige
 Paa kryds og tværs i det uendelige
 Min Land.

Men, Lovens Overvinder i min Sphinx!
 O kan min løste Jomfru dig betale
 Den skyldte Priis, ved vaag i Sang at male
 Sin egen Jubel og den hele Rings?
 Dit Korsbord viiste mig i Kunstens Prang
 Hvad Smagen evner uden gylde Skatte;
 Men kan, hvad Priisen fattes, og erstatte
 Dens Klang?

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

Marts.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brunnich,

Levstræde No. 128.

I n d h o l d.

Hierteqvad til Grundtvig	S. 193.
Kong Salomon og Jørgen Hattemager	197.
Rosen og Plukkeren.	199.
Apologie for min Bidspilde	200.
Siællandsk Trøst	214.
Heautonthorumenos, eller Spøgelse i Kerteminde, et Drømmespil med Prolog og Epilog.	215.
Kritisk Burdering af Geburtsdagsstykket Ludlams Hule. Første Betragtning	242.
Litterariske Nyheder	284.
(Samtlige Stykker af Udgiveren.)	

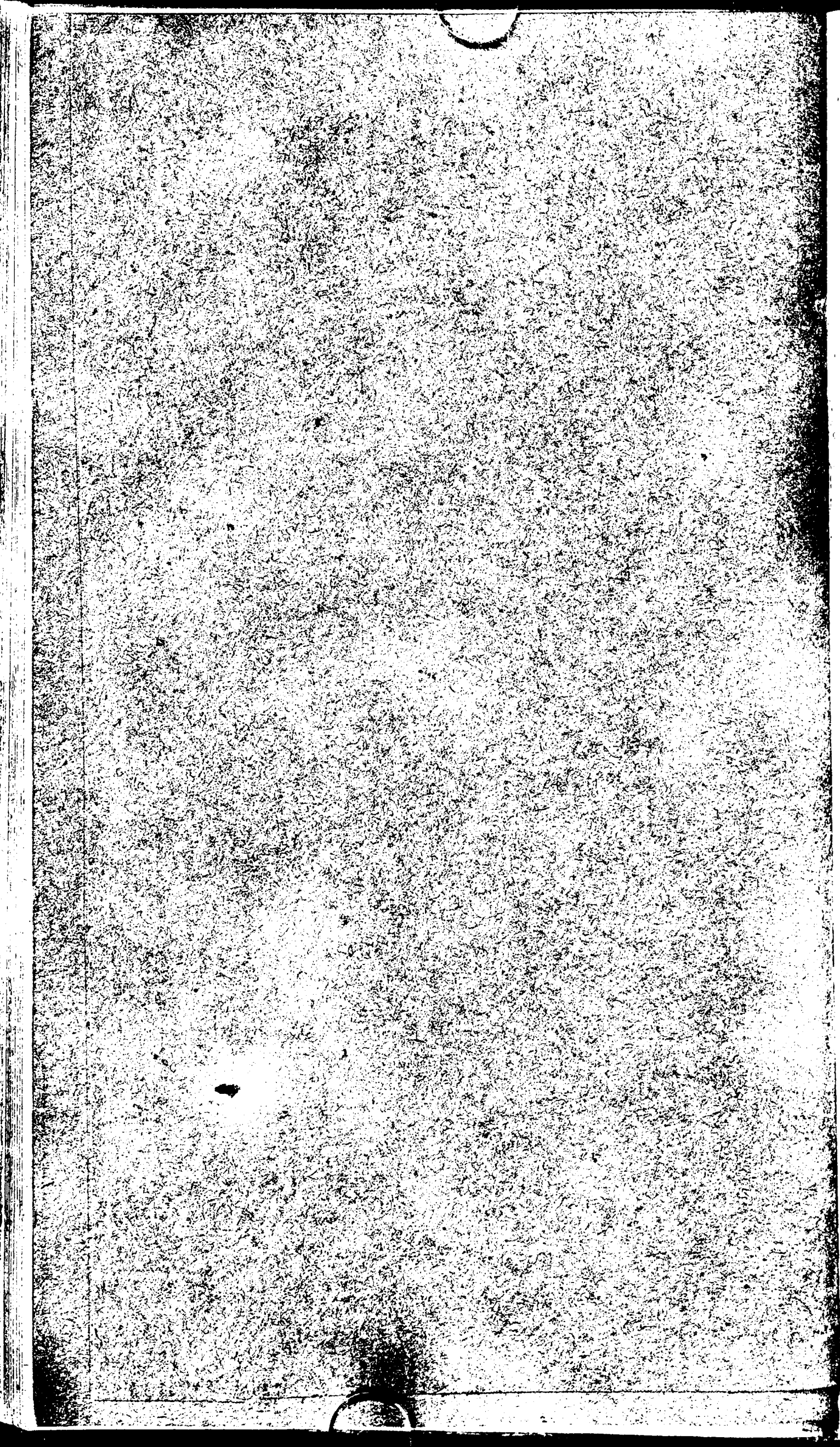
Til Danfanas Læsere.

Opløsningen af Knuden i Drømmespillet: Spøgelse i Kerteminde, eller hvem Heautonthorumenos egentlig er? forklares i næste Hefte. Skulde man over denne ny Gaade ikke aldeles have glemmt det evige Sindbillede, torde den endelige Forklaring af dette sidste tage sin Begyndelse i det næstfølgende Hefte.

Nedenstaaende Trykfeil i nærværende, vilde man gunstigen behage at rette.

S. 198. Tiende Linie fra neden: t i l b e e r -- læs: t i l b e d e r.

S. 203. Tolvte Linie fra oven: o v e r -- læs: u n d e r.

D a n f a n a .

Hjerteqvad til Grundtvig.

Svar paa Qvadet: Til Sphinx. *)

Jeg veed, at, selv naar Jordgrav-Kloffen gaaer;
Udringes end ei mine Skole-Nar;
At selv bag Sirius jeg Lærling bliver.
At bryste mig af Mit er ei min Skik;
Hvad har den Rigeste, som han ei fik?
Men, hvad mig Eldre gav, jeg Yngre giver.

Jeg flyver giennem Mandelivets Luft,
Saa høit, som mig kan bære min Fornuft,
Til Tantebildens Udspring i det Neene;
Jeg skuer ei paa Dig hovmodig ned,
Men paa dit Stade, hvis dit Bedested
Er over Stierne ei, end sige Steene.

*) See Nyeste Kjøbenhavn's Skilderie 1816 No. 6.

Hvis Lyset havde bleget mine Haar,
 Jeg end dog aldrig brysted mig af Nar;
 Hver Alder er for kort til Ketfærds Krone!
 Men ikke rødmer jeg ved mine Saar;
 Thi fik jeg dem i Verdens Ormegaard,
 Saa fik jeg dem i Kamp for Lysets Throne.

Vee Dig, hvis blot du hørte Daareglam
 I Bækkelyden, du af mig fornam,
 Da jeg en Tvivldom over dig kun fældte!
 Men vee mig, hvis jeg maatte dig forstaae,
 Naar du, som Ingenting, min Gaade saae,
 Og dog i Intet saae Orions Belte!

Sandt nok, i Gaaders Gaades Tanfering
 At tænke Tanken selv som "Ingenting,"
 Er Gættten paa en meget simpel Maade;
 Men til Beviiis, at den ei her slog feil,
 Behøves noget meer, end Haand og Segl
 Af een der gætted feil, hvergang han spaaede.

Jeg troede rigtig nok, det var mig nemt,
 At følge dig i Alvor og i Skiemt,
 Og ned at dale til dit Barnesæde;
 Jeg sagde det, og siger det endnu —
 Men Knegte dig var derfor ei min Hu,
 Saa lidt som nogen anden dødsødt Blæde.

Om høiere jeg staaer, end Lampens Skin,
 Og om dit Lys til mit har mange Trin,
 Vil ventelig opklares paa det sidste;
 Men vee dig, naar du seer, at det er Taa,
 Hvis hvor du staaer, du dog blir ved at staae,
 Og Stigen op til mig dig ei vil friste!

At Lyset boer og i min Hierneskal,
 Som hist i Riærlighedens Gaade-Hal,
 Det lærte mig Hans Straalen i min Kerte;
 Og at det er Hans allerførste Bud,
 At Mørket skal af Lyset slettes ud,
 Tiltoner mig dets Gienklang i mit Hierte.

Som Digter, stod jeg og paa Gravsens Bred,
 Var, uden Synd, mit Liv at spørge med —
 Jeg selv dermed i Min uskyldig spørger;
 Men, hvad der ei tør spørges med, som Tant,
 Er, hvad jeg efter Livets Stibbrud fandt
 I Havnen, som du selv alvorlig søger.

See Vali! det er her mit Vidar-Svar
 I Tonen, du mig selv angivet har,
 Med Lyd, som ei fornægtes af mit Hierte:
 Vær snar, vær seen, med Rækken af din Haand;
 Men ræk mig ei den, før din egen Mand
 Kan taale Lyset i min Gaades Kerte!

Jeg lod dig lege, mørke Broder min,
 Indtil din Spøg paa Digterens Ruin
 Gik over til en Spas med Mandens Gaade!
 Da sang, da bad, da trued jeg, og svor:
 Saa sandt, jeg veed, og skuer, hvad han troer,
 Skal jeg ham tvinge, den med Lyst at raade!

Den Handske jeg nu eene kaster Dig,
 Mens jeg beholder den, du rakte mig;
 Jeg, hvis og du mig lukker end dit Dre,
 Afbryder ei med Sienderne min Krig;
 Men finder jeg en Sandheds Ven i Dig,
 Vil jeg med Lyst, ei blot med Mod, den føre

Hvis Dig, som Skiald, som Dannemand, og Præst,
 Selv midt i Striden Freden huer best,
 Lad da dit Barnehierte kærsligt tale!
 Mig huer, indtil Freden sluttes, Krig.
 I hvor det gaaer, vi begge broderlig
 I Død og Liv hinanden Gud befale!

Kong Salomon og Tørgen Hattemager i Læseverdenen.

For fattig Folk at spare Hovedbrud,
 Der lidt af Tankens Lyst og gierne nyde vilde,
 Naar i det stille, rene, klare Flud
 Af Modersmaalets fundne rette Kilde
 En Digter Mandens Rigdom gyder ud,
 Foruden mindste Bind, end sige Storm og Slud,
 Saa tænker Læseren: "Paa Digtets Bølger
 "Med eget Blik jeg overalt seer Land;
 "Min Tanke magelig Ideens Flyven følger:
 "Jeg er en Salomon i fattende Forstand."

For, derimod, at tage selv sig ud,
 Og Studsen over sine Spring at vække,
 Naar, efter Sprogets klække Sønderbrud,
 I Brokker, Gruus og Dynd af alskens Bække,
 Bildskialden hæver sig, som Fossens Gud,

Andet

Og tryk'er alle Tugtens Bud,
 Saa tænker Læseren: "I Digtets Sluser
 "Jeg mærker, min Seilads er ingen Leeg!
 "Den salomonfke Hoifangs Fald mig knuuser —
 "Jeg er en Jørgen Hattemager, jeg!"

Hvad Under, at man lønner med Foragt,
 Fast overalt, da el blot her i Landet,
 Det Keene, der sig ængstelig tar i Agt,
 Mens man beundrer ydmyg noget andet,
 Der, naar det støder stærkt, just rober Magt.
 Den salomonfke Følelse behæger
 Sig selv — og lar det dermed være got;
 Den berimod af Jørgen Hattemager,
 Af Mangel paa Behag, tilbøer blot.

Men, "Knæler for Barbaren, I Barbarer!
 "Sej eders blinde Su! og Hei!
 "Den vældigt Styrtende misunder ei!"
 (Tilsmiler paa sin bifaldsløse Bei
 Den stille Blodgud hine Fossens Skarer,)
 "Mens Phantasten hist sig kaster ned,
 "Af Bulder og Alarm bedøvet,
 "Staaer Følelsen og lytter paa min Bred,
 "Fornuften og Forstanden ubedøvet.

"Hvis ved mit reene Glar man glemmer mig,
 "Og seer kun sig i Speilet stande —
 "Den sande Guddom aabenbarer sig,
 "Netop i dens Sig Skiulen, som den Sande.
 "Den altid dog erkiendes hist og her,
 "Af nogle faa — den dybe Nats Opdagere,
 "Og een Kong Salomon *) er Digtren mere kjær,
 "End alle Verdens Tjergen Hattemagere **).

Rosen og Plukkeren.

Plukkeren.

Hvi stikker du, trods søde Loffesmiil?

Hvi saarer du, trods mild Udaanden?

Rosen.

Hvi griber du mig, som en fiendtlig Piil?

Hvi lugter du til mig med Haanden?

*) Salomon Goldin, for Exempel.

***) Fra Tjergen Helgen i Røverborgen til Kong Tjergen i Engelland, for Exempel.

Apologie for min Bidspilde.

En Satire.

— Difficile est, satyram non scribere —

Man spørger aarle, spørger silde,
 "Hvorfor jeg dog mit Bid — (mangfoldig Tak!) —
 I, selv med slylig Omhu, rimet Snak,
 Paa det smagløse, raa, og vilde
 Makulaturens Pennepak
 Vil spilde?"

Jeg svarer, som jeg er i Lune til,
 Tildeels: fordi jeg Kan — tildeels: fordi jeg vil —
 Men dog fornemmelig: fordi der her i Landet,
 I denne hirtelig døvstumme Tid,
 Med velbemeldte Smule Bid
 Umuelig lar sig giøre noget andet.

Hvi spilder paa det golde Fjeld,
 Og paa dit Delaage, mens du sover,
 Phoebus-Apollo hist i Væld paa Væld
 Det Straaleflud, der evig flyder over?

Fordi han rutte kan dermed! —

Hvi gaaer han hele Halvaar aldrig ned,

Hvor ingen Skabninger sig sole?

Hvi spilder han det skønne Farvespil

Paa lutter Jis om begge Pole?

Fordi han vil;

Fordi ham lyfter Straaler at nedregne

Paa sin Spadseregang

Foruden Ophør allevegne. —

Men, naar den stegne Dagens Gud,

Med sine lyse Pilestød,

Isteden for af Matten frem at lokke

Cytheres Fuglechor og Floras Blomsterflokke,

Kun Myg og andet Utøi klækker ud,

Saa gjør han det, fordi, ved Dynd kun at berøre,

Det bedste Solskin ei kan andet gjøre. —

Fordi der blir nødvendig Sol,

Hvor Solen kraaler i en Pøl —

Fordi der blir nødvendig Mudder,

Hvor Ilden sætter sig mod Vand,

Og sund Forstand

Mod bare Sludder. —

See! det er (sammenlignet Smaat med Stort)

Tilfældet og med de smaa Pile,

Seg i mit Lunes Røger ei lar hvile,

Naar jeg gaaer ud paa Jagt med muntre Smile
 Hver Morgen af Parnassets Østerport,
 For paa min Læseverdens Mark og Hede,
 Den Smule Lys jeg har at sprede,
 Hvis det er spildt, i Himlens Navn!
 Der meer gaaer spildt end det i Kjøbenhavn,
 Beliggenheden for Exempel,
 Tobak, Papir, deels med, deels uden Stempel,
 Ruiner, Forelæsninger, og Sneé,
 Og alt hvad Præsten præker, skal man see.
 Hvis Lyset er aldeles spildt ved Polen,
 Mon Skylden er hos Jorden eller Solen? —

"Men, siger man, din Fader i sit Epil
 Maae gaae den flæve Gang, som foreskreven
 Ham eengang er for alle bleven,
 Og kan ei dvæle hvor han vil.
 Naar henmod Aften det blir silde,
 Saa maae han til Amerika,
 Saa nødig han formodentlig og vilde
 Herfra.

Hans Fødder maae nødvendig Snavs berøre,
 Da han til Siden ei kan springe paa sin Bei,
 Du derimod kan vælge selv dit Børe,
 Og altsaa har du hans Undskyldning ei.
 Høit over Skientedigtets Genemærker,

Du kan jo tage Syniilestøvler paa,
 Og bred og lang din lyse Bane gaae
 I store Værker
 Hen over Dagens Hurlumhei."

Nei, kære, gode Læser, nei,
 Det lar sig og for mig ei giøre!
 Jeg og maa gaae Naturens Gang
 I min aldeles ei utvungne Sang:
 Jeg retter mig i Høiden og i Længden
 Saa lidet efter mig, som efter Mængden.
 Da jeg var lille, knap en Alen lang,
 Nu lidet over tre, hvis jeg mig ogsaa hænger,
 Jeg ei kan giøre mig en Alen længer!
 Kortvillig fød, jeg driver Tiden bort,
 Og hvad mig kcedeligt i Livet rammer,
 Af egen Drift, med Epigrammer,
 (Og er jeg noget villig, er det Kort.)
 Og dog jeg stundom sees mig selv at svigte
 Med næsten uehlsenschlägerse lange Digte. —
 Hvad Føret angaaer, maa jeg gaae
 Hvor Musen byder —
 Følg, siger hun, der Vei, hvorpaa
 Du seer kun Gaa!
 Og dette Bud jeg her, som saa,
 Langt fra den store Hob adlyder.

Men sæt engang, jeg og formaaede meer
 End jeg formaaer i Poesien —
 Sæt, at jeg havde Grunker i 'en,
 Og meer end det Par Skillinger man seer —
 Sæt, at jeg havde Banco selv, og kunde
 Grossere, hvad man kalder det, paa Prent,
 Jeg gad dog vidst, hvorledes og hvorlunde
 Jeg, som velhavende Skribent,
 Parnassets Handelsflor vel skulde her oylive,
 Hvor ingen vil sig af med ægte Handel give —
 Hvor man ei Tiden blot, men Evigheden vil
 Fordrive blot med Lykke-Spil —
 Og Himlen overlader ganske Sorgen
 For det udsødelige Liv,
 Naar man ved Eeggen, og ved Borgen,
 Kan stoppe det i Tidsfordriv
 Blot til i Mergen?
 Her, hvor man hader alt, hvad der bær Præg
 Af Flid og Kundskab og alvorlig Tanke —
 Hvor selv i Videnskaben Værd og Læg,
 Naar de kan spille nærmest kun til Bæg,
 Og paa den første, bedste Planke
 Lidt, som i Kunsten, ride Kanke,
 Professorere lige got —
 Her, hvor der netop leves underhaanden

Saa legemlig poetisk flot,
 Tak skee den store Fattigdom i Nanden —
 Hvor Tommeliden i sin Tommelstot
 Med Hæder meer udmærket sidder,
 End nogen fordums Danparnassets Ridder
 Gad i sit store Trylleflot,
 Med Ere —

Hvorledes skulde man vel her sig ad
 Med en uhyre Digterrigdom bære,
 Hvis man var virkelig en Matador,
 Og i lidt meer, end i det Lille, stor?

Hvad skulde man vor Læselyst forære,
 I fald man var en Tasso, en Voltaire,
 En Milton, Wieland, eller Klopstock, Kiære!
 Det jeg dog gierne vide gad?

Har Klubber fyldte med Kviser,
 Og Fruerstuer med jeg veed ei hvad,
 Vel Rum til tabte Paradiser?
 Og er der Plads paa det uhyre Syltefad,
 Hvor nu vor Luxus sig forspiser
 I Kaviar — for Mandemad?
 Mon en John Milton blev velkommen
 Ved Nutidsmagens Digterbord,
 Hvor en John Bull affiger Dommen
 I Poesie med bare Bommen,

Fast uden Ord?

Nu skal man see, man læser Messiaeder
I Ulfegader —

Selv der, hvor man om Pladser slaaes,
I Himmelen paa Hallands Nas,

Hvor Erkedigtekunsten eene

Har hiemme, som de got Folk meene,

Der ingen andre Pedes ret forstaae,

End dem med Skoe og Støvler paa —

Der intet kiende til den indre Scene,

Hvor Personalet er en Tanketrep,

Hvor Lyset uden Stage føres op,

Og Høle'fer i Nektar sig beruuse

Foruden Kruse —

Selv der maa Musen, der nu giælder alt,

Saa meget mueligt giøre sig til Pige,

Til Heger, Walter, eller Zink at sige —

For at beundres, som Gestalt.

Er ikke spildt aldeles her Kolf Krage?

Hvi skulde (kunde jeg det og) min Hu

Staae til, omsonst at digte een endnu?

Er Masken ikke selv i vore Dage

For vittig, og for moersom, og for skøn?

Og stod vel Holberg selv, ifald han kom tilbage

Med mere fræsen Smag, for Risnet at behage,

Der ei ved Siden af sig selv en Køn?
 Troer man at Shakspear her vel gjorde Lykke
 Med noget tragisk fuldendt Mesterstykke,
 Her, hvor man seer sig glad i det barokke Speil,
 Der reflecterer i det Store
 Hans Feil?

Mon Mackbeth vel os vilde mere,
 Hvis Forestillingen ei blev lidt meer forhvert,
 Hvis ikke, som Romeo og som Tina,
 Semiramis og Dsingiskan i China,
 Den blev os givet uden Text?

Spildt er paa Scenen hvad til Nanden taler,
 Spildt, som i Kirken, høert Guds Ord!
 Kun for Idoler, ei for Idealer
 Har Sands den nye Sydlighed i Nord,
 Der førtes ind af Sangens Geert Westphaler, —
 Som, reist utrolig mange Mil,
 For at uddanne Genialiteten,
 Kom hjem (lig hin til Hadersleb fra Kiel)
 I Kunst, som om han aldrig havde seet 'ens
 Tak skee det regellose Tryllerie,
 Bedøvelsen deraf, Beruselsen deraf,
 Med Sands for det fuldendte skønne Heele,
 For Simpelt og Harmonie,
 Og Tankestemplet paa de mindste Deele,

Kort sagt, for hvad Kritiken i hver Alder
 Har kaldt og kalde vil, og eene kalder
 Fuldkommenhed i Værker af Genie,
 Det er hos os saa got, som reent forbi.
 Hvis af og til og noget saadant hyldes,
 Hvis selv det Edle stundom Bifald vandt,
 Det ikke dette selv, men noget dermed blandt,
 Var det og blot dets Splinternyhed, Skyldes.

Hvad? eller bilder man alvorligen sig ind,
 Ifald Apollo selv steg ned fra Hellas Himmel,
 Og viste sig omkap med, for Exempel, Kind,
 I Skuespillet for vor Nutids Skuevrimmel,
 At denne Brimmels Sands og Sind,
 For alt hvad der udmærker Guden,
 Ei vilde være ganske blind?
 Troer man, at Snydendal ei veed ret got,
 At naar et halvt Dusin Parterre-Lapper
 Smellemstunder og hans Epil beklapper,
 At man dets Sielendehed beklapper blot?
 Troer man, hvis Brimmelen paa samme Tid blev buden
 Til Gæst i Melpomenes Sal og Hul —
 Hos Oedipos Tyrannos og John Bull —
 At den ei lod den første have
 Sit Alvors Nektar og Ambrosia
 For sig, og skyndte sig derfra

Til dennes Porter, Beef — etcetera,
 Til Bordet, hvor allene Bertens Mave,
 Som falstasseert Polichinelli-Bom,
 Der har af Ridder Falstaff kun hans Flom,
 (Gær naar den aldeles sig udtaler)
 For den solid? Smag har mere Værd
 End alle Hellas's Guders Idealer,
 Og alle Romas Skyggers Heltefærd? —
 Hvad? troer man virkelig, det skønne Store
 Blev ændset af et Hurra-Publikum,
 Hvis Afgud, for det ret tilgavns at more,
 Maa være reent dørstolpedum —
 Og frydre selv sit Lirum-Larium
 I Ludlams Else = Davids = Skole = Psalter
 Med Kirsten Kimes = og Peer Døver = Brum
 I Chor af Elser omkring Freias Alter,
 For at faae topfuldt Auditorium —
 Og vække dette selv til Klap op af sin Slum?
 Bee, nuomstunder, i den Sværm af Fluer,
 Og smaae Harpyer, hvorhen Kunsten skuer,
 Hvad der er skönt, og reent og puurt! —
 Bethuliaden gif, som den var smurt,
 Og var den bare bleven lidt forbuden,
 Fast ingen, der bidrager sit
 Til vor Oplysnings Larv, og Musernes Credit,

Ved Riøb imellem af lidt Sort paa Hvidt,
 Var den maaskee som Huuspostil foruden.
 So! jo! nu skal man see, Herr Kurifas,
 (See mener dig, der kjober slige Vare)
 Du kjoerte, kom den ud, en Ilias?
 Farare!

Hvor en Grønlauder kun, om han,
 Saa meget han og giver af ægte nordisk Tran,
 Gier minste Sælhundsskind for Sydens Lækkerheder,
 For arisk Salt, for Romersk Jis,
 Da indianiske Fuclereder?
 For aier han maaskee mig — blot for en Priis,
 Hvormed leg pirrer Næsen — hele Hunden —
 (At sige: for at putte den i Munden.)
 Den giængse Smag i Hovedstaden vel
 Er næsten græs i legemlige Sager,
 Og vore Fædre sulted vist ihjel
 Imellem fast platoniske Sukkerfager,
 Hos vore vorne Drenges Gulebager;
 For saavidt er den fine Sands
 Beundringsværdig almeen her til Lands,
 Og næsten klassisk, selv i lave Klasser;
 Men Smagen i det Handelige passer
 Til den, som Dehlenschlägers Muddersang
 Til Weyffes Colsharpeklang,

Som Sørf af Seildug til en Sølvors Ervie,
 Og knyttet Næve til et aabent Dte;
 Thi den er grønlandsk halv, og halv vestphalsk,
 Tilsammentaget: kamskadalsk
 Hos Mængden,
 Der elsker, Tiden at forslaae
 Med Morstab, den kan tåe og føle paa,
 Og seer, i Skionhed, kun paa Lykkelsen og Længden.

"Men Mængden," siger man maaskee,
 "Hvad bryder du dig om, hvordan den dømmes?
 Dig allermindst blandt alle sømmes,
 Paa Mængdens Appetit at see!
 Den er i vort, som alle Lande,
 Blind for det reene Gode, Skionne, Sande —
 Det veed vi alle; men kun Scenens Skjald
 Behøver Hensyn og paa den at tage —
 Da det fortrinlig blev hans Kald,
 Dens vilde Raahed at opdrage —
 Du sidder i din egen Hald,
 Hvor det jo staaer til dig, blot at indbyde,
 Hvad der forstaaer, med dannet Sands at nyde —
 Hvi gier du ikke Kredsen af de Faa,
 Der slye, som du, det Bilde og det Raa,
 Hvad den er lysten efter, og forlanger
 Af Emmas og af Thoras Sanger?" —

Ha! jeg forstaaer! Hvert Aar et episk Digt
 (Om ikke meer) Udødelighed værdigt,
 Jeg altsaa burde gjøre færdigt,
 For de ti — tolv, der læse sigt,
 Ei b et med Diet, men med Siælen,
 Andægtig, meer end eengang, og med Dvælen? —
 O! søde salige, mit Hierte kiære Pligt!
 Hvor føler jeg din Hellighed, og Lønne
 For din Opfyldelse ved Roden her af Rønnen,
 Der bærer dine høie Grenes Bær!
 Men af! med Livets sammenbundne Vinger
 Jeg griber, gamser, hopper, springer,
 Og er mit Hiertes Attraa lige nær!
 Den hænger mig for høit, den Dre,
 Lig salig Subm, mit elskte Dan,
 En Bog-Udgave paa den anden at forære,
 Di jeg Pap-ret ei betale kan!
 Ja, kunde jeg faae dette gratis,
 Og havde jeg til Trykken quantum satis,
 Og een kun af de Tolv jeg regner paa,
 Tog Hund-red Exemplarer strax i raa
 Materie — maaskee jeg ogsaa bredte
 Lidt meer mig ud i tuske Bind —
 Og mindre, hvad i Kunst jeg evner, spredte
 Paa Hefte-Blade hen i Veir og Viud —

Maaskee jeg og mit Hverv, at nytte som at more,
 Drev noget meer i det saa kaldte Store —
 Maaskee! Thi, for at sige sandt,
 Jeg tvivler paa, mit Sangtalent sig fikker
 (Isald og Understøttelse det fandt)
 Til Anlæg af poetiske Fabriker —
 Desuden troer jeg, at den lille Hob i Nord,
 Der foretrækker Kuustens Gudebord
 For Industriens Ridder-Taffelrunde,
 Vil med Horazer og Catuller heller see,
 End med Alpiner og Luciler blunde —
 Og jeg blev gaaende paa Soffer, skal man see,
 Hvis paa Rothurner og jeg spanke kunde.

Dog, hvørom alting er, for første Gang
 Jeg stemte her min Jenseelige Lire
 Til egentlig Hans Mikfelsenst Satire,
 Trods den medfødtte kælne Klang,
 Der Honningbiens Braad i Sur ^{ren} ~~guld~~ ne delger —
 Det skyldte jeg den Hob, som mig forfølger,
 Og grum, som dum, til meer end Skiemt mig tvang;
 Men dermed og at lade det bevende,
 Og Mester-Mikkel-Tugtelsen at ende —
 Det skulder jeg mit eget Sang;
 Thi, sandelig, trods Tidens Skoles Trang

Eil Rifet, Juvenalis svang,
 Hver Bitterhed, endogſaa blot i Sang)
 Mis eget bløde Hierte mere ſaarer,
 End Vagen paa de birkebarfte Daarer.

Sjællandſt Troſt.

Et Epigram.

Moral-Pedanterne paastace, med meget andet,
 Misundelse blandt Folk ſkal herſke her i Landet,
 Hvad, i og for ſig ſelv, jeg og indrømme vil;
 Men det er ingen Laſt, naar ret man ſeer ſig til:
 Hos os, hvor intet er i Grunden at misunde,
 Hvor baade Veer og Poul gage-lige viſt til Grunde,
 Misundelſe, de ſagt, er blot et Børneſpil.

Seantontheorumenos

eller

Spøgelse i Rerteminde.

Et forunderligt Drømmespil.

(Som Gaade for Lærde og U lærde.)

— Paulo majora canamus:

Virg.

Af

Forfatteren.

Den æsthetisk-kritiske Skueplads Bestyrelse
i Maanen

helliges

nærværende temmelig utheatralske

Lille Søndag-Aften-Spil,

som et nyt Spøgerie-Forsøg

med Haab om Opførelse

Jordens Skygge.

P r o l o g.

I to tre Hundrede*), som gisre mig den Ære,
 Paa Veien til As-Miude-Templet (hvor
 I Tusindtal henvandre hele Hære,
 Naar Offerqvæget slagtes der i Chor)
 At see lidt ind til mig i min Danfana-Hytte,
 Hvorhen, som Eremit, jeg maatte flytte
 Fra denne Verdens Herlighed —
 Og, fristende mit Liv som Bueskytte,
 Har, næst mit Jer velsignende "Gudsfred!"
 Kun Æbler, Pærer, Kirsebær, og Blomster,
 (Hvis Overflod der dog er Maade med)
 Lidt Honning, Rildevand, og, af! (naar høit det kommer)
 En Smule Fuglevildt at fest-opvarte med —
 Jeg gierne dog Jer Gode gad frembære
 For Alteret engang en rigtig Ret,
 Der var lidt mindre tynd, og mindre let —
 Hvori der ordentlig var noget at fortære,

*) Jeg troer ikke, at smigre mig for meget, naar jeg an-
 tager saa stort et Antal Læsere, da jeg allerede har
 over halvandet Hundrede Subskribentere.

Saa dog J og engang hos mig
 Gif Jer Befomst i Poesien,
 Der er, og være bør, lidt kisdelig,
 Hvis der for meer end tolv, skal være noget i 'en.
 Tre Hundrede man ei bispise kan
 Med bare no? saa nysselige Tanker,
 Og hvad der ellers i min Hytte vanter;
 Jeg føler, at det ei gaaer an.
 Jeg maae (hvis jeg vil ikke see Jer vandre
 Den brede Vej med de titusend andre)
 See til at gotte lidt Jer Appetit
 Med noget, der er meer end ellers mit —
 Med noget, der ei blot det indre Die
 Forlyste kan, men hver en anden Sands,
 Fornøie —

Hvormed man er begavet her til Lands,
 Kort sagt, med noget af det eventyrlige,
 Som man kan ta' og føle paa, er Digt;
 Thi selv en Fantastik, der hader det Uhyrlige,
 Fra Eld til anden elsker Nigt.

Men, Himmel! færdig med en flette Sang
 Af Thora (som J syntes lide)
 Mig falder ind — lykfsaligviis i Tide —
 Før Sætningen er kommen ret i Gang,
 At — da de første Sange jeg leverte

Gif floiten i det Blad, man konfiskerte —
 Saa fik Danfnas Læsere maaskee
 Fortsættelsen og Enden blot at see —
 For ei at tale om Forargelsen, som Mange,
 Der see paa Sammenhæng, jeg sikkert gav,
 Ifald i Qvart begyndte Sange
 Mod alle Regler endtes i Octav.
 Med Thora maa jeg i et Telt aparte,
 (Jeg meener i en egen Bog)
 Naar Midnatstimen slaar (alt Elleve den slog)
 Kapelforsamlingen opvarte.

Hvad? om jeg i den Rikke, jeg er i,
 Til videre fortalte Jer, I Gode!
 Min Drøm forleden Nat, hvis Hererie
 Har gjort mig selv lidt underlig tilmode?
 Hvis Nanden i den staaer mig bi,
 Hvis ret mig lykkes, Jer at male
 Dens Nød, og Nøddesnækkerie —
 Dens lyse Billed, og dens mørke Tale —
 Dens dybe Himmerig — og Helvedet dert —
 Vil sikkert svæve Jer grangiveligt for Die,
 Og ruske vældigen Jer Fantasie,
 Dens lange, brede, tykke, føre, drøie,
 Haandgribelige Poesie.

D r ø m m e n .

(Forfatteren taler.)

Mig syntes, som jeg selv, forvandlet af en Mand
 Til en Mandinde —
 Med Følelser af en Pøvinde,
 Som, Ungerne frarøvet, man vil binde,
 Sprang ud af Buret, der mig sluttet inde —
 Og standsede min Jo-Fart i Blinde
 Midt paa den store gamle Kirkegaard
 I Kerteminde*).

Der først en Smule til mig selv jeg kom,
 Slog Diet op, og saae mig om,
 Og see! Paa Randen af en Grav, hvøs Kule
 Var den uhyre Himmel selv, som Hule,
 Jeg en Gestalt at sidde saae,
 Der ubevægelig og stille
 Lod ned i Hulen store Taarer trille,
 Der syntes, faldomstyrtende hver Pille,

*) Hvad Drømmen har meent med denne Bestemmelse af Scenen, er mig, som saa meget andet, selv en Gaade.

Selv Hvelvingen itu at staae,
 Mens fluktes pludselig hver Himlens Kerte,
 Trods Euvemodet i mit Somfruherte
 Jeg vendte mig, og vilde gaae —
 Da pludselig en Røst, som Torden,
 Huult drønte med gientagne Skrald
 Hen under Havet og dybt under Jorden
 (Saa vidt jeg skønnede, fra Syd mod Norden)
 Saa langt omtrent, som i al Fald
 Fra Colbinghuus til Fredrikshald —
 Den brølte: "Knæl, og skjæl, og hør mig i min Hald!"
 I det Gestalten saaes at nikke
 Med Apolloniske Haar og Jupiteriske Bryn —
 Et ganske majestætisk Syn.

Paa samme Tid, dybt under Hven,
 Jeg hørte Drag i Drag en underjordisk Hikke,
 (Mens Dødninguhret gav sig til at pikke —
 Og — jeg det nægter ei — mit Hjerte med)
 Vel faldt jeg ei paa Knæ, og vel tilbad jeg ikke;
 Men jeg blev staaende paa samme Sted,
 Og slog et Kors paa den mig egne Maade,
 Med Lykten til den hule Røst,
 Der pusted lidt, og, til min store Trøst
 Endogsaa rømmede sig paa en Maade.

Mens Pausen varte, tog jeg Mod,
 Og maalte Spørgset fra Top til Fod —
 Nu saae jeg først, min drømte Helvedbengel
 Var mindre lig en Dævel end en Engel,
 Trods alt det Truende, mig først i Diet faldt,
 En "Pige, som Adonis," i Gestalt,
 Vidunderskøn, og mild og from i Lader,
 Med et naivt, og huldt, og eget Blik,
 Der Karakteren paa en Prisk
 Erindred mig i mangen malt Gudsader.

Imens det taug, det saae livagtig ud
 Som en mandvoeren Elskovsgud,
 Der er forlegen med sin kælne Fylde,
 Og vled ei hvilken Psyche den skal hylde.
 Det lænede sig til en Mindesteen,
 Hvorpaa, som Kerte,
 Der brændte, syntes mig, et Hjerte
 Af Mlabaster eller Elfenbeen —
 Derunder stod, i dybe Furer,
 Med Runer lige Skriftfigurer:
 "Jeg visner levende, jeg blomstrer død —
 "Som Flamme jeg i Vand mig selv fortærer —
 "Som Gaade knækker jeg min egen Nød —
 "Med ingen anden Kierne jeg mig nærer."

Hver Linie var mig Abracadabara;
 Men hvert et Ord jeg læse kunde,
 Skjøndt vel en to tre hundred Skridt derfra,
 Hvortil jeg havde mine gode Grunde.
 Jeg holdt mig nemlig i en vis Distans
 Fra Posten hans
 Af Frygt for i den Hule ned at trimle,
 Hvor hver en Draabe, der i Fløb
 Faldt ned fra det guddommelige Næb,
 Saaes sønderknuse Himles Himle.
 Den Rixne Kind var uophørlig vaad —
 Og, sandt at sige,
 Det stemte mig især til den forunderlige
 Taalmodighed, hvormed jeg i mig aad
 Det "Kuel, og Kiælv, og hør mig i mit Rige!" —
 Endskjøndt, som Løve, mig og Blodet let kan stige,
 Jeg altid har Medlidenhed med Graad.

Det strænge Bud gientog det trende Gange,
 Hvergang i ny Gestalt, først som det laae,
 Lidt skjedesløst og græst klædt paa —
 Derpaa (som i Paris jeg flere Gange
 Det samme Spøgelse paa Scenen saae
 Ved Siden af den største Tiger staae)
 I Romer-Dragt, om ret jeg skønner —
 Til sidst, som een af Floras Søuner,

Hvem neppe sig kan maale med
 Kong Salomon i al sin Herlighed —
 I alle tre Gestalter tragisk,
 Og (for saavidt Forvandlingen deri
 Vel ei gif til foruden Hæxerie)
 Tillige magisk.

Omsonst jeg lagde Hovedet i Blod,
 Og kruebe min Hjerne, for at lære
 Mig selv og andre: hvad det kunde være,
 Der knækker ene kun sin egen Nød,
 Og finder ingen anden Kierne fød?
 Jeg stod der, ganske som i Blinde,
 Opgivende mit Haab, Betydningen at finde,
 Skiondt Gaader er mig ellers Smørrebrød.

Med eet jeg hørte noget hvæse,
 Som om Nordost paa eengang med Sydvest,
 (De to, der her i Landet kunne bedst)
 Begyndte lige stærkt at blæse;
 Personen nemlig snød sin Næse —
 Og slog til Lyd med Haanden i en Dast,
 Derklang livagtig som et Skjbrud-Plask.
 Jeg saae mig om i alle fire Binde,
 Og see! rundt om ham laae paa Knæ,
 Som fælle Fæ,
 Med aabne Munde hele Kerteminde —

Hvad? Kerteminde? — hele Byen?

Hvad? hele Byen? — det hele Norden!

Kun Norden? hvad jeg siger! — hele Jorden,

(En Brimmel som er aldrig skuet vorden,

Hvori med. Studsen mit forklarte Syn

Gienkiendte mange her fra Byen)

Sinens om mig der stod et Hundred Stykker,

Blandt hvem jeg kiendte Grundtvig, og de Saa,

Hvis Navne her jeg ikke trykker,

Da de tilforn alt i Danfava staae.

"Jeg" (Saa begyndte han triumfbebudende,
 Skiondt i sin Skionheds fulde Pragt,
 Bestandigen lidt taareblendt, som sagt,
 Lidt hængende med Næsen og lidt ludende)

"Jeg" — (man kan tænke, hvor jeg spidsed Dre,
 For, som Oedip, .

Uingen Lyd i Taleren at gaae Gliv,

Den Ord for Ord man nu skal høre) —

"Jeg —

G a a d e n i D r ø m m e n .

(Spøgelfet taler.)

”Jeg — hører mig, I Gaser, og I Gæs,
 I Hanner og I Hunner, hvad I hedde,
 Der gabe her, og hist paa Nilens Bredde,
 Hvor Jos Sphinx nys væltede sit Læs!
 Staaer ikke der, og maaber hen i Beiret,
 Med Armene paa kryds og tværs;
 Men kemmer alle hid, hvor jeg Mig Selv har leiret
 I noget meer end lumpne gode Bers!
 Hør mig du Publikum! (I smaa Partier
 For Tomfruelsvæn og dens Yngel, tier!)
 Jeg Lutter Løve, flugende mig selv,
 I Gaaders Gaades Kildes Under-Elv,
 Ser i mit Selskabslivs Mysterier indvier —
 Lyt, du, som under Vandet boer!
 Lyt, du, som hen i Luften foer!
 Lyt, Kertemindes Eumenidechor!
 Lyt, hele Jordens Kreds, til mine Trykkerier,
 Hør, hvad jeg om Mig Selv at sige veed!
 - Og fald saa dybt du kan, o Himmel,

Med din af mig udflygte Stjernevrimmel,
 For mine Fodder ned!

Jeg: Jeg (mens andre kun Jeg: Ikkejeger
 Bør kaldes subjektiv og objektiv)
 Blev den jeg er blot ved mit eget Bliv,
 Og med mig selv jeg selv bestandig leger
 I evig eensom Tidsfordriv.
 Som Far, min egen Søn, som Søn, min egen Fader,
 Som Broder selv min Broer, som Brudgom selv min
 Brud —

Det sande Menneske, ja, selv den sande Gud,
 Naar jeg mit Bæsens Bibel giennemblader,
 Adlydende min Andagts første Bud —
 Jeg: Jeg, endnu engang, og, reent ud, sandt at sige:
 Jeg: Jeg — Jeg: Jeg — Jeg: Jeg —
 Jeg: Jeg i det Uendelige,
 Der over alt, der ei er mig, slaar Streg —
 Medlader her mig til, paa gamle Sphinxs Raade
 At give mine Skygger rundt omkring,
 Fra Mester Ingemann til Fusser Jugenting,
 Saa vittigt, og saa dumt, de kunne det, at raade
 Min menneske-guddommelige Gaade:

Geniernes Genie — hvis ellers nævnes bør
 Med dette Navn, i Himlen og paa Jorden,
 Hvad indtil Rønnet's Love trodse tør,

Utvunnen af Naturens Orden —

I Kraft af en særdeles Kraft,

Der over Evnen gaaer, og over Modet,

O, ligger uden tvivl hos mig i Blodet,

Der egentlig er ikke Blod, men Saft —

Jeg er, som sagt, i Kraft af denne Gave,

(Som selv jeg upaatvivlelig

Har givet mig)

Alt hvad jeg vil, og alt hvad jeg vil have:

Blandt andet er jeg Bisp — saa got, som Pave —

Professor — Doctor — og især — Poet,

Den frodigste, der blomstret har herved

Og blomstre vil (som kommer ud paa eet)

Hen over Tiden og ud over Evigheden.

Paa Bredden, hvor den første Elv

Sig i den sidste stille Hav hengyder,

Mig selv et himmelsk Digt, jeg Livets Velklang nyder

I evig Rimen paa mig selv.

Uforplende, med dybe Sværmerier,

Paa mit, og ingen andens, Bud

Jeg snart er Menneske, snart Gud,

Snart begge, naar jeg taler højt, og tier

Paa samme Tid, der tør sig artig ud.

Med intet lignes kan min Skønhed og min Ynde,

Naar jeg undtager den omtalte Kraft,

Der fra det Tykke stræber i det Tynde,
Fortærende sin egen Saft.

Allivets Væsenblomst i Bært, og Haar, og Hud,
Som eget Menneske naturlig jeg tilbeder;
Tilbedt naturlig og som egen Gud,
Indaandende den Duft, jeg aander ud,
Jeg snuser selv den Bellugt, jeg udspreder.
Min egen Skaber, og min egen Drot,
Jeg seer i alle Phantasieens Riger
Min hele Skabning, som den er, og siger
I det jeg nikker: Det er saare got!

Men det er blot mit væsentlige Væsen,
Mit sande Jeg-Jeg, i dets indre Glands,
Udspeilet i dets egen dybe Sands —
En Sands' der er for Skønhed selv for Kræsen.
Forvoone Thiele! Weyse! Heiberg! Skialv
Bed Nærmest til min Gaades Selv i Selv!
Trods Anen, Grublen, Pønsen, Læsen,
Ihald man der vil finde Land,
Selv med Columbs opdagende Forstand
Man sikkert vender efter Næsen!
Som selv jeg seer mig, ingen see mig kan.

Jeg altsaa vil min Glands en Emule dæmpe,
For min uendelige Noses Sol
Lidt efter Jer for korte Nases Pol,

Og Jert Genies blinde Stær at lempe.
 Jeg vil Jer skildre mig, som jeg blir malt,
 Betegnt, og talt,
 Og skrevet — baade deelt, og heel og holden,
 Ei blot i denne, men i Hedenolden —
 Jeg vil udstykke Jer mit Navn,
 I trende mindre Parter fløvende
 Det ellers alt for store, stærkt bedøvende —
 Saaledes, som det end i Kiøbenhavn
 For hvert studeret Dre klinger —
 Og som det lifligt klang i gamle Rom
 (Hvorhen. fra Grækenland jeg kom)
 For den Tids legemlige Lynildsvinger.

Dog først jeg vil fortælle Dig,
 Gemene Sphinx, der saa formastelig
 Tor smile hist, i det du seer paa mig, *)
 Hvordan jeg mig i Grækenland opførte —
 Hvor seiersæl, uovervindelig,
 Jeg Hellas Ungdoms Hierte rørte:
 Mit Væsens hele Bog blev der lært udenad,
 Og man tilbød,
 Som det sig hør og bør, hvert Blad.
 Fornemmelig saaes Furierne smidse

*) Jeg tråd virkelig paa Smilebaandet.

Hvergang de saae mig; paa min gustne Krands
 I den Tids underfulde Dødningsdands
 De stakkels Dyr var ordentligen gridske —
 Mig midlertid, fold, som en Steen,
 Aldeles ingen Suk omkring mig rørte;
 Jeg mig allene folte, saae og hørte
 Hvor der var Hundrede, hvor der var Een.
 Thi Sagen var, selv paa den skionne Scene,
 Hvor hver en Figurant paa bare Been
 Var en Apollo, var dog jeg allene,
 Som Skuespiller, uden Meen,
 Fornøiet med mig selv, og, sandt at siæ,
 Jeg fandt paa Jorden ei min Lige —
 Hvorfor jeg og naturligviis
 For hele Kiønnet var som Gis.
 Thi, frandsed jeg og stundom, for Exempel,
 Persephones og Furiernes Tempel
 Ved een og anden Leilighed,
 Saa gjorde jeg det ei af Kiærlighed
 Til de Megærer og Meduser,
 Men blot af Had til den Tids muntre Muser,
 Hvis Vittighed
 Jeg ikke leed.

Vel hedder det, jeg blev forlibe engang
 I noget andet end min egen Sang,

Da, navnlig, i min nærmeste Kusine,
Petaine,

For hvem jeg sukede mig døv og stum,
Og sløv og dum;

Men der er intet om. Pausanias fortæller
"Det, som en afgjort Sag, just ikke heller —
Og gjør han det, jeg siger allenfals
Løgn i hans Hals!

Jeg selv maa bedst dog, haaber jeg vel vide,
Hvad jeg fra Barnsbeen af har kunnet lide.

I Rom (hvor og jeg var et fornemt Kreatur)
Mig liaeledes alle gjorde Cour,

Og jeg naturligtvis til ingen;

For Keiserinden selv jeg ikke gav en Øit,
Mi; øvende, med Overmod i Dringen,

Paa Capitolium i Lynildsvingen.

Jeg der vel satte Næsen nok saa høit,

Som nogentid i Hellas, hvor i Grunden,

Treds al min Herlighed, jeg var lidt bunden,

Og skændt forgudet af det hele Land,

Dog ikke nær saa stor en Mand.

Men nok om min historiske Gestalt!

Naar jeg har sagt mit Navn, saa har jeg sagt Jer alt —
Til dertes Herlighed jeg nu vil skride.

Uf trende Staveller, enhver af trende Stave,

I Romersproget plantet hver,
 Og hver for sig et Ord især,
 Bestaaer dets Blomst i Tungemaalets Have:
 Dets trende' Dele (hvilke her
 Min Rod, min Stilk, og Krone hedde)
 Den første nemlig, og den anden, og den tredje
 Vil jeg nu, lærde Gæser, tolke Jer.

Den første (Roden) pirrer ei, men pirres,
 At sige nemlig paa Latin —
 Den anden (Stilken) er paa denne Side hin,
 Og kan med den umuligen forvirres —
 Den tredje (Kronen) er et dobbelt Svin,
 Forlænds og baglænds, hvordan man det vender:
 Et Monstrum af et Svin med Svands i begge Ender,
 Der truer hele Haven med Ruin.
 Saaledes er det, naar Tert Die fremad vandrer
 I Navnet; naar tilbage ses derpaa,
 Bli'r Kronen som den var, og Stilken ligesaa,
 Kun Roden (første Deelen) sig forandrer —
 Den bliver til en gammel romersk Frøe
 For dem, der i Latinen er lidt hjemme;
 Thi denne Proteus i min Gaades Øje
 Blot af Etymologer lar sig tømme.

Saa meget om mit Navn for den studerte SLOK!
 Men nu det samme for ulærde Professorer —

For ustuderede Doctorer,
 Og Damer, som Latin og Græsk et morer,
 (Hvis og et Par forstaaer det nok)
 Thi — Kiøndt jeg ikke meget gior af Kiønnet,
 Tak see det Skionheds Ideal,
 Der mig for Die staaer, uendelig forskionnet,
 I min Plastiks' Apollo-Sal —
 Skiondt til min Vest, den franske Smagens Sjante,
 Jeg overlader det Galante —
 Det Artige — det Elegante —
 Den Levemaade (med eet Ord)
 Som Fanden skulde tæe! der ikkun kan genere
 Geniet, der i Syd og Nord
 Bør aldrig noyensinde reflectere
 Paa noget andet end sin egen Sol,
 (Der ingentid gaaer ned for sammes Pol) —
 Saa doo — for hele Verden at benaade
 Med Giættremueligheden af min Gaade,
 Vil ieg i Modersmaalet lægge frem
 Min hele skionne Krop med alle Deele,
 (Der svarer og til Navnet i det Heele)
 Næiagtig Led for Led, og Lem for Lem —
 Og Rod og Stilk og Krone foredrage
 Paa Dansk, først fremad læst, og saa tilbage.
 De trende Staveller jeg nemlig tolket har,

Sees og som Planter selv i Dannesproget —
 Hver af dem og i det betyder noget;
 Og hele Tingen bliver hvad den var.

Den Første (Noden) ligefrem at sige,
 Hvad Diet, som mig seer, først falder paa,
 Er, som det mindste Varn kan strax forstaae,
 En Nar — i min Person aldeles uden Lige —
 Den største, vist der kan paa Jorden gaae.
 Den anden (Stilken) høres, hvor der dirres
 I Sang og Epil, fra Petersborg til Wien;
 Og Lyden af dens Dirren er saa fin,
 At ofte den med B for D forvirres.
 Den tredde (Kronen) har for danske Folk,
 Naar den staaer eene, Lyd af alle Toner,
 Som Zephyr lokker frem af Skovens Kroner,
 Og er for Dret tidt sin egen Tolk.

Saaledes fremad seet, men nu tilbage:
 Sidstmeldte Krone (som det nysomtalte Svin)
 Bliir, som det var, paa Dansk, som paa Latin —
 Det andet, Stilken, og til sig endnu bliir Mage;
 Men Noden af en Nar bliir til et Asabarn,
 Som Søfolk tidt i Nød har kaldt et arrigt Skarn,
 Der under Vand (mens det Latinske quækker)
 Med hule Brøl Tilhørerne forkrækker —

Desuden stikker voldsomt Tyverie,
Og aabenbare Plagiat deri.

Nu lægger sammen smukt, paa dansk og paa latin,
Min Nar, mit Evind, mit Plagiat, min Brusen,
Min Pirlighed, min Dirlighed, min Susen,
Og samler Billedet i Fantasien!
Saa kommer I maaskee paa Melodunten,
Om ikke just paa Melodien,
Og lugter efterhaanden lidt af Luntten,
Af hvad jeg har i Posen min —
Især hvis Fantasien er lidt spøgende,
Lidt gravkier, og lidt kirkegaard-besøgende,
Kortsagt lidt ludelam, og huul,
Lidt bleg om Næsen, døsig, hvid og quul.
Ehi — hvorfor skulde jeg det ⁷² Pule? —
Jegselvgiensfærdet i min Gaades Hule,
Bed Kilden siddende — som saa —
Min Løves Rov i egen Lovekule,
Stiv, som den kolde Steen, jeg sidder paa —
Jeg løser ikke b'ot i det livfulde Magiske,
Men kygger grulig i det døde Tragiske.
Jeg er, trods Skønhedsskyldens Alt i Alt —
Trods Glorien, hvorum jeg har fortalt —
Trods Melk og Blod i Kind, og g'atte Hage —
Med Hals af Eibenbeen aldeles uden Mage —

Og Doppelsiet, af en dobbelt Himmel hvalt —
 Trods sande Bacchus-Favoriters Dufte,
 Og Hovedets Loffers Apollonske Dufte —
 En Ridder af lidt sørgelig Gestalt,
 Hvi's Næsetip, alvorlig talt, en Emule
 For meget falder i det altfor Gule —
 Skiondt oasaa det betyder noget stolt;
 Thi jeg i Eventyret (har I læst 'et?)
 Er baade Skidsheden og Bæstet,
 Forgjørende mig selv, og af mig selv forgiert.
 Min egen Hjerte-Tyv, min egen Jomfru-Nøver,
 Jeg, Paris-Helena blandt Gaade-Løver,
 Min Hængen for mig selv, og ingen anden, over
 I Galgen af min egen Berøport.
 Pariser-Helten lig paa sin Helene,
 Betalende Fru Nemesis sin Guld,
 Boldtagen selv af hvad jeg tog med Bøld,
 Jeg Liv og Død bestandig maa foreene,
 Som aldrig saaes, og aldrig meer blir seet
 Paa nogen anden tragi-comisk Scene,
 End den, hvorpaa jeg stikker, og blir beet.
 Thi hvad jeg har, er eene hvad jeg savner,
 Og, naar jeg trykker til mit varme Byst
 Den kolde Skygge af mit Hjertes Lyst,
 Jeg knuser den, hvergang jeg den omfavner.

Det mindste Dikkeda, med nok saa kiælen Hu,
 Saasnart den søde Kind jeg bare klapper
 Med een af mine silkebløde Lapper,
 Slaaer baade Mund og Næse reent itu.

Saaledes er jeg, skiondt og nok saa varlig,
 I Omgang med mig selv, for ikke med
 Min Overflod af Kraft at giøre mig Fortred,
 Mig meer end nogen anden farlig —
 Og myrder tidt mig selv i en Slags Hestighed,
 Som jeg kan ikke holde Maade med,
 Paa Scenen — i mit Skuespil — at sige;
 Thi ellers holder jeg dog virkelig,
 Hvor uden Kunst jeg viser mig,
 Min blomstrende Person ret got ved Lige.

Paa Helvedskodens gyselige Bred,
 (Hvor jeg i Grunden dog, naar jeg skal sige Sanden,
 Nu sidder) luder jeg med Hovedet ned,
 Og stirrer evig paa det samme Sted,
 Som een, der reent er gaaet fra Forstanden.
 Men, ligemeget! Fule Styr, din Elv
 Har ikke røvet mig Mig Selv —
 Og aldrig slukker du mit Væsens Flamme!
 Endskiondt jeg er for lange siden død,
 Jeg seer endnu, som var jeg nylig fød,
 I mig bestandigen den Samme.

Nu har man hørt og seet i Gynst paa Hvide
 Hvor Gaaders Gaades Ideal har hjemme!
 Jeg haaber, at man over mit
 Det evige Sindbillede — vil glemme.
 Dog — som jeg seer — mit Auditorium
 Er faldet alt i dyb Beundrings Slum!
 I Modermaalet, der mig lyder,
 Som jeg det byder,
 Jeg ender: Eug'! 'io! ai! ai!
 Meautontheoremai!"

E h o r.

"Ai! ai! — ai! ai! — ai! ai! — ai! ai!"

E p i l o g.

Den hele Kreds i Drømmen, indtil Fæene,
 Der laae paa Knæene,
 Var sovet ind
 Mod Enden af den mørke Tale,
 Jeg her har anført Hoved indtil Hale
 Med Krop og Skind.
 Gud veed, hvordan jeg selv, mens hele Verden snorkede,

Alt holde mig lysvaagen aarbede —
 Og, med Opmærksomheden spændt,
 Ei brast i Søvn, før den var endt! —
 Ved Skraldet giennem Fjeld og Dale
 Af dens sublime Slutnings: "Hi!
 Meautontheoreomai" —
 Forsamlingen foer op af Dvale,
 Og udbrod pludselig i Choret, hvor vi slap
 Med ubeskrivelige Klap,
 Imens paa samme Tid man hørte Hanen gale.
 Paa Stenen Kerten sluktes ud,
 Alt blev paa eengang lyst, det store Spøgelse
 Forsoandt i Dampen af den sidste Røgelse,
 Og hele Kerteminde gif sit Stud —
 (Jeg meener nemlig hele Scenen.)
 Til sidst var blot tilbage Stenen;
 Og ni ret yndige Smaapiger nu jeg saac,
 Der læste hvad der stod derpaa:
 "Jeg visner levende, jeg blomstrer død —
 Som Flamme jeg i Vand mig selv fortærer —
 Som Graade Enæffer jeg min egen Nød —
 Med ingen anden Kjerne jeg mig nærer." —
 Nu faaer du vide, tænkte jeg, af dem,
 Hvem hie Herren var, der talte,
 Og hvad hans Billed os afmalte —

J det jeg voved mig lidt længer frem.

Jeg stirrede — jeg lyttede — de smilte:

"Ja! det er Digtning, det er Gøglerie,

"Spil med sig selv i Fantasiens Gaade,

"Romantisk, eventyrligt paa en Maade;

"Men, Søstre! det er ei vor Poeſie!

"Bekrands, hvo der vil, det Gøgleminde!

"Hvor det forgudes, vi forsvinde."

De svandt. En Gysen giennemfoer min Krop,

Jeg vaagned op —

Og, ør i Hovedet end af det Betydningsfulde,

Jeg giver Jer det her til Priis, I Hulde!

M o r a l.

Hvis nogen seer i dette Speil

Den gamle Adam, der i os skal dødes,

Ufald vi ville, der en ny skal fødes,

Seer han, moralsk betragtet, ikke feil.

Men hvilken Adam meener her min Gaade?

(Ehi hvert et Menneske har sin

At kæmpe med, som jeg har min)

Det gier jeg netop Læseren at raade.

Kritisk Burdering

af

det sidste Geburtsdagesstykke
L u d l a m s H u l e,
 Syngespil af Adam Dehlenschläger.

”Hold altsaa, hvis du kan, paa Scenen op, at sove;
 ”Gnid Øiet, og forjag det hele Drømmerie!”

Det evige Sindbillede S. 16.

Den af ovennævnte Forfatter her i Landet anlagte, i Begyndelsen meget lovende, og af Bedkommende med usædvanlig patriotisk Gæmildhed understøttede Tragedie-Fabrik — der, paa samme Tid som det med de øvrige Anlæg her hjemme gik tilbage, kom i udmærket Flor — har efterhaanden, som Armoden og Glendigheden tog til, Indførelsen af aandelige udenlandske Vare tog af, og Lysten til at slaae sig løs og slankere blev med alt det den samme, indvidet sig til en sorgelig Fabrik af allehaande Svierier, hvilke i Mængde og Forskiallighed vel overgaae alle overdaadige Forhaabnin-

ger; men i Godhed, desværre! ikke opfylde een eeneste nok saa tarvelig Fordring. Med andre Ord: den samme Bæverstel, der saa rigelig forsynede vor kunstige Sorgtrang med got-forsvarligt sort Bay, og andet indenlandsk Klæde, har siden efter leveret vor naturlige Lyst til anden aandelig Pomp alleslags dramatiske Gloiler, Florer, Cirtser, Bomulds- og Silketøier — saa at sige, alt i og uden for Europa fantastisk Bæveligt — Tak skee en ganske egen af Anlæggeren selv opfunden udenlandsk Mechanisme. Men rigtig nok synes alle disse sidste finere Bæverier, som sagt, ikke at bære Vand imod de første grovere. Man daaler baade Monstrene, Farverne, og Traadene; og — hvad der er det værste — Tøiet holder ikke.

Uden Lignelse: Hærons af os selv, som begyndende tragisk Digter, desværre lidt for tidligt og for høit udbasunede Forfatter har, i Følge den Plads og Indflydelse, han i Parnassets Anarkie vidste at forskaffe sig, og i Kraft af et vist Monopolium paa Genie, som Literaturens unge Terrorister indrømte ham, saa at sige, faaet Hævd paa, at trodse Smagen og den sunde Sands med alle muelige og umuelige Arter af Poesie og Prosa, i alle optænkelige Blandinger — indtil han en-

delig er bleven staaende ved een, der ikke blot op-
 hæver al Kunst, men al Natur i Spøg, som i
 Alvor. I hans saakaldte genialste Arbejder findes
 nuomstunder intet Spor af nogensomhelst Plan
 eller Orden. Man søger omsonst i hans aller-
 sidste trykte Skuespil nogen anden Sammenhæng end
 Hefningens — og, hvad Enheden angaaer, kan man
 ikke engang med Sikkerhed regne paa Opførelsens.

Nærværende saa kaldte Syngespil er allerede
 den syvende store Prøve paa vor sceniske Tyrans
 næsten mageløse Foragt for alle Smagens Love og
 alle Kunstens Regler — ligesom dets Antagelse til
 Opførelse selv ved den høitideligste Leilighed — paa
 den Festsdag, danske Muser kappes om at hædre i
 deres beste Pynt med deres skønneste Krands — er
 et talende Beviis paa hans frygtelige, til næsten
 Genevælde grændsende Magt paa Parnasset.
 Forgæves venter man, at en anden imidlertid op-
 standeu, og med temmelig almindeligt Bifald hilset
 Trylledigter vil gjøre Ende paa denne Smaglø-
 hedens Despotisme, hvis ikke i det mindste den
 nogenlunde dannede Deel af Publikum tager Mod
 til sig, lukker Dinene op, og seer, ikke blot Perso-
 nerne, men Tingene, som de ere. Der vilde være
 lidet eller intet vundet ved Ingemanns Seier over

Dehlenschläger, hvis Tingenes Orden for Resten blev den samme; man vilde forandre Regent, uden at forandre Regiering, og Fortryllesesflaveriet i den forstyrrede Stat vilde blive det samme.

”Med Lov skal man Land bygge!” Dette gælder for Parnasset, som for ethvert Rige — for intet — naar man tænker det mindste ved hvad man forestiller sig — meer, end for Fantasiens/der, uden Regler, Baand og Grændser aldeles op hæver sig selv. Det er ikke blot Herr Dehlenschlägers poetiske Genie (der kunde erstattes af et andet) som det er om at gjøre; men det er den sunde Sands for det Skønne, den rigtige Følelse af hvad der er Kunst, og den naturlige Smag for det sande Fortryllende — der i den bestandige Ruus af Lieckerier og Rozebuerier næsten aldeles har tabt sig hos Publikum — hvis fuldkomne Undergang maa forebygges, hvis vi ikke ville hensynke i en lige saa stor trykt som trykkende Papiir-Glensdighed, og tilsidst foretrække den første den bedste Daarekiste for Musernes Tempel. Stræng Kritik er, saaledes som Sagerne nu staae, Parnassets eeneste, men og desto meere trængende Fornødenhed. Paa Genialitet, Talent, Frembringelses-Evne, Frugtbarhed i samme, og overalt: poe-

tist Genie (for saavidt man er bleven temmelig eenig om at dette bestaaer i kraftig og treileløs Fantastie) har vi, ikke blot ingen Mangel, men i Dine faldende Overflod — ikke at tale om, at vi tælle ligesaa mange Poeter i de sidste Tider, som Studenter — hvis ikke flere. Kunsten maa for alting indsættes igien i sine gamle strænge Forordringer, og hævdes i dens hellige Grændser; Martusindes evige Mønstre maae paa ny henstilles paa den dem tilkomnende Plads; og Ordrens, Simpelhedens, og Fuldendelsens Ideal maa ophænges til Sku for ædru Tænksonhed i det ryddede Smagens Tempel. Men, forend Dinene kunne opklares for den nuværende Skionheds kunstige Tilløkkelser, maae de aabnes for den virkelige Hæsligheds naturlige Medbydeligheder. En reformerende Kritik begynder derfor ikke med Anpræisningen af Det Gode, den vil giøre Plads for; men med Daddelen af Det Glette, der først maa forjages. Sun den ædru Opmærksomhed paa forhaanden værende Fustrier kan vække den indslumrede Trang til glemte eller tilkommende Mesterværker. Der gives maaskee intet sikkrere Middel til at opvække Lyst hos alle Læsere til en Renselse og Forædling af bort faldne Herligheds-Tempel, end en dørlende kritisk Be-

tragtning af den herskende Smags Non plus Ultra til Firen af vor seeneſte Dannedeſt: Ludlams Hule. Saa dybt dette prægtige Spilleværk i ſig ſelv er under al alvorlig Kunſt-Kritik, ville vi derfor dog taalmodigen paatage os det i alle andre Heuseender utafnemmelige Arbeide, at udvikle dets fuldſtændige Elethed.

Uagtet det, deſværre! er os uafgiort, om det juſt er det ſletreſte af vor ſtore parodiſke Shakspears Stykker — det er for Exempel mindre kiedſommeligt end Kanarifuglen — mindre oprørende end Faruk — og mindre flaut end Mads Gedebuk — ſaa er det dog, hvad Indretningen for Skuepladsen angaaer — om Plan ville vi ſlet ikke tale — og iſær ſom Syngeſtykke, det ravgaleſte, der endnu er bleven ſammensat paa vort Theater. Vi ſige med Glid: ſammensat paa Theatret, for ſaa vidt det er et Theaterſtykke. Ikke ſom om Forfatterens egen for to Aar ſiden allerede trykte Sammenſætning paa Papiret var mindre ravgal — tvertimod, den er det indtil Ophævelse af al Foreſtillings Muelighed, i det mindſte paa een Aften, med eet og ſamme Personale — og vi gad tilføie: for eet og ſamme Publikum.

Men, da vi med nærværende skarpe Kritik især tage Hensyn paa det høitidelige Geburtsdagsstykke, kunde Forfatteren falde paa, at fralægge sig Indretningen af samme, og anklage os for at have skrevet Theaterdirectionens Arbeide paa hans Regning. Vi ville, for at forebygge alle saadanne Bryderier, giennemgaae saavel hans egen, som Theatrets Sammensætning af dette dobbelte Sammensurium.

Vi fremlægge først hans egen, saaledes som Stykket ligger for os, med næsten en heel Akt og halvanden Person meere end i Forestillingen, og, som det naturligtviis var plat umueligt, at bringe det paa Scenen. Paa 172 Sider ere her to fra hinanden aldeles forskiellige Epogelshistorier, grundede paa to forskiellige Folkesagn, der intet have tilfælles hverken i Sted, Tid, Begivenhed, eller (hvad der er det værste) Aand og Betydning, sammentrufne efter Haarene — ikke til een Handling i fem Akter, men til een Aftens Læsning, i fem saa kaldte Handlinger, paa følgende Maade.

I første Handling, der begynder om Aftenen, belave sig et Par skotste Bønderknøse, som Frivillige, paa at gaae i Krig mod Engellæn-

derne, der ere faldne ind i deres Fædreland, og have opkøbt en "næsviis" Skandse lige for Godsherrens Vine der paa Godset, hvor alt, efter Forfatterens Anmeldelse, foregaaer. Hvorledes det hænger sammen med denne Krig, er umueligt at iudsee. Den næsviist opkøbte Skandse er hverken meer eller mindre end en "Fæstning" S. 22 "med Mure" S. 156, der skal tages med stormende Haand samme Nat — og denne fiendtlige Fæstning lige for Godsherrens Vine lader ham og hele Godset saa roligt, som om alt laae i den dybeste Fred, paa Bondens nær. Denne (skiondt han hører til Biergskotte Corpset, Hovedsmanden Sir Oliver anfører) marscherer hiemme fra uden Baaben, og faaer underveis det gode Indfald, at lede om et Sværd, det han lykkeligviis ogsaa finder, i det han kommer en Hule forbi, hvor en anden dum Knos, der følger ham, gior ham opmærksom paa Moer Ludlams bekiendte Laane-Institut. Neppe har han imidlertid faaet Sværdet, før han, trods "Hovedsmandens Kald" og "den skælvende Trompeter, der staaer paa Høien og støder Heltetoner i det gule Malm" (thi Fæstningen skal stormes strax) begiver sig op til Ridderborgen, og ved Hielp af en Strikkefuge klavrer op

til den naadige Frøken der — igiennem Vinduet — ind i hendes Jomfruebuur, fulgt af hans Kammerat, der styrter ind paa alle fire. Den dydige Frøken, (der, vel at mærke, spiller Ustydts Engels Rolle der paa Godsset) synes vant til disse Nattebesøg af unge Karle giennem Vinduet — tager venlig Afsked med ham — takkende selv Kammeraten, der fulgte med — og haaber at see dem begge friske og vel igien. Midt under disse Krigstilberedelser lægger Den hvide Kone (et Godsherren og hans gamle Tjener velbekiendt gammel Spøgelse der paa Slottet) det an paa, for at faae Nøe i Graven, at gjøre lidt nærmere Bekiendtskab med den unge ustyldige Frøken. Hun banker samme Aften, strax efter at de unge Karle ere smuttede ud af Vinduet igien, paa hendes Dor — hilser den af Skræk gysende Klara (saa hedder Frøkenen) med dødblegt Ansigt og et ved hendes Side hængende Nøglesnippe venligt; og Frøkenen (saa stærk er Ustydts Magt!) bliver, trods sin Skræk, lige saa lidt bange for Spøgelseset, som for de ind af Vinduet styrte Soldater. Vel finder hun hendes Haand "besynderlig kold", medens den "Blege" taler med en "huul" Stemme; men det forhindrer ikke, at hun jo bliver rolig hos hende til Klokkeren slaer tolv,

og modtager et Stevne af hende "i Ridderfalsen næste Midnat." Næste Tiduaat vil imidlertid lige saa meget som denne samme Nat lidt tilbage i Tiden, hvilket vi siden faae at see. Bierg-
 stotterne, blandt hvilke de to omtalte Knose, marschere strax derpaa forbi, og han kaster fra sit Vindue Blomsterduste ned til den cene, uden at undre sig over, at hendes gamle Morbroder og Tom (der vare gangne til Sengs) ved denne Leilighed staae ved Siden, og see de Kys, han kaster op igien til hende. Hermed ender den første Handling, hvori fra Klokken slog tre Qvarter til Tolv (S. 19) til den slaer fuldt Slag (S. 38) altsaa i en Fierdendeel Time, Clara har modtaget Besøgene giennem Vinduet — sunget en Duet med William — underholdt sig derpaa i lang Snak med ham og Dick — sunget en Trio med dem begge — besørgt dem ned igien med Strikkestigen — sat sig til sin Harpe og sunget en Arie af fire Stropher, hver Strophe otte Linier lang — modtaget derpaa Besøget af den hvide Kone — aftalt alting med hende, og foresunget hende endnu engang det sidste Vers af Harpesangen! Rigtig nok har et skuespilbesøgende Publikum aldrig oplevet noget længere Qvarterstid paa Theatret (thi alt dette er

uforandret bleset paa Scenen, som det findes i Bogen) men trods de lydelige Klokkeslag synes det dog at have saa lidt stødt nogen af alle Vedkommende, som Tidens fuldkomne Tilbagegang i alt det Følgende.

Anden Handling begynder et ganske splinternyt Syngestykke, der lige saa lidt hænger sammen med det foregaaende, som hvilket som helst andet af Forfatterens Fragmenter. Her spænder en ganske anden Familie, end den paa Borgen, bestaaende af Mand, Kone og et Barn, vor Opmærksomhed paa noget ganske andet, end en Stormløbning, en uuelig Bortførelse, og en midnatlig Sammenkomst mellem en ung Frøken og en toetydig, dødbleg, koldhændet, og huulttalende hvid Kone i en Riddersal. En anden Biergskotte (thi Biergskottes Fædre ere altid Biergskotter) der kun lidt bryder sig om Krigen der paa Godset (uagtet han boer der, og siden viser, at han kan slaaes endnu, naar det gielder) sidder i en Lænestol og grunder, mens hans Kone sidder og synger en Buggebiise, og det lille Pigebarn i Buggen sover. Vi gøres her paa tyve Sider bekiendte med den menneskelige Glendighed, der kan flyde af at laane, og spille bort hvad man laaner — især naar man

maa betale alt til bestemt Klokket, St. Hans Nat, eller frepere; vi glemme ganske det forrige spanske Epilopstykke, og stemmes til al den spidsborgerlige Medlidenhed, der er muelig i et tydsk grædende Drama. God Nat Storm, Strikkefuge, halsbrækkende romantisk Elskov, adelig Epøgen i en Riddersal — kort sagt alt det fantastisk Tryllende, man havde spidset Næsen paa i den forrige Handling. Vi sættes paa eengang ind i den virkelige Verdens kiedsommeligste huuslige Glendighed*), og efter en ny uudholdelig lang Expositionscene, der lærer os, at den ny Helt, Bonden Robin, har forbrudt sit Liv til Moer Ludlam (den samme, der ved det forrige Stykkes Begyndelse i Forbigaaende havde laant den tappre Knos, der gif at storme Fæstningen, et Sværd) hvis han ikke før Solens Dvgning bringer hende fire hundrede Kroner — netop som vi troe, Handlingen i denne Egn vil begynde — fores vi med eet tilbage til Midderborgen, for at være Vidner til en der spillet Comoedie Eftermiddagen før det forrige Stykke begyndte. En tredie Helt (en komisk nemlig) viser sig her i al sin Glands under Navn af John Bull,

*) Det maa paa mange have giort et Indtryk, som om de pludselig befandt dem hjemme i deres egen Stue.

som Heiser til den unge dydige Froken, ved et ganske lystigt Aftentaffel for sig selv, inden de andre gaae til Bords. Hans paa sexten Sider (hvori han, paa nogle korte Replikker nær af de andre, alleene fører Ordet) vidtloftigt udmalte Karrikatur, forfører Læseren til at troe, at hverken den romantiske Bondeskab William, eller den profatragiske Bønde, Robin, men han er den egentlige Hovedperson — og at Een Aftens-Læsningen altsaa i Grunden hverken er et Trylleespil, eller et Grædespil, men et Galta'sspil — af det fastelavnste Slags — i Freyas Alters overfladig snurrige Maneer.

Men denne Forventning bliver ogsaa til Vand. Meppe har denne splinternye Person fuldkommen udraat sin maadelose Originalitet, for han, som forsmaaet Heiser, forlader Scenen — uden at have gjort andet Gavn med Indskikningen af alle disse Optøier, end det, at laane Robins's Kone hundrede og halvfjerdsindstyve Kroner, der komme hende til aldeles ingen Nytte. Lanat fra at udrette det mindste i hvad det ogsaa er, der handles om, tilintetgier denne Biomskændighed Deeltagelsen i den arme Bondefamilies Nød, som man nu troer afhjulpet, og altsaa, da den intet andet interessant havde, ganske glemmer.

Efter denne aldeles for sig selv spillende Episode — i en uendelig Forlegenhed med hvad man dog, efter saa mange afbrudte Begyndelser til noget, skal gisre af de mange Traadender — opdager man paa eengang med Studsen: at man, lænet fra at være kommen videre i det først begyndte Eventyr paa Ridderborgen, tvertimod endnu ikke er der, hvor man begyndte; men har hele Aftenen før det allerede hørte Midnatsflag for sig — og altsaa maa have drømt alt det Foregaaende, eller nu drømmer alt det Nærværende — en for enhver Læser, der gierne gad sikkert vide, om han vaager eller sover, meget ubehagelig Følelse. Det maa nu forholde sig hermed som det vil, mod Enden af anden Handling begynder Et. Hansnatten forfra igjen — og der hændte sig endnu manfoldige Begivenheder og Tildragelser baade i og udenfor Borgen før det bliver Midnat for Alvor. Den gamle Borgridder og hans gamle Tiener disputere med hinanden om Spøgelseset, og hvordan det vil løbe af, at den første har givet Klara Lov til i Nat at gaae ind i den et hundrede Aar tilslukte Riddersal. Tieneren finder denne Tilladelse saa meget des betænkeligere, da den for Gartners Kone bestilte Liigkiste er bleven bragt i Procession op paa Bor-

gen, uagtet Konen ikke døde. Denne høist betydningsfulde Liigkiste "lugter frisk af Fyrretræ — og støder Folk med sine skarpe Kanter, som gace forbi i Mørke." Men Sir Harry (den gamle Riddec) leer deraf, og foredrager sit fornuftige Raisonnement over Illusioner i Mørke i en Duet med Sieneren, der slutter Handlingen — og hvorved der er det mærkværdige, at denne, trods sin modsatte Tænkemaade, er af fuldkommen samme Meening.

Tredie Handling, eller egentlig Episode, bringer en ny aldeles uventet Person paa Scenen — en fjerde Helt, der kommer, og gaaer igien, uden at gjøre andet end Ulykke — som der dog er mere end nok af i Bondehuset, hvis borgerlige Tragedie spiller for sig selv, uden mindste Forbindelse med Ridderborgens. Robin sidder nemlig i den "kolde Sankt Hans Aftens Nat" og venter paa sin Kones Tilbagekomst (der er gaaet bort for at skaffe Penge) da der i det samme kommer en lystig Broer af landstrygende Soldat forbi, i hvem han gienkiender sin gamle Kriagskammerat. Denne trakterer ham med et got Glas Wiin af sit Tornister — lokker ham til at spille Tærninger med sig om fem hundrede Kroner, som han har vundet fra en Hestepranger, og synes gierne at

vilde være af med igien. Men Robin, isteden for at vinde hans, taber alle sine. Da Kammeraten stikker Gevinsten til sig og vil gaae sin Vej, bliver han reent desperat, løber ind i Hytten og henter sit Sværd. De slaaes, og Robin falder saaret hen paa Bænken, hvor den anden henflænger ham en Snees Kroner til en Feldtskiær, og syngende-gaaer bort igien, som han kom. Den stakkels Kone, der var gaaet efter Penge, kommer hjem, og finder ham svømmende i sit Blod. Hun fortæller ham, at hun har faaet, hvad hun gif efter, men da hant imidlertid har tabt, hvad han havde, ere de lige nær, og hermed slutes denne lige saa oprørende og martrende, som for Resten best udførte Episode.

Dog nei! Tiden staaer paa ny stille, og i fjerde Handling fortsættes hin, uden at Forfatteren bryder sig om hvordan det øvrige kan bestaae med denne Fortsættelse. Det er nemlig nu "snart Midnat igien" — egentlig den tredie, der nærmer sig — men til den afgjørende Sankt-Hanses Midnat er endnu langt, som man vil faae at see. Sagen er, at hver særdeles Handling har sin Sankt-Hans-Nat for sig selv, ligesom alt det andet. Imellem den forrige og denne maa nødvendig være gaaet nogen Tid hen, da Lægen, som man

umuelig kan formode i Nærheden, er bleven hentet, og alt har aareladt og forbundet den Saarede, der er bragt til Sengs, og allerede kommet saa vidt, at hans Kone nu kan slaae en lille Gladder af med den snaksomme Doctor om hans Tilstand, og overlade ham til dennes videre Pleie — mens hun tænker paa nye Raad. Hun beslutter at strabe sammen hvad hun har, og gaaer med det, Suk, Taarer, og varme Bønner, til det fatale Laane-Institut, hvor den yderste Termin til Klarering er forhaanden. Desuagtet bliver hun, for at synge en lang Affeds-Arie til sin Mand og Datter, som ingen af dem hører — og gaaer endelig, efter at have glemt over Arien det meeste af hvad hun vilde tage med sig. Paa eengang forvandles Scenen til den underfulde Riddersal paa Borgen, hvor der staaer "et stort Bord af Ibenholdt med dreiede Sneglebeen midt paa Gulvet" — og nu begynder et minif Melodram, en egentlig Ballet med Ord-Accompagnement, først monodramatisk af den med en Borstabel indtrædende Klara — siden duodramatisk mellem hende og hendes (som hun endelig mærker det) døde Tante — der ender med et stort Divertissement i den katolske Kirkestul, og med underlagt latinisk

Text, hvilken Forfatteren imidlertid har havt den Godhed, at besørge oversat for læg Folk i Nosterne. I dette høist ambigu-comique Drame pantomime à grand spectacle, mit Accompagnement und Chören, cum notis variorum, belæres vi af gamle Dokumenter und herschaftlichen Urkunden: at den tvetydige Tante, der har givet Frøkenen Stevne, til sin Tid var en "let sindig Flane" af det afskyelige Slags," der har ladet sit Barn krepere af Mangel paa Pleie, sin Egte- mand staae ihjel af hendes Boler, og nu til Straf for hendes Udselhed maa trippe op og ned ad Bindeltrappen med husligt Nøglesnippe." Af samme Dokumenter erfare vi og paa en Maade Grunden til de forskiellige Midnætter i dette St. Hans-Aftenspil; thi høistbemeldte Tante er efter sin Død ikke blevet til eet, men til flere forskiellige Gienfæcd, medens hendes Liig ogsaa synes at ligge begravet paa forskiellige Steder. Kort sagt, vi erfare hundrede skrækkelige Ting; men aldeles intet til Forklaring af hvad der foregaaer for vore Dine paa Bladet, som paa Scenen. Mindst begribe vi, hvorledes Mordbroderen, der, en halv Time før, ingen Anstalter gjorde til noget, i et Kvarteerstid har faaet alle Borgens Folk sammen,

til en høitidelig Procession med en Munk i Episcopaten — og allermindst, hvi han (ifald alt dette i Forveien var foranstaltet) ikke kommer ind med dem, før han maatte slutte, det var for silde. Det hele Riddersals Tryllespil, fra Klaras Indtrædelse med Bøxstaben til Choret's Udgang igien med Faklerne, er et saa uhyre genialt Daareffektprodukt, at vi, for een gang at vise, hvorvidt Tankeløshed, Føleløshed, Sandfælsløshed og Emagløshed kan gaae i et privilegeret Theaterdigter-Fustierie, holde det Umagen værdt, at hellige det en egen alt belysende Kritik, i Følge den naturlige Respekt, der skyldes ethvert Non plus ultra*).

I femte Handling bringes Læseren med eet fra "det fæle Gemak" (den store Riddersal) til den endnu fælere Hule, hvor Robins' Kone kommer hen, for, om mueligt, at tilfredsstille Møer Ludlam med hvad hun bringer. Men denne, langt fra at "tage til Takke" med det halve af Bes-

*) Vi love Læsren i Forveien, at denne Drøftelse, trods sin Udførlighed, skal blive ganske moersom. Den vil desuden retfærdiggjøre vort Forehavende, at underlægge den fortryllende Musik en anden Text, ved at vise Nødvendigheden af et saadant Arbejde, hvis et af de mesterligste Original-Forsøg i Tonekunsten ikke ganske skal være spildt for Fremtiden.

talingen, vil have hendes Barn, den lille Betty (der er paa egen Haand løbet den lange Wei hieme fra efter Moderen) hvilket bringer denne til en saadan Fortvivlelse — efterat have faaet Barnet igien, som frivillig var løbet hen til Spøgelsset — at hun langt uden for Hulen kaster sig paa Knæ, og i en Arie beder vor Herre "sende en Skof af sine Engle ned" til Redning. Istedes for denne Skof af Engle falder rigtig nok, som ned fra Himhelen, en Skof Liigbærere og Liigfølgere. Det er nemlig mørk Nat endnu — og denne Gang npaatvivlelig den samme Nat, hvori efter Midnat saa meget allerede er foregaaet oppe paa Borgen, der ligger temmelig langt fra Hulen. Der gik hver til sit, som det lod, og uden at faae at vide, hvad der skulde gøres, endte Sir Harry med de Ord: "Alt kan i Fred man afgjøre siden!" der ikke syntes at røbe synderlig Hastværk. Desuagtet have de der faaet Tid til at høre Documenternes Indhold af den til sig selv igien komne Klara — til at faae den gamle Tante opgravet og ud af Tinkisten hun laae i — lagt i den anden (formodentlig i den af Fyrretræ, som stod paa Gangen) — til at faae Snekkeren hentet og Kisten tilslaaet — og, hvad der er det underligste, til at faae gravet en Grav

paa Kirkegaarden — faae hende nedstønk i Jorden, holdt Siælemesse, og komme tilbage igien forbi Hulen — førend Natten er til Ende; og, hvor lang end St. Hans Nat er paa samme Polhoide, som vores, veed den mindst oplyste Læser. Moer Ludlam faaer imidlertid neppe at høre (af Robins Kone) at hun bliver begravet, før hun faar til Himmels og Hulen lukker sig. Men Enden (paa Natten) er ikke endda. Efter nogle paa Himmelfarten følgende Minuters Tausshed, hører man en sagte Marsch, ledsaget af et Chor langt borte, der kommer nærmere og nærmere; og Biergskotterne under Sir Oliviers Ansørsel komme tilbage med Egeløv i Hielmene (de gif ud med Blomster i Hattene) og synge en Sang, hvoraf Meeningen er, at de kom, saae, og seirede i Maanestien, og Maanen skinner endnu. Man fristes virkelig til at troe, efter alt det andet Foregaaende, at Hæren har søvet et Par Dage og Nætter bort midt under Stormløbningen, eller man maae antage, at Evigheden, da den fødte Tiden, kom ned med Tvillinger *).

*) Alle de fem Handlinger, fra Dick's og Williams Udvandring mod Fienden S. 1 til Seierssangen i Slutningschoret med Janitschar-Musik S. 172, spille nem-

Et Slutnings-Divertissement var nu at formode, saa meget mere, da alle didhørende Personer, ved et Mirakel efter det andet, ere nærværende — paa den gæstede Robin nær, som Doctoren vaager over, der paa samme Maade kunde komme til, som han kommer siden efter. Begge Familierne ere reddede, Ridder salen er rensset, Hulen er luft, den hvide Kone er bleven begravet, Moer Ludlam faret til Himmels, Siølemessen er holdt, Fæstningen er taget, Fienden er forjaget, Seierssangen er sunget — femte Handling er forbi — hvad, mon troe, kan der endnu være tilbage? Intet mindre, end et tredje nyt Stykke med tildeels ganske nyt Personale, spillende "Morgenen derpaa i en landlig Egn udenfor en Bondehytte" og med alt det endnu i samme femte Akt — hvorfor der ogsaa, som man skal see, følger en syvende bag efter. —

For at gjøre ikke blot Læsere i Almindelighed (der læse Digte, som de læse Aviser), men

lig i den selvsamme „St. Hans-Nat,, fra Tusmørket om Aftenen til Morgenen derpaa, som sees iblandt andet af Dicks Replik i næstsidste Scene, S. 251, hvor han i Anledning af Liggbegiængelsen spørger sin Moder: „Er der nogen døde? Alle Mennesker levede jo endnu i Gaar, da vi reiste.,,

Skuespil, Censorer — og ikke blot disse i Almindelighed, men dem, der ubeseete antage Herr Dehlenschlägers Stykker i Særdeleshed, — opmærksomme paa den Genialitet, vi vove, at tage lidt i Skole — for, om mueligt, at aabne Forfatteren selv Øinene for det endogsaa blinde Beundrere stødende i hans senere dramatiske Hexemesterier — ville vi Ord til andet her anføre, hvad der, efter hans Mening, endnu burde have været fremstilt paa Scenen i dette tragiske Syngespil. Naar man læser, uden at tænke og føle ved Læsningen, kan man naturligviis udholde hvad det saa er; dette gælder og om Tilhøret imellem Waagen og Soven. Vi ville derfor i Forsveien vække Bedkommende til det Følgendes Bedømmelse, ved at bringe dem i levende Erindring, hvad der er gaaet umiddelbar foran, og hvilken Tone, der paa nogle saa Undtagelser nær, er gaaet igiennem Hidtilsammensætningen af Spilleværket. Fremstillingen, saa vel i det eene, som det andet Eventyr, Forfatteren har blandet sammen, er heel igiennem tragisk med religiøst Anstrøg, og den af ham selv Componisten angivne musikalske Tone er sørgelig hoitidelig. I første Handling hedder det:

Sir Harry og Clara:

„Bestiærn, o Gud! din Heltestare!“ —

I anden:

Robin og Fanny:

„Evide Misfundhed!

Skuer du naadigt ned?

Syrker i Dødens Arm

Fader! din Arm? —

I tredje:

Robin og Fanny:

„Gud, min Hielp i Nøden,

Gode Gud tilgiv!

Styrk min Siæl i Døden

„Skaan en Faders Liv! —

I fjerde:

Borgkapellanen:

„Forbarmes, o Gud! for din store Barm-
hiertigheds Skyld og frels os fra det
Onde!“

Choret:

Amen!

I femte:

Choral af Liigsølget:

Herster over Død og Liv,

Lad den Neme Naaden finde!

Kjærlighedens Gud! tilgiv
 Støbet af en Synderinde!
 Udslæt hendes Brøde svar,
 Du, som Verdens Synder bar!
 Og naar Graven lukker sig
 Svæve Siælen frelst til dig" —

I denne Stemning, der som sagt vedvarer indtil midt i femte Handling, høre vi den hjemkommende Heltefarens Te Deum, og vente (hvis der endnu skal komme noget) hvad Choralet paa forrige Blad synes at love: (S. 141.)

"Ovidre skal de Dødes Ben
 Venligt om Døstændelsen" —

da — pludselig — i det alle de andre drage forbi Klippehulen, en aldeles ubekjendt Person, en vis Sara Nickels styrter ind paa Scenen med en langt derfra liggende Bondehytte i en „landlig Egn“ bag efter sig, og den ganske forsvilede John Bull foran sig, ved hvilken Leilighed det paa eeygang bliver lys Morgen. S. 144.

„(De i Maanstin hjemkommende Biergstotter drage forbi)“

"Sir John Bull. Sara Nickels.

John Bull

(Kommer ganske fortvivlet ud af Hytten fulgt af Sara.)

Det maa Fanden holde ud! En Fiærdyne som en Stegemaskine; en Hytte som en Bagerov. Myggene har stukket mig den hele Nat. See mine Hænder! De ere saa rødvide som Vindrue.

Sara.

Det gaaer snart over igien Falil! naar I bare stryger Jer med lidt Blyvand.

John Bull.

Nu for Satan, saa lad mig da faae Noget i en Hast!

Sara.

Gud hielp mig fattige Enke for Blyvand! Sid jeg havde Brøndvand, saa fik det endda være hvad det var.

John Bull.

Sikken en Hex! Er det en Vertinde? Hvad hedder I?

Sara:

Sara Nickels, min Faer!

John Bull.

Nickels! Navnet svarer til Kiællingen, og Kiællingen til Keden.

Sara.

Nu ja Galil! det er jo godt, at det Ene svarer til det Andet. Jeg er en stikkelig Kone. Men jeg har en Søn, det er en stor Mand!

John Bull.

Hvad er han?

Sara.

Han er Waabendrager hos en Soldat.

John Bull.

Det er en hoi Post. Det var bedre han blev hjemme og hjalp Jer med Huusholdningen.

Sara.

Det gjør han ogsaa! Han hjælper mig ærligt med Middagsmaden hver Dag.

John Bull.

Laver han den da?

Sara.

Nei, han æder den Galil!

John Bull.

Hvad er Klokken? Mit Uhr staaer! Alting er i Wilderedede. *)

*) Det er kun alt for sandt! Ikke John Bulls blot, men hele Spilleværkets Uhr staaer, og alting, indtil denne Stilstand selv, er i Wilderedede.

Sara.

Den kan vel snart være henimod fire.

John Bull.

Hvor faaer jeg Ende paa denne Morgens-
stund? Jeg har vredet mig, som en Steeg paa
et Sped, hele Natten.

Sara.

J skulde blevet hos Ridderens, saa havde J
haft det bedre. *) Men nu kommer Jeres Karl
vel snart med den anden Hest, saa kan J reise
videre.

John Bull.

Phrr! Jeg er ganske fastende! Har J ikke
noget man kan styrke Maven paa, i den
kolde Morgensluft?

Sara.

Jo! En Hotte Vand, hvis J vil drikke
af Gadekæret; for vi har ikke andet, uden
naar det regner. Men saadan om Morgenens er

Tiden nemlig, der hidtil, saa at sige ikke har rørt
sig af Stedet, overløber med eet (som sees af føl-
gende Replik) sig selv — og et Par Minuter efter
den natlige Liigbegiængelse er St. Hans-Nats-Klok-
ken henimod fire.

*) Der var han endnu i Aftes.

det deilig klart, inden Hestene har været der og
stampet det tykt.

John Bull.

Gid jeg nu havde Een af de Poeter her,
som lyve saameget om Landlivets Behageligheder!
Jeg skulde tvinge ham til at drikke af Pyt-
ten med min Bidst!

Sara.

J maa dog være glad, at J ikke blev lam
paa det venstre Bagbeen ligesom Eder's
Hest. Saalænge man her hele Lemmer er det
endda en Trost.

John Bull.

Gjør mig ikke gal i Hovedet, Du Her!

Sara.

Gud bevare mig fra at gjøre Folk til andet,
end det de ere.

(Hun synger med skingrenge Tremulanter)

Sanct Catrin i Paradiis!

Lad mig ogsaa ligeviis,

Stige snart med Lærkeflugt

I den aarle Morgenluft.

John Bull.

Flugt og Luft rimer hun Gud hjælp

mig sammen! Alting er slet her i Huset, lige til
Kimen. *)

Sara (singer.)

Lad mig som en Rosenbust
Dufte St. Hieronimus!
Falder Bladet fra sin Stilk,
Nu saa er det snart befillet!

John Bull.

Saaer jeg flere saadanne Kim paa fastende
Hierte, Kiælling! saa staaer jeg Eder ikke inde
for Noget. **)

Sara.

Å! der kommer Dick tilbage fra Krigen!

John Bull.

Hvad for noget?

Sara.

Å den fiære Dreng! See hvor han kom-
mer slæbende.

(Dick kommer belæstet med adskillige Hjelme, Skjolde,
Spyd o. s. v., deriblandt nogle Kasseroller, Potter og
Stegespid. Det er sat saa kunstigt omkring ham, saa
man næsten ikke seer andet end en bevægelig Pyramide
af Armatur og Ristkenet.)

*) Det er ligeledes umaadelig sandt — ikke blot i
Saras, men i endeel andre baade paa For- og Bag-
beenene ludelamme Vers — som vi siden skulle vise.

**) Lykkeligviis læse vi Stykket om Alstenen.

John Bull.

Hvad Fanden er det for en bevægelig Trosp hæ?

Sara.

Ik det er intet Fæ! Det er mit kiodelige Barn, som kommer med Bytte fra Krigen. *)

Dick.

Moer Sara!

Sara.

Er Du der igien, bitte Søn! O Gud skee lov! Jeg var saa bange, Du skulde kommet noget til, ved Stormløbningen.

Dick.

Lad mig læsse af! Jeg havde aldrig troet, Kobber og Jern var saa varmt, inden det blev smeltet.

(Han kaster alting paa Jorden.)

Sara.

Iha! Hvad bringer Du der altsammen?

*) Man rime derte Bytte med Stormløbningen og alt det øvrige, — i een Nat! Dick har endog fundet Tid til kunstigen at sætte Armaturen og Risikentsiet sammen om sig! Større Offere har neppe nogen Geburtsdags Skuespildigter bragt Galleriet.

Dick.

Hytte! Hurra! Skandfen er vundet!*)
 William og jeg deelte Vren. Han var den Første
 paa Muren, og jeg var den Sidste. Han tog
 alle disse Stormhuer og Pandsere fra Mændene,
 og jeg alle disse Potter og Pander fra deres Qvin-
 der og Børn; thi det er en vigtig Ting i Krigen,
 at man ødelægger Magazinerne. William kom
 mer om et Dieblif herforbi, med Sir Harry og
 Frøken Klara, samt hele den øvrige Armee. Vi
 traf dem henne paa Kirkegaarden ved
 en Liigbegegnelse. Er der Noget
 døde? Alle Mennesker levede jo endnu
 igaar, da vi reiste?

Sara.

Jommi min Dreng! har Du nu løbet
 Storm! Fortæl os dog noget! Hvordan gif
 det til?

Dick.

Saa bild Jer ind, her er en Skandse,
 Hvor denne Suppepotte staaer.
 Nu kommer jeg da med en Landse,

*) Nu er Fæstningen igien kun en Skandse. Hvor-
 for? Fordi det er høist urimeligt, at finde Kist-
 kentsoi, Qvinder og Børn der. Jo galere jo bedre!

Og uforkærd i Døden gaaer.
 Nu i Trompeterne de tude:
 Dræng, dræng, dræng, nu uforsagt!
 See nu begynde vi, giv Agt!
 Nu er det snart med Skandsen ude!
 See Moder! I er af de Hule,
 I forestiller en Kanon! *)
 Og Herren der, en tyk Person,
 Han kan vel gielde for en Kugle!
 Nu fyres! hille den Ulykke!
 Nu falder Muren med en Klang
 (Han slaaer Potten itu med Landsen.)
 Det var et skiont Bombardement!
 Ei sandt? Det var et Mestersstykke!
 Nu fyres langt fra med en Morter,
 Nu tages Byen med et Skraal.
 Og ved en Glaske ægte Porter
 Vi drikke Heltemodets Skaal!

John Bull.

Du er en salt Hund, kan jeg
mærke.

*) Shafespearst! Men isteden for „aurum colligere e stercore,” synes vor Forfatter her: ex auro colligere stercus.

Dick.

Ja vist, det er engelsk Salt! gid det
maa bekomme Jer vel!

John Bull.

Der kommer Jack med den anden Hest. Jeg
er gal at jeg staaer her længer.

Sara.

Han betænker mig dog lidt for Huuslye og
Matteleie, min Fader! Jeg er en fattig Enke.

John Bull.

Seer I den Guinee?

Sara og Dick.

Ja vi gjør Galil.

John Bull.

Den skalde I faaet, hvis I havde været
artige. Men da I har været grove, saa kaster
jeg den ud i Gadekæret. Nu kan I fiske den op
i Morgen, naar I drikke Andemad, med Venderne.

Dick (snapper hans Hat af Hovedet, klavrer op
i et Læ og siger:)

Seer han den Hat?

John Bull.

Wil Du hid med min Hat, Du Satans
Menneske!

Dick.

Den skal seile ud og hente Guineen igjen.

John Bull.

Vil Du skynde Dig at give mig min Hat,
mit Friheds Tegn! Hvad er en Engellænder uden
Hat?

Dick.

Pung ud! Ellers flyver din Frihed ud i Ga-
dekæret til Wildgiæsfene.

John Bull.

Der er en Guinee! Du Barbar!

Dick.

Giv den til min Moder!

John Bull.

Der, Du gamle Hex!

Sara (tager den og neier).

Tusindtak Falil! Det er dog artige Folk
disse Engelmænd! De har saamange Penge.

Dick.

Og der er din Frihed!

(Han kaster Hatten til ham.) *)

(Man hører en Marsch af de sig nærmende Krigere.)

John Bull.

God dam! der komme de. Jeg forfølges
paa alle Kanter. Men hvad bryder jeg mig om
det? Jeg er riiig, og min Borg har Naturen

*) Vi troe Anmærkningerne her overflødige.

befæstet. Jeg slutter mig inde paa mit Slot,
spiser Plumbudding! drikker Porter! synger
Britannia leve! og leer ad Jer allesammen!

(Han gaaer.)

Dick (som er steget ned).

Kom Moder!

Sara.

Hvor vil Du hen?

Dick.

Lad os see om vi kan finde den anden Guinee
i Gadetiæret.

Sara.

Det vil holde haardt, bitte Søn!

Dick.

Det vil før holde blødt, hvis den
ligger i Mudderet.

Sara.

Jeg veed ikke hvor den stakkels Dreng har
faaet alt det Mod fra? Lige fra Stormen skal
han ud i Gadetiæret. Han skyer hverken Jld
eller Vand!

Dick.

Vi vil fange nogle Karusser og
lukke dem op, saa finde vi nok Gui-
neen tilsidst. Kan J ikke huske det Eweltyr

J selv har fortalt, om Kingen, der laae i Fisker? *)

Sara.

Jo det kan jeg døgtig! Men lad os nu blive lidt først og høre paa den deilige Musik. (**)
(Marsch. Sir Oliver, William, en Trop Biergskotter.
Sir Harry Turner, Miss Klara med Følge.)

Men — vi gientage det — uagtet vi have
havt to vidtløftige Stykker, sex fuldstændige Akter,
Te Deum, Kroningsfest, Brudefrandsning, Ka-
pelvielse! og Slutningschor — uagtet alle Perso-
ner ved et Mirakel endeligen ere blevene samlede

*) Det er ubegribeligt, hvorledes den vittige Forfatter
her har overseet Leiligheden til en ny pirrende Wit-
tighed: „Fisker, der laae i Kingen“ nem-
lig. Det laae dog saa nær!

**) Hvad der nu især er i Wilderede, er Rummet.
Hvor — kan man med Rette spørge — er nu Sce-
nen? I den fra Borgen, fra Ludlams Hule,
og fra Robins Hytte formodentlig lige langt
liggende landlige Egn ved Gadekæret, hvor
Sara Nicels boer! Men hvilken Marsag kan
vel tænkes til, at alle Stykkernes Personer netop
skulde samle sig her til Seiershøltid, Midderslag og
og Brædevielse? Den samme, som til alt det
ovrigt: Forfatterens ublu Trodsen af alle de Love,
ethvert ægte Genie giver, og den mindste
Flid, i Mangel af dette, adlyder.

paa Scenen, og alle Knuder løste, saa nær som
 Løsningens — for meget er endnn ikke nok,
 og Enden er ikke endda. Tiden, der i de forrige
 Minuter forløb sig til henimod fire, løber tilbage
 (for at giøre det godt igien) til Dagbrækningen;
 og Rummet, der var blevet udstrakt til en land-
 lig Egn, skrumper sig ind igien til Stedet, hvor
 vi forlod Robins's Kone tæt ved Ludlams's Hule. Her
 optræder Lægen med sin Patient, der i Feber-
 heden er rendt hid, og da han finder Hulen lukket,
 overlader sig til en poetisk Fortvivlelse, der (uagtet
 han kun er en simpel Bonde) i Phraser og Bille-
 der kan slaae Spar To til een af Youngs lærdeste
 Mattetanker. „Alceste,“ — siger denne skotske
 Bonde, (saa vidt gaaer hans Feber!) — „Alceste
 „steeg i Hulen for Admet; men deri ligner Ro-
 „bin ei den bløde, den føleløse Konge! Leve ro-
 „ligt og tage mod et slegt Forsoningsoffer! — Nei!
 „ved St. Dunstan!„ — bliver han ved, og an-
 „mærker i Parenthes, at St. Dunstan er Skot-
 „lands Helgen — „Nei! ved St. Dunstan, Skot-
 „lands Helgen! Nei! min Siæl var fuld af Lyder;
 „men med Bægg har Helvede end ei trykket i
 „dens Grund de fæle Ord: Utrøskab, Følelø-
 „shed! O! arme Fanny! (hans Kone, som

han troer indeløst i Gulen med Barnet) „her,
 „her steg du ned, ned med dit Barn, der, ube-
 „kymret om sin Skæbne smilte sidste Gang til
 „Maanen, før Mølmet slugte det. Nu skal du
 „da, som en urolig Skygge, der har glemt sin
 „Halvdeel paa Jorden??? pusle frem ved
 „Midnat; bleg, som Marmoret i Klippen, med
 „Jordbeeg, (til Forskiæl fra Helvedbeeg!) „og
 „med Flintesteen i Lokken — med en Skif-
 „ning i din Arm, naar Ulferne har staalet Betty —
 „saa skal du staae og smile ved mit Leie, henræk-
 „ke mig en Dodninghovedskal med Tærninger af
 „Knokler, rødpointeert med Hjerteblod af et uskyl-
 „digt Barn, — o. s. v. Hvilket Bondesprog!
 og hvilken Lavastrøm af tragisk Veltalenhed! *)
 Rigtig nok er det, næst Lægens Præk, det eneste, der
 røber Studium i Stykket. Han vil for dennes
 Dine stikke sig ihjel, da hans Kone (der synes at
 have luuret paa dette Dieblif) til Lykke springer

*) Naivt bemærker ogsaa Lægen kort Tid derefter, da
 Robin spørger: „hva om man kan døe af Glæ-
 de undertiden?“, at det med ham „har ingen
 Nød;“, thi

„Ter har Natur begavet med et Krater,

„Hvoraf I kaster Eders Lavastrøm.“

figer han S. 169.

frem og forhindrer det. Hvi hun ikke har forladt dette gyselige Sted og skyndt sig tilbage til sin Mand — er ligesaa vanskeligt at begribe, som alt det øvrige. Men den ved et Mirakel tillukte Hule, maae ved et nyt Mirakel aabnes igien, og det maae — Doctoren i det mindste see, før han troer det. *) William kommer nu ogsaa til; men isteden for at fortælle sin Moder, at han er bleven slaaet til Ridder, og forlovet med Klara, fortæller hun ham det. Himlen veed, hvor hun har faaet det at vide. Men, ligemeget! naar Tingene er eengang skeet, regner vor Forfatter det ikke saa naer, hvem Fortællingen lægges i Munden. — Hvad nu følger, er en høist oprørende Profanation af Kirkens Mysterier paa Skuepladsen i al muelig Pomp ved den gemeeneste Leilighed — som vi siden, naar vi komme til Kritiken af det Heles Tendents og de enkelte Mærkværdigheder, nærmere, og alvorligere end noget andet, skulle berøre. Hulen aabner sig nemlig, lader den deri nedfaldne Himmel see, og et Englechor høre, lukker sig igien — og — hvad i al Verden kan vel endnu være tilbage? —

*) Han troer det alligevel ikke, den Thomas! som vi siden ville see at see. Han glemte at stifte Fingrene i Klippen.

„En Epilog af Forfatteren? „ — Nei! — Vi vil
 De give enhver anden, end en forstruet Fantasie,
 Hundrede og een Gærtinger frie, og vædde hun-
 drede mod eet, at den ikke giættede det i den hun-
 drede og anden. Hverken meer eller mindre end
 en ny, platud utænkkelig og uforestillelig Scene
 mellem „Lægen og Spectatores“, medens
 Robin og hans Kone endnu ere paa Scenen,
 og forinden alle de øvrige komme „for at danne
 en Gruppe med disse, uagtet de ikke vidste at de
 vare der! Hvad siger da Lægen, ved denne høist
 alvorlige Leilighed til bemeldte Spectatores? Da
 han seer Hulens lukke sig, siger han:

„Det maae jeg tilstaae, det er meer, end jeg

„Endnu har levet op i dette Liv!

„Men udentvivl er det en Drøm. Jeg
 ligger

„Og phantaserer lidt i Morgenstunden.

„Imidlertid — var Drømmen ikke sand,

„Saa var den i det mindste smuk og sindrig,

„Og kan vel veie op mod maugen Time,

„Der fenn var virkelig kiedsommelig!“

Dg hvad svarer Spectatores?

De svare i et Chor med Janitschar-Musik:

„Den truende Nat med sin Skygge forsvinder,

- // Og Morgenens smiler med rødmeende Kinder.
 // Thi Osten sit Purpur har tændt.
 // Sig Sangfuglen svinger fornsiet
 fra Reden! *)
 // Indbildningen viger for Virkeligheden —
 // Og Drømmen er endt!!

Saavidt Forfatterens egenhændige Indretning. Ved den for Skuepladsen behøve vi ikke længe at opholde os, da den blot bestaaer i en Forkortning af denne, hvorved vel den physiske Muelighed til Opførelse er vundet; men hvad Sammenhængen angaaer, heller intet meere. Kritikken bifalder aldeles alle de Bortskæringer, Theatredirectionen har tilladt sig; og med sand Glæde have vi for første Gang bemærket sammes Opmærksomhed paa den vanhelligende Misbrug af Guds Navn, der i den seenerne Tid er bleven affkyelig giængse paa vor Scene.

(Fortsættelsen følger i næste Hefte.)

*) Fra Wildereden nemlig.

Litterariske Nyheder.

Erklæringen i Anledning af de anonyme Fredspræliminaries har fra de barbariske Kystmagters Side hidindtil ikke foranlediget mindste Proclamation, end sige Manifest. At Fiendtlighederne mod Dannished i Poesie og Prosa ikke desto mindre bestandig ere bleve fortsatte i adskillige, tildeels dramatiske, Makulatur-Bidrag (der udgiore ikke blot meer end een Aftens, men meer end to Dages Læsning) er ingen litterarisk Nyhed. Beirliget i den romantiske Siællands Aandedeel, har for Resten fra Aarets Begyndelse indtil nu, havt megen Lighed med det physiske, der, som man seer af Dagsposten (et ikke dagligdags Dagblad) har hersket i hele Europa: Meget Regn og Slud, smaa bitte Jordstælv, Winter-Lyn, og umaadelig megen Sne i de høiere Regioner.

Som trøstelige Tegn til en med alt det muelig Forbedring af Parnassets Finantser, og af Kursen i Litteraturen, ere imidlertid udkomne, og (hvad der er endnu trøsteligere) tildeels med Bifald optagne tre høist forskjællige Aandsprodukter, der, hvert i sit Slags, vilde giore enhver litterarisk Periode virkelig Ere. Det er nemlig Jagemanns sande Trylledigt: „Underbarnet“ (hvori Kritiken har næsten intet at paa-

anke, uden Trefoldigheden, og Titelen *) — Professor Magnussens fortræffelige Forelæsninger over Edda, i den ved ham afgul til gylden fast forvandlede Athene — og Grosserer Nathansons for meer end Børsen interessante, patriotisk tankerige Meyer ske Biographie.

Den allernyeste Litteratur- og Kunst-Mærkværdighed er hverken meer eller mindre end et sandt theatralisk Mirakel, der, efter Anmeldelsen i Adresse-Avisen, synes at ville overgaae alle hidtil horte og uorte Hæxerier paa den Danske Skueplads. At alskens hele og halve Fiællebods-Spektakler, tyske Brudstykker, ikke blot nantagne, men forkastede Gusterarbeider, musikalske Potspourris, og høist anstødelige Dands-Spilopper — selv ved høitidelige Leiligheder — trods

*) „Lyllebarnet,“ eller, i det mindste, „Wunderbarnet“ burde det hedde, for at udtrøkke Mening og udelukke Tvetydighed. „Das Wunderkind“ lader sig ligesaa lidt give paa dansk med „Underbarnet,“ som „Das Wunderleben“ med „Underlivet,“ paa Grund af den i flige Sammensætninger uundgaaelige Forverling af Substantivet med Præpositionen: Ligesaa uvilkaarlig, som en Dansk ved Benævnelsern Undermand dunkelt forestiller sig sammes Overmand, tænker han ved et Underbarn paa dets Overbarn, og Idee-Associationen er saa nødvendig, som den af en Overdyne med en Underdyne. „Nugæ!“ siger man, „Sed hæ nugæ in seria ducunt!“ siger jeg. Vi tiltroe Herr Jugemant en Mand, der finder sig hædret ved en Paaante, som denne.

Hoffets og det hele dannede Selskabs naturligtvis modsatte Fordringer og Forventninger af en tildeels kongelig National-Forlystelses Anstalt — kunde blive gløve, forekom os allerede forunderligt nok; men det var i det mindste dog muligt. Nu derimod forkyndes os, til Herr Skuespiller Lindgreens Benefits, en Ludlammiade i tre Akter, sammensat (under Navn af dramatiske Forestillinger og Declamationer) ei blot mod alle Kunstens og Smagens, men, fast kunde man sige, mod alle guddommelige og menneskelige Løve — og trodsende selv Modsigelsens Grundlov — hvis man ellers skal troe den allerede tre Gange gientagne Anmeldelse i Adresse-Avisen. Første Akt nemlig (thi Akt er for længe siden paa vort Benefits-theater intet andet end Afdeling) kommer efter Programmet, eller Prospecten — hvad man vil kalde det, der siden bliver Placat — til at bestaae i Scener af Shakespears store historiske Skuespil, Kong Henrik den fjerde, og en Waldhorn-Concert af Brødrene Andersen — i anden Akt forestilles Nabensbarelsen paa Horebs Bierg, hvor Moses indvies til sit Folks Frelsermand (hverken af Shakespear eller Brødrene Andersen, men af en vis Klingemann) og Forpagter Christen Madsens Comoediegang (af samme Forpagter Christen Madsen selv) tilligemed et comisk Digt af Dr. D. Wolff — og i tredje Akt

optræder den af Holberg selv forkastede, men af Herr Ridder og Theaterdirekteur Professor Rahbek antagne gamle Geert Westphaler (Stykkevis at sige) og den endnu usødte Prindsesse med den lange Næse (heel og holden) — af Herr Ridder og Professor Dehlenschläger. Den hele forestillende Declamation, eller declamerende Forestilling, sluttet med den almindelig yndede Knudens Opløsning i en Epilog — af Herr Theaterdirekteuren selv, Professor og Ridder Rahbek!!!

Vel havde vi i Anmeldelsen af nærværende Maanedskrift lovet at afholde os fra Theaterkritik; men vi drømte den Gang ikke om Skærtorsdags Indfalden paa Langfredag. Vi troede dengang endnu paa en Forbedring indenfra, der vilde gjøre vor Advaren udenfra overflødig. Men nu maatte vi afholde os fra al litterarisk Kritik, hvis vi aldrig vilde berøre, hvad en Publicist nylig har kaldt „uforbedrelig“ — da det lader som om alsteds Bæster herefter vilde udkomme paa Scenen for de have forladt Pressen.

Hvis den kongelige danske Skueplads, hvor paa vi nu efterhaanden have seet alle de tragikomiske Spektakler, Optøier, Kiepperyggedandse, og Narrestreger, andre Residensstæder overlade deres Fiællebode, saaledes i det Væsentlige — og (da Beneficforestillingerne bestandigen blive hyppigere) for største Tiden — herefter endelig skal være et paradisk Theater, kunde vi næsten fristes

til, at ønske, ved næste ny Decorering, de fire Billeder og Navne: Sophokles, Plautus Holbergs og Svæld, forandrede til Harlekin, Uglspil, Mads Geddebuk, og en Hest med en Pibe i Enden — der, hvor de to høist upassende kolossalske Muser sees mellem Pillerne, to lange nordiske Kæmper i Portstolpeskikkelse — samt istedenfor den ellers temmelig passende Indskrift: „Ei blot til Lyst“ den endnu passeligere:

„Skal J ha Løier, Piger?

Her er sorte Løier!

Her er hvide Løier!

Store røde Løier!

Store gule levendes Løier!”

Men vi haabe bestandig endnu, at det ikke vil komme til denne Uderlighed; thi vi troe den for Resten personlig ædle og borgerlig hæderlige Theaterdirection forbedrelig — og vore paa ny begyndte kritiske Anmærkninger over Skuepladsen bevise det.

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

April.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brunnich,

Levstræde No. 128.

14

Indhold.

Danfanas Hytte-Vise	S. 289.
Danfana-Digtene	293.
Til Skibet. Ude af Horats.	294.
Til Erkeiseren paa St. Helena.	296.
Til Fru Etatsraadinde D****	300.
Atten smaa Flyvedigte.	303.
Rude og Potte, eller Chrystalline og Charlotte. (Et dramatisk Eventyr i Vinduet.)	325.
Til mit nattegamle Føl.	335.
Kritisk Burdering af Lublams Hule. (Noiere Betragtning.)	339.
(Samtlige Stykker af Udgiveren.)	

D a n f a n a .

Fanden's Abestregger.

(Danfanas Hytte-Vise.)

Fanden, fra den Tid han drat
Med fra Himlen i den Mose,
Vi, som beste Verden, rose,
Baglænds, hov'dkulds, uden Hat;
Mens han nu, som Amtmand, snyder
Alle Gorderiges Syder,
Er vor Herres Abekat.

Da vor Herre sagde: „Lev!“
Blev hans Bud, til Fryd for Manden,
Givet samme Stund en anden:
Adam favnede sin Ev' —
Eva knap var ganske færdig,
Før ved Fusten, Fanden værdig,
Dens og Dens Kantippe blev.

Da vor Herre sagde: „Dø!“
 Skabte han en venlig Engel,
 Der med omvendt Fakkelfængel
 Pegede paa Glemsels Dø.
 Fanden gav de nye Tider
 En formavret Grinebider,
 Der nu æder Riid som Høe.

Til vor Kummers Medicin,
 Til at nære Elskovs Lue,
 Skabte Gud den ædle Druer,
 Saften fra Garonn' og Rhin.
 Fanden vilde kopiere
 Denne Drik, som andet mere;
 Og det blev til — Brændeviin.

„Ingen Vold uhyvnet see!
 - Helte Røvere forjage!“
 Naabte Gud i hine Dage,
 Og nu fik man Mænd at see.
 „Det forstaaer sig, hvert et Rige
 Selv i Fred maae evig krige!“
 Brolte Fanden — stod Armee.

„Kaster Naget! vorder frie!“

Naabte Herren, til Exempel,
I sin Allmagts Alpetempel,
Og der blev Demokratie.

„Kaster Naget!“ skreeg den anden,
„Vorder alle frie, som Fanden!“
Og hvad fik man? — Anarchie.

„Tal til Tusinde paa Prent!“

Naabte Herren, „alle Zoned
Lyttte til din Harpes Toner!“
Strax fik Verden en Skribent.

„Seg vil gjøre ham en Nage,“
Naabte Satan; „opad Dage!“
Og der stod — en Recensent.

Ik! omsonst man sang og skrev.

„Man maae buldre høit til Jorden,“
Naabte Herren, „lyd min Torden!“
Tordnen lød; see! Luther blev.

„Rigtig! man maa bande, brøle!“
Naabte Satan i sin Søl,
Og — Zeloter skreeg og skrev.

„Run for mig, o Fyrste, skælv!“
 Naabte Gud, „dig Mængden lyde!
 Fred paa Jorden vil jeg gyde
 Med i Genevældens Elv!“
 Fanden hæved og paa Throner
 Fire, fem Napoleoner,
 Og i Midten — hvem? — sig selv.

Danfæ! i din lyse Glands
 Skælnes Himlens Trykkerier
 Fra den onde Trolds Magier
 Indenrigs og udenlands.
 Alt fra Vestrens Haand os qvæger;
 Men for Fustrens Abestreges
 Har din Dyrker ingen Sands.

Perreat al Despotie!
 Perreat hver Grinesider!
 Hver en Menneskeberider!
 Hver en faad Parnassets Spie!
 Døe hver tvileløse Bander!
 Falde hver, som frit ei stander!
 Døe for alting — Anarkie!

Leve hver Charite her!

Leve hver, selv Dødens Engel!

Blomstre hver en Lilliestengel!

Leve Musers ædle Hær!

Leve, hvo miskiendte bleve!

Alle Dannegode leve!

Leve hver, som Liv er værd!

Leve, Danfan, ogsaa du,

Mens din Præst, hvor Feighed tier,

Sandheds Krands sit Hoved vier,

Er den og af Torne nu!

Selv trods Fandens Abestreger

End hans Sang i Sproget leger —

Og den dør ei — lever du!

Danfana = Digtene.

For ikke Læseren i Hast at falde lange,

Vi bede meget om at læses et Par Gange.

Til Skibet,
som
førte Virgilius over Havet.
(Horazes tredje Ode.)

Nu! saa styre dig Cypria,
Samt med Twillingelys Helenas Brodrepar,
Medens Bindenes Fader, hver
Stormvind fængslende, blot lader Japny ud,

Snekke, som min Virgilius
Ubetroedes! bring, bring ham i trygt Behold
Hen til Atticas fjerne Kyst,
Og bevar mig min Siels elskede Halvedeel! —

O! dens barkede Bryst har dødt
Trefold Malm, der sit Liv først paa et Krøbeligt.
Klaad betrøede det vilde Hav,
Uden Frygt for den brat styrkende Sybikers
Skyefamp med Aquilonerne —
For Syadernes Mulm — eller den rasende
Notus's Magt, der, som ingen, snart
Tærner Adria, snart trykker dets Bover ned.

Hvad Slags Død vel forfærded den,
 Der uskrækket har seet Hvalernes Rixampe-Svam —
 Afgrundbølgenes Svulpen — og
 Jordensfieldenes gruerygtige Klippemuur?
 Frugtløst fjernede Land fra Land
 Viist en ordnende Gud ved det usællige
 Hav, hvis dog det forbudne Spring
 Over Sundene frækt vover et Fielleflaad!
 Alting bydende vorsom Trods
 Styrter Menneskens Slægt frem i Formastelser.
 Ildens farlige Himmelfran
 Skiankte Folkenes Sværm Japets forvovne Søn.
 Fra den Tid har fortærende
 Soet, og utallige nye hidfige Febre sig
 Spredt paa Jorden, og brattet os
 Den nedglidende Veis fordum dog længere
 Sikke Bane til Acheron.
 Boved Dædalus ei giennem den tomme Luft
 Flugt, skiondt ikke med Vinger fød?
 Brød til Helvede selv Herkules ei sig Gang?
 Intet fræmmer en Dødeligs
 Boven; Himmelen selv stormer vort Overmod;
 Og dets Travlhed tillader ei
 Brødehevnerens Arm Hvilen fra Lynildsving.

Medynkskrivelse
til
Keiseren paa St. Helena.

„Seg og et Hierte har saa blødt, som nogen anden;
„Hver Uret gjør mig ondt, endogsaa den mod Fanden.“

At Du end lever, endog ret høit, som Rygtet
beretter,
Løvt seiglivede Helt, over = dig = levende selv,
Sikkert er ei min Skyld, saa lidt som Din, at jeg
aander,
Underlevende mig her (som i Syden) endnu.
Hergerlig saae jeg din Flugt høit over dit Maal og
din Evne;
Tro, jeg bekiender det frue, saae jeg, Forvovne,
dit Falb;
Furier vækkede mod dig min Sang, da du trodsede
Himlen;
Tordneren takked jeg taus, da han nedlynte din
Trods.
Uheld ønske jeg dig, (for Vanheld sørged du selv nok)

Graven og undte jeg vel den, som for andre den
grev.

Ja! da man stødte dig ud af Europas giærende
Samfund,

Skjænt bag efter jeg ei, Stærkere hjælpende, skød,
Glædte mig dog Retfærdigheds Gang, og dybt i mit
Hierte

Sang jeg: Til Helvede ned med den fordsømte Tyran!
Thi vel reiste sig ei ved Dit Fald høiere hine,
Hvilke du trampede ned, under din stigende Fod;
Vel blev Natten ei Dag, saasnart var sunket din
Stjerne;

Vel blev Folkene Fæe, Hyrderne Driv're, som før;
Og vel blev det endog for Enkelte mærkelig værre,
Medens for Jngen maaskee mærkelig bedre det blev;
Dog selv det er, om ei din Daad, dog sikkert din
Udaad:

Kraften i Saaret, dit Hug Folketorædningen gav!
Hvis nu Lægen maaskee den Syge med Midlerne dræber,
Skylden er din, hvor det gaaer: Følgen er Gier-
ningens Frugt.

Samtlige Konger, de nye (vil sige, de vendende gamle)
Sikkerere vist er dit Værk, troe mig, end Davens
i Rom:

Derfor, hvis og nu for een Uddreven, de syv i Parablen

Kom, og hvad fulgte — mit Had følger allene
 dog dig! —

Saa jeg igaar end tænkte, saa fólte jeg, indtil imorges,
 (Ehi, som jeg elsker med Gld, slyer jeg med bræn-
 dende Harm)

Faldne Førgudede! men — nu gaaer det forvidt med
 din Jammer!

Fast mig nu rører din Skam, fast jeg nu ynker
 din Lod!

Pøbelen publiograverer for grumt Siengjeldsens
 Styrten

Af sin Opstyven i Dig til Publikuppelens Top:
 Dagens de store som smaae Dagunger den styrtede
 Dagon

Haane — det føler du selv, at det var Lon, som
 forskyldt;

Alle tilforn paa dit Vink med din Priis omflyvende
 Binger,

Gurrende Fluers og Mygs Vandrerens plagende
 Sværm,

Eudle nu jammerlig til det Navn, der fortrængte
 Jehovas,

Ervernes Leve! = Roar døe! = breskeyer dig nu;
 Det af dig selv blodgjødede Træes rydustende Døgn-

Krandsen nu selv indtil den, der dig i Hælen kun
 staf.

Alt det lader jeg gaae — selv meer! Til fuldeste
 Topmaal

Taalder jeg Skuddet og Knugt, Maaden Europa har
 fylde;

Men Adrastea, vort Op- (hvad siger jeg) Medposi-
 tionsblad

(Som — for at dables deri — manges betaler
 i Smug)

Tager Din Særd med samt en Wesemoses i Forsvar!

Og paa den selvsamme Lap! — Nemesis!

det er for haardt!

Uandelig Naturlov.

Go høiere dit Blik mod Himlen opad luer,

Go dybere dit Smil nedad paa Jorden luer.

Lil

Frue Etatsraadinde D****,

paa

hendes Fødselsdag.

I glimrende Tale,
 Paa Sværmens den mylrende Lillie,
 Hvor Sang og hvor Tale
 Bestemmes af Modernes Villie;
 Hvor Laps og hvor Flane
 Samkjoerer i Kane
 Med Bielder, paa Sne over Hierternes Jis,
 Der tier min Sangerfkes Prjis.

I hiemlige Huuse,
 Hvor Julens de legende Klynger
 Omsmile den Muse
 Som Barnlighed evig forynger;
 Hvor Rosen, som Moder,
 Blandt Knopper af Poder
 Udbreder om Skialden Ufkyldigheds Duft,
 Der Kiærligheds Tone faaer Luft.

I Gratiers Brimmel
Om Mønstret for smilende Dyder
Fandt eene sin Himmel
Den Harpe, hvis Sæven nu lyder;
Hvor mildere Sæder
Fremelske de Glæder,
Som hæve paa Kierligheds Vinger dens Mand,
Der briste dens jordiske Baand.

Lyksalige Moder!
Hvis Alter i festlige Dandse
Ser yndige Poder
Med duftende Kiæder bekrandse!
Din Fødsel, Elise,
De blomstrende prise;
Dig, huuslige Dronning paa hiemlige Val,
Fordopledes Gratiers, Tal!

Jeg ser Din Kline,
Som Jomfru, Din Ungdom gientage,
Mens skielmskere Thrine
Dig speiler lidt længer tilbage;
I Smilet af Tlette
Din Ynde vi giatte,
Da, svævende mellem et Barn og en Møe,
Du opsteeg paa Kierligheds De.

Maria, den milde,
 Dig viser, som Barn, os i Skole;
 Mens Mine, den vilde,
 Forraader din Springen paa Skole;
 Men Julies Fader
 End minde din Fader,
 Hvor rever og venlig, hvor rund og hvor rød,
 Du sad paa hans elskede Skød.

I huuslige Halle,
 Ved Cypris blandt Gratiæ lignet,
 Vær hilset i alle!
 Vær dobbelt i alle velsignet!
 Oplev Dig, som Moder,
 I Døttrenes Poder,
 Naar een efter anden sig aabner hver Knop,
 Til Rose paa Kierligheds Top!

Digteren.

Seg aldrig meer gior Vers, og slog man mig ihjel!

Musen.

Lad være da! Seg gior dem dog alligevel.

S m a a F l y v e d i g t e.

Poetisk S m a g d o m.

M u s e r n e.

Det Spillende forlyster os i Livet,
 Hvad, giennemslufende dets tynde Luft
 Med Farveleeg og Trylleklang og Duft,
 Opsvingende sig over Larvens Gruft,
 Forlader Muldet, Fjeldets Moos, og Eivet.
 I Spillerummet, os blev over Floras givet,
 Vi lege helst med Ornithonas Børn:
 Falk, Svane, Lærke, Rattergal, og Due;
 Med allerhøiest Lyst vi Lynildsvingrens Ørn
 At snappe Krandsen os af Haanden skue;
 Dog hylde vi og selv i tunge Flagrenop
 Til Tanketemplets natindhylte Top
 Den gaadefulde Rok og vor Minervas Ugle. —
 Det er vor Smag! I Smaa, hvad siger I?

G r a t i e r n e.

Vi holde meest af lette-Vinger, vi,
 Af Amor, Gierdesmutte, Kolibri,
 Og samtlige smaa muntre Sommerfugle.

A p o l l o.

Ser Smag er min, I Ni! Ser Lyst er min, I Tre!
 Jeg efter alt i Lusten, som I see,
 Er selv, som jeg var reent af Lave —
 Jeg ta'r i den, bestandig glad,
 Til Takke med jeg veed ei hvad,
 Indtil den allerflyotigste Guds-gave,
 Paa mindste lille Flyveblad —
 Kun Næb, og Kløer, og Vinger maa det have.

F o r f a t t e r e n t i l s i n M u s e.

Stegen Alders Liv er ført, min Slut:
 Læg mig Ungdom nu i hvert Minut!

Eil
Norden's Urania.

Er uden ubesindigt Overmod,
 Ufaldt, og uden Dødens Hæderstempel,
 En Skiald der længes efter Glemfelses Flod,
 Sig nærme Nordens Sangflugts Aethertempel,
 Og ydmyg knæle for dets Guddoms Fod?

Ak! uanseelig, uden Rinaepralen,
 Uglimrende, med afkemørke Fier,
 Hans Sangfugl svæver frygtforn Thronen nær,
 Og zitterer blendt af Pragt i Disarsalen:
 Den skuer rundt de Fugle, store, smaa,
 Med Perler og med Diamanter paa,
 Med Iris's og Auroras Unbefalen;
 Og seer i Kredsen, hvor de vinkte staae,
 Sig Stakket eene grim fra Top til Taa.

Men Ukylds Dronning! selv Dit Die saae
 (Jeg saae det) ofte mildt til Nattergalen:
 Og den er uskion, glimmerløs, og graa!

Uvontet, næsten som Minervas Ugle
 Blandt Tempez og Olymps udmærkte Fugle,
 Den tryller intet Blik med himmelsk Lyst;
 Men den har Lyd, der dulme skyldfrie Smerte,
 Der trænge dybt i Beemods aabne Hierte,
 Og den har Edens Gienklang i sit Bryst.

Du, som den sang i neppe hørte Toner,
 Mens Fingred. af en mere vældig Klang
 Fra Dybet, hvor din Modgudinde throner,
 Dit kolde Thules Strande, Fjeld og Bang,

Urania! o! lad med stækket Vinge
 Paa dine bedste Døttres Høitidsdag
 Den Syge Dig sit — maaskee sidste — Slag,
 Om tilsmilt ei, dog uforagtet bringe!

Til
 min Ven,
 paa hans Fødselsdag.
 (Med et Exemplar af min Gaade.)

Min ædle Ven! Endskiøndt til Hest
 I fuld Galop mod Evigheden
 Paa Ephinx, som jeg har valgt isteden
 For Pegasus — der flyver best;
 Men vender ikke nær saa dygtig,
 Og er mig ogsaa nu for flygtig —
 Jeg standser paa din Fødselsfest
 Mit Ridt igiennem Stjernevimle
 Bag Melkeveiens Himles Himle,
 Og seer tilbage paa den Prif,
 Som jeg forlød dybt neden under:
 Det Ket og Tull, hvorpaa man grunder —
 Hvor første Gang du Livet fik.

So mere jeg betragter den
 Med Himmelsiets dybe Blikken,

Vor Jord, at sige, nemlig Prikken
 Herovenfra, min gode Ven,
 So meer du synes mig at være
 Den klogeste blandt dem, som gaae
 Lidt hen i Taaget om derpaa:
 Fordi du efter ingen Være
 Gjør Krumspring, som du ei kan naae;
 Men nyder, nsifom med det Beste,
 Og broderdeeler med din Næste
 Hvad Godt du fik, og end kan faae
 Paa Fødselens og andre Feste,
 Foruden større Spring end saa.

Derfor har Himlen og heneden,
 (Hvor det er ellers usfelt fat)
 Belønnende Beskedenheden,
 Belsignet dig med Dit og Dat,
 Der trodse Krigen kan og Freden
 I den af dig indheante Kreds,
 Hvori du langt fra Titelskimmer,
 Og Luxus, og poetisk Glimmer,
 Er ufantastisk veltilfreds:
 Med nemlig ægte Borgerhæder,
 Og noget meer end drømte Glæder —
 Et Huus, som Kursen maa lå staae —

Et Vord, som Sokrates gad giæste —
 Et Bogvalg, som jeg fandt kun faa —
 Jeg taler ei om Vogn og Heste —
 En Viv, som hver en Mand gad ha',
 (Alt sige, hvad dig ei gaaer fra)
 Eyo ægte Børn — etcetera —
 (Til hvem jeg selv gad vær't Papa)
 Et muntert Lune — hopsasa!
 Og det er udentviol det beste.
 Det beste? nei! hvis og af alt
 Jeg først og fremmest det begiærte,
 Dog — skøndt det af den Lod, dig faldt,
 Herneden blir, som oftest, qvalt —
 Det beste, troer jeg, er dit Hjerte.

For Næsten: Gud velsigne saa
 Fremdeles dig og alle dine!
 Da du dog hører til de Smaa
 Med spurvelige Buxer paa,
 Saa seer han ogsaa vel til mine,
 Der, under Taget, Han har bygt,
 I lidt forvevent hængte Rede
 Pipippe midt i Stormen trygt,
 Imens Kalkunerne med Frygt
 Paa store Fødder staae dernede —

Naar Gud, som sagt, velsigner dig,
 Der ingenting har nødig længer,
 Saa glemmer han vel ikke mig,
 Der, skiondt med Mod i Anders's Krig
 Og muntert Lune temmelig
 Forsynet, naar det træffer sig,
 For Næsten fast til alting trænger.

P e n n e p r ø v e .

Den, som mig føder, det er Gud, min Herre!
 Men den guddommelige Poesie,
 Som Engle leve herlig af, desværre
 For mig, kun lidt Forslag er i!

Til

Terpsichore Schall.

(I et Exemplar af mine poetiske Epistler, der forlod
Pressen paa hendes Fødselsdag.)

Hvis Musen, ofte munter, tidt bedrøvet,
Nu mild og venlig, stundom og lidt vred
I Skiemt og Alvor kunstig veed,
Med Lethed, og maaskee med en Slags Yndighed,
Paa snelle Fod, som knap berører Støvet,
At dandse hen ad Livets trange Stie
Til Evighedens Himmelmelodie —
Den skulder det især en troe Kopie
Af alle Huldgudinders Sagter,
Som den opmærksom, hvor de findes paa vor
Jord,
Paa Tisler i Syd og Tisler i Nord,
Betragted', og endnu studerende betragter.
O Du, som fører an vor Galeottis Cho:

Mit Hiems Teryfichore! som hvort et Die hylde,
 Du, som Thalia selv en Ynde mere skylder:

Laurette = Nina = Juliette = Schall!

O! maatte Du, paa dette Lunets Bal,

I Sprogets Dands til Himets Melodier

Gienkiende nogle Træk af Amors Piiil,

Af Zephyrs Flugt, og Ercines Smiil

I de Dig egne Trylleries!

Til Bogen.

Velkommen da, min Søn, til Lys og Sang

Og Liv i denne Krog af Jorderige,

Hvor man til Drengesæra i Digt har Trang;

Endskiøndt jeg selv for Næsten, sandt at siige,

Dog heller havde seet, at denne Gang

Det blevet var en lille Pige!

Til

Soger Pan.

(Som Dverbringer af den i Hast heftede Bog.)

Min store Skovtrold! du, der veed,
 Som Echo's Mage, lidt Besked
 Om hvad smaa Trolde just ei vide:
 Hvordan min Muse kommer ned
 Gemeenligen til rette Tide,
 Tak skee det Smule Hovedbrud
 I Vers ni Maaneder forud
 Saa vel paa min, som hendes Side!
 Tag denne lille Slut af Bog,
 Som nu just er til Lyft kommen,
 I Hast til Odstrup med i Lommen,
 Og undskyld, at den stakkels Dog
 Saa godt som nogen bliver stikket
 Til Fødselsfesten der, hvorpaa
 Han alt i Moders Liv, som saa,
 Var overordentlig forpikket.
 Hans Moder, Musen, har mig sagt,
 At han med Amors Vold og Magt

(Endskjændt der var endnu tilbage
 For Svangerskabet fire Dage)
 Til Verden vilde Knald og Fald
 Den Dag, hvorpaa blev født vor Schall.
 „Selvsamme Dag“ (var Drengens Ord)
 „Hvorpaa den letteste blandt Musen
 „Som Die, Sind, og Sands beruser
 „Sprang ned fra Pindus paa vor Jord,
 „Jeg have vil, Mama! den Ære,
 „(Hvis og for tidlig) født at være“
 Som sagt, saa giort! I Morges, Kiære!
 Hvor meget Musen peeb og sang,
 Blev Thiele-Pressen ham for trang,
 Og (som Nvisen dig kan lære)
 Han pludselig til Verden sprang.
 Men ikke nok med det engang!
 Knap var han der med Dien, Drer,
 Med Næse, Mund, og Top og Tip,
 Og alt det øvrige, der hører
 Til en fuldstændig Sperevip —
 Flux, som om Purken havde Binger,
 Med eet han fri for alle Baand,
 Før ret jeg fik ham i min Haand,
 Sig ordentligen fra mig svinger!
 Hvorhen min Dreng? hvad vil du da?

„Til gamle Svoger Van, Pappa!“ —
 Men Dreng! du er jo ingen Pige!
 Hvad vil du ham? hvad skal det sige?
 „Jeg i hans Lomme hoppe vil;
 „Jeg veed nok, hvem han figerer til!“ —
 Dreng! er du gal da med din Hoppen?
 Du har jo ingen Ting paa Roppen!
 Mysødt, upyntet, end ei døbt,
 Og knap i Hast en Smule svøbt;
 Bliv i din Bugge paa din Pude,
 Til du kan blive smukt klædt paa;
 Betænk, at der er Stads derude!
 „Pappa! jeg kan — jeg vil — jeg maa;
 „Lad du mig kun med Svoger gaae!
 „Man venter intet stivt Besøgen
 „Hvor ham man venter, troe du mig!
 „Hvis Festen og er stadselig,
 „Der bliver sikkert dog lidt Spøgen.
 „Du har desuden selv mig sagt,
 (Skald man og paa mig gier Ngt)
 „At Venus selv er uden Pragt,
 „Og Amor ganske splittersøgen.“

Syrde - Fløiten.

(Efter Göthe.)

Morgenvaft af lette Slummer
 Jeg i Marken gik og sang
 Frank og frie og uden Kummer,
 Mens i Skye sig Lærken svang.
 La la la!

Et Par Lam dig skal tilhøre!
 Sagde Thyrsis, for et Kys —
 Smilet syntes ham bønføre;
 Men jeg sang og loe, som nys.
 La la la!

En med smukke Baand forsøgte —
 Og en anden Hjertet bød;
 Men jeg sang og loe og spøgte,
 Og om alt mig intet brød
 La la la.

I den stille Aftenrøde

Gik til Skoven jeg engang:

Damons Fløitetoner lede —

Lundens Nattergale sang.

La la la.

Og jeg veed ei hvad mig hænded,

Da jeg nærmede mig, min Barm;

Men den banked, men den bæved —

Og jeg sank ham i hans Arm.

La la la.

Og med eet blev Lunden stille,

Og han kyssede mig saa rød —

Og jeg bad ham atter spille;

Og paa ny hans Fløite lød.

La la la.

Engen nu ei meer mig fryder;

Kun til Skoven er min Gang —

Af! og for mit Øre lyder

Uophørlig Fløitens Klang.

La la la.

Eil

Froken Elina D****,

paa hendes Fødselsdag.

(I et Exemplar af mine Digte.)

Den bedste Faders englebulde Datter,
Hvis Ynde selv hver Uindviet skatter,
Hvem ogsaa blot i Diet faldt
Din ydre skønne Gratiegestalt!
Vil du tillade denne Bogs Forfatter,
Der ogsaa skønner fuldt dit indre Værd
I hver for Verden skullet stille Færd,
At skænke dig i denne ringe Gave
De Blomster af hans Muses lille Have,
Som hemmelig hans indre Sands
Opelsted i din Uskylds stille Glands,
Og som han nu, mens sødt hans Lærer trille
Tilbage til den Tid, da han var lille,
Dig fletter i sit Hierte til en Krands?

 Epistlerne

ti

 Fru Professorinde D*****.

Hvo laaner i vor Simbulkasser-Bye
 Et giæstfrit, trygt, og mildt og venligt Ly
 Den af en falsk og smudsig guul Athene
 Forfulgte Sandhed sigende Kamene?
 Til hvem, før hendes Morgens Straaler grye
 Bag Simbulvinternatten, skal hun tye,
 Hvis ikke til den ægte, hulde, reene?

 Epistlerne til mig selv.

Hvis ingen gidder læst os her i Landet,
 Saa trøst dig med, engang en søvnløs Nat,
 Naar paa din glemte Bog du selv faaer fat,
 At du deri vil finde Dit og Dat,
 Der meer vil more dig, end meget andet!

Eil

Fru Justitsraadinde W*****.

(Foran Epistlerne.)

„Dig, som, Uskyldighedens Engel lig,
 „Mig aabner atter Barnets Himmerig!
 „Dig, som jeg sang i digtede Hyrdinder!
 „Dig, som sin sidste Krands min Muse binder!
 „Dig, som den nyne skal sin sidste Sang!“ —
 Saaledes klana det i den Bog, engang
 Jeg tog fra Broderen og Søsteren forægte;
 Den samme Mening i den samme Klang
 Du flyder af mit fulde Hierte.
 Paa Broderen og Ehyeriet uær,
 Tilfældet er det samme her, som der,
 I Aar, som Attenhundrede og ser.
 Læs, hulde Digtveninde, hele Brevet,
 (Der Side to og treds staaer skrevet)
 Som Læserinden, jeg har endelig oplevet:
 Som Fru Cicilia von K.

Epistlerne til Fru D****.
(Blot hestede.)

Hvis du, hvem Livets yngste Huldgudinder
Selv ung omsvæve trindt i huuslig Dands,
Dit skionne Modersmiil os værde finder,
Vi lægge for dig ned hver mindre Krands;
Men tilgiv, upaafledt vi Stafler nødtes
At iile til din Paphos-Thrones Fod;
For der at knæle paa den Dag, vi fødtes,
Vor Fader ingen Tid til Pynt os lod.

Til Fru Etatsraadinde B****.

Glem aldrig, naar De læser, hvad jeg siger
Lidt smukt imellem til det smukke Kion:
At offentlig jeg holder meest af Piger,
Men, at jeg elsker Koner meest i Løn!
Forstaaer sig, begge Deele, som det somner
En Digter, der sin Salighed kun drømmer.

Eil

Fru N***.

J et Exemplar af mine Poetiske Epistler.

Du, hvis Moderfryd, Madonnas lig,
 Kun i skønne Træk sin Ynde maler,
 Du, hvis Smil, før Munden aabner sig,
 Engles Sprog med stumme Læber taler!
 Lør en snaksom Digter vække dig
 I din stille Drøm om Idealer?
 At! med Lineer, der synes mig,
 Nu, Dit Die ser dem, pludselig
 Intet uden blotte Linealer!

Det indre Qvad.

Hvad er Bisen, jeg at nynne lærte,
 Mod den Sang, som toner i mit Hjerte!
 Hjerte! kunde jeg udsynge dia,
 Selv min Bises Fiendes elskte mig.

P a a
 Fru N***s Fødselsdag.
 (Bordviise.)

Der var en Mand i Ostens gamle Dage,
 Der tidt gav Gæstebud, men eet især,
 (Med Suppe, Steeg, og Tærter uden Mage,
 Og uskatteerlig Biin) som dette her.

Jeg ellers alt har glemt om samme Manden,
 Skjøndt han var Konge, hvis jeg husker ret;
 Men, Herre Gud! det er saa mangen anden;
 For kræsen Skjald det er ei nok med det.

Hint Gæstebud er alt, hvad jeg mig minder
 Af Krøniken om Majestæten's Liv:
 Han gav det for den deiligste blandt Qvinder,
 Der til hans Lykke var hans egen Liv.

Hun var saa smuk, at ingen vil beklage
 Jeg springer alt forbi paa hende nær,
 Og god, som skøn; kort sagt: i gamle Dage
 Huldmonstret for en Vio — som Festens her.

Hvad der blev seet i Øster, sees i Vester,
 Hvad for tre tusind Aar, hos os i Dag:
 Et Gæstebud, hvor alle budne Gæster
 Sig fryde kongeligt i Vennelag.

Thi knap en Prinds i Dæn kunde smage
 (Trods Ahasvers det store Monarkie)
 En bedre Tærte hist end denne Røge,
 Og bedre Bøn, end her os skænkes i.

Hvad trylled hist især de gamle Gæster,
 Og tryller her den hele Kreds, som mig:
 I Skønheds Skaal, du nye Dronning Esther,
 Vort Chor med fyldte Glas velsigner dig.

N u d e og P o t t e,
eller
C h r y s t a l l i n e og C h a r l o t t e.

(Et dramatisk Eventyr i Vindvet.)

P r o l o g.

Jeg uden tvivl har drømt, hvad jeg nu vil
Fortælle Jer, I alt for Gode,
Der endnu stundom lytte til
Den lille Muses Sang og Epil,
Hvis Kunst er ikke meer i Mode:
Samtalen nemlig, som ved Juletid i Hjør
Jeg hørte tydeligen Ord for Ord
(Trods Vinterstormens barke Tuden)
I Vindvet, mellem Urteportens Flor
Og Nisfrostblomsteret paa Ruden.
Drømt, eller ei, saa vidt kan Kionne min Forstand,
Moralen, som vi jo dog alle søge
(Paa Tryk fornemmeligen) at forøge,
Er derfor ikke mindre sand.

Blomsten paa Ruden.

Du troer, at være Floras Datter, Du
 Der i din Potte,
 Saa got, som i din Bugge, svøbt endnu
 I Sviblen's Blee, reist halv paa Hu,
 Dig langsomt hævende Charlotte?
 Du virkelig en Blomstermøe?
 Du får, om ikke just et Frøe,
 Dog blot en Løg, som med uendelig Umage
 Faaer foldet ud en Smule Grønt,
 Der ikke synes mig endda saa saare skönt;
 Og bruger til en Hals tolv fiorten Dage,
 Hvis Hoved (egentlig en simpel Knop)
 Først efter andre fiorten lukket op
 I en Slags Kruseduller og lidt broget
 Skal endelig see ud, som noget?

Bæxten i Potten.

Jeg bilder mig just ikke meget ind;
 Dog troer jeg i mit stille Sind,
 Saa vel, som andre grønne Pøder,
 At skylde Livet alle Blomstres Moder.
 Men hvordan veed du der i dit fornemme Slot
 Saa vel Bæxced om hvad jeg ei gad bytte

Med Dig i min beskedne Hytte
 Trods al din Spot:
 Om min langsomme Boren, og hvad siden,
 Ei værdt at tale meget om,
 (Endskiøndt du siger, at det lader som)
 Der bliver af mig lille Noer med Tiden?

Blomsten paa Ruden.

Jeg veed at det er din Biographie;
 Jeg hørte den i Morges ganske stille,
 Da Læreren i Blomstserie
 Forklarede dig for den Lille,
 Der fandt naturligtvis dit simple Grønt
 Just ikke heller meget fint.

Bærten i Potten.

Skjøndt end, som du, jeg ikke skimrer,
 Jeg vist min Moders Træk med Tiden faaer;
 Men hvordan det med dig saa gaaer —
 Alt bliver, troer jeg, ei til Guld, hvad glimrer.
 Vel kan i Glands jeg ikke maale mig
 Med Dig;
 Men skionne Søster! i din Næmme
 Mig synes at du stedse blir den samme,

Mens i min Potte mærkelig
 Mit simple Grønt udvikler sig.

Blomsten paa Studen.

Det Navn af Søster, som jeg allerede
 Nu hører af dig, troer jeg, a' den Gang,
 Maa jeg for Estertiden mig frabede —
 Naturen nægtede dig denne Rang!
 Af din Udvikling der kun lidt er vorden;
 Og, hvis du voxer ogsaa lidt endnu,
 Du kommer dog vist ikke langt fra Jorden
 Med al din Potte-Stræben, al din Hu.
 Jeg derimod, der i min Stamme
 Bestandigen er den selvsamme,
 Jeg vorder ikke (hører du?)
 Jeg er, som alt Guddommeligt, min fiære!
 Paa eengang alt, og strax, hvad jeg vil være:
 Et himmelsk Kiernevæsen, uden Skal,
 Udsprungen af Krystaller paa Krystal!
 Bleviget Hoved blot, som hver en beensløs Engel,
 Jeg blomstrer uden Rod paa Lustens egen Stengel.
 Men i dit Fængsel du, kan Leer i Leer,
 (Naar man paa det Oprindelige seer)
 Hvad troer du Pæg, du Svibel, eller Bønne,

Med alle Kruseduller i det grønne,
Du her i Vinduet kan vorde meer?

Bærten i Potten.

Leer var jeg i hans Haand, som Himlen bærer;
Men det var og engang, fra Syd til Nord,
Hver ædel Bært, som blomstrer paa hans Jord
Indtil den herligste, som al Naturen ærer;
Af Leer han danned allehaande Kar —
Og deriblandt hvad jeg i Fjor kun var.
Men — hørte du hvad meer om Bærtudvikling sagde
Han, som den Lille det udlagde,
Da han beskrev mit Levnetsløb
Begyndende fra Spirens første Svøb?

Blomsten paa Ruden.

Nei! jeg vil gierne dig bekiende,
Jeg hader, som Naturgenie,
Det lærende Pedanterie,
Og jeg sov ind før al den Væv fik Ende —
Men sig mig dog engang for Spøg:
Hvad troede han da vel, der bliver af en Læg?

Bærten i Potten.

„De har jo“ sa, de han blandt andet „seet, min Eødel!
Graa Krebs, dygtig Raag, omfider blive røde;

Det deilige Filet, De der om Hov'det har,
 Et Nøgle Bomuldstraad for kort Tid siden var;
 Af Eg, De veed jo nok, blir Honer eller Haner —
 Af Svibler, seer De nu; der blive kan en Flor,
 Som den, vi saae hos Gartneren i Sjør,
 Og iblandt andet — Tulipaner!”

Blomsten paa Ruden.

Og det paa Dig anvender du?
 Nu maa jeg lee mig reent min Hals itu!
 Du Straa! du der, i knap en Kjøkkenhave,
 Din Planters og din Vanders Slave!
 Du eengang Flora-Nigets Perser-Chan?
 Du Potteskiv! du blive Tulipan?
 Hvad bryder mig hvad en Pedant, der vrøvler
 Om røde Krebs, og Traad og Eg
 Aldeles op og ned ad Bæg,
 Med Briller paa, for Askepotter snøvler?
 Lad ham belære Høns og Gæs!
 Græs, nok saa voxent, er og bliver Græs;
 Og deraf har man nok i Leer-Physiken.
 Der kommer netop ret tilpas,
 Hvad hedder han, den Mand, hvis Suggen- og hvis
 Stikken

Ei hører op, før den faaer Haas
 Paa det grønskollede Parnas:
 Giengangeren i Danneblomstkritiken!
 Du skal du see. han gaacr dig reent forbi,
 Og sandser eene mig! hvad vædde vi?

Bærten i Potten.

Kan gierne være! Jeg jo nægter ikke
 Din Glands og dine himmelfionne Træk;
 Du vil, som fleer, og ham i Diet stikke!

Blomsten paa Ruden.

Jeg trodser al Kritik, kold, klar, og kæk.

Giengangeren.

(Til Frostblomstret, uden at see til Urtepotten.)

„Bær hilset mig i Nord's krusstalne Have
 Hvor af! saa let den andens Døttre dæ,
 Du Polens Floras underfionne Nøe
 Med dine diamantne Runestave!
 Hvad er imød dit spundne Perlemor
 I Straaler og i Strimer Sydens Flor?
 Fremblomstred nogentid i Engene derude
 En Gloriente paa sin Sommer-Kanapee
 Saa blendende, som du paa denne Rude,

Guddommelige Vintersnee?
 For i din Skønheds Under mig at tabe
 Jeg evig kunde staae for Vinduet her, og gabe!"

Blomsten paa Ruden.

Nu hører du? Han skæner i Kritik
 Endog sit eget ei; dog staaer han der og leder
 Forgjæves om en Feil, og tier, og tilbeder,
 Imens han dig ei værdiger et Blik!
 Mig hilser han Naturens Himmeldatter,
 Den beste Verdensdeels vidunderskønne Møe!
 Du stakkels Siv! jeg kan ei bare mig for Latter —
 Hvad siger du, der hans Kritik jo skatter?
 Hvad siger du? saa tal!

Blomsten i Potten.

Han tænker ei paa Løe.

Blomsten paa Ruden.

Deri bestaaer just mit Genie — det tænker
 Opmærksomheden paa dets Glæds saa fast
 At den paa intet andet tænker,
 Om Himlens Hvælving sank, og Firmamentet brast;

Som han, beundrede mig nylig Fruen,
Der og har for det Skønne Sands!

Blomsten i Potten.

Vie lidt! den gode Smag end fryser her i Stuen.

Blomsten paa Ruden.

Det bør den givne her til Lands;
Og du kan troe, den vil bestandig fryse meere;
Thi den vil sikkert rette sig
Til evig Tid fra nu af efter mig,
Til din kuldskære Grønheds store Harm!

Blomsten i Potten.

Mig synes dog, jeg føler nu lidt Varme — — —
Men Himmel! sig, hvad fattes dig, Masor?
Du skifter Træk, dit Die jo sig væder!
Mig synes ordentlig, du græder?

Blomsten paa Ruden.

Jeg bliver af din Snak i Hovedet lidt or —
Hold Mund! — — —

Hun neppe havde sagt: Hold Munden!
 For, som et lille Barn den egne Mund hun brød:
 Den skionne Chrystalline fled —
 Og hele Herligheden var forsvunden.

Epilog.

For længe siden saaes et længer mindste Spor
 Af Frostens friske Blomst i Rudens Kamme,
 Mens end i Gaar jeg saae i fulde Flor
 I Urtepotten Tulipanen bramme.

Til Flyvedigtene.

Hjertefugle, flyver af min Lomme,
 Hvor I Smaa
 Hele Vinteren, som Larver, laae,
 Og forkynder mine hulde Saa
 Vaarens Komme!

Til mit nattegamle Føl.

(I Anledning af Niimbrevet, m. m., til Jens Immanuel
Baggesen i Nedpositionsbladet.)

Nu vil man høre Skraal og Skrig
 Af Byens Povel og Landets Peder,
 Fordi jeg atter nu paa Dig
 Lar dryffe spildte Vittigheder!
 Nu vil det hedde: „Kiære Ven,
 „Som alt har tabt din Digter-Krone
 „Bed mellem os at gaae igien!
 „Medstegen fra din Børnethrone
 „Hvor vil du noksom faldne hen?
 „Vil du nu selv i Mudderdyb
 „Fem Favne neden under Krubet
 „Endogsaa tabe selv din Pen?“

Men lad dem povel, lad dem pedre!
 Medvanderen til Alfgrunden i
 Bor ludlamshule Poesie
 Kan ei Danfnas Præst fornede.

Ham Engelen behøver ei,
 Og Dyrene ham ikke høre.
 Naar Menneskenes Hurlumhei
 Tilstopper og hans Naab sit Dre,
 Han borer under Viergets Ely
 Med Sangens Piiil et Hul i Jorden,
 Og stiger ned med Lysets „Skjelv!“
 At prædike for Dævle selv
 I Helvede Kritikens Torden.

I apostolisk Martyrgang,
 For Jøder, Hedninger, og andre,
 Der under dem i Matten vandre,
 At falde med sin Bues Klang
 Fra Dybets til Olympens Sang
 Og fra den Mørkets sule vilde
 Kocyt til Lysets rene Kilde,
 Han bryder sig kun lidt om Rang —
 Selv Navn, som her man nu kan have
 For man her rigtig lært at stave,
 Og, som hvis nok saa høit det kom
 Med noget meer end Døgnets Stempel
 I Mindernes Noeskilde-Dom
 Høit over Kongens Nytorvs Tempel
 Dog ingen her sig bryder om —

Anseer hans Læsen af et strengt Kapitel
 Saa lidt, som Ridderbaand og Titel,
 Og hver personlig Pind og Hul,
 Der er for ham saa got som Null —
 Ja selv et Øgenavn, det være Magen
 Til Pilen-Palens eller Hans,
 Der ogsaa bærer Christians,
 Gjør ham i Digtning meget lidt til Sagen:
 Hvor end ham smiler mindste Haab,
 At Synderen er end at redde
 Paa vittig Vandvids bratte Bredde,
 Han sparer ei sit Barselraab.

Saa hør da, hvad du hedder — Ole!
 (For Rimets Skyld). dernede, du,
 Hvor andre sidde kun paa Hu,
 Bevinged, saa det er en Gru,
 Min lille kaade springste Fole!
 Du, som til Vands i Verskunst
 Og Artighed jeg reed omsomst —
 Der komist lavt holdt op at plærre,
 For dybt og høit at vaase værre,
 Og som forunderlig med alt dit vilde Vaas
 Beviiiser Falkens Blik, din Fugl er ingen Gaas!
 Sig mig, min Dreng — (At Lyden sig maa trænge

Dybt i din Barm, jeg paa dit Dre flaaer,
Som om jeg slog paa Stænger, ei paa Strænge)

Sig mig engang oprigtig, hvor det gaaer?

Sig mig, er Hornet, som du har i Vanden,
Dit eget, medfødt, selvudsprunget, dit?

Hvad, eller har du laant det af en anden,

Og klinedet det paa Kullen dig med Kit?

Med andre Ord: har du med Sort paa Hvidt
Frivilligen forskrevet dig til-Fanden?

Hvad, eller er du blot af Procyon lidt bidt,

Og, som saa mange fleer, af Baudsky fra Forstanden?

Det Niimbrev, du har vrinskset mig

Dernede, hvor endnu med Væffel jeg dig stuer
Smellem sorte Kryb og døde Fluer,

Er Marsag, at jeg spørger dig

Endnu engang her inden fire Bægge:

Er i din overgivne Perial

Du kunstig eller blot naturlig fuld og gal?

I hvert af disse Fald — ja selv i begge —

Hør du min mindre Svøbes Ræledæage,

(Hvem jeg engang har gjort den Være dog,

At tugte som parnasisk Skolepog)

Stig op af Tledenundermollenbækken,

Da giver dig gal i hver en anden Flod!

Thi — trods din Plærren og din Qvækken —
 Trods Biddet, og paa samme fulgte Skrækken —
 Trods Sparket af min Muses lille Fod —
 Saa dyrt du og mig har betalt min Skose,
 Ved min Kritik i dit Lufaf at rose —
 Til denne Læsebogens Urtebod
 Er Din Makulatur uendelig for god!

Kritisk Burdering

af

L u d l a m s H u l e .

Nøiere Betragtning.

(See Oversigten i forrige Hefte.)

Foruden den af os, til Retfærdiggjørelse, heel
 og holden anførte Sara Nickels-Episode i
 nærværende for os liggende Ludlammiade, udelod
 Directions-Indrettelsen deraf til et Geburtsdags-
 stykke endnu, med fuldkommen Foie, endeel andre

hoist upassende Scener, tilligemed hele syvende og sidste Akt — og, ved anden Forestilling, endog den ellers i og for sig selv ubetalelige John Bulls Afskeds-Scene med Muffen. Ogsaa over et Par alt for brune Grovheder blev slaaet en Streg, og Hr. Ryge tillod sig (om med Forfatterens Samtykke — paabuden — eller paa egen Haand? er os ubekendt — i al Fald fortienende Tak derfor) at forandre Ridder Johns Frier-Ord til Klara:

„Wil du ha'e mig, saa ta'e mig og grin ikke af mig!“

til det finere:

„Wil du ha'e mig, saa ta'e mig og lee ikke af mig!“ —

den eeneste positive Forbedring i den theatraliske Indretning. Dette eene Træk karakteriserer hele Anstalten.

For imidlertid at erstatte Tabet for Pobelene ved disse betydelige Afkortninger, tilfoiede Forfatteren sin Benefitsforestilling af det Tiloversblevne: Portstolpe-Scenen — Støvleastrækningen — Elserne, og nogle andre Fjellebod-Mariteter af det vel ogsaa forkastede, men formodentlig af Directionen glemte Marrespil: Freyas Alter — saa kunstigen, at det for os er et Spørgsmaal: om Stykket

heelt og holdent, som det er i Bogen, havde kunnet taget sig galere ud til Galleriets Fornoielse. *)

Førend vi gaae videre i nærværende nærmere Drøftelse af et Digterværk, der i visse Maader alt er blevet tilintetgjort ved dets Opførelse, og som Forfatteren selv saa paaafaldende, som mueligt, har brudt Staven over, ved at lade andre skiare hist og her saa mange Stykker deraf som de vilde, og selv lappe det sammen igien med Fragmenter af et ganske andet — troe vi, at skylde fornuftige Læsere en Forudmøden af det naturlige Spørgsmaal: hvad der kan bevæge os til at spille oveni købet høist udførlig Kritik paa et afgjort æsthetisk Misfoster? I Sandhed! en Burdering af Ludlams Hule paa meer end eet Ark, synes urimeligere end nogen anden Herman von Kopskows Kommentar i Noter uden Text; og det torde vel endog hælde, at Spilleværket selv var aldeles glemt, før den alvorlige Kritik deraf blev

*) Det hang endog i visse Maader bedre sammen end Genastenslæsningen — Læs see Alteret. Mange troede nemlig i deres Godmodighed, da Hulen forvandlede sig til en Grotte med et hvidt Alter — istedenfor en Brønd — at dette var Freias Alter, og at de tre vingede Piger forestillede hendes Møer, hvoriblandt een (som bekiendt) hedder Siofa.

ganske fuldendt. Hvorfor altsaa begynde derpaa? og, naar det nu eengang uhykkeligviis er skeet, til hvad Ende fuldende et saa urimeligt Arbeide? De Biomstændigheder, at det var et Geburtsdags-Pragtstykke, og at det blev ledsaget af en mesterlig Musik, kunne dog neppe retfærdiggjøre en saa overordentlig Opmærksomheds Fremkaldelse paa alt indtil det mindste "Banartige" deri; thi Høitiden er nu alt forbi, og Musikken horer man desværre ikke i Bogen. Den vidtloftige kritiske Glennemgaaen af et oehlen-schlager'st Synge-spil synes at fornede sig til en Elefant-Sondertræden af en død Flue!" Upaarvivolelig! Jagen føler maa skee denne Sandhed stærkere end vi selv; og dog troe vi at burde gjøre hvad vi gjøre, med Hensyn paa det, som vi med hele vor utaknemmelige literariske Virksomhed fornemmelig have for Øie. Det er ingenlunde denne "af sit eget Vindue selv indfaldne" Syngeborg, vi ville nedrive — det er ikke engang Bygmesteren selv (der nu nylig er bleven færdig med et endnu splittergalere Fiskerleie) vi ville forrexe. Det er for længe siden kommet os for Øre, at han holder det for dybt under sin Værdighed, at læse noget af hvad vi skrive, og vi tillader os at troe det under vores, at spille

Tid og Glid med blot at tage ham i Skole. Uden mindste Hensyn paa hans sikkert nu for sildig. Kunstundervisning, Genie-Opdragelse, og Smagsdannelse; med ligesaa liden Tænsen af hans Forfatter-Individ, som om hans Værker vare lutter Posthuma, skrive vi, hvad vi skrive, og, som vi skrive det, til Kunstens Hævd, Smagens Reenselse, og Advarsel for endnu uskyldige unge Musser, hvilke hans usurpeerte af ingen hidtil bestredne poetiske Autoritet kunde mislede. Men at vi netop have valgt dette for Resten Kritik uværdige Synge-spil til Behi-fel for vore Betragtninger, har en dobbelt Grund. Vi troe det, deels, vel saa bekiendt, og af Mængden yndet, som noget andet; (det skal efter hans egen Dom være eet af hans modneste Mesterværker; og at han maa have arbejdet usædvanlig længe derpaa, før han fik det ganske færdigt, kunde man i det mindste slutte af den Omstændighed, at han i Enden deraf synes ganske at have glemt Begyndelsen) deels er det, i det hele taget, blevet meere hædret end noget foregaaende: det har nydt den skionneste Løn, Forfatteren af et Synge-spil kan vinde, ved at være blevet sat i Musik af en stor Tonkunstner; det har undergaaet en trefoldig og næsten treaarig Censur forinden

det blev kronet med Opførelse paa Monarkens Fødselsdag; det synes fra een Side betragtet at have interesseert høiere, end Danmark's hele øvrige Litteratur — og det kan høist formodentlig ikke blot regne paa en tydsk Oversættelse af Forfatterens egen Haand, men paa en italiensk af en anden. Denne høistfieldne fornemme Glorie, foreenet med mangen brav Slagters (eller en anden saadan) høistlydelige Bifald ved Benefitsforestillingen (omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci!) gjør os allerede dets for Resten triviale Knude til en dignus vindice nodus. Men vor fornemste, og i vore Tanker fuldkommen tilstrækkelige Grund til en udtømmende Randsagelse af det Dybe deri, er dets romantiske Fuldstændighed, som Gienstand for den kritiske Skalpel. I denne Ludlams Hule spørger nemlig ikke blot Moer Ludlam og den hvide Kone; men, fast uden Undtagelse, alle den nyere tydske Ex-Poesies mangfoldige Barbarismers ellevilde Gienstand. Vor udførlige Kritik deraf er altsaa, langt fra at være en blot Fægten med Skyggen af et oehlenschlägerst ubegravet Arbeide, tværtimod en motiveret Fordømmelse af hele den saa kaldte nyere Skoles Fantasi, Sprog, og Smag fordærvende Hexekunst.

Den er en Opfordring for alle mit Fædrelands værdige unge Studerende til dybere Kigen i den faagende Gryde, hvis Trylledamp alt har gjort saamangen ældre haabefuld Yngling er i Hovedet, og udygtig til alt andet end det uslesse i Verden: maadelig Poesie.

Det sieldne sande store Genie vil sikkert vor Straffedom over Talentets Misbrug ikke afkræfte fra den Kunsts Dyrkelse, hvortil det kaldtes ved dyb Aften af dens Hellighed, og ved inderlig Lyst til dennes Overholdelse. Jo høiere Palmen bliver hængt, jo steilere og farligere Veien til Gieldeets Spidse bliver beskrevet, jo mere levende Medstyrningen af den uforsigtig opstigende males, jo mere fristes den af Guden selv vinkte Helikons Yngling. Kun den af alt det Uvassentlige loffede, og af den tilsyneladende Lethed skuffede, letfindige Selvtillid, der dyrker Poesien, fordi den ikke gider dyrke noget andet — og selv den overgivne virkelige Genialitet, der indbilder sig, at den intet Studium, ingen Veiledning, ingen mæssom Flid, og ingen tænksom Anstrængelse behøver, for længer end i et Modedogn at overglinne alle sindigere Medbeilere — vil den sig i nærværende Betragtninger aabenbarende Parnassets Nemesis straffe

ke — og, sandelig! det er os mindre om at gjøre, at redde en stor Poet meer (der ikke kan redde sig selv) for vort Fædreland, end at befrie det fra hundrede smaa flere — der under nærværende Omstændigheder lettelig kunde give det sit sidste Stød, ved at snappe det ikke blot Brødet, men Sproget af Munden.

Vi have alt i den forrige Betragtning seet Indretningen af dette Syngeespil i alle tre Skikkelser. Vi ville nu med aabne Øine beskue dets enkelte Deele fra Karakterernes, Sang-Poesiens, og Sprogets Side — og slutte med en Betænkning over Alanden, som hersker i dette Mikmak.

Al Karakterer er nu rigtig nok ikke een eneste deri, hvis man ellers forlanger af disse, at de i det mindste maaske være hele, og svare til dem selv. Dog dermed ville vi ikke regne det saa nøie — vi vilde ikke engang berøre denne Mangel i et Syngeespil, hvis der var noget andet, og blot noget synneligt i samme. Men Alkarakterer een gang tilgivne, reent tør de dog ikke ophæve sig selv, som de nærværende; thi vil man og i et stættegnet Malerie tage til Takke med Heste paa tre Been, kan man dog umulig oversee Riser og Gaar paa to — især naar deriblandt forekomme nogle

paa fem eller sex, der, naar man seer sig til, skulle være de selv samme — paa Historiemalerier, f. E. hvor Hiorden kommer gaaende i Baggrunden og bliver slagtet i Forgrunden. Hvad skal man sige f. E. om Heltinden i denne Hule, der baade er en talende Person, et Gienfærd og en Natur-Mand — en saa rasende Sammensmeltning, at Recensenten i Athene (der sikkert er Forfatteren selv, eller hans Muses hierteligste Tilbeder) med sin, Himlen veed, dog intet mindre end Philosophie og Lærdom forraadende Theorie om „menneskelige Mander og Naturgeister“ *) selv finder den „uhel-

*) „Den hvide Kone“ hedder det i denne 'O — Recension i Martshæftet af Athene S. 279. „er et Gienfærd, men Moer Ludlam er eet af de Væsener, Dvertroen saa mange Steder satte til Naturens underordnede Beherskere. Den første er en menneskelig Mand — (ΨΥΧΗ και πνευμα), den anden en Natur-Geist — (ΨΥΧΗ). Den første er løst fra sit Legeme, og troes som en tilsvueladende Skikkelse at vandre om: den anden kommer sielden eller aldrig tilsvne, og seer dette, saa er det stedse i legemlig Form, oftest, som en smuk Pige, eller en gammel graahærdet Mand.“ I den Dynge paa Dynge af mecningsløse heit og dybt klingende Phraser, den hele mystiske Athene-Kritik af vor Digters „Mysterier“ indeholder, er dette saa

dig"; thi mere for han naturligviis ikke yttre:
 Hvad skal man sige om den levende Heltinde,
 Spøgelsens Frelserinde, Froken Klara, der fore-

at sige Grundvolden — og hvilke æsthetiske Luftkastel-
 ler kunne der ikke opføres paa en saa mørkt med sig
 selv kæmpende Taage! Et Gienfærd er en menne-
 skelig (dansk) „Mand“, et Døptroens Naturvæsen
 er en naturlig (tydsk) „Geist“! Et Spøgelse er
 anima & spiritus — en personificeret Naturkraft
 er Anima — eller paa reent Dansk: Et Gienfærd
 er baade Siæl og Mand — en Naturgeist der-
 imod blot Siæl! Videre: Gienfærd, *ψυχη και
 πνευμα*, anima cum spiritu, er „løst fra sit
 Legeme“ — Naturgeisten derimod bundet til sit.
 Gienfærdet vanter om i en „Skikkelse“ — Na-
 turgeisten derimod i en „legemlig Form!“ En le-
 gemlig Form er altsaa ingen Skikkelse? ikke engang
 en tilsyneladende? ikke engang i Skikkelsen af en
 ung smuk Pige, eller en gammel graahærdet Mand?
 Seer et Gienfærd aldrig ud, som en menneskelig
 Gestalt? og seer Amor (f. E.) eller Helhesten
 (begge personificerte Naturkræfter) „oftest ud, som
 en smuk Pige eller en gammel graahærdet Mand“?
 Mon denne filosofiske Recensent virkelig veed,
 hvad de græske Ord betyde, han har anført? Mon
 han og blot har læst det tredje Vers i Iliadens
 Alpha, hvor net op det fra Legemet løste kaldes
ψυχη: „πολλὰς δ' ἰφθίμης ψυχὰς αἰὶν προΐαψεν“?
 Om *φάσμα* og *δαίμων* synes han ikke at have hørt
 noget. Formodentlig en Skattelovnsstudent, der kri-
 tiserer en Skattelovnsprofessor?

ner saa at sige Gaasens Enfoldighed med Bjarrens Ti Mænds Forstand og Styrke, i den underlige Sammensætning af englelig Uskyld og Corps de garde-Væsen? — der med et uimodstaaeligt Hang til det Underfulde forener en ægte Mathematikers Foragt for Troe paa Spøgelses? — og med sin „dybe og i Grunden uskyldige Følelse“ for Bønderknoesen, holder for, at de „krumme Linier i Familiegang ere de smukkeste?“ — en Møe paa sytten Aar, der med Overlæg sørger for, at faae sin gamle adelige Families lidt „stoppede og fortorrede Væld frisket op med en paa ny fremspringende Kilde“ — og derfor konsekvent, efter et kort Ophold paa Borgen hos sin Morbroder, modtager Besøg om Natten giennem Vinduet af raske Bønderknoese? — en, som Perlen i sin Slægt, til Mønster for unge adelige Frøkener fremstilt Lillievand, der „takker den gode Dick, som ikke kan see Vinduer aabne med nedhængende Strikkestiger uden at fryse ind ad dem, fordi han saa troe følger hendes William?“ Mon hun i dette Dieblik er mindre stødende, end nogen af Dullerne i de tre Galninger? Hvad skal man sige om en Helt, som William, der begynder sin Heltebane, som en Kar, med en saa sjantet Kammerat som Dick, ledende

først paa Marschen imod Fienden om et jevngot Sværd, tar Afskæed med sin Pige, og i een og samme Nat voxer op til Ridder — formodentlig af Hofebaandet? — om en ømt elskende Morbroder, der kan tænke paa at give sin unge Søsterdatter, sin eeneste Lyst, til et Svinn i halvmenneskelig Skikkelse, som John Bull — og lade hende gaae allene i en tilluft Ridderfal, hvor han selv tabte for tre Aar siden Lysestagen, og flygtede med sit Følge i Forsværdelse? — Om John Bull selv, denne falstæfferte Polichinelli-Bom — Dick — og Sara kan man i det mindste sige at det er Farce-Parrikaturer. Men hvad er Robin og hans Kone? Ulykkelige Esfierlignelser af Kogebues halsbrækkede og halsbrukne Salzmanss Glendigheds-Figurer. Den første er en simpel Skotte, der har været Soldat og nu lever i sin Hytte som Uolsmand. Men aldrig har nogen Tragediedigter lagt sin purpurbræmmede Helt paa Kothurner høiere, sprenglærdere og bombastiskere Sprog i Munden end det, denne forgiældede pandtsatte Bonde fører. Han taler om „Sodomskæbler,“ om „Admet og Alcest“ — om „den skjulte Magt, som styrer Naturens Kræfter“ — om „et Hierte der føler Naturens Skionhed“ — om „Lykkens vildtfor-

bobne Hiul, hvori hans høire Haand var vant at
 gribe" — om „Dsterfiæret, der feirer over Be-
 stens end neppe stulte Skin, naar alt hvad aan-
 der i Dynen hyller sig for (Et. Hans Nats) Mor-
 genfulden" — om hans „U. v, der voxer, som
 paa Skibet den salte Død, nagtet Pompen gaaer,
 og staaer ham alt til Hagen" — om Biergets
 Heltemalm, det stærke Staal, der skal aabne
 ham en Wei til Fanny og Betty igiennem Biergets
 uok saa snevre og forviklede Labyrinter imellem
 Sværmen af Alferne; thi ingen Underjordisk
 har hans Elskedes Træk og Himmelsine." Det
 var virkelig at ønske, Forfatteren nobiliterte halv
 saa meget sine Heltes Bondesprog, og sine Fyr-
 sters og Fyrstinders naturlige Talemaader! —
 Men hvor blev da Usandsynligheden af? for denne
 maae Fantasien efter hans Mening, som det la-
 der, først og fornemmeligen sørge. Den interes-
 santeste Person i Karrikatur-Galleriet er Solda-
 t e n G e o r g e, der optræder i den eeneste poetisk og
 dramatisk gode Scene — (Spille-Scenen) — som,
 nagtet den hverken er original i Tanken eller feil-
 fri i Udførelsen, *) upaatvivlelig er meere værdt

*) Visen f. E. denne gothiske Kumpan synger, er og
 intet mindre end gothisk:

end alt det øvrige. Men hvilket afskyeligt Uhyre
viiser sig denne i Begyndelsen saa jovialt godmo-

„Vil du være stærk og frie,

„Præs de røde Druer!

„Vil du staae Fortuna bi,

„Nær din Ungdoms Lner!“

(„Staae Fortuna bi“ er lidt søgt, hvis ikke
reent fandseløst)

„Fro til Kampen ile vi

„Da naar Faren truer;

„Hilse paa vor Blomstersti

„Jomfuer og Fruer.“

(Soldaterbanen er i intet Fald en Blomstersti,
uden for Nimets Skyld. Den pludselige Pluralis
gjør Veien desuden bredere!)

„Kort kun er den grønne Vaar,

„Livets Timer ile;

„Snart den hvide Vinter spaaer

„Om den laaue Hvile.“

(Ret got! men — lader sig en flettere Halvstrophe
hensubde end følgende:.

„Men selv under solvgraae Haar

„Rød kan Rinden smile,

„Og hvor Bacchus Bæger staaer,

„Hænger Amors Pile?“

(Det havde ligesaa got, om ikke bedre, kunnet hedde:
Og hvor Bacchus Pile staae, hænger Amors Bæ-
gre!)

„Lær af Rosen i sin Lund

„Purpurvarm at fryde!

„Lær i Kampens raske Strand

„Fiendens Landse bryde.“

dige Krabat tilsidst at være — eller rettere sagt, til hvilken Skurk gjør ham ikke Forfatteren, imod hans Natur, inden han slipper ham — til Læserens og Tilhørerens store Forundring og Værgrelse! Han kom, en Engel af en Soldat, og gaaer bort som en Dævel, uden mindste Nødvendighed; thi havde han, istedenfor med satanist Kulde at fore-

(Det er noget sildigt!)

„Jugen Plet paa Jordens Mund

„Neent er uden Lyde;

„Den er lykkelig, som kun

„Det forstaaer at nøde.“

(Kritiken fristes til at nynne ved sig selv i samme Tone:

Jeg vil med et Vers saa slet

Ei min Meensen brøde:

Hver en Lyde her er Plet,

Hver en Plet er Lyde. —

Dg nu Slutningen:)

„Falm er hen den skønne Møe,

„Som du nylig kyste;

„Skal du ei paa Verdens Dø

„Længer dig forløste;

„Blomsten viener, Risd (Meens nemlig)
er Høe:

„Høet maa man høste!“ —

(Hvilken Sentents i denne Billedfølge! — Den derpaa følgende er desto fatteligere:)

„Engang skal vi alle døe!

„Lad saa det dig trøste.“

synge sin fortvilede saarede gamle Krigskammerad det sidste Vers, og henslænge ham en Snees Kroner til en Feldtskiær — henslængt ham dem alle (i hvilket Tilfælde vi vilde maaskee have tilgivet Forfatteren to tre Fuster-Akter for denne eeneste Scenes Skyld) havde Robin ligesuldt kunnet troe sig fortabt i sit Feber Raserie — ved Hielp af den blotte Forestilling om, at Terminen var udrunden.

Hvi dog sætte saa mange Maskiner i Bevægelse for at drive denne stakkels Bondes Qual til Raseriets høieste Spidse, naar een var tilstrækkelig? Men det er overalt vor Forfatters karakteristiske Hovedfeil i dramatisk Digtning, at rutte med Midler i ofte til Armod grændsende Mangel paa Hensigt og Diemed. Især er han overordentlig ødsel med Dræbe-Midler. Ligere Moer Helas Blotmand, end Melpomenes Ypperstepræst, i sine tragiske Offerfeste, slagter han, med en næsten Upsalsk Grusomhed — og ikke sielden det samme Offerdyr paa forskellige Maader. Ved mindre høitidelige Leiligheder, hvor det ikke saa meget gælder om at myrde de Store, som at pine og plage de Smaa, bruger han den samme Methode, og benytter ikke blot indvortes men udvortes

tes, baade kunstige, naturlige, og overnaturlige Midler, for at giøre det sine den bittere Død uærdige Smaahelte saa snart, som mueligt. Naar man erindrer sig Complicationerne i de Tilfælde, hans heroiske Blodoffere gemeenligen døe af, og dem, hans ublodige lide under, kan man (lignelseviis talt) med Røie sige: at han for Alteret paa eengang stikker og slaer for Panden sit store tragiske Dvæg — og i Ristkænet paa eengang faager og steger sine smaa sorgespillende Giske. Denne til raffineret Grusomhed grændsende poetiske Ubarmhiertighed hos vor Trylledigter fortjener, og berettiger Kritiken til en meer endog end alvorlig — til en, om muelig, bitter Kærselse. Thi, sandelig! har den sædeligere Kultur Ret til at fordømme Barbariets Tyrefægtninger og Hanekampe til Pøbelens Forlystelse, har den endnu kraftigere modsatte sig Kannibalsmen paa Skuepladsen, og uden Naade forfølge hvert Spil, der gjør Fantasien og Hjertet fortroligt med blodig Myrden, med unaturlig Qual, og kold Legen med moraliske Piinsler — aldeles sløvende Sandsen for det skionne Menneskelige, og forgiftende Kilden selv til al aandelig Forædling. Det er den samvittighedsfulde Kunstom umueligt uden

Bitterhed at berøre, hvad der nedbryder meer end Kunsten, og fordærver meer end Sproget; og vi nægte ikke, at det er især den gyselige Hjertefulde, den faade Spøgen med det Hellige, og den yderlige Mangel paa moralsk Delikatesse i alle vor tankeløse Digters senere fantastiske Værker, der har tirret vor aldeles spildte kritiske Taalmod og Overbærelse til en endelig Strængthed uden Skaansel.

Men meer end nok om Ukarakterernes Urimelighed; maaskee har Forfatteren forsætlig opofret dem alle Hovedkarakteren: Spøgelse — deels for at sætte dette i desto mere blendende Lys, deels for ikke at forandre dets Ubestemthed ved alt for bestemte Omgivelser. Hvor et Spøgelse spiller Hovedrollen, og hel^l halve Timer er paa Scenen, gjør en dramatisk Forfatter maaskee vel i, at anbringe for Resten saa ravgale Personer, som mueligt. Vi vende altsaa tilbage til denne hoistoriginale Hovedperson, denne titulaire Majade, der rangerer med virkelige Nereider — der nemlig baade er en sød Kildenympfe paa Fastlandet og en salt Havfrue paa Oceanet, og, som saadan, baade en Trold kvinde og „et sjælløst Væsen,“ — (altsaa blot Materie) — der ogsaa endelig etsteds bliver kaldet „Scav“, vor Herre

skal tage til sig". Hvad skal man sige om et saa løst og fast Spøgelse, der „klirrer med synlige Nøgler, er klædt i det fineste Linnen — holder ordentlige Conversationer, udlaaner Porter og Penge, magnetiserer, og kalkulerer" — naar hun er oppe — og ligger deels „dybt i en Hule, under en Brønd, deels „bag“, deels under Gulvet i Ridder salen „i en trang Tinkiste“, naar hun er nede? — hvad skal man sige om dette alt opofrede Spøgelse, hvis ikke; at det intet Spøgelse er, uden dog at være noget andet. Og nu dette Stov, og Skygge-Mikmaks indre Karakteristik! En Glane, der i Live myrder sit Barn, og sin Mand — død, dræber uden Medynk arme Skyldnere, og rober Mødre deres Børn — og endelig, ordentlig begravet, uden videre, farer til Himmels! Kunde en Digter med kun Tiendedeelen af Shakespears Genie, selv drucken, eller i Søvn, sammensufte noget saa fuldkommen menneskeforstandsløst? Man skulde næsten troe, at vor dog vel ikke blot fantastiske Forfatter forsætlig søgte at overtræffe Banvid selv i Urimelighed. Vi kiende i det mindste intet i Litteraturens poetiske Daarekiste, der kan maale sig i Urimelighed, med denne moerludlammelige hvide Kones

Liv, Død og Himmelfart. Man maatte stamme sig ved at høre til de tænkende Bæsners Klasse, hvis nogen syg Hierne selv, ufrivillig, var istand til at forestille sig Mand og Stov, Skyggen og dets Legem, Løst og Hellighed, som omtrent eet og det samme — og forene Forestillingen af forskellige Opholdssteder paa een Tid med Begrebet om Individualitet, Personlighed og Selvbevidsthed. Saa dybt kan ingen Fornuft falde, der ikke selv hovmodigen styrter sig. Det er umueligt, at vor Forfatter ikke selv skulde indsee dette; thi det kan gøres et Barn paa syv Aar begribeligt, at Cirkelen er ingen Firkant, fordi den første Betingelse for fattelig Tilværelse er den: at det eene umueligen kan være det andet. Men hans Begreb om Digtetekunst synes deels i den senere Tid at have — skulde vi sige: udvidet eller indskrænket sig — til det blot Modsatte af Fornuft: og Forstands: Værk i aldeles ubunden Fantasier og billedlig Ord: Sammenvæven — deels synes Banen, at drømme paa Papiret, hos ham at være bleven til en anden Natur — deels, endelig, tænker han maaskee, naar han stundom ikke selv forstaaer hvad han har sammendramt: „Det er got

noe til de andre!" Hvorom alting er, maa den ringeste Eftertanke, i det mindste ved den anden Læsning af hans Arbejder, spørge ved sig selv: Er der Menneskeforstand i dette Blendværk?

Men — vil man maaskee sige — hvilke Regler foreskriver Menneskeforstanden Spøgelses Fremstillinger? og hvad kan den sunde Sands bestemme for det, som der ingen Sands er i? Netop alt — fordi Menneskeforstanden just i dettes Dannen har fuld Generaadighed, og befræntes af ingen anden ordnende Magt. De synlige Naturs Væsener, de historiske, og selv de mythiske Personer, have deres Dannelse forud, og kunne tale til os og røre os, føles og fattes af os, uden videre forstandig Indflødning eller Tilrunding. Men Vidunderverdenens blot fra Indbildning til Indbildning vandrende Drømbilleder og Skygger opløse sig i en Taage, der forsvinder i aldeles Intet, hvis Forstanden ikke giver dem en for Fantasien uforanderlig, og altsaa til et bestemt Begreb svarende Form. Et uforstandig sammensat Legeme er og bliver dog noget, en aldeles uforstandig ordnet Aand er Ingenting. En Guldmynt har et Værd uden Præg; en Papiirmynt aldeles intet. I ingen Fremstillinger viser sig Shakespears

folde rolige Forstand saa umiskjendelig som i hans Uhyrer og Spøgesser. De svare fra Begyndelsen til Enden endnu punktligere til deres Eiendommelighed, end hans historiske Personer. Paa hans Julius Cæsar har han maaskee anvendt mindre Tænksomhed, end paa hans Kaliban — ganske naturligt, da den sidste var aldeles hans eget Arbeide, som han eene maatte svare for. Sommernatsdrømmen er maaskee den Digtning, hvori denne høist logiske Genius mindst har drømt; og hvor høit overflyver den lyse Tanke i hans forbovneste Billeder Fantasiens meest glimrende Flagren! — For, overalt, at naae blot Guden af Shakespear, maatte vor Trylledigter have oversteget sin Høfon Jarl ligesaa høit, som han er sunket dybt under den. Men denne gothiske Utskyldighed, som han vist meget løselig kiender, og, hvor han efterligner ham, noksom viser, at han ikke forstaaer, har han i det Væsentlige lige saa lidt taget til Mønster, som Sophokles, Euripides, Voltaire, Racine, eller Schiller. Selv vor Ewald (som han neppe var i Begreb med at naae, før han erklærede ham for sin blot bebudende Forgjænger) forlod han tidlig, for aldeles at overlade sig til en tydst romantisk Blindbukkeleeg med

Fusser Tæck i sin Pavedragt og Mester Gøtthe i sin Rathue. Hinc illae lacrumae! Herfra alle hans tragiske Spøgelse og Hæxer, alle hans komiske Platheder og Uteerligheder — med eet Ord: alle hans Eftergiorelser af den nyere Skoles Ugl-spillerier. Vi fik nu fra hans fantastiske Fabrik Surrogat paa Surrogat for Darauffens Ex-Poesie — fra den bundne Krands af Naturens siunkne Kræfters skønnere Virkning i Correggio og Kanarifuglen, til den ubundne af de soundnes hæslige i nærværende Ludlams Hule og Prindsessen med den lange Næse.

Der er i en Rad af Aar blevet snakket uendelig meget af Skolen, og i Litteraturtidender, om vor Digters overordentlige Objektivitet; og vi selv have til sin Tid indrømmet ham en ualmindelig Styrke i hvad man kunde kalde Dialogens Kolorit. Men, hvad den første Egenkab betræffer, da maae vi anmærke, at den hos enhver meget ukyndig, og næsten indtil Raahed udannet dramatisk Forfatter er høist tvetydig — da man let en Tid lang kan forvekle den naturlige Mangel paa udmærket Subjektivitet med kunstig Objektivitet af Naturen. Da det ikke her er Stedet, hvor vi ville afhandle denne kildne Materie, lade

vi det beroe med dette flygtelige Bink for dem der forstaae en halvqvædt Wiise. Men, hvad den tildeels berømte Kolorit angaaer, der i poetisk Livlighed efterhaanden har tabt sig meer og meer, fra Aladdin af til Fiskeren, da paatrænger sig næsten af sig selv enhver sandsende Læser ved Betragtningen af Dictionen i Ludlams Hule (hvad der allerede faldt os ind ved Læsningen af Hugo von Rheinberg, og Røverborgen) det ordsprogelige Udbrud nemlig: Forghyldningen er gaaet af Sankte Gertrud! Thi, sandelig! vor dramatiske Forfatters Hverdagsphraser, udspekke- de hist og her, deels med flaae Ordspil, deels med folde søgte forskruede Svulstudtryk, erindre levende om den skioldede Kolorit i et Mariebillede, Guldet er skrabet af. Hvor imidlertid noget endnu skinner frem, maatte man som oftest heller ønske det reent borte. Det er nemlig i den seener Tid blevet vor Forfatters staaende Methode (hvad han alt tidlig havde stærkt Hang til) at lægge sine høie Personer de lavere, og sine lave Personer de høiere Phraser i Munden — hvormed han naturligs viis tilintetgjor indtil Skinnet af nogensomhelst Karakteristik; og man kan (for at giøre Phantasiaen klart, hvad vi meene, med et stærkt, men sandt

og passende Billeder) lignelseviis sige, at hans i Sumpemaleriet anbragte kogte Krebs ikke blot ere fortegnede, men graae. Herpaa ere fast alle de Repliker, vi herefter anføre, som Stiil og Sprog: Bommerter, ligesaa mange Beviser; thi er det et sieldent Tilfælde i Ludlamshulen, at noget er rigtig sagt, er det ikke mindre sieldent, at noget er sagt paa sit rette Sted. Hvad den karakteristiske poetiske Figur: Tegning angaaer lader han, indtil Overtræffen af Ammestuens Børnesfortællinger, anvende paa sig det horaziske:

— Velut ægri somnia vana
Finguntur species — *)

og, i Henseende til den karakteristiske poetiske Sprog: Kolorit, sammes

Purpureus — unus & alter
Assuitur pannus — **)

medens han i det eene og det andet fast bestandig udsætter sig for denne udødelige Digtdommers Tilraab:

— Sed non erat his locus — ***)

Vi have allerede seet Exempler nok paa den første

*) Der digtes Gestalter, som Billederne i den Syges Drømme.

**) Der tilføies her een Purpurlap, og der en anden.

***) Men her var ikke Stedet til disse Anbringelser!

Udsvævelse; vi vilde nu anføre nogle Prøver af den anden.

Karakteristisk i den hele dramatiske Indklædning er den, saa vidt vi vide, i Klude-Sammenfyerkunsten hidtil uhørte Original-Indretning, at Stykket begynder i Prosa og ender i Vers. Den første Akt er, paa saa Scener nær, ganske i solut Stil — den anden tildeels i solut Stil med Overvægt af bunden — alle de øvrige indtil Enden (den fratagne fratagen) i blot bunden Stil; som om det i Begyndelsen krybende, siden haltende Foredrag efterhaanden havde faaet Fodder at gaae paa, for endelig tilsidst ordentlig at dansse. Objektivt gior dette en Virkning omtrent som Promenaden til Fredriksberg — først over gamle Kongevei, og siden giennem Alleen — men subjektivt betragtet, lader det virkelig, som om Digteren under Udarbeidelsen lidt efter lidt havde lært, om ikke just at giøre Vers, saa dog ordentlig at rangere sin rimede eller urimede Prosa i omtrent som Vers udseende lange og korte Linier. Denne sunderlige Omstændighed er det især, der har bragt os paa den Tanke, at han har været længere om dette Arbeide end om noget andet. Thi sel har Shakespear i sine, som man veed, ikke

saa meget paa en Læseverden, som paa Skueplads-
 Auditoriet beregnede, for en stor Deel blot skizzer-
 te Dramer, hyppigen afvevlet med Vers og Prosa,
 (en Form, som der endnu bestandig kunde siges
 meget om, og som, hvis den endog maatte beun-
 dres hos en alt selv skabende Kunstens Tisbryder
 i en barbarisk Eventyr-Epøke, derfor ikke strax
 kan tilgives den første den beste Efterseiler i aabne
 Blande) og vel har Tieck, og andre det paa vir-
 kelig Barbarisering af Poesien udtrykkelig anlæg-
 gende tydske Livendriere, drevet denne Blanding
 meget vidt; men ingen har dog, før Herr Deh-
 lenschläger, ophævet Afvevlingen selv i Blandin-
 gen, og Blandingen i Afvevlingen. En Harlekin,
 der blot er rudret og mængesfarvet fra Skulderen
 til Bæltet, og hvid, sort eller graastribet f. E.
 derfra til Fødderne, kan vel see narrest nok ud, men
 er ingen Harlekin meere. Vi ville og, hvor det
 skal være, lade selv en ægte Tattovering af
 den menneskelige Hud staae ved sit særegne Skion-
 heds Værd; men ingen Sydsækkultursmag er end-
 nu faldet paa, at tattovere hele Overdeelen af
 Legemet, og lade Underdeelen ganske frie for Stank
 af "Dannished," eller omvendt. Det er med eet
 Ord en Regelløshed, der ophæver indtil Uregel-

mæssigheden; og god Nat al ægte Glitterstads, naar man ikke engang fra Top til Taa kan regne paa det Brogede!

Sir Harry (Ridderen) der for det meeste snakker i Prosa, medens Robin (Bonden) bestandig deklamerer i Vers, fører et Huusmands Sprog, som følgende:

Ridderen.

„Hvad skal der blive af, Tom? Gud forlade mig
 „min Synd! er hun ikke forelsket i den unge William! —
 „William er en brav Knøs, der mangler ham intet uden
 „et Stammetræ og en Nidderborg, saa kunde jeg selv ikke
 „susse mig bedre Svigersøn! — Men ikke meer om det;
 „man maa lade, som man intet mærkede. — Jeg har
 „det beste Haab. Her har nu i tre Aar, siden min salig
 „Datters Død, været stille og roligt paa Borgen. —
 „Jeg har lagt Mærke til, at dette Sygelsse søger nuge
 „Vigers Selskab af min Familie. *) Er det en Aand,
 „saa er det en god Aand, **) og den vil ikke fornærme
 „Ufskyldigheden — — — Hvad hun (Alara) synes? Oh
 „nu, hun synes intet uden got; hun veed at du er rig —
 „hun siger, at hun aldrig kunde susse sig bedre Mand

*) Hvorledes mon han har kunnet mærke det? da han i næst foregaaende Meylik forundrer sig over, at den eeneste unge Vige af hans Familie, der er tilbage, har faaet Nys om den hvide Kone — hvis Tilværelse han desuden selv tvivler om?

***) En underlig Slutning af en Mand, der aldrig tør gaae ind i Værelset, hvor den skal spøge. Eller er

„end Du — ifald hun vilde giøte sig; men da hun synes, at det er for tidligt, og vel i visse Raader og for silbdigt — du veed hvordan de unge Piger ere! — For at adsprede hende har jeg tilladt, hvad man ei burde. Hun bad mig saa indstændig og saa venligt, at maatte gaae i Nat til Middersalen — jeg lovede det — Staffels Pige! hun sad og græd idag den hele Tid! Jeg var lidt haard, maaskee lidt alt for haard. Hvis det kan trøste hende! *) o. s. v.“

William derimod (Bondefusfen) fører et ganske andet virkelig Slots-Sprog: Man høre!

Bondefusfen.

„Den, som forglemmer Tiden, den maa sættes ud af Tiden, det er billigt! — Mit Ungdomsblod skal aabne mig Herens Bane, eller ende snart et Liv, som ingen Blomster har for mig! — Ved Himlen!

maaskee alt det Underjordiske, der søger Selskab med unge Piger, af en godartet Aandenatur? Paa den Raade blev Maren jo til en sand Lysens Engel. Rigtig nok var Evgelset i Paradiis (den gamle Slange) engang en god Aand; men fra den Tid af, han søgte Selskab med Eva (dengang vist endnu en ung Pige), blev han dog ikke holdt for at være det! Men hvorfor paabyrde den arme Ridder denne umuelige Theorie om Evgelset, som gode Aander? For at forklare, hvorledes han kan udsætte Alara for alt det Paafølgende! Een Urimelighed forklarer nu rigtig nok meget godt den anden; men det er netop den forklarende, vi gad see forklaret.

*) Den eenne Halvdeel af disse Sir Harrys Replikker er (i Bogen) trykt, som bunden — den anden Halv-

„Ja! et Sværd, saa got, saa fagert, som noget fra
 „den gamle Heltetid! — Denne maaneløse Nat skal
 „høre Nærlighedens milde Stemme før aarle Morgen
 „hører Kampens Rost! — Den skjælvende Trompeter
 „steder Heltetoner i gule Malin med Angst og Frygt i
 „Hiertet! *) — Plant da venlig Rosmarin paa Unger-
 „svendens Grav; troe, det er ham, naar Alstenstiernen
 „blinker muntert ned i Taaren — og styrk Diet paa den
 „grønne Laurbær ved Gravens Tisse! **) — Forvoven-
 „hed skal just beskiære mig — Kun Frygten kunde
 „saae mig til at styrte! ***) — Druiderne slogted
 „ved Præsterens Bøn, og Mona vor Klippe forlod; men
 „Jomfru Maria for Alteret stod nu dobbelt saa
 „skisn! ****)“

deel berimed, som u bunden Stil. De staae her
 aftrykte Ord til Ord i Sammenhæng, som de følge
 paa hinanden uden Forandring af mindste Tøddel;
 og vi bede nu Læseren giætte, hvilken Hælyte der er
 Vers, og hvilken der er Prosa? Vi have adskilt dem
 med Tegnet: — — — Vi, for vor Deel, ville blot
 anmærke, at, hvis vor Digtets Kolonne-Linier ere
 Vers, saa har alle de Forfattere i solut Stil, der
 ikke ret have forstaaet at skrive Prosa, skrevet Vers
 uden selv at vide det.

*) Youngsk!

**) Klopstocksk!

***) Lucansk!

****) Obersten udbryder efter denne prægtige Ode af sin
 Sergeant:

„Dit Ord beviser hvorsk, som din Taad,

„Min vakre Son, at du er skabt til Rid-
 der!“

Paa Faderens Bondesprog (Eblet falder ikke langt fra Pæren! som der staaer i Fiskeren) have vi allerede seet glimrende Prøver — og hans Kones Stiil er ligesaa høit ophøiet over Frskens, som hans egen over Ridderens. Naar saaledes al Kunst og Natur i det Dramatiske bliver ophævet, hvilken Bog kan da ikke skrive for vort Theater?

Dette saaledes af os, i dets bagvendte Fortegning, flette Gruppering, falske Kolorit, og urimelige Lys og Skygge, for Dagen lagte Sammensuriungs større Masser taale imidlertid endnu mindre Kritikens Blik paa deres mindre Dele, for saa vidt ikke blot Poetik og Dramatik, men Prosodie og Grammatik have, saa at sige, faaet deres Banesaar deri. Spilleværket og Sniksnakken er giennevæbet med Sange og Chore, der i Slethed overtræffe alt det øvrige; og vi maatte afskrive meer end Hælvten af hver Side, hvis vi vilde

men os synes det meer end høviske Ord af en Bondens. Vi vilde i Herr Oberstens Sted have sagt:

„Dit Ord beviser seraphisk, som din Daad,
 „Min vakre Skott, at du er skabt til Duns“ —
 Duns Scotus, hin berømte Doctor Seraphicus
 nemlig.

anføre alle grove og fine Sprog og Stil: Bommerter deri fra Begyndelsen til Enden.

Recensenten i Athen som vi paa Grund af hans Mening om den sande Marsag til vor Forfatter's Dalen i Poesie: „Mangel paa hjerterelig Velkomst, nemlig, og tilstrækkelig Burdering af hans udødelige Fortienester af hans Fædreland og dets Litteratur *) troe, at være nær ved at være ham selv — da neppe nogen anden kunde falde paa at finde Grunden til hans Fald i Mangel paa Forgudelse — denne med en beindringsværdig oehlenschlägerst Naivitet sig selv heel igiennem modsigende Recensent, efterat have bemærket hvorlunde „Sammensmeltningen af den hvide Kone og Moer Ludlam gjør ingen heldig Virksuin.“ — hvorlunde „det støder al menneskelig Følelse, at den samme Mand efter et tragisk Optrin skal være et mechanisk Redskab i Naturens Haand“

*) De udødelige Fortienester af Litteraturen indrømmede, hvilke ganske andre udødelige Fortienester af Fædrelandet i det Hele mon Herr Professor og Ridder Oehlenschläger have? Vi skulde næsten fristes til at troe, at han hemmelig en St. Hans Nat etsteds maae have erobret en fiendtlig Skandje.

— hvorlunde „Stykkets Tøhed ophæver al Eenhed“ — hvorlunde „Manglen af Charakteristik gjør, at hverken Læser eller Tilskuer have fortrinlig Interesse for nogen Person“ — hvorlunde „Knuden løses ved noget ganske Uvedkommende“ — hvorlunde „de fleste Løier og Pudseerligheder høre til Casortis Fiellebod, og synes under Skuespillets Værdighed paa et ordentlig Theater!“ — hvorlunde „hele Stykket mangler dramatisk Sammenhæng og Interesse“ — hvorlunde „det flytter Riddertiden ind i vore Tider“ — ganske rigtige Bemærkninger, som Forfatteren selv ved fulde fem Sind er nødt til at gjøre. — kommer han til hvad vi nu ville belyse, med følgende Domspring (S. 294).

„Hvad endeligen dette dramatiske Digts Indretning for Skuepladsen som Syngeestykke angaaer, da bør denne roses, for saa vidt som den paa en smuk og naturlig Maade har givet Herr Weyse Leilighed til at komponere ikke mindre end otte Melodier*) alle særdeles

*) Saaledes gav Schikaneder Mozart Leilighed til at componere flere, ligeledes særdeles genialle Melodier. Men Leiligheden var, theatralisk i det mindste, ulige bedre.

genialste". — og (S. 290.) "Af enkelte poetiske Steder findes naturligtviis en Mængde, den store Digter aldeles værdige; især henhøre hertil flere af de indstræede Romancer og Ballader, om hvilke vi nu ere forvissede, at Text og Musik skulle snart gjøre dem til sande Folkesange, hævede over Modens korte Forkierlighed. Vi nævne de vigtigste: Claras Sang S. 31 — Choret S. 39 — Fannys Sang S. 45 — En rørende og høitidelig Duet S. 87 — En ypperlig Drikkeviise *) S. 97 — Claras fortræffelige Sang, S. 120 — Hendes begeistrede Udsagn, S. 122 — En ligesaa skion Ballade om den hvide Kone, S. 124 — Gienfærdets ynkmelige Bøn, S. 128 — Ludlams Forslag til Fanny, at omstabe hendes Datter til Havfrue **).

Disse af Recensenten, som den store Digter aldeles værdige; udpegte Sange ville vi, før det kommer videre med den dem spaaede Udsødelighed, tage i lidt nærmere Betragt-

*) Den samme, som vi have anført som Mønster paa en fløt.

***) Det blotte Forslag af en Kilde-Nymfe er ubetaleligt!

ning, saa meget mere, da de kunde gielde, som virkelig aldeles værdige Repræsentanter af hele den vøhlenschlägeriske lyriske Digtning i Almindelighed.

N. 1. altsaa, Claras Sang ved Harpen (S. 31) klinger saaledes:

„Der er en De i Livet,

„Dens rette Navn er Elskovs-De!

Under hvilket andet mon den ellers er bekiendt?

„Af stille Fjeld omgivet —

Os synes, at unge Karle og Piger — indtil Miss Klara selv — med uendelig Lethed slippe ind paa denne De, saa got, som uden selv at vide det.

„Midt i den bittre Søe.“

Dette er, i reeneste Forstand, næst det første, det eneste Vers i Sangen der er en Meening i, uagtet man, strængt taget, kunde spørge om Barnealderen, før man elsker, ligesaa vel fortienner at regnes til de Dage, om hvilke du skal sige: de behage mig ikke, som Alderdommen, naar man har ophørt at elske?

„Enhver som hører Dens Fryd.“

Skulde hedde: Enhver, som hører om Dens Fryd; thi den høres ellers ikke let umiddelbar uden paa Dandsboder —

„Sig susser derhen, og iler derhen;

„Men kommer snart tilbage

„Med revne Seil igien.“

Ja saa! Det er altsaa dog vel den sirene-
stemmede Elskovsfryd, Sangeren synger
om; thi fra den kommer man rigtig nok, hedder
det, med revne Seil tilbage. Men i saa Fald,
hvilken Pokkers Allarm maa da Elskovsfryden in-
denfor Fjeldene ikke giøre, for at kunne høres uden-
for, trods Stormen paa det vilde Hav?

„Thi mod den haarde Klippe,

„Fælt lyder brudte Bølgers Raab,

„Dog vil ei Hjertet slippe

„Med Ankeret sit Haab.“

Det er at sige: Haabet overlever sig selv. Dette
er eet af de Steder hvor Tankeløsheden giør en
sin Bemærkning, uden at vide det.

„Saa mangen Skipper, stolt og vild,

„Om seiled den De ved Nat og ved Dag,

„Indtil han sank i Havet

„Med sønderknuuset Brag.“

Os synes, at det er meer i stolte og vilde
Skipperes Natur, hvad den beskrevne De angaaer,
at styre lige til, og lade staae løs derpaa — end
at krydse rundt omkring den.

„Men er man først deroppe“

Derinde skulde det hedde —

„Har overvundet Fjeldets Gis,

„Da lag de golde Toppe,

„Grønt smiler Paradiis.

Det er nok første Gang at Island eller Grønland
er blevet vaigt til Billede paa Elskov!

„Der finder hver en Veier god,

„Fislige Lund sin kiærlige Møe,

„Og Maanens fulde Lue

„Belyser Glædens De!”

Ja! thi varme den kan denne Lue sandelig
ikke. Koldt er det og bliver det.

„Dog i den skionne Have

„Med Floden er en Kirkegaard —

Dog? uagtet Maanen skinner?

„Saa mange siunkne Grave

„Med sorte Kors der staaer!”

Hvorledes denne Kirkegaard kommer paa en
De, der ligger midt i Livets Sæ, er
ikke blot vanskeligt, men umueligt, at forestille sig.

„O salig den, som hviler der” —

Paa Elskovs Kirkegaard! Meener Forfatteren
med de siunkne Grave og de sorte Kors
Egteskabs franske ”Tombeau de l'amour” og
ikke sieldne ”Huskors”? Men saa burde det jo
hedde:

Dens rette Navn er Egteskabs-De! —

„O salig den, som hviler der;

„Han bleguede med sin Hjertenstroe.

Dette Han er i en Piges Mund saare forunder-
ligt.

„Sig Eviggrønt og Røser
 „Om deres Grave snø.“ —

Uagtet de ere siunkne? Men de staae jo alligevel! Det klinger ellers løyerligt nok: ”Der staaer en sunken Grav!” Dmtrent som: Her klinger en afstrænget Harpe!

No. 2. Choret. (S. 39) Vi ville blot afskrive de meest poetiske Steder:

„See blege Stierne! Brittens Død!

„Men Sol skal blusse dobbelt rød

„Paa Fjeldet frem af Havets Skib —

Stop! det lader sig ikke giøre! Umuelig kan Solen, ogsaa blot sædvanlig rød, blusse frem paa Fjeldet af Havets Skib; thi Solen giør aldrig Spring paa sin Bane.

„Og Seieren skal drage med,

„Og storme Brittens Skandse.

Det er Seiren, der skal storme — ikke Stormen der skal feire!!!

„De sorte Skyer dække snildt

„Føræderiske Maanes Lue;

„Kun nogle Straaler falde vildt —

Det er virkelig en meere vild end snild Bemærkning — især naar man betænker at den sorte Skye er en Sølverskye — anløben formodentlig (som en Solstee der holdes over Lyset), af Maanens Lue! Det hedder nemlig:

„De sorte Skyer o. s. v.

„Ha! det er Fingals Land, vi skue!

„Han sidder paa sin Sølverskye. —

Sir Oliver (synger udenfor Ridderborgen til Sir Harry, der seer ud af dens Bindue.)

„Net saa, min gamle Ven!

„Snart Fingals Søn, i fri Natur,

„Skal hilse dig med Seiersminer,

„Naar først til malerske Ruiner,

„Forvandlet er den stolte Muur!”

Den gode Ridder-maae troe, de ville nedrive hans Borg; thi om ingen anden muret Ting har der hidindtil været hnutet. Det hedder videre i dette prægtige Fingals Chor:

Dick.

„Hvad vil han mig den gamle Strik?

Tom.

„Du ligner i de blanke Vaaben,

„En Budding i en Form af Blik!

Dick (slaaer sig paa Maven.)

„En Marvebudding? Ja med Ære!

„Min Form har Marv, som det sig bør!

Tom.

„Du bliver hængt, som Dessertor!

William.

„Du dyrebare!

Sir Harry og Klara.

„Beskiærm o Gud! din Helteskare!”

Et Chor af de sig fra Taarnet i Babylon adspredende Folkeslag kunde neppe synge i forstjælligere Toner. Anraabelsen paa eengaug af Floras,

Fingals og Guds Bestiærmelse deri er imidlertid hverken hedenst eller christelig, men i høieste Grad blasphemisk.

No. 3. Fannys Sang. (S. 45) Da denne Buggevisse i visse Maader kan kaldes vor Digters hele Digtning (den gode med iberegnet) i Udtog, forsaavidt den virkelig bærer alle den oehlenschlägerste Muses fortrinlige Præg, ville vi noie betragte den, som Perlen i den Ludlamskule, der affpeiler os hele Expoesien. Den har nemlig alt det ammestuelig Naive, alt det overgivne Kiække, alt det Sandsen kildrende, der bestaf Kritiken i hans fordums genialste poetiske Forsøg; men den har tillige alt det Uefle, Flaue, og Tankedræbende, der i de seenerre Produkter drev Naturligheden til reen Gemeenhed. Den har tillige den ved alle vor Forfatters originale Frembringelser væsentlige Egenstøb: at lugte lidt af Daraussen.

„Tommeliden var sig en Mand saa spæd,

„I Fingerbøls Harnisk var han klæd.

„Hans Hielm var hvælv et og hviid, og reen.

„Det var en udhulet Kirsebærsteen.

„En Knappenaal var hans Landseftang,

„Selv var han ikkun en Tomme lang.“

Dette er nu virkelig et vakkert Billede, paa de udmærkede Smaapletter nær, som, hvis det øvrige

svarte til Begyndelsen, kunde synes blotte Fregner. Selv den følgende Strophe:

„Tommeliden sidder i Tommeltot,
 „Der morer han sig saa jevnt og got.
 „Tommeliden drager paa Eventyr,
 „Han vog en Flue, det frygtelige Dyr!
 „Tommeliden drager i fremmede Land,
 „Han svømmed sig over en MelkEspand,“ —

trods MelkEspanden isteden for en Spand Melk (thi over en MelkEspand kan Fluen vel flyve, men dens Banemand ikke svømme) finde vi særdeles deilig; men nu er det ogsaa forbi med hele Herligheden. De tre følgende Stropher ere ligesaa hæslige, som de to første ere smukke, og ligesaa søgte, som hine naturlige.

„Der var stor Frygt over al den Gaard,
 „ Af Landværk leed den kongelig Maard.
 „Evanhvilde sig havde saa tiden en Mund,
 „Den var et Kirsebær rød og rund.
 „De Læger komme med skarpen Tang,
 „Den Kirsebærmund var dem alt for trang.

Dette maler upaatvivlelig ikke smaa søde Læber, men en i Krampe sammensnærpet saa at sige udirigelig Mundlaas; og dog springer igiennem dens nes Kirsebærspærkke (som den skarpe Tang ikke kunde giennemtrænge) Fingerbøllet med Kirsebærsteen og Knappenaal, som ingen Ting:

„Og hvo, som uddrager den hule Tand,
 „Skal vorde Drot i det halve Land!
 „Lommeliden sprang ind med Hielm og Stang,
 „Hun mærked i Munden det knap engang.
 „Af Sadeln han kasted den frække Giæst;
 „Hun mærked neppe det Landsfæst.“

Hvor uhyre stor bliver nu ikke for Phantasien den lillebitte Mund! og hvor ækkelt er Billedet af den hule Tand der sidder i Tandkødet, som i en Sadel!

„Der var stor Fryd over al den Gaard,
 „Lommeliden ægted den væne Maard.“

Hvilket Ægteskab! Sandelig saa urimeligt som en Lilleput-Pens med et Brobdignaf-Blækhorn! Saaledes parrer kun en Polyp eller Scarabæe-Fantastie — ogsaa blot en firbenet Indbildningskraft maatte denne Parring støde. Men hvad støder vor Forfatters? Ikke engang Helligholdelsen af et saadant Bryllup i Kirken!!!

„Prindsessen ham pynted med Sindalsbaand,
 „Hun bar ham til Kirken paa hviden Haand.“

Man forestiller sig nemlig nu nødvendigen: Medknælingen paa Puden for Alteret — Præsten der vier dem — og Ringvevlingen, hvor al Illusion for selv en forstyrret Oldenborres Forestillingsbevne maae reent ophøre. Kun Daarefister kunde tage til Lække i det Smaa, som i det Store

med slige Digtninger — og naar man saaledes kan fætte sig over alle Regler for det Fattelige i sit Digt, er det upaatvivlelig et langt lettere Arbejde at sye Bølgeviiser, end Børneskoe. Vor Frimesters Fornedren af Poesien til det gemeeneste Haandværk (det gemeeneste er nimodsigelig det, der forudsætter den mindste Dygtighed, og uden videre gaaer best fra Haanden) er især, hvad der ærgrer os i hans saa kaldte Mesterstykker.

No. 4. Den rørende og høitidelige Duet. S. 87. Det er den, der slutter den gamle Kidders Disput med sin gamle Tiener, og som vi allerede have omtalt, som et vidunderligt Unisono; der udtrykker to stridige Meninger ikke blot i samme Toner, men i samme Ord. En Duet er det upaatvivlelig ikke, med mindre man antager, at enhver Arie, der synges af to Personer paa eengang, er en saadan. Det er egentlig en Aftensang, som det lader til, at Herren og Tjeneren have for Skik at synge sammen hver Aften før de lægge sig, og for saavidt opbyggelig nok, uagtet den aldeles modstiger Herrens Stemning. Vi bede Læsere, der maatte troe, at vor Kritik er alt for stræng, før de fordømme denne Stræng-
hed, at efterlæse nok engang i Bogen hele den

sidste Scene i anden Handling. Indholdet af denne er Tienerens Fraraaden fra at lade Frøkenen gaae allene om Natten ind i den fordægtige Riddersal, og Herrens Leen af hans Frygt:

Tom.

„J vover meget, Sir.

Harry.

Jeg vover intet —

Tom.

„For hvem er den bestilt?

(Liggisten nemlig, som han i forrige Replik fortæller sin Herre, var bestilt for Gartnerens Kone)

Harry (leer.)

For Spøgelses!

„Jeg haaber, at det alt er Selvbedrag;

„En panisk Stræk, der har indsneget sig

„I Borgens Kro, som vugler nu i Mørket,

„Og som forsvinder i sit eget Mulm,

„Saasnart vi nærme os med vore Tæller.“ *)

*) Kunde Læsere, der skælne mellem Digt- og Avislæsning — eller kunde Læsere, der og blot læse, uden at lade det berøve ved flygtig Giennebladen — oversæe den eene Urimelighed paa den anden i hver Linie af denne Brov? Tieneren, efterat have fortalt sin Herre, at Liggisten var bestilt for Gartnerens, den gamle Stoffers Kone, spørger strax derpaa: For hvem er den bestilt? og Herren, der kalder ham en „gammel Siæk“ fordi han finder „at den lugter frisk af Forretræe, og sløder Folk med sine skarpe Kanter,“ haaber at det alt (Gartnerens Kone,

Herpaa iftemmer nu Vantrøen og Overtrøen følgende Aftenpsalme:

Begge.

Naar Mørket slukker Aftenrøden,
Dg synker over Dal og Krat,
Da staaer, som Billede paa Døden,
Den høie stjerneklare Nat. —

Det er med andre Ord: Naar Mørket kommer, bliver det lyst — med mindre Forfatteren antager, at alle stjerneklare Nætter ere mørke. At den høie stjerneklare Nat staaer, som et Billede paa Døden er en splinterny Anstæelse. Døden er hverken høi eller klar. Den mørke Nat er et Billede paa Døden, den lyse paa Evigheden.

„En Anelse vi dybt fornemme,
„Der leder Sjælen vidt omkring,
„Dg Stormen varsler som en Stemme,
„Der aabenbarer skjulte Ting.

(Dyb Konsens!)

„Men neppe flygter Granens Ugle,

(af Dalen og Krattet)

og Kisten med) er „Selvbedrag!“ Dg nu den „paniske Skræk,“ der har indsneget sig i Borgens Krog (Midtersalen) som yngler i Mørket, og som forsvinder i sit eget Mulm! Kan da panisk Skræk finde Sted, hvor ingen er tilstede? Kan den yngle i en Krog, som Mus, uden Vidner? og kan den svinde i Mulm, naar man kommer med Følger?

„For Ostens unge Purparfryd,
 „For listigt alle Himlens Fugle
 „Lilquiddre Hjertet: Haab og nyd!“

(Lutter Morgensølelser i Aftensangen!)

„O Nat! du Billede paa Sorgen,“

(Den høie stjerneklare Nat er ligesaa lidt
 et Billede paa Sorgen, som paa Døden)

„Hvi skal jeg da din Nædsel slye?

„Med Rosen aabner sig i Morgen

„Mit Haab for Straalerne paa ny!“

(Haabet, at det atter bliver Dag, aabner sig altsaa først om Morgen; og der maa gaae Syn for Sagen, for man haaber noget.)

Dette er den rørende og høitidelige Duet, der endnu har den theatraliske Synge-Mærkbarhed, at den synges af to Oldinger, eene paa Scenen, og slutter Handlingen med Resultatet: (De gaae.)

(Slutningen i næste Hefte.)

Til Læsere.

Gaade-Ordet til Heautontheorumenos, eller Spørgsøstet i Kierteminde, er Narcissus.

T h o r a.

Første Sang.

Her, i Skyggen af Dans den tusindaarige Kroneeg,
I Forsædrenes Lund, hvor Nimers hellige Kildes
Sølvbæk risler endnu til Bøgtopbladenes Raslen,
Nordhavbolgernes Skulpt og Nattergalenes Sange,
Leirer Eder, I Venlige, huldt om den Gamle fra
Danhiem,
Mens han fortkynder et underligt Sagn om Kirken
paa Nonhøi,
Skæbnens rædsomme Gang, og Uskylds Kamp
mod det Onde.
Længe gienløb det fra Fader til Søn ved Arnen i
Hyttén,
Giemt til ledsagende Klang af i Maaniskin bævende
Strengé:
Lyttér med Lyst til det natlige Qvad, og fornemme
med Andagt
Fortids varslende Lyd fra den huulthendurende
Harpe!

Vestlig i Skaane der ligger en Gaard assides og
 eensomt,
 Havsgaard kaldet, fra Kæmpernes Tid, omringet
 af aabne
 Marker, og nær ved en vild, vidtstrakt, udørtelig
 Kratkov.

Kort Tid efter den Calmarste Krig beboede den
 rolig,

Glemmeude Verden, og glemte, en brav velhavende
 Lænsmand,

Med een eeneste Karl, som besørgede Stalden, og
 Husets

Grovere Dont, og en Lilievand, hans Frænde, der
 var ham

Eeneste Levning af hele hans Et, den blomstrende
 Thora.

Sildig en Aften, engang i Efteraaret, da Marken
 Alt stod nøgen, og Træernes Løv laae strødte paa
 Jorden,

Sad den Gamle, med Bogen i Haand, og Briller
 paa Næsen,

Læsende høit om den forrige Tids Vidunder og
 Fertegeu,

Eventyrer og falsomme Mord, og rædsomme Gien-
 færd;

Sikkert! jeg beder derom, det er eene min Dag:
og min Natbøn.

Thora ham svarte: min Fader! hvis dig jeg noget
erstatte

Tabet af alt hvad dig ellers var kjær, er jeg rige-
lig lønnet.

Tilgiv, om jeg imellem lidt svag dig synes, jeg er det
Underlig ei; jeg er rolig tilfreds, og opfylder med
Glæde

Her i dit Huus min kiæreste Pligt. Det var
kun et Vindstød,

Nys, som mig gjorde lidt moed. Nu gaaer jeg,
at hente dit Qvel:Ol.

Net som hun reiste sig op, ham omfavnende, rum-
lede selsomt

Uden for Gaarden en Vogn, og en Haandkno pik-
ked paa Vindvet.

Thora nu gyste paa ny; men paa eengang fattende
frit Mod,

Gud er med den, som frygter kun ham! hun
mumlede hastig,

Gilte til Vindvet, og aabnede det, og spurgte: hvem
er der?

Underlig huul, skøndt bønlig, og sukfende, svared
en Stemme

Giennem den susende Vind: Kulsvier er jeg, fra
 Skoven
 Næstved kommen med Kul, for at age til nærmeste
 Riøbstad.

Bognen veltede for mig, det varede længe, før eene
 Løftet jeg fik den igien; da paafaldt Matten, og
 nu jeg
 Finder ei meere min Vei; Gud signe Jer! under
 mig Humsly!

Gierne! fra Stolen tilraabte ham lydt den Gamle,
 mens Thora,
 Takkende Gud, udbrød; Saa har vi dog Selskab
 i Aften!

Og løb hurtigen ud, for at aabne ham Laagen i
 Porten.

Ind med hende nu treen Kulsvieren, svøbt i en
 hvidgraa

Badmelskofte, bestøvet af Kul, i Haanden en Knort-
 kiep,

Tyk som et Haandleb, om Hov'det et Lams Uldhue,
 med Ulyskind

Foret, ulystig at see, rødskiægget, og Dinene dybt i
 Huulningen under hvert Bryn paa den bratfrem-
 tøruende Pande.

Sligt er jeg vant til, jeg. Som I vil! Læns-
manden igientog.

Gæsten tilbage nu gik, aflæssende Sækkene, stillede
Op dem i Portindførselen, fem med Bæggen paa
høire,

Fem mod den venstre Bæg, og lukkede Porten,
og, det giort,

Kom han igien, og satte sig, træt. Nu først er
jeg rolig,

Sagde han, nu har jeg bierget mit Kul. En
Pibe Tobak nu

Herlig vil smage! Dog først med Forlov! Kan
Jomfruen taale

Damp af Tobak? — Hun? svarte med Smil den
ærlige Lænsmand,

Selv hun tænder min Pibe hver Dag. Bring
Daasen, min Datter!

Thora bragte nu Daasen af Sølv. Paa det
kunstige Laag sad

Hævet, som op af Bølgernes Skum, en smøgende
Havmand;

Halen, den skjællede, tiente til Greb; om Randen
var anbragt,

Smaa Sælhunde; men Vesten var selv omsvømmet
af Fiske,

Haier, og Hvaler, og Kraker, og vildt sig boltrende
 Marsvin.
 Høit beundred dens Vægt Kulsvieren, medens dens
 Arbeid
 Værten ham roeste. Med stirrende Blik han stop-
 ped, og stirred
 Utter, og stopped endnu, da Thora tændte den
 Gamles
 Pibe ved Ovnen, og, spruttende først, hun rakte
 den venlig;
 Men for den andens en Glød hun hentede kun paa
 et Fyrfad,
 Bringende skyndig en Kande med Ol, og et Sølv-
 og et Zinkruus.
 Begge nu smøgende sad, og i Snak om eet og om
 andet,
 Prøvede Gubberne der, tidt løftende Kruset fra
 Bordet,
 Ollets opvarmende Kraft, og hinandens Klygt, og
 Erfaring,
 Mens i en Krog sad spindende taus den lyttende
 Thora.
 Stormen nu havde sig lagt. Klart giennem Hier-
 tet paa Skuddet

Troede hun Maanen at see, som hun sad i Hjørnet
ved Vinduet.

Dr af Dampen og Heeden (thi gamle Papa var,
som Olding,

Kuldskær, og havde det gjerne saa luunt) lidt kied
og af Snakken

Om den forbistrede Calmariske Krig, og om Sigten,
og Dyrtid,

Duskte hun, medens de Gamle saa got ved Ollet i
Prat sad,

Udenfor Porten at gaae, for der at aande den frie Luft,
Og at adsprede sig lidt de mørkt opstigende Tanker,

Eene med Maanen. Hun elskede høit dens ven-
lige Selskab,

Stirrende tidt med et fiælent og inderligt Suk paa
dens Ansyn,

Naar den smilende selv gif hen sin eensomme Bane
Taus; hun kaldte den ofte sin troe Veninde paa

Himlen.

Ogsaa vilde hun see, om ordentlig Porten var
tilluft,

Hvilket den fremmede Gæst, ukiendt med Skodden,
i Mærke

Mueligen havde forsømt. Hos sig selv betænkende
saadant,

Stod hun forsigtigen op, og, fyldende Kanden paa
 ny først,
 Satte hun den for de snakkende hen, og smutted
 af Dørren
 Ud. Portgangen var mørk; og i det hun vendte
 til høire,
 Gled hendes Fod. Udstrækkende flux, for at støtte
 sig, Haanden
 Henimod Bæggen, hun greb i en Tot, og fælde
 med Gysen,
 Samlende nærmere til, et Ansigt under dens Krøl-
 haar.
 Hjertet i Barmen blev Gis, hvert Lem skælvs,
 Knæerne, zittred,
 Og nær havde hun tumlet omkuld. Da hæved en
 Engel
 Pludselig hendes forskædede Siæl til den høieste
 Fatning
 Over sit Kiøns naturlige Kraft; den Engel var
 Uskyld:
 Skriger du, er du fortabt, og vender du bævende,
 dør du!
 Hvisted i Hjertet den zittrende lyd en varende
 Stemme.

Du vil jeg holde mig midterst i Renden; min Fod
 er dog vaad alt;
 Men paa den nærmeste Sæf hun støttede Haanden,
 som forhen,
 Her til den modsatte Bæg, og den slette berørte
 hun varsomt,
 Følende Tippen af Næsen. Derpaa den svendes
 Haarrop
 Gik hun i Haanden; og siden den ottendes bluffende
 Ræve.
 Kullene, troer jeg, er varme! hun smaaloe, da hun
 paa Læben
 Følte den niende, Skyndende sig, og, famlende hastig
 End en eeneste Gang, den tiendes Hage berørte. —
 Thora! Thora! din Drøm er forklart: den ræd-
 somme Portgang
 Giennem et Helved du gik; og i Stuen er Helve-
 dets Fyrste!
 Saa hun taledes dybt i sig selv, opslukkende Dørren
 Atter; og ind hun i Stuen nu treen saa bleeg som
 en Døding.
 Skottende hen med et myrdende Blik, Kul-
 sviterens Die
 I Fæstede sig paa den bævende Møe. Hvor var du,
 min Datter?

Spurgte den Gamle. Besindende sig, hun hurti-
 gen udbrød:
 Ak! min Fader! i Stalden jeg var, for at give
 mit Føl Hæ;
 Døren var aaben; det var der et meer; nu løber
 det sikkert
 Bildt i Marken, og fryser ihjel! jeg er saa bedrøvet.
 Kærester Fader, du gav mig det selv til Foræring
 min Byrdsdag!
 Turde jeg sige det Karlen, og sende ham efter det?
 tør jeg?
 Hende nu svarte med Smil den gamle værdige
 Lænsmand:
 Neppe vil Grimer forlade sin Sæng, og maaskee
 til i Morgen
 Løbe paa Marken omkring, for at stille, min Dac-
 ter, din Uro;
 Har han dog tørstet i Dag! For mig du gierne
 for Resten
 Maa det forsøge, hvis lykkes dig kan, at røre hans
 Hierte;
 Men sig intet fra mig, hvis han ei godvilligen
 gjør det;
 Thi for et Føls Forfølelsses Skyld afbrød jeg dog
 neppe

Selv min natlige Slum, end sige, min mødige
Huuskarls.

Føllet desuden er løbet til Skovs, to Meil i det
mindste

Herfra Gaarden, til Moderens Bang; og førend i
Morgen

Kommer han neppe tilbage dermed, hvis ogsaa han
faaer det.

Herpaa svarede høit, med sin Nands Nærværelse,
Thora:

Grimer for mig gif gjerne til Lapland selv, om jeg
bad ham;

Har han og tærsket i Dag, hvad siger vel det for
en Mandbiørn,

Der, som, min Fader, du veed, har ti Mænds
Styrke til Arbeid?

Medens de taledede, sad Kulsyieren, malende Krumsving
Med den befullede Finger paa Disken i Krusenes
Oljor,

Gnavende, Hovedet vendt, med Tænderne rolig sin
Stoffnap.

Dog, nu først, da hun gif, for at sende fra Huset
saa langt bort

Karlen, hvis ti Mænds Styrke ham lidt i Hove
det omløb

Blev og inderlig roligt hans Sind. Han beslutted
ved Midnat

Nu at udføre sit Værk, først tæt tildriffende Værten,
For ham at lokke til Snak om Husets skjulede
Forraad,

Eller og Datteren selv, som ham lod troskyldig og
snakksom.

Thi let slutted han, saadant et Sted, affides og
eensomt,

Rigt paa Sølv, om ei Guld, var forsynet med
lønlige Stemmer.

Neppe var ude paa nye Huusengelen, før til
den Gamle

Onu han sig vendte med høi Lykønskning over en
Datter

Saa beskeden, og skøn, livsalig, munter, og flygtig,
Ganske, som hans, kun uendelig meer uddannet og
oplyst;

Uk! thi hans ringere Kaar tillod ei, som han det
ønskete,

Barnets Opdragen til Fiint; var dog alt paa Jor-
den det Barn ham,

Siden han mistede Mod'ren, hvis Tab han aldri-
gen glemte.

Snart indtog han, forslagen, med Snak den Gamle,
 hvis Hierte
 Kildredes sødt af den Nøes, han saa gaymild lagde
 paa Thora.

Kruset nu lettedes tidt; og den giæstfrie værdige
 Lænsmand
 Glædte sig over sin Giæst, der var ei saa gemeen,
 som han lod til.

Mens de nu smoged derinde, kom Thora gien-
 nem en Bagdør
 Ud til Stalden, og aabnede tyft, at ei man i Porten
 Hørte det ringeste, Kammeret der, hvor Grimer
 i Nøe sov.

Studsende gav han et Skrig, da den rødmende Nøe
 han i Maanikin

Baae for sin Seng; thi han drømte: han låae
 fastbunden i Helved,

Lyg at en Engel ham løste hans Baand. Nu stod
 den der for ham.

Stille! vinkte hun, stille! for Guds Skyld tie dog,
 og hør mig!

Huset er fuldt af en heel Trop Nøvere; Mesteren
 sidder

Ukendt inde hos Fader, som troer, han handler
 med Kul kun;

Og i vor Portgang ligge de ti Kulsække, med Hov'der,
 Som jeg har alle berørt med min Haand, hen,
 følende for mig,

Da jeg i Mørke gif ud, for at see om Porten var
 tilluft.

Ekynd dig, og har du os kjær, og handle vi mod
 dig, som Ret er,

Sving dig paa Traveren, flyv, som en Piil, til
 nærmeste Landsbye:

Kald der Bønderne sammen i Hast, og lad dem
 med Koller

Bæbne sig skyndig, og iile herhid, omringende Huset;

Men du gif mig et Bink med et eeneste Smæk
 paa vor Dagdør,

Naar du har alting bereedt! Flyv! flyv! Gud
 give dig Vinger!

Saa Huusengelen. Medens i Hast han Koften
 sig omslog

Brogen og Trøien, hun sadlede selv, og grimede
 Hesten.

Snart i Galop han sprængte derfra. Tilbage nu
 Thora

Gif til det smøgende Par, og raabte med Smil,
 da hun indtreen:

Fader! nu faaer jeg mit Føl! mig Grimer har
 svoret, hvis og han
 Kende der skal til i Morgen, at bringe mig heelt
 det og holdent;

Og jeg veed, at han holder sit Ord. Nu er jeg
 igien glad!

Eet Kun bad han mig love sig først: at ei du vil skænde,
 Hvis lidt sildig han kommer; thi hvile sig vil han
 en Smule

Henimod Dag hos sin Broder, som boer i Kantent
 af Skoven;

Og det loved jeg ham. Du nægter dog intet din
 Thora?

Men det er høi Tid, troer jeg, til Madveren!
 Klokken er ni alt!

Hende nu svarte med Smil den Gamle: Dæk
 os da Bordet

Hurtig, og bring af min Nisb, den attenaarige,
 to Kruus,

Føllets Sundhed at drikke deri! Vor Giæst er en
 brav Mand;

Bred hvad en Datter betyder, som du; han og har
 en Datter!

Lumskelig smilede i Skiægget den hvidgraa
 Sæffenes Eier

Alt som de talte. Det flækker sig skönt, han
 tænkte, den Misd skal
 Snart mig fortælle, hvor Guldet er skjult! Naar
 Klokken saa tolv slaaer,
 Kommer hvad jeg har giemt; - og en god Søn
 lover jeg begge.
 Thora nu bredte med skælvende Knæ den reenslige
 Borddug,
 Trippende frem og tilbage saa vims, nu herhen,
 nu derhen,
 Leende lidt, for at skjule sin Angst. Med bævende
 Hænder
 Hented hun Gaffer og Knive. Ved hver, hun lagde
 paa Bordet,
 Foer i det varme sig bølgende Bryst et iisnende
 Staalsting.
 Maden derpaa hun frembar, omhyggelig skærende
 selv Brød;
 Ordned saa hver sin Tallerken, og fyldte de mæg-
 tige Sølvkruus
 Med den beruufende Misd, og bad Gud, doppelt
 at sødme
 Honningens Smag, for at slukke den Nordbegierli-
 ges Blodtørst-

Medens han drak, og forhindre hans Daad til
 Bøndernes Komme.

Derpaa kaldte hun begge til Bords; og lagde paa
 Fad'rens
 Armstol Hyudet, det bløde, ham hielpende ret i sit
 Sæde.

Samtlige tre de nu sad; og med Graadighed
 slugte den Hvidgraa
 Skinken, hun lagde ham for, og et Kyllingelaar
 paa det andet;

Medens hun selv blot lod, som hun spiste, til
 Hunden i Løndom

Med under Bordet hver Bid henkastende. Men
 uophørlig

Rakte hun Kruket med Smil den tilsidst trygt
 drukkende Norder.

Talen nu dreied sig meer og meer til det sigtede
 Formaal;

Endelig kom den paa Gang om Formuenhed. Hun-
 drede Spørgsmaal

Giorde den Boet beundrende Giæst, og hundrede
 Svar gav,

Faderens Rigdom med Vink ham forraadende, vil-
 ligen Thora,

Pralende med, at hun Nøglerne selv forvarie til
 alting.

Smidskende sagde hun halv den Lyttende noget i Dret
 Om et besynderligt Sted, hvor hun troede, den
 lønlige Skat laae,

Spændende Morderens Siæl. Alt nikte den Gamle
 ved Kruset,

Truende Søn. Dødsangst nu greb det barnlige
 Hjerte,

Fuldelig eene med Gæsten, hvis hin ved Bordet i
 Søn faldt.

Elleve Klokken alt slog, som om hvert Slag
 Hjertet itu slog;

Men i det ellevte Slag slog ned i Fortvivlelsens
 Natmalm,

Himmelens Lyn i en Tanke: Velan! Kulsvier,
 udbrod hun,

Vil I fortælle min Fader i Søn, ved endnu et
 Krus her,

Indtil han snorker, og lover I mig, at bringe Jer
 Datter,

Som jeg saa gierne gad see, saa skal jeg i Aften
 til Siengiæld,

Førend I lægger Jer, vise Jer Ting, som I
 aldrig har seet før!

Dette hun hvisteb ham tyst, og lod, som hun zit-
 tred af barnlig

Lyst til en Spas, med den dirrende Haand ham
 klappende Skuldren.

Stjerne! tilmumled han hende med Griin, og stot-
 tende hen til

Seierværket i Krogen; men, alt den nikkende Gamle
 Skuende halv derhenne: du snart kan vise mig alting,
 Foied han til, før Kruset er tømt du hører ham
 snorke!

Gaae kun og hent nu Nøglerne strax! Min Datter
 skal komme

Næste Søndag, det lover jeg dig! Den skielvende
 Thora,

Mens han prated paa ny for den ei meer svarende
 Gamle,

Gik i sit Kammer ved Risffenet ud, og lod, som
 med Iver

Rundt hun søgte; kom atter igien; opluffed et
 GlasSkab,

Udtraf Skuffen, og vimsed omkring, med Dinene
 henvendt

Snart paa Bærket, og snart paa Gubberne. Hvert
 et Sekund blev

Kaldte tilsammen fra Stæder og Byér lydt jub-
lende Skarer.

Faderens Pitt blev først halsbugget, og Sønnernes
Hov'der

Samtlige satte paa Steiler med hans i Midten.

Man paastod

Længe, de grinede høit hvert Maaneskite paa
Bakken,

Og hver ellefte Nat, naar tolv slog Klokken i Udby,
Lød med det sidsudrungende Slag i Luften „Jeg
kommer

Atter!“ med lydelig Klang i et Brøl af elleve
Røster.

Hvor er vor ærlige Gæst, Kulsvieren? — Han er
i god Noe,

Svarte hun hurtig; den Stakkel var træt; han
sover i Stalden

Alt to Timer; forlad dig paa mig: for ham er
der sørget!

Gaae nu, og læg dig, min Fader, som jeg! I
Morgen ved Davren

Ville vi muntre fortælle hinanden de toffede Drømme!

Medens hun talte, hun førte ham hen til Koven i
næste

Kammer; og selv hun sig skyndte til sit. Den
qvægende Eavn snart

Begge modtog i sin Favn, og til seent om Morge-
nen sov de.

Solen alt høit var stegen paa Himmelen, da
glennem Vindvet

Ud til Haven dens straalende Blik Huusengelen vakte,

Der nu styrket opstod, og i Hast fik alting i Orden

Først i Stuen, saa Davren beredt, og vakte den
Gamle.

Mens han klædte sig paa, hun taus i Raad med
sig selv gif:

Om hun ham skulde fortælle det Nædsomme, som
det var tilgaaet,

Dermed jagende Skræk i den Roliges Blod usød-
vendig?

Eller ham hellere følge det nu, paalæggende Grimer
Løshed saa længe til alt var endt, hvis Nætten
det tillod?

Dette tilsidst hun beslutted, og hød den Gamle,
som indtreen

Rolig, omfavnende ham, God Morgen! Gæsten er
bortfjort

Henimod Dag alt, føied hun til, men Grimer er
end ei

Kommen med Føllet; dog venter jeg dem her begge
for Middag.

Nu maa du smukt mig fortælle din Drøm, min
Fader, saa vil jeg

Siden fortælle dig min. — Lad Drømmene være
nu Drømme!

Svarte den Gamle med Smil; de forfærdende
komme fra Gud ei!

Hellere tale vi lidt om Grimer, imens han, den
Stakkell,

Løber nu efter dit Føl! Hvad Løn for ham har du
tænkt paa?

Sig mig, min Datter! hvad synes dig? om jeg
fikte ham Gaarden?

Wie, min Fader! jeg gaaer, for at hente dig
 noget, hvoraf du
 Let vil skionue, hvad Løn jeg selv for Grimer har
 tænkt paa!
 Sagde hun skyndig, og smuttede vims, før Faderen
 saae ham,
 Ud ham imøde. Kom med mig, min Ven, i dit
 Kammer! udbød hun,
 Skræk ei Fader, som intet end veed, ifald det er
 galt fat,
 Som jeg befrygter. — O nei! det er alt got!
 hastig han afbrød;
 Lidt kun jeg har mig forkiøst, i Dagningen, da jeg
 saa gloheed
 Stod der, og blev til Forhøret var endt. Men nu
 er jeg rolig!
 Samtlige Ti har bekiendt. Den længe lurende Hevn
 har
 Hele sin Fangst fuldstændig, og slipper ei mere sit
 Bytte.
 Men jeg maa lægge mig strax; thi jeg har paa
 Døden, og svedte
 Blod fast under dens Vægt. Dog haaber jeg,
 noget at drikke,
 D D

Bragt mig af Thora, vil styrke mig snart det
 qualmede Hierte!

Saa han talte. Men Thora-hans Haand med
 inderlig Omhed

Tog, og trykte den varmt, og sagde med bævende
 Stemme:

Feberen ryster dig; læg dig, min Ven! jeg iler
 at varme

Gammelt Ol dig og Misd. Ifald forinden min
 Fader

Kommer, saa tal kun om Føllet til videre! Hurtig
 til Risfnet

Fløi hun, og laved den qvægende Drik, og skyndte
 sig med den

Af! til den alt Matgispendes Seng. Den Ven-
 liges Omhu

Bragte ham lidt til sig selv; men da snart igien
 han i Afmagt

Sank, løb hen hun, og kaldte paa Faderen. Gri-
 mer er dødsyg!

Raabte hun til ham i Vindvet, og ilede selv for
 at hente

Lægen fra nærmeste Bye; men paa Veien mødt af
 en Huusmand

Sendte hun ham, og kom skyndig igien tilbage til
Gaarden.

End eengang slog Dinene op den smilende Huuskarl,
(Som alt Oldingen havde fortalt den Løn, ham
var tiltænkt)

Da hun sig nærmede Leiet, og trykte ham kærlig i
Haanden;

Men før Løgen, den hentede, kom, opgav han, i
Englens

Kys paa den smilende Læbe, sin Nand, henstumrende
salig.

Thora begræd den Bakkre. Hun elskede ham, som
en Søster

Elsker en Broder. Den Gamle begræd, som en
Fader en Søn, ham.

Eene nu vare de to paa Gaarden, af fattige
Huusmænd,

Dagviis leiede, tiente, som før; men ofte forlegne,
Bante til ryggtende Hielp af en alt paapassende
Huuskarl.

Vel indstilte sig flere; men ei den første, den beste,
Fæstede gierne den Gamle, der viis beregnede Følgen
Af et uslykkeligt Valg. Saa gif tre Maaneder
hen alt.

Endelig meldte sig een med et Ansyn, lignende
 Grimers,
 Koller kaldende sig, vildfremmed, fader- og mo'ersløs,
 Men ualmindelig sruuk, med en sær godlidende Mine,
 Flux anstaaende begge. Han blev antaget, og anvist
 Grimers Plads; og endskiøndt kun eet Aar ældre
 end Thora,
 Sandt man i Alt ham et sandt Vidunder af Flid
 og af Troskab
 Efter adskillige Maaneders Løb. Snart mærkede
 Thora,
 Trods hans beskedne Gemyt, og undseelige Væsen,
 hvor kjær hun
 Var ham, thi flink paa det flygtigste Vink han
 fløi, hvor hun vilde.
 Snart blev og inderlig kjær han hende. Den vær-
 dige Læneemand
 Saae det, og skuede glad mod sin Grav, udkaaren-
 de Koller
 Alt til sin Arving i Tanker, og vis paa sin elskede
 Thora's
 Lykke med saadan en Mand. Han ei tog feil i
 sin Tillid.
 Koller var virkelig god, med en høi Siæl; kun
 for en Yngling

Alder blev lagt et Kar, der var meer ham værdt,
 end de firti
 Samtlige, siden han misted sin Viv, den aldrig
 glemte.

Glæden nu byggede tyst i den trefold salige
 Hytte,
 Langt fra Verden i Roligheds Ey sit himmelske
 Pausalun.
 Stille med Smil paa Smil henrislede klart, som
 en Sølvbæk
 Mellem Violers og Lillers Flor, det huuslige
 Landsiv;
 Hver Dag blomstred en Fryd dig, Thora, mens
 under dit Hierte
 Spirede Kiærligheds Knop. Den hver Dag mun-
 trete Roller,
 Deels for at lette sin Viv Arbeidet, og deels for
 i Huset
 Selv at passe den Gamle, naar hun ei kunde det,
 antog,
 Huusbond selv nu, en Karl, og en Huusmandsenke
 til Terne.

Saa svandt Aaret til Enden af Høst, da
 Thora blev Moder,

Kronende samtliges Haab med en Søn, huldskion
som en Engel.

Nu vil med Glæde jeg døe! brød ud en Aften den
Gamle,

Buggende ham med den svindende Kraft i de sig-
nende Hænder.

Halv alt slumred han selv i den sagte salige Døds
Favn,

Skuffende Thora med Glimtet, det lysende, hvilket
end eengang

Lucr gemeensligen op, før Lampen slukkes for stedse.
Koller var ude. Den Smilende tog hun Sønnen

af Armen,

Læggende ham paa sit Skød, nedstirrende, tabt i
sin Glæde,

Med den lykkelige Moders Henrykkelses hele Beundring
Paa hans uskyldige Smil. Da foer i Leiets den

Gamle

Pludselig op, og, stirrende stivt paa begge, han
udbrød:

„Thora! Thora! saa see dog ei meer paa Sa-
tan!“ og hensank

Pludselig død. Et Gysende foer igiennem dit Hjerte,
Salige Moder, og BARNET dig faldt af Skødet i

Buggen,

Hvilken for Fødderne stod; dog uden at vaagne ved
 Kaldet.
 Trøstet ved Smilet, det drog, og besindende sig
 paa den Gamles
 Aldrig fortalte forførdende Drøm, blev Mester af
 Skrækken
 Hendes Forstand; og betænkende flux, hvor let i
 et Krampslag
 Kaldtes igien for det bristende Syn et Billed af
 hin Nats
 Noksom forklarede Drøm, bort slog hun Angestens
 Angreb.
 Hurtig til Leiet hun gik med Fasthed, og løftede
 langsomt
 Haanden ham op, der var alt iiskold. Med strøms-
 mende Taarer
 Vøied sig over ham hen den kærilige, lufte med
 varme
 Læber den blegnende Mund, mens de bløde bævende
 Fingre
 Trykte ham Dinene til, og, paa Knæ nedkastet,
 hans Hænder
 Foldende smukt, hun kyste dem taus, befalende Gud
 ham.

See! og nu laae han der smilende mildt med salige
 Miner;

Men det uskyldige Barn sov sødt og roligt i Buggen.

Knælende mellem de to Huldbrødre: Sønnen
 og Døden

Bad hun en Stund, alleene med Gud i hellige
 Tanker

Taus paa Gulvet, af Englene seet, som bare til
 Himlen

Oldingens Stæl, mens en Lilleduft udbrededes
 rundtom.

Saa mellem Buggen og Sengen paa Knæ
 nedkastet med Andagt,

Fandt sin livsalige Biv i Kammeret, mat kun af
 Maanskin

Oplyst, Koller, der, efter et Ridt til Skoven, nu
 hjemkom.

Lidt kun drømmende, hvad der var skeet, omfavnte
 han hende

Skyndig; men studsende snart ved en stor nedrul-
 lende Perle

Paa den af Rys opglødede Kind, adspurgte hans
 Ure,

Stirrende taus, med ængstlige Blik den smilende
 Beemod.

Roller nu ere vi een! hun udbrød, trykte ham
Haanden,

Og, paa det elskende Liig henpegende: Han er i
Himlen!

Raabte hun hulkende høit. Henvendende pludselig
Blikket

Selv, udbrast han i Graad, og blandte de sønlige
Taarer

Dint med hendes; mens begge nu sank i Favnen
hinanden,

Lømmende Høitidskalken af Samsorgs elskende
Veemod.

Stille, som var henrunden hans Liv, blev
jordet den Døde,

Lønge begrædt af det elskende Par, der Himlen paa
Jorden

Nød i voxende Lyst, hver Dag meer kiære hinanden,
Stærkere bundne med Engelen's Baand, som be-
gyndte at stamme

Fader og Moder, opblomstrende huldt, og lignende
begge.

Saa nu sneg sig et Aar, som en let henfly-
vende Maaidag;

Kun imod Enden bemærkte med lidt Urolighed Thora

Flagrende Skygger af Sorg paa sin Mandz alvor-
lige Pande,

Flygtige vel, og svindende let, men mørkere hvergang,
Efter en Reise til Byen især, de truende gienkom.
Ofte hun spurgte med Smil, hvad der trykte ham,
ofte med Taarer;

Men hans bestandige Svar var: Thora! Himlen i
din Arm,

Den kun trykker mig, elskede Biv, hvis noget mig
trykker!

Intet veed jeg af virkelig Sorg; jeg har, hvad jeg
ønsker;

Du og mit Barn er mig alt, og den øvrige Jord
er mig intet!

Ofte hun trøsted sig med, at han alt ved første
Bekjendtskab

Havde forraadt et alvorligt Gemyt, og Hang til
lidt Tungvind;

Men tilsidst gif denne for vidt. Han søgte bestandig
Eensomhed meer og meer, og fiernede tidt sig med
Paaskud,

Der blot vare det. Ofte han reed om Morgenen
tidlig

Bort fra Gaarden, og kom der igien først sildig
om Natten.

Gengang, da hun mod Qvel udgangen i Marken
 igienkom
 Før han det ventede, saae hun paa Knæe ham sidde
 ved Buggen,
 Uden at sees, og listed sig hen bag Dørren, og lytted.
 Hulkende hørte hun høit ham bede til Gud, ham
 at lette
 Steenen, paa Hjertet ham laae; hun hørte ham
 bede for hende,
 Saa for Barnet, og saa for sig selv — tilsidst for
 „den Grumme.“
 Kun den eeneste Lyd hun skælnede (strømmende
 Taarer
 Qvalte de følgende reent) og hun sneg sig atter
 tilbage.
 Ladende, som om den yderste Dør hun aabnede,
 treen hun
 Ind, som sædvanlig, med Smil, og omfavnte ham
 munter og venlig.
 Beste! begyndte hun, sættende sig, du skuler din
 Thora
 Noget; mig skuffer vist ikke mit Blik: dit Die
 har nylig
 Grædt! jeg besværges dig høit, ved Englen som
 sover i Buggen,

Og ved den Engel, som vaager for ham, udgyd
 mig dit Hierte;

Aabenbar mig din Sorg i Fortrolighed; eller og
 see mig

Swindende døe; thi mig nærmer sig alt en hvils-
 lende Slange;

Dræb den, min Ven, før den stikker min Barm,
 og forgifter mit Hierte!

Hvad det og er, der er intet for mig meer ræd-
 somt end Uro!

Sig mig det, elskede Mand! og, ham trykkende
 Hænderne, græd hun.

Medens hun talte, han stirrede ned mod
 Jorden, og, længe

Grublende taus, udbrød han tilsidst: Min Thora!
 velan, da!

Ja! jeg har dulgt dig en hemmelig Sorg, dog af
 liden Betydning,

Som du vil dømme det selv, naar du hører den!
 Fattig jeg hidkom,

Da mig din værdige Fader, den salige, fæsted til
 Huuskarl;

Ham jeg skylde, og dig, hvad jeg har; mig intet
 tilhører,

Ogsaa hun er, og saa meget jeg selv mig skammer
ved Liggen,

Sundhed og Flid har aldrig behov — jeg elsker
min Moder!

Det er til hende, jeg rider saa tidt. Hun boer i
en Hytte

Fiernt i Skoven, og truer mig med Forbandelse daglig,
Hvis ei, førend hun dør, jeg bringer derhen dig
med Barnet.

Selv hun ikke vil komme til os, før hende det første
Stadsbesøg du har gjort, som Sønnedone. Hun
paastaar

At, hvis du og var en Dronning, du skulde det
hende som Moder! —

Og hun har Ret! indfaldt i Taler ham, grædende
heftig,

Glad, men og inderlig rørt, den i Hjertet rystede
Thora;

Roller! Roller! hvi taug du mig slikt? saa lidt du
da kiender

Thoras inderste Barm! Næst dig, og Barnet, der
ligger,

Var og den usleste hun blandt Usle, hun, som har
baaren

Tungfjnd; munter han blev, og fjeldnere bleve hans
Udrikt.

Blomftrende voxed i huld Livfalighed Engelen
Ejendul.

Altsaa benævnt af fin Fader, og døbt; endfjndt
ham et andet

Navn tidt ønskede Thora, det hæsligt fjndende længe,
Til hun blev vant at kalde ham saa; men Fad'ren
var for det,

Som et Familienavn; og alt nu klang dem i Dret
Sødt dets felfomme Lyd; thi den Lille, herimod
to Nar,

Syntes at elffe det selv, og igjentog daglig det ofte.
Vindfen nu nærmede fig, den forønskede. Men
med dens Nærmen,

Vendte tilbage paa ny til den elffende Thoras For-
undring,

Rollers saa lang Tid spredede Mulm i mørkere
Skyer

Selv end tilforn, og en underlig Angst stod malt
paa hans Pande.

Thora! betænk dig! har du og Kraft til at bære
den Gamles

Rnurren og Gnaven, naar endelig nu vi komme
saa fjldig,

Og, som jeg frygter, hun finder dig fin, og fræ-
sen, og fornem,

Åh! hvad hun hader, som Vest? Mands Moder
veed du desuden,

Sønnekone var aldrig god! min Thora, betænk
dig!

Saa han talte den tredie Dag før Festen. Men
Thora

Gjorde sig færdig til Reisen, urokkelig i sin Be-
slutning.

Fayne maa jeg din Moder, og skulde jeg tigge
mig selv frem,

Med mit Barn og med dig, til en Braa i det
yderste Lapland!

Svarte hun, kysende ham; og tilsidst gav efter
hans Bægren.

Hver nu besørge sit; og i Hast blev Vognen af
Skuret

Bragt for at pudses, og alt gjort klart til Reisen
paa Pindsdag.

S m a a d i g t e.

Prota ph i u m.

Læs, Yngling, her paa dettte Blad
 Min Gravskrift over Een i Live,

Der gaaer paa tynde Been, som Nad,
 En Skygge mellem dem, som hvide!

Læs den; og bliv ei saadan een!

Du vorde fan, hvad han er bleven,

Hvis Traaden paa din Styrkes Teen
 Du snoer med altfor iilsom Leven!

Med Hovdet fuldt af Fantasie,
 Som ingen Tømme kunde lænke,

Det med hans Sandsen var forbi
 Før han begyndte ret at tænke.

Han ødslede sit Hierte bort
 Før han med Omhed elske lærte;

Han kom i Elskov selv tilkort
 Før han med moden Lyst begiærte.

Som Barn han alt sin Ungdom nød;
 Som Ungerfvend begrov han Manden,
 Nu lever han, skændt neppe fød,
 En Olding alt, med Horn i Panden,
 Af den Pension, som i hans Nød
 Ham forskudsvis betaler Fanden,
 Indtil hans endelige Død.

Thi kommer een af disse Dage

Den paa det samme, saa god Nat
 Den Usles Pine selv og Plage:

Selv Fanden faaer ei mindste Klat
 For al hans Arbeid og Umage.

Som han i Livets vilde Ruus
 Med Krop og Siæl, med Hovd' og Hierte
 Har uden Maade her holdt Huus,
 Naar eengang reent er slukt hans Kerte,
 Der bliver Hud ei paa hans Hæl
 For Ormes Tand tilbage længer,
 End sige mindste Tip af Siæl
 For Dævlens glohede Tænger.

Glem, Yngling, er du tryg, mit Blad!
 Men føler du dig lidt i Fare
 For Livets genialste Snare,
 Saa læs, og lær det udenad!

Correy med en Trumf paa.

Til og for Efterlægten.

At lyve med Anstændighed
 Lidt for de Folk, man lever med,
 I Vers, ja selv i pyntet Prose,
 Til Morsskab, og for daglig Brød,
 Tilsviges kan maaskee til Nød,
 Endskiøndt man bør det ikke rose.
 Vornæser dem at sætte paa,
 Hvis Næver kunne vores naae —
 Og, fort: at have lidt til Beste
 Sig selv, sin Samtid, og sin Næste,
 (Naar der er Maade med, som saa)
 Det vil jeg ogsaa lade gaae;
 Det kan jeg selv maaskee, trods mangen,
 Endskiøndt jeg kappes ei om Rangen.

Men, naar en altfor nærviljs Ven
 Vil narre selv ufødte Slægter,

Der (som man dog vel ikke nægter)
 Et kunne narre den igien —
 Som sandhedskiærlig Børneven,
 Min Harm jeg ei at styre mægter:
 Jeg uden Skaansel Løgnen slaaer
 For Vandens, hvor den staaer og gaaer,
 Trods alle Qvæstedes Indtægter;
 Det er at sige, kiære Ven,
 Jeg kort og got modsiges den.
 Som om vi alle skudfrie bleve,
 Jeg blir frimodig ved at strøe,
 Hvor Halmen knaktes, Sandheds Frøe:
 Fordi det Qvæstede skal leve
 Skal derfor ei det Heele døe.

Viid altsaa du, hvis Uskyld smiler
 Ved Brystet, paa din Moders Skjød!
 Og du, som end derunder hviler!
 Og du, hvis Hæer end ei blev fød!
 I, hele den endnu saa svæde
 Fremtidens Læseverdnes Smaa,
 Der alle neppe kunne græde,
 End sige: skionne, staae, og gaae,
 Og trække Dannebuxer paa!
 I, hvem mig tidt paa Hjertet laae,

Med Sort paa Hvidt engang i Tiden,
 Naar ingen af Jer meer er liden,
 At more lidt, paa den Maaneer,
 Hvoraf man her en Prøve seer,
 Ja selv at nytte meer end more!
 Jer være sagt — naar I blir store —
 (Hvad jeg Jer, søde Sluttes spaaer,
 I blive vist, om Danmark staaer
 Endnu og blot et hundred Aar)
 At I Jer ikke bør forlade
 Blindt hen paa hvert et Dokument
 For Eders Fædres Dyd paa Prent
 I disse Fædres egne Blade —
 Selv ei, naar findes meer deri
 Af evangelisk Harmonie,
 End Moden ellers med sig bringer
 Smellem Dyr med Fuglevinger
 I døgnhistorisk Poesie.

Skald I læse, for Exempel,
 I Jer Tids Klub *) tilfældigviis,

*) Det er at formode, at vore Dages Heims-
 kringsla da vil ligge opslaaet i det mindste paa
 alle offentlige Steder, var det og blot for at læse
 Heltens Bedrifter, her tales om.

De mange Vers til Mandens Priis,
 Der ei fik blot paa sig sat Stempel,
 Men med en patriotisk Flid
 Og stemplade sin hele Tid —
 Saa tiener Jer til Efterretning:
 (Trods Jungemanns og Foersoms Sætning)
 At iegode Manden, som
 I samme Vers, der quædes om,
 Som alle Musers Egte-Hane,
 Som „Kampens Skiald“ og „Winter-Svane,“
 Som „Harpens Olding-Drot“ i Dan,
 Og Fyens og Siøllands Ossian —
 Kort: som „Skjoldungens gamle Barde,
 Og „Minnisangens danske Skiald“
 Der quad i Kiel, i Fredrikshald,
 Børlose, Bordingborg, og Warde —
 Var Mester vel i Gøglespil,
 Var stor, var herlig, om man vil,
 Var alt, hvad være kan paa Jorden
 En feed og fyldig Mand i Norden
 Af hans Natur, og meere til —
 Stak hver en munter snovst Broerlil
 I Svemands Høitids-Diehliffe,
 Ja selv Knud Siøllandsfar, Kålil,
 I Kongens Skaal og Hurra-Hiffe —

Knud Siællandfar det nægter ikke —
 Han upaatvivleligen stak
 I komisk Spil og Sang og Snak
 Hver Uindviet og Indviet,
 Og, som Klor Knægt i Monarkiet,
 Thalias hele Pif og Pak —
 Han stak de største Patrioter,
 Ei blot i Fiskemad, han aad
 Paa Havets Bred, af Tangsalt vaad,
 I Badmelskofte, klædt, som Hother —
 Ei blot i gammelholmske Soter,
 Og bremerholmsk medynksom Graad;
 Men selv i ægte Borgerdaad,
 Og ædel Stræben, trods den Veste,
 For sin ulykkelige Næste,
 Hvorfor jeg haaber, Himmerig
 Vil nu ham lønne rigelig;
 Thi sligt, saavidt som jeg kan skionne,
 Kan dog vor Herre kun belønne.
 Han stak, kort sagt: hvad stak han ikke?,
 Hvad kunde han ei stikke her,
 Hvor ingen stærk i Velten er —
 (Jeg griber i min egen Fikke)
 Han alle Smaafolk i vort Land,
 I hver en Klasse, Kreds og Stand

Stak ud, som Mænd, der ei bar Band
 Mod ham — den Døes er evig sand;
 Maaskee han, selv til Punkt og Prikke,
 Og kunde hver en Stormand stikke
 I Dyd og Visdom og Forstand — — —
 Men Digter var han, min Siæl, ikke,
 Og heller ingen gammel Mand.

Til Riøbenhavn.

(Med en Skuespillerligbegiængelse.)

Stands, Arelstad i Sort, paa Gravens Mand,
 Og tænk dig om, før selv du ligger:
 Høad er dig, svar mig! Konge, Folk, og Land,
 Naar du begraver, som din største Mand,
 Din første Gøgler og din beste Tigger?

Til Sangerinden, Minna Becker.

(Efter hendes første Concert paa
vort Theater.)

Tonetryllerinde! vellystør,
Som i Sangens offentlige Have,
Udenfor Cecilians Conclave,
Nyhets Sanger aldrig var det før,
Gaaer hans Muse ganske fra Forstanden.
Synger Du for os endnu engang
Her, hvor man har Hiertesands for Sang,
Troer jeg, gaaer den samme Bei hveranden.

Hvis ei Alle følge disse Fied,
Skyldes det den Bionstændighed,
At til Lykke du kun Becker hedder;
Hed du Beccarini, Skræk! jeg vedder,
Hele Verden fra Forstanden gif,
Fra den Kiender, der dig fik at høre,
Til den Midas, der med eget Dre
Blot dit Tryllenaavn at vide fik!

E l e g i e

til

Fru Professorinde Rahbek, fød Heger.

(I Anledning af en mig fra Hendes Haand
for Die kommet Afskrivt af mit tydske Af-
skedsdigt til Grevinde Bombelles.)

Eer mit Hjerte jeg i dette Speil?

Smile mine Tanker mig imøde?

Opstod, himmelluttret, uden Feil,

Deres Aabenbaring fra de Døde?

Drage fra Teutona Hiemmet's Land

Hid tilbage til mit Danmarks Have

Mine Runer, i en Engels Haand

Skriftforvandlede til Tryllestave?

Drømmer jeg? er end ei visnet rent

Kransen, mine danske Sangveninder

Huldt mig bandt af smilende Kiærminder?

Blomstrer her den tidlige mig seent?

Har, trods Storm og tordenlumre Dage,

Dybt i Skjaldens Floras Estraar,

Friske Blade den endnu tilbage,

Sødt erindrende den soundne Vaar?

Er mig Nordens Himmel meer ei vred?
 Hader Afers Et mig længer ikke?
 Smiler Freia selv i disse Blikke
 Fra sin lyse Stei mig atter ned?
 Før jeg troe mit Die, troe mit Hierte,
 Stirrende paa disse Staves Lyst?
 Deeler end min Vellyst og min Smerte
 Nogen Hiemnets Afsynnes Bryst?

Hulde Bink af Nordens Yndes Land!
 Glimt af fordums fædrelandske Smile!
 Herthalandens Amors kydske Pile:
 Træk af Charis Margaritas Haand!
 Skrift, hvori sig Dannisheden maler,
 Som den svæver for en Engels Sands:
 Med Kiærminde: Runers Idealer!
 Du har laant min Veemod huld din Glands?

Haanden, for hvis kiælne Krystens Favn
 Rosenknoppe selv er ei for omme —
 Som jeg tidt i Venfkabs bittre Savn
 Elskovshyg har kyst i søde Drømme —
 Den har værdiget et Blomstersuf,
 Som i den forladte Sangers Smerte
 Rosenblodigt udsporang af hans Hierte,
 Meer end blot et fingerflygtigt Pluk!

Den har nektarbægerrundet sig
 For det Spæde moderømt at vugge,
 Let berørende dets mindste Snugge,
 Morgenrødens Rosenfingre lig!
 Den har foldet ud hvert Blad, med Dvælen,
 I dens Lilieviftens Besyrluft,
 Og for Diet selv udpyntet Kiælen
 Rosendukken i sin BARNEDUFT!

O! nu først min Sang mig synes færdig
 Gudmoden, elskelig, og skøn,
 Som jeg ønske den saa dybt i Løn
 Engles Engel, Sangens Guds, værdig!
 Du, som aldrig glemt jeg eengang saae!
 Du, hvis Rose dufter i mit Hierte,
 Lindrende de gamle Tornes Smerte,
 Du har lagt den sidste Haand derpaa.

Kritisk Burdering
af
L u d l a m s H u l e.

Tredie og sidste Betragtning.

(See forrige Hefte.)

Vi gientage for Læsere, der maaskee have meer end nok af vore foregaaende Betragtninger, til aldeles at bryde Staven over saammes Gienstand, hvad vi derom strax i Begyndelsen yttrede: "at vi nemlig, for eengang at vise, hvor vidt Tankeløshed, Kolesløshed, Sandfæsløshed, og Smagløshed kan gaae i privilegeerte Theaterdigter: Fuskier, holdt det Umagen værdt, at hellige Ludlamshulen en egen alt belysende Kritik, i Følge den naturlige Respekt, der skyldes ethvert Non plus ultra." Da den fortryllende Musik

formodentlig endnu længe, trods Textens dramatiske Urimelighed og poetiske Glanshed, vil holde dette smitsomme Spøgerie — saavel som den fra Sprogbehandlingens Side ikke mindre forargelige Søvedrik — paa Skuepladsen, er den fuldstændige Holden af vort Lofte saa meget meere nødvendig. Vort Arbeide gaaer nemlig ud paa, vi nægte det ikke, at vække i Fremtiden en almindelig Modbydelighed for slige Blandinger, og advare mod Misbrug af den himmelske Tonkunst til Forgyldningen af smagdræbende Piller. I en saa lille Litteratur-Republik, som vores, er det ikke ligegyldigt, hvorledes Sproget bliver behandlet i den Region, hvorfra det paa eengang meest taler til Dret og Hjertet. Sødte siungne Dumheder og Uansændigheder indliste sig lettere, og beholdes længere i den desuden let tiltakketagende Ungdoms Memme og Sukommelse, end slet pludrede. Tak skee de henrivende Melodier ville Studenter saa længe synge Drikkeviiser som Georgs, og Smaafrokener Kærlighedsviiser, som Klaras, til de første "staae Fortuna bi" og de sidste lade "Maanens Lue lyse" i daglig Tale.

Det bliver omsider ikke Umagen værdt at skrive grammatikalst rigtigt, end sige poetisk skiont

for et Publikum, der har ladet sig fratrølle den menneskelige Tale, og fraqviddre indtil Sprogets første Elementer. Jo galere jo bedre! vil endelig blive Stilens høieste Rettesnoer, indtil det tilsidst, for at overtræffe Wofemoseriet i Fiskeren og Mandernes Maskerade, vil blive nødvendigt, at drive det lige saa vidt i fургterlig Jdebrands-Kragemaal, som sammes hidtil uopnaaede Monster, salig Mesteren: Stads-Chirurgus og Professor Carl Frederich Reiser. Til Forebyggen af dette Barbarie ville vi, for vor Deel, gjøre hvad vi kunne. Enkkes det; og blot at standse eet eeneste virkelig Genie paa Veien til Odelæggelse, har vor Kritik dog i det mindste udrettet meer til sand aandelig Nytte, end samtlige Herr Dehlenschlägers romantiske Digtninger.

Vi begynde altsaa igien, hvor vi slap i Drøftelsen af de anbefalede "Folkesange," hvis No. 5 ("den ypperlige Drikkevisen" nemlig) vi allerede have vurdeert i en Anmærkning — og komme til

No. 6. eller, hvad Athene-Recensenten kalder, "Klaras fortræffelige Sang om de gamle Fædres svundne Vælde." Vi ville i Udledning af den, og derpaa følgende, her

anbringe vor lovede noiere Belysning af Kiernes Scenen.

Tidtbemeldte Fruken synger denne mærkelige Sang alleene midt i Riddersalen. Forfatteren, der mindre sætter sig i sine Personers, end sine Personer i sit Sted, har syntes, at det kunde tage sig artig ud, at synge noget i denne store "hvelvede," formodentlig særdeles sonore Sal. Klara maa altsaa synge, enten hun (i hendes Sted) vil eller ikke, og — hvad maa hun synge? En Drikkeviise! Naar maa hun synge den? Strax — efterat have seet paa Gulvet den eengang i Forstrækkelse af Haanden tabte store selvvarmede Stage, og bemærket, at „selv det Skræffelige har en egen Pirren“ — en saa uendelig kold Bemærkning, at man dobbelt undrer sig over den varme Begeistring, hvormed hun paa eengang istemmer:

„ Her sad de gamle Fædre
 „ Ved brede Bord,
 „ For Dagens Fæst at hædre
 „ Med Gammensord. (Punktum.)

Den Indledning har vi hørt mange Gange; men nu kommer det originale:

„ I Staal, som halve Guder,
 „ Med Blus paa Kind,

„Fra farvebrændte Ruder
 „Flød Solens Ekin.

Solens Ekin flød i Staal, med Blus paa Kind,
 fra Ruderne som halve Guder! Underledes kan
 det i det mindste ikke klinge i Sang.

„Det kunstigstaaarne Bæger
 „Med Druesaft
 „Som Hjertet vederqvæger,
 „Gav dobbelt Kraft.

Bægret, der var kunstig staaet med den Drues-
 saft, som vederqvæger Hjertet, gav dobbelt Kraft!
 Det kan man sagtens tænke; thi det var Wiin i
 Wiin, altsaa dobbelt styrkende.

„Hvit for den hulde Kone
 „Da Skialden sang,

(Nu synger han kun lavt)

„Og mellem Harpens Toner
 „Lod Bægrets Klang.“

Mellem Violintoner (med mindre de stakkateer-
 tes) lod det sig ikke giøre

„Hvor er den gamle Vælde?

Ja det maa hun nok spørge, naar hun seer den
 i Forsærdelse tabte Lysestaae paa Gulvet.

„Mon Kraften dør?

Denne metaphysiske Reflexion midt i den lille Frø-
 lens Drikkevise er yderst pudseerlig!

„End staae de stærke Fielde
 „Gaa høit, som før!

Deraf skulde man dog slutte, at Kraften ikke
 dver saa let; men det er da rigtig nok ogsaa en
 Steenkraft, der er naturligtviis meget seigli-
 vet — derimod:

„Men længe sank i Dalen.

„De visne Løv —

Kraften i visent Løv er udentviis mere for-
 giængelig en Kraften i stærke Fjælde. (Vi
 maa i Forbigaaende anmærke: at visent Løv syn-
 ker ikke paa Grund af den det egne specifikke
 Lethed.)

„Nu sørger Niddersalen

„Bedækt med Støv —

(Af det smuldrne visne Løv formodentlig.)

„Mon jeg vel sørge skulde

„For her var skient?

Nei! hellere skulde hun sørge, synes mig, fordi
 der ikke mere er skient; thi hvad skader
 det at noget har været smukt, var det og for nok
 saa længe siden?

„Af Vintersneens Kulde,

„Staaer Vaarens Grønt.“

Denne Centeus forstaae vi aldeles ikke. Hvor-
 ledes kan det Grønne staae af Kulde? Mener
 Forfatteren stivner? Haaret staaer rigtig
 nok paa Hovedet af Skræk, og Græs kan lige-
 ledes staae ganske stivt af Frost; som dog „Win-

ter sneen" netop betrygger Græsset for. Men kan nu ogsaa det Grøne staae af Kulde, hvad mener Frøkenen med denne vinterlige Landhuusholdnings Anmærkning, St. Hans Nat, her i Riddersalen?

„Hvi flynke blandt de Døde,
 „I Gravens Læ,
 „Naar nye Frugter gløde
 „Paa Livets Træ?“

Deri har hun vel Ret! Men hvor kommer hun paa det Indfald, at lade sig levende begrave? Kun i dette Tilfælde kan man flynke (og neppe nok) i Gravens Læ blandt de Døde. Det er os plat umueligt, at udfine mindste Mening af denne som Drikkeviser begyndte, og som Lijpsalme endende „fortræffelige Sang om de gamle Fædres sunkne Bælde.“ Den deri omtalte sunkne Bælde bestaaer i dobbelt Ornesaft og vissent Løv; og hvis Klara ikke siden efter forklarede, hvad hun mener, kunde man umuelig udbringe det af Wisen. Af hendes derpaa følgende Declamation see vi rigtig nok, hvad det „visne Løv“, og „de ny glødende Frugter paa Livets Træ“ vil sige; men uden denne Kommentar er hendes Sang dunklere end Pergamentets. *)

*) Hendes Overgang til denne Kommentar er meget uais.

No. 6. Den „ligesaakionne Ballade om den hvide Kone“ (S. 124). Her er nu rigtig nok Forfatteren paa sin Poesies aller-egentligste egen Voldgade, for saa vidt Halvparten af denne Ballade er aldeles uæfelig, og den anden Halvpart for det mæeste utydelig. Klara siger selv, ved at finde den „udflettet paa mange Steder“:

— „Det vil koste meget

„At faae en Mening ud deraf.“ —

Og deri har hun fuldkommen Ret! Den begynder nemlig saaledes:

„Hør du, som finder Tiden lang,

„Bed Lampens blege Lue!

„Jeg synger dig en gammel Sarg

„Om Borgens første Frue.

„Ja William! du skal atter høre dig

„Fra Dalens Hytte til den stolte Borgsal“ —

hvad der umuelig (da han hidtil var og blev en simpel Vondednos) kan betyde andet end: „Du skal nok engang krybe op til mig ad Strikkestigen,“ som vi har seet, han alt har gjort

„Og mine Stammefædres Helteffugger

„Skal glæde sig, at Livet ei er dødt;

„Men at en Kilde springer frem paa ny,

„Naar gamle Væld er stoppet og fortørret.“

Det er klart, at hun tænkte paa en ganske anden Yngel, end hin af „den paniske Ekraft“ i Krogen.

At Sagen nu er gammel, sees af det plettede
Pergament den er skrevet paa; men var den ogsaa
gammel, da den blev skrevet?

„ Hun glimred rigt i Edelsteen,
„ Nu ligger hendes mure Been
„ I linnedhvvide Klæder
„ Bag Gulvet, hvor du træder.

(Hiatus in manuscriptis)

„ Da hendes Barn nu døde snart,
„ Fordi hun ei det haged;
„ Og da med hendes Glædeart
„ Hun Hjertene bevægede;

(Dengang bevægede man Hjertene med Glæde-
art! det har været en endnu værre Tid end den
man nu flaner i! Hiatus og Pause — medens
Alara „gætter sig til Resten“.)

„ Fitz-Oven hen til bratte Strand
„ Henlokked hendes Egtemand.
„ Nu ligger han begravet,
„ Hvor Steenen staaer i Havet.
„ Netfærdigheden slumrer ei —

Det er en splinterny Sentents i en gammel
Sang.

„ Snart folte hun det værre —
Hun folte det altsaa først kun slemt!
„ Hun maatte gaae den samme Vej
„ Som hendes Egteherre —

(Det-maa vi vel alle tilsidst.)

„Her Boleren i Midkiærhed
 „Har hende stødt med Dolken ned —

En indtil Midkiærhed retfærdig Boler! — men
 hun kom jo altsaa langt fra ikke „den Wei hun
 maatte gaae“ eller er Weien til „Steenen i Høvet“
 og den til „bag Gulvet i Salen“ (den samme?)

„Hun laae med blege Miner
 „Bag blodige Gardiner“ —

(Da Boleren stødte hende ned med Dolken.)

„En Kiste nu bag Altret staaer,
 „Kun fyldt med Grus og Etene; —

Hvor hendes Liig er kommet hen er, ikke got at
 blive flog paa; man seer kun, at det i al Fald er
 kommet bag om: „bag Gulvet“ — „bag
 Gardinerne“ — „bag Alteret“ — o. s. v.)

„Men hver en Nat Fru Klara gaaer
 „Sørgmodig og allene.

(Sir Harry havde dog lagt Mærke til at hun
 sagte unge Pigers Selskab.)

„Til Straf for hendes Udselhed,
 „Af Vindetrappen op og ned,
 „Uarvaagent maa hun trippe
 „Med huusligt Nøglesnippe!“

Ikke til Straf for hendes Boler, eller Myr-
 den; men til Straf for hendes Udselhed.
 Rødtungen Huuslighed er vist en svær Straf
 for Glaner; men en egen Sag er det dog, at
 skildre unge Frøkener den, som en saadan, og

faae dem ordentlig til at gysse for Huusmoderforretninger.

„Dg dybt i Hulcn, hvor hun først
 „Sin Boler satte Stevne,
 „Der maa hun nu med blodig Tørst,
 „Letsindigheden hævne. —

Blev hendes Odselshed med Barnemord og Mandemord paa den ene Side straffet lidt for mildt med „aarvaagen Omtrippen“, saa bliver paa den anden Side nu hendes Letsindighed straffet uendelig meget for grusomt med uophørlig „Blodtørst.“ Denne sataniske Straf ophæver alt indtil Grundbegrebet i Retfærdighed, og Forestillingen om nødtvungen Pinen af andre til Røvselse for egen Forbrydelse, maae oprøre den hierteløseste Fantasie, da den i reneste Forstand vender op og ned, ikke blot paa al Moral, men paa alt nok saa gemeent menneskeligt Skionne.

„Maa give hver, som give bød,

(Hvad vil det sige?)

„Men straffe strax med bedste Død
 „Den dvælende Betaler,
 „Naar Tiden han forhaler.“

(En smuk Pleonasm!)

„Først naar en Mæ af hendes Slægt,
 „Paa denne Borg vil bygge —

(Bygge nemlig i den Betydning, Frøknens Plan
gaaer ud paa.)

„Som tager i sin Varetægt

„Den arme blege Stygge;

(Borgen eller Frøknen?)

„En Møe uskyldig, huld, og reen,

(En Møe med den omtalte Plan nemlig.)

„Som lader hendes trætte Been

(Nylig var de mere.)

„I christen Jord begrave,

„Da —

Hvad da?

„Da faaer hun Møe i Graven!”

Men hvor er christen Jord? naar den hverken
er bag Gulvet, bag Gardinerne, eller bag Alteret
i Kirken? Spøgelsset klager jo desuden selv ikke
saa meget over Jorden, som over Maaden, hun
ligger paa deri: „Her” hedder det nemlig S. 128,
ligger jeg med Strikker sammenstort, mit arme
Hoved skiændigt bundet ned mod Halsene. Ein-
kisten er saa trang! — Uagtet hendes Jorde-
færd er det, hvorom alt i Stykket dreier sig, er
det ligesaa umueligt, her at blive flog paa den
gale, som siden paa den rigtige Begravelse.)

No. 7. „Gienfærdets ynckmodige
Bøn.” (S. 128.) Den lyder saaledes:

- „Alara frygter du en luftig, let,
en uheldig Skygge?
„O skænd mig atter Noe!
„O skænd mig atter Noe! *)
„Du kan, Du kan!
„Begrav de trætte Been. **)
„Her ligger jeg med Strikker sammensnørt,
„Mit arme Hoved bundet ned mod Hælene.
„Tinkisten er saa trang! ***)
„Begrav i Christenjord din Stammemoder!
„Du ræd der mangt er Liv! ****)
„Thi nede dybt i Hulen kold og grim, som Ha-
vets Bølge, der har dræbt min
Husbond i Morgendæmringen, jeg
myrde maa, som føleløs Natur,
„Mens Hjertet brænder i sin Skærtbild. *****)
„Forløs mig!

*) Naar mon hun skændede hende Noe før? og hvor
tidt vil hun have den?

**) De trætte Been af en let og luftig Skygge! Eller,
meener hun de mere Been bag Gulvet, hvoraf ere
de trætte?

***)) Man sparer gemeenlig mere paa Tin end paa
Fyr, naar det gielder om Bygningen af det sidste
Hus; men at den Tranghed saa meget skulde genere
en, smækker" død Rone, er høist underligt.

****)) Vor Forfatters til alt det andet svarende Forsøm-
melse af Orthographie, glemmer at ræd der er et
stærkere Udtryk for skræmmer.

*****) Den uheldige Frue er græffelig adspiltet. Hen-
des Skygge tripper op og ned ad Bindeltrap:

- „Bring mine støvbedækte Been til Graven!
 „Lad Siælemesser synges over mig forbi den søle
 Ludlamshule!
 „Men skynd dig før Morgenhanens Gal, skal ei dit
 Smil forvandler sig til Taarer!
 „God Nat!
 „Jeg kommer aldrig meer, naar selv du vil.
 „Red mig en Seng af fire lange Fiæle! *)
 „Jeg er saa træt.
 „Farvel! (Hun synker i Jorden.)

Vi bede blot, at betragte denne ynkmelige Bon fra Bersenes Side med Hensyn paa Bequemheden til Melodie, og Muligheden, ved Hielp af samme at gjøre den til "Folkesang" — som Recensenten er forvissset om, den vil blive!

No. 8. "Ludlams Forslag til Fanny, at omskabe hendes Datter til Havfrue." (S. 139.)

pen — hendes Gienfærd sidder ved Brønden — hun selv myrder dybt nede i Hulen — hendes Hoved ligger bundet ned mod Hælene i Tinkisten — hendes mære Been ligge bag Gulvet — hendes trøtte Been under Gulvet — hendes Hjerte brænder i Skiærsild for sig selv, og hendes Siæl er et andetsteds i Graven (som man maa slutte af Sangen 142.)

**) „Brede" skulde hun sige.

- „ Vi elste Børn vi Kildens, Florens & Mander.
 „ Jeg vil opdrage hende til en Havfru' *)
 „ Forvandle hendes Halvdeel til en Fisk **)
 „ Med smukke Solverskiæl. Men hendes Haar
 „ Skal blive grønt, som Søegræs ***)
 „ Ansigt beholder hun, samt Arm, og Brøst og Hænder ****)
 „ Smukt vil hun synge for dig manat et Qvel *****)
 „ Ved salten Strand. Du vil gienkende Betty
 „ Om Astenen under Grædepilens Green; *****)
 „ Men hun vil stirre følesløs paa dig; *****)
 „ Thi Havets kolde Møeharingen Siæl! *****)

*) Forvandlingen af alt, paa Overdeelen nær, med borttagelse af al Siæl, kalder Forfatteren Opdragelse! Saaledes har han rigtig nok opdraget sin Muse.

**) Omvendt vilde have givet en fatteligere Meening.

***) Vi skyldte Forfatteren Tak, at han ikke her, som paa andre Steder har taget Tilflugt til Spanskgrønt. Denne Local-Farve hos ham har saa stærkt irret en yngre romantisk Digter, at han endogsaa synger "Spanskgrønne Waar!" o. s. v.

****) Altsaa dog kun een Arm.

*****) Hvad mon det er for et Havamaal?

*****) Ja nu skal man see, der vore Grædepille paa Skotlands salte Strandbredde!

*****) Hvilken Sirene! hvor overtalende for et Modershierte!

*****) Og dog er et saadant Væsen Ψυχη i egentligste Forstand (efter Recensentens Meening) og

Hvilken frivillig Stokblindhed horer der ikke til at finde denne Sludder "Sang" — og ovenikøbet "Sang, den store Digter aldeles værdig!"

No. 9. endelig: "Robins fortviolede Udbrud ved at see Hulen tilluft." (S. 166.) Vi have allerede anført det, som Prove af skulstigt Feberaserie paa en Digters Læber, end lige i en Bondemund — og ville her blot tilføie Enden deraf:

— — "En lysblaa Kloft (i Hulen nemlig)
 "Skal aabne sig; og Naaden oven over
 "Skal dale mod vor Afgrund paa sin Skye
 Og høre os i sine Faderarme!" —

Man kan med høieste Grad af Sandhed sige, at Bonden i sin Feberhede og Fortviølelse bliver saa reent catholisk, at han endog glemmer sin Catholicisme. Thi selv vanvittige Catholicere forestille dem Naaden med Moderarme paa Grund af noget i den blot dyriske Forestillingsevne, der aldrig, saa længe den yttres sig, ganske kan forstyrres. Ophævelsen overalt af den sidste Betingelse for Forestilling i Forestillingen selv er kunstlet, og ikke

istand til at fare til Himmels (efter Forfatterens). Hvad mon begge forstaae ved Siæl?

naturlig; selv i en Daarekiste vil man aldrig høre en ravgal Sang, som denne! Vi appellere i dette Punkt til den gemeeneste Psychologie, som i vor hele nærværende Kritik til den blot sunde Fornuft og Menneſkeforſtand. Til en Poetik kunne vi desværre ikke appelere i et Litteraturvæſen, som vort nærværende, hvor denne Videnskab er ſaa aldeles gaaet til Grunde i Romantik, at offentlig optrædende Recensentere kunne kalde Solutſtil-Dingester, ſom de tre ſidſte her anførte Nummere: "Romancer og Ballader." Man ſee blot tilbage paa dem endnu engang fra dette Synspunkt, og paa dem alle, ſom anbefalede "Folkſange!" Det er rigtig nok noget ganſke andet, end diſſe Pramiſke, Thaarupſke, Rahbekſke, Trojelſke, Betlitziſke, og Baggeſenſke Viiser og Sange — der, hvis de ikke bleve fortrængte, ordentlig kunne vænne Bedkommende til at tænke og føle ved hvad de ſang — hvorfra Himlen bevare et Folk, ſom vores, hvis egentlige Mandſkultur dog i Grunden eene kan gaae ud fra Spanien formedelt tydſk Transit — og hvis baade længſte og korteſte Dag i Poesien upaatvibelig kun Tusind og een Nats-Lampen fuldkommen kan opklare! Skulde Forfatteren,

eller Recensenten af Ludlams Hulens Hændelsevis
faae Dine paa denne sidste Uttring, tiene den eene
som den anden til Efterretning, at den er ironi-
sk, og at det ironiske maa tages tværtimod
Bogstaven.

Den af vor Kritik saaledes i alle Kringelkroge
med alle „sine grønne Pletter af en usund Fug-
tighed“ belyste oehlenschlägeriske Kunst, Smag og
Sprog-Begravelse er imidlertid af vor æsthetiske
Hof og Stats-Ret *) i Litteraturtiden (tilligemed
den hele Række Windehuse: Hugo von Rhein-
berg, Faruk, Kanarifuglen, Erlighed
varer længst, og Digtningernes anden
Deel) blevet tilkiendt Hævd paa en hæderlig
Plads mellem Smagens offentlige Bygninger, og
Gæbefalet, ikke blot, som Trylleflot, men som
Museum. „Ludlams Hule“ er, efter
vor indtil videre afdøde Digters afdøde Recen-
sents Dom „et saa ualmindeligt Syngespil, at
man deraf kan fordre alt;“ og paa „een eeneste
Betænkelighed nær“ (Lægens nemlig) finder denne
uendelig meget fordrende Kunstdommer ogsaa om-

*) En Høieste Ret har det aldrig været, man tør der-
for appellere fra dens Domme.

trent alt deri, hvad den største Kræsenhed i Poesie kan forlange. „Det er, ligesom Farnk, „siger „han,“ beregnet paa at giøre det størst muelige „Indtryk, ved Hielp af en mangfoldig Thea- „termusik og et got Maskinerie.“ *) „Imidlertid „vedbliver han,“ kan Stykket be- „staae ved egne Kræfter, og nydes saavel ved „Toilettet, **) som selv i Studerekamme- „ret; ***) ja man bør endog ønske, at det til- „lige nydes paa denne Maade, da Tanke- „nes Fiinhed og Poesiens Friskhed „ufuldkomment fattes under Opførelsen. ****) Er

*) Den første Begning slog godt ind; men den sidste blev gjort aldeles uden Vert.

**) Det kommer an paa hvorledes Toilettet er; ikke at tale om hvad Kaper-Madamer og rangstegne Sara-Nickels-Døttre kunne læse ved deres Toilette.

***) Ja! men hvilket Misfoster lader sig ikke betragte i et Anatomiekammer?

****) Vi opfordre ikke blot denne Recensent, men alle hans recenserende philosophiske og æsthetiske Colleger, at opvise een eneste forsvarlig grov, end sige fiin Tanke i den hele fantastiske Bøn, naar vi undtage den af os allerede bemærkede S. 31 hvor „Hiertet ikke vil slippe sit Haab med Ankeret“ -- en Tanke, der paa en os ubegribelig Maade har forvildet sig ind i denne Hule. Hvad Poesiens Friskhed angaaer, da synes den os heelt igien-

„derfor Herr Dehlenschläger end afvegen
 „fra den idylliske Zone, som Ewald og Thaarup
 „have lært de Danste saa inderligen at elske i
 „Syngeespillet, saa er han dog, som de nysnævnte
 „Digtere, en affagt Fiende af Sydlæn-
 „dernes forkeerte Smag: at skrive Ope-
 „retter efter Balletmesterens eller Komponistens
 „Ordre, i den Tanke, at skion Musik og glim-
 „rende Decorationer her skulde være Hovedsagen.
 „Han haandhæver med sine Forgiængere den
 „Koes: at hans Syngepil ere sand Poesie,
 „og kunne folgelig ei alleene sees og høres, men i
 „Tausched læses og giennemtænkes med
 „Fornøielse.“ Vi overlade til vore Læses
 Skionsomhed, efter at have betragtet Ludlams-
 hulen noget nærmere, at bedømme, om denne
 Koes ikke har nogen Lighed med den, Jesper giver
 von Lyboe, naar han siger: „Herren er en Herre,
 som er beqvem til alle Ting — thi jeg vil sige
 Herren: Get er at svare, et andet er, at give et
 got Svar, som man ikke har betænkt sig paa?“

nem „at lugte stærkt af Fyrretræ.“ En vis
 Friskyrighed svores rigtig nok hos næsten alle
 Personerne, især hos Alara; men den fattes netop
 fuldkomnest under Opførelsen.

Det er os i det mindste unueligt, at bare os for Latter over den Anstrængelse, hvormed vor æsthetiske Oldfux stræber, at indstille det usyngelige Syngespil for den tause Læsningss Tankedomskoel. Som assagt Fiende af al Smag, er Herr Dehlenschläger naturligviis ogsaa „en assagt Fiende“ af den; at digte Syngestykker med Hensyn paa Kompositionen; men hvorledes en Kunstdommer kan finde dette Smagfiendskab prisværdigt, er høist besynderligt — især en Kunstdommer, der ovenfor har forsikket, at dette Syngestykke er beregnet paa, at gjøre det størst muelige Indtryk ved Hielp af en mangfoldig Theatermusik? Upaatvivelig er der noget forkeert i den italienske Smag, at opoffre Sungen, saa at sige, alt andet i Syngestykker; men er det ikke dog endnu forkeertere, at opoffre denne med? I et Syngestykke er og bliver dog vel det Syngelige Hovedsagen, og en Forfatter, der ikke kan eller vil lempe sig efter den Søsterkunstis Regler, han her foreener sig til eet og samme Total-Indtryk med, bør ikke skrive Syngespil. Men lad nu ogsaa Sungen, og Musikken, og alt det øvrige, hvad der kan høre til et musikalsk Trylledrama, opoffres — lad dette's Text eene og alleene opfores paa den indre tause

Tankens Lillie i Studerekammeret — lad os ikke blot tilgive Digteren, men rose ham for, at han f. E. i følgende „Sange — Romancer — Ballader,“ eller hvad det er, aldeles intet Hensyn har taget paa Mueligheden af musikalsk Komposition; hvad Sælvede, hvilken Landsnydelse mon Recensenten finder i det abstracte Studium af samme? Her er Arien. (Den hører, vel at mærke, til de den store Digter aldeles værdige „herlige“ og „sande Folkesange,“ hvoraf vi kun anførte de „ni vigtigste“ i vor forrige Betragtning; men, for ikke at stifte noget under Stagen, ville vi nu anføre den med.)

Dick.

„Hau gif til Rudlams Hule *)
 „I mørke Midnats,
 „Mens Maanen hist, den gule,
 „Saae giennem Buss og Krat.

„Laan mig en Kobberbolle,
 „Sang han i Hulens Grund,
 „En tinnet Kasserolle *)
 „Til næste Midnatstund.

*) „Peter Trimp“ nemlig, „som laante den store Suppekædel til sin Bryllupsfest.“ Denne Omstændighed fortælles i Forveien i Prosa.

„ Hiem gik den tappre Peter
 „ Med Bollen paa sin Bag;
 „ Der stødtes i Trompeter,
 „ Det var hans Bryllupsdag.

„ Der var stor Lyst og Gammen,
 „ Han gik med Bruden seent;
 „ De flumrede tilsammen;
 „ Han glemte Ludlam reent.

„ Man fandt ham næste Morgen
 „ I Sengen ganske død.
 „ Dig her at skildre Sorgen,
 „ Naturen mig forbød.

„ Man bragte den tilbage,
 „ Der staaer den, hvor den stod!
 „ Hun vil den ikke tage,
 „ Den er betalt med Blod.

„ Man bragte den tilbage,
 „ Der staaer den, hvor den stod!
 „ Hun vil den ikke tage,
 „ Den er betalt med Blod.

William.

„ Der staaer den virkelig, den gamle Riædel,
 „ Spanstgrøn af Jrr, halv sænket ned i Sandet. —

Hvorpaa der er taget Hensyn her med den overordentlige specielle Indretning, at den foregaaende Replik er i ganske simpel Prosa, den anden i sangviiisforfattede Riim, den tredie i riimfri jam-

bisse Bers, vide vi saa lidt, som Hensigten overhovedet med hele Stykket. Men ligemeget, vi ville ved den natlige Lampe, langt fra al forstyrrende Musik, Mimik, Spil og Decoration studere Ariens „sande Poesie.“

Det første, der støder os i vor stille tænksomme Nydelse, er „den gule Maane midt i den mørke Midnats;“ thi sligt maa Tanken virkelig see med andre, end dens egne Dine, før den troer det. Paa et grundmuret eller fællebyggt Theater er det maaskee mueligt, at anbringe en gul Maane i en mørk Midnats; men hverken paa Naturens ydre eller indre Skueplads, hverken under Himmels eller Hiernens Hvælving lader det sig giøre. Den Omstændighed, at bemeldte gule Maane „seer giennem Buss og Krat“ forekommer os og lidt betænkelig. Det maae have været noget ganske andet Gault, der har svævet Digteren for Die.

Det andet Tankeforstyrrende er den gode Karls Sang i Hulens Grund. Vi begribe ikke, hvorledes han er kommet til Bunden end sige til Grunden af Brønden eller Hulen i levende Live, eller uden i det mindste at blive vaad? Sangen selv er simpel og forstaaelig.

„Laa mig en Kobberballe!“

er i høieste Grad ukunstlet, unetrisk, unuskalt, og, for saavidt, aldeles fornuftig indre Sang; men, desværre! denne gyldne Simplicitet forvandles paa eengang til den græffeligste Bravura-Svulst, der for Tankens Dre lar sig ophvirvle til Lyrikens obligateste Fandenivold, i Lobet af Kobberbollen nemlig til tinnet Kasserolle. Denne Phantasiens underlige Klugt i den saa inderlig begyndte jevne Sang kan Tanken ingenlunde følge.

Det tredie, vor Tanke snubler over, uden mindste klar og tydelig Nydelse, er Peters Hiemgang med den igien til Bolle forvandlede Kasserolle paa sin „Bag.“ Vi anstrænge forgæves vor Tænkraft, for at udfinde, hvi han, forudsat, at han og virkelig kunde bære den paa denne Maade, ikke heller bar den paa enhver anden? Os synes at, hvis han ikke har surret sig den fast om lænderne, den nødvendig i Gangen maatte dumpe af. Og, surrede han den fast, hvi saa lavt? hvorfor ikke paa Nakken, Skuldren, eller Ryggen, naar han nu eengang ikke vilde bære den under Armen, i Hænderne, eller paa Hovedet? Men (vil man maastee sige) en saa ualmindelig Bolle kunde heller ikke got bæres paa en almin-

delig Maade. I Prosa var det en Suppekædel, i Sangen blev det af en Bolle til en Kasserolle, og i Tamberne atter til en simpel gammel Kiædel; hvad det i sig selv har været er ikke let at afgjøre? Skulde dette tvetydige Huusgeraad ikke egentlig have været et Stikbækken? I dette Tilfælde kunde Peter, formedelt den lille Sloife, som gemeenligen er anbragt i Enden af Skiftet, have bundet det fast til sin lille Pidsk i Rakken; og det var da saare begribeligt, hvorledes han gik med Bækkenet paa Bagen.* Men saa rigtig og nu bemeldte Bag paa denne Maade lader sig forklare, ja retfærdiggjøre, saa meget synes dog sammes Omtale overflødig, og Forfatteren havde maaskee gjort bedre her, at beholde den in mente — saa meget mere, da umiddelbar derpaa stødes i Trompet, uden at man strax veed hvor Stødet kommer fra:

„Hiem gik den tappre Peter
 „Med Bollen paa sin Bag;
 „Der stødtes i Trompeter; —

*) Da Tingesten staaer her endnu, kunde Herr Mind gierne under Sangen, for at gjøre Forestillingen om Peters Hjemgang desto mere levende, liste sig til at gjøre dette Experiment, der sikkert vilde have den forønskete Virkning.

Med dette Der, som synes at maatte henføres til „Bagen,“ fristes man (især i sit Studerekammer, hvor man ikke generer sine Tanker for den store Verden) til at forestille sig Peter Trimps egen, og ikke en ganske anden Trompeters Stod — en Forestilling, der paa den med Kobberfædler, Kasseroller, Boller og Bækkener opfyldte Indbildningskraft gjør en meget skraldende Virkning.

Den fjerde Tanke lidt vel haarde Nød at knække, er den derpaa fortalte Bryllups- Omstændighed, at Peter, trods al Lyst og Gammen, ikke gik hurtig, men seent med Bruden; thi lad ham og være gaaet med hende saa sildig til Sengs, som man vil, desmeere maatte han jo skynde sig — i det mindste i en Gang efter Naturrens Orden. De slumrede sammen, vilde en anden have sagt; men vor Digter siger heller til sammen — i den Tanke formodentlig, at dette til gjør Samlingen tættere. *)

Alt man fandt Peter næste Morgen ganske død i Sengen, er i og for sig selv en ganske sund

*) Heri tar han dog feil; det gjør den kun mangfoldigere. Hvilke alle Sjøsterne, f. E. vare gangne med til Sengs, kunde det hedde: de slumrede til sammen.

Tænke; og jo længere man tænker efter, jo meere vil man finde, ved en fortsat Analysis, at det er meere fornuftigt, at kalde en hvilken somhelst død Person ganske død, end nogen i Live ganske levende; men man vil ogsaa indsee, at dette Udtryk er her meget ufornuftigen anbragt, med mindre det var Forfatterens Hensigt at gjøre det fortalte Dødsfald bitterligt. Men er dette Tilfældet, saa veed en tænkende Læser ikke meere hvad han skal sige om hans sunde Sands.

„Dig her at skildre Sorgen,
„Naturen mig forbed.“

Mig forbyder Kunsten at skildre, hvad jeg føler ved slige „den store Digter aldeles værdige poetiske Steder.“

„Man bragte den tilbage
„Der staaer den hvor den stod; *)
„Hun vil den ikke tage,
„Den er betalt med Blod!

For Tænkeren i Studerekammeret tager denne Fortælling sig underligt ud. „Der staaer den (Bollen, Kasserollen, Kiædlen, Stikbække-

*) Theater-Megien har, da den skulde staae et Steds, sat den paa Landeveienuden for Hulen, med rigtig Skjensomhed og fuldkommen Føie. Vi forsvare den i saa Henseende naar og hvor det skal være mod al Paanænkelse, trods Forfatterens egen aabenbare Modsigelse.

net, nemlig) hvor den stod" hedder det. Men staaer den, hvor den stod, saa har jo Mor Ludlam den igien, og umiddelbar derpaa hedder det: „hun vil den ikke tage!" Laane-Institutets Dplag, eller Mor-Ludlams-Assistentshuuset, hvad man vil kalde det, maa nødvendigvis forudsættes, at være under Jorden, og det synes, som om den eeneste Ind- og Udgang var Brønden, hvoraf det „jævn gode Riddersværd" jo og siden med megen Forsigtighed opskydes. Det noksom omtalte Stikbækkens stak formodentlig dernede mellem det øvrige Skramlerie, før Peter kom og, forlangte det under Navn af Bolle og Kasserolle; thi Navnet gjør her intet til Sagen; selv i Tilfælde, at det var en Kiædel, maatte det efter al aandeverdlig Sandsynlighed stikke der, hvor Sværdet, og alt det andet Laanegods stak. Det burde altsaa hedde:

„Man bragte den tilbage,

„Der staaer den, hvor den ikke stod" —

Rigtig nok var det eene masculine Vers saa blevet længer end dets foregaaende Kammerater; men hvad havde det skadt i den sidste Strophe? Beisse var nok kommet ud af det her, som paa andre Steder, hvor Forfatterens faade Metrik gjør meget større Bukke-Spring.

Den sidste Linie: „Den er betalt med Blod.“ (Kobbertingesten nemlig) vil heller ikke ret glide ned og fordæies, end siige nydes med nogensomhelst philosophisk Belyst i Studerekammeret. Af det Foregaaende har man nemlig ikke mindste Grund til at troe, at Peters, eller nogen andens Blod har slydt ved denne Leilighed. Men Forfatteren gjør gierne sine Katastrofer, indtil de allermindste, saa blodige, som han kan, for Fantastien, fra den datterlige Giennemskyden af en opgravet Faders Liig af, til den fuldkomneste gemeene Straadød.

Vi have saaledes med al muelig Anstrængelse for at finde det „*Fiine i Tankerne*“ hin trompetende Recensent har blæst om i Litteraturtidenden, giennemgaaet eet af Ludlams-Kabinetstykkerne for Toilettet og Studerekammeret. Vi opfordre enhver tænksom Læser fra den mindste til den største kritiske Philosoph, at finde noget andet deri, end hvad vi have fundet: Stof til Latter nemlig, og Leilighed til advarende Blotten af vor Digters hidindtil i lutter Røgelse af poetiske Chordrenges hylte Afgudsbillede, i en moersom Recension, som (for Exempel) den, vi hermed slutte. Hvad Sprogmisshandlingen i denne, med alt det fra de øvrige Sider taaleligere, Ludlammiade betræffer, da til-

skaae vi, at vor Kritik, da den i Begyndelsen lo-
vede, fuldstændigen i nærværende Burdering (der
maaſkee allerede overſkrider en morende Længdes
Grændſer) at blotte ſamme, gjorde Regningen
uden Bert. Vi troede nemlig dengang ikke, det
ſtod i vor Forfatterſ Magt at drive Kragemaalet
videre, og tænkte derfor, at kunne ſlutte vor
Fremſtilling af alle begaaelige Synder mod Kun-
ſten, fra denne Side, med en lidt udførlig Udpegning
blot af de ludlaamſke Bommerter.

Men midt under vort Arbejde udkom den nye
Skoleſ poetiſke Kragemaals ſande Thesaurus i
det dramatiſke Eventyr: "Fiskeren", til hvis
urandsagelige Døb af Digt- og Skriv-Feil Lud-
laamshulen forholder ſig, ſom en oehlenschlägerſt
Geburtsdagsviſe til et oehlenschlägerſt Geburts-
dags-Syngestykke. Med vor Reſpekt for det over-
trufne Non plus ultra var det alſaa forbi —
ikke at tale om Foraarets, vel ſildige, men dog al-
tid tidligere og blidere Ankomſt, end vi havde for-
modet. Thoras, Flyvedigteneſ og Gaadeneſ Muſe
maa til kritiſke Arbejder have Vinteren for ſig,
og kan ſaa lidt, ſom Naturen, dræbe Inſecter paa
den Tid, Syd vinden blæſer.

Resultatet indtil videre af denne Burdering er for Resten allerede: Ludlams, Hulens — og der med alle den meer eller mindre lignende Dehlenschlägerste Digtningers kritiske Fordømmelse. De udholde ikke den mindste dvælende Betragtning, end sige fuldkommen Belysning og streng Prøvelse. De ville derfor ogsaa forgaae med Døgnen, der under Kritikens Fraværelse, paa en Tid, da al til Nød undværlig Tanke og Eftertanke, saa at sige, blev bortbombarderet, bragte dem i Mode. Vi ende med følgende Reflexion af en sandelig intet mindre end pedantisk streng Genialitets-Burderer:

Det heldigste Genie vil neppe hænde,
 Med blot Natur og blot Instinkt engang
 I Digt at naae det Ugemeenes Rang.
 Kunst bliver Kunst! Hvo den sig ei til Ende
 Har grundigt giennemtænkt er Kunstler blot;
 Her hieper Samlen ei: før man gjør noget got,
 Man maa med Sikkerhed det Gode kende. *)

*) „Dem glücklichsten Genie wird kaum einmal gelingen,
 „Sich durch Natur und durch Genie allein
 „Zum Ungemeinen aufzuschwingen.
 „Die Kunst bleibt Kunst! Wer Sie nicht durchgedacht
 „Der das sich keinen Künstler nennen.
 „Hier hilft das Tappen nichts: eh man was gutes macht
 „Muß man es erst recht sicher kennen.“

Til Boreas.

Du, som Karp, med fiskig Nande
 Dræber giftigt Allehaande —
 Du, som i de store Byer,
 Og i alle Landsbykroge,
 Med din muntre Kamp mod Taage
 Damp og Døs og dovne Skyer,
 Luften renses og fornyer —
 Du hvem ikke blot den fule
 Liiglugtfulde lumre Hule
 Nødig har, for ei med Pest
 Strax at dræbe hver er Giæst,
 Der igiennem sammes Stænger
 Blot og stikker Næsen ind;
 Men til hvem og stundom trænger,
 Hist i Haver, her i Bænger,
 Lillie, Rose, Bøg og Lind —
 Hvil dig lidt, bevingte Dummer,
 I den listige Skærsommer!
 Nu, din yngre Broder kommer,
 Pustenoer med vneligt Sind

Op den lille Barneskind,
 Nu lad buntet, eller broget,
 Fantasien uden Baand,
 Aande: Massen uden Aand,
 Søsteren, og saadant noget,
 Holde, som dem falder ind,
 Hums med Smagen og med Sproget!
 Nu lad Qvinden hedde Qvind!
 Nu lad Blomster hedde Blommer!
 Nu lad Skin kun nævnes Skind!
 Hvis og selv saa vidt det kommer,
 At dem Pindus blir en Pind —
 Skal dog ud af mine Lommer
 Nu, vi har den fiære Sommer,
 Blæse lutter Vestenvind!

Til Læseren.

Trykfeilen, S. 469, hvor den sidste Strophe
 af en Visse (der just ikke hører til dem, man ei
 kan synges for tidt) er sat dobbelt, bedes at maatte
 gunstigen oversees.

D a n f a n a .

Et Maanedskrift

af

Jens Immanuel Baggesen.

Juni.

Kjøbenhavn, 1816.

Hos Boas Brunnich,

Levstræde No. 128.

I n d h o l d.

Thora,

Tredie Sang	S. 481.
Fierde Sang	500.
Femte Sang	519.

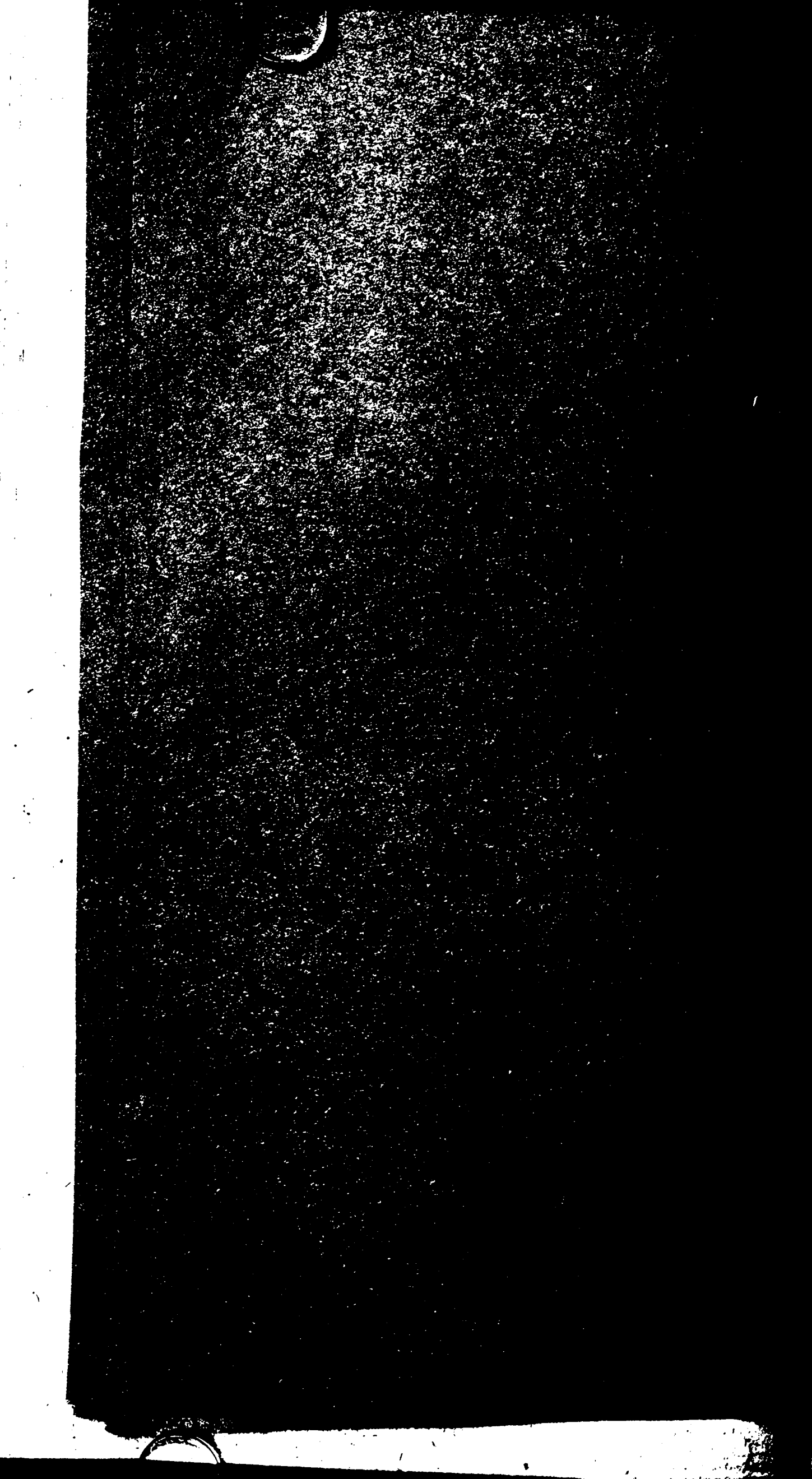
Sommerdigte:

Digtarterne	541.
Ode til Fru Henriette S*****	553.
Lil Fru S*****	556.
Min Handelsflor	558.
De atten Eller	560.
Ven, d. zote Juni	565.
Den døende Harpeklang. Lil Abelaide, Grevinde af Bombelles, ved hendes Udreise	566.
Min Digtarlob	571.

(Alle disse Stykker af Udgiveren.)

Lil sin Psyche. (Af Just Thiele)	575.
--	------

Fortsættelse af Thora følger i næste Hefte.

T h o r a.

Tredie Sang.

Pindsemorgen, før Solen oprandt, stod færdig i
Gaarden

Bognen, en Løvsal lig, med nysudsprungene Qviste
Fletted' i Faddingens Bidiekurv, Bagsmækken med
Krandse

Festligbehængt, og Bunden bedækt med glindsende
Langhalm.

Ugestolene begæe, med bløde befryndede Hynder
Bollstrede, Thoras især, og maibeskryggede trindtom
Prangte, som to Lystbænke; thi med besynderlig Om-
sorg

Havde det Røller saa stadselig smukt indrettet og
udført,

Uden at sove den Nat. I Risnet malede Ternen
Kaffeen alt til et Vers af Pindsepsalmen; i Stal-
den

Striglede Hestene Gorm, indflettende Mankernes
Blomster,

Som ham det Husbond havde befalt. Alt tidlig
var Thora

Færdig, og iført Dragten, hun bar den Dag, da
 hun Brud stod.
 Medens den Lille bestandig end sov (saa længe som
 muligt
 traf hun sig i, ham i sødeste Søn at tage fra
 Buggen,
 Hvor han saa godt laae) givd hun i to reentfyllede
 Flasker
 Mælk og Fløde, med Mædd i en Dunk, og i Le-
 gelen got Öl;
 Fyldte saa Kurven med Brød, med Saltmad, Ka-
 ger, og Honning.
 Dagen tilforn hun et rummeligt Skrin med Ul-
 dent og Linnet,
 Næsten saa godt, som nyt, fuldpakt alt havde be-
 sørget.
 Nu hun et mindre fyldte med Stads til festlig
 Foræring:
 Deriblandt og en Bibel med Messingspænder, en
 Psalmibog,
 Og et Klenodie, sieldent og skønt, af kosteligt Arbeid,
 Hendes Moders engang, tidt kyst med barnlige
 Taarer:
 Nemlig et Hovdvandsæg af Sølv med ægte For-
 gylning.

Gierne havde hun putted i Skrinene, sankende
sammen

Af hvert Glemme, hun havde, den Venlige, halve
sit Ele.

Medens i Stuen hun vims saa puslede, klædte sig
Koller

Brudgomstadselig paa, sin vidlevundene Svøbe
Rundt omviklende selv med Stedmoersblomster og
Hvidtorn.

Men af sin Brystkøst tog, ham fluende smille saa
blomstfroe,

Thora Halvten, og stak i hans Hat, og kysste ham
Skuldren:

Ind nu blev Kaffeen bragt af den gamle trips
pende Terne;

Hanerne goele; for Bognen alt spændt de vællige
Hopper

Brinskede høit; og den Lille, nu vakt, paaflædte du,
Thora,

Skyndig i hele sin Stads; mens Koller, der selv
vilde sigre,

Lod fremage for Døren den færdig pakkede Lystvogn.

Kaffe drukkit i Hast, han Moderen satte med
Barnet

Paa Vagsædet, og, skopt om Gødderne hende det uldne

Stribede Dækken, med Kappen, den blaa, tilhyste
han begge.

Zernen, som Dinene tørred, derpaa befalende Huset,
Og den forsigtige Gorm, der stod, med Huen i
Haanden,

Rækkende Tømmen ham, . fikrte han til, med smel-
dende Svøbe.

Udstrakt laae nu foran dem en viid udørkelig
Slette,

Skoven i Grunden, og Taagerne sank; en skudren-
de Luftning

Spredte de stunkne; da pludselig op sig hævede blodrød
Solens vorende Brand fiern bag den braanende
Kratzkov.

Rødere saae den stige med andagtgyssende Stirren
Thora, rødnet af Straalerne selv, end aldrig hun
forhen

Hidtil havde den seet, og lagde det ud som et Varsel
Om ualmindeligt Held paa den skjønt begyndende
Reise;

Tvivlende fast ei meer om et got forønskeligt Udfald,
Blandte hun glad sin Sang med Morgenlærkerens
Qviddren,

Mens paa Skjødets, udstrækkende taus de barnlige
Hænder,

Efter den glimrende Blomst tidt greb den smilende
Grimful.

Alt een Time nu havde de fært, og Hestene
stummed;

Thi rask gik det i Trav stemad: alt skælvedes klarlig
Træerne, Bøg og Eg og Ask og Birk, fra hin-
anden

I den nu nærmede Skov; alt rullede mellem dens
Udfrat

Og smaa Buske den raslende Vogn, da Thora,
forundret

Over sin Mand's Stilhed, og aldrig vendede Fremblif,
(Som hun i Førstningen havde kun troet tilfældig,
og, muligt,

Blot for at passe paa Tømmen og Hestene) klappede
sagte

Denne paa Skuldren, og mildt udbød: Min
Koller! hvor er du?

Her er jo Veien dog god, see lidt om til mig og
snak dog!

Ogsaa din Søn du har glemt! os begge skylder
du, troer jeg,

Morgenkysset endnu! hold stille, hvis ellers du
frygter

Nykker af Bliis, naar du vender dig om! O see
 dog, hvor Grimful
 Smiler mod Solen, og hopper, og leer, og gri-
 ber derefter,
 Tiggende bønlig at hæve ham op til den deilige
 Trille!
 Hvorfor fisker Du og saa forfærdelig? Gud om
 nu Bognen
 Beltede! tænk paa dit Barn! jeg sidder med Livet
 i Haanden.

Uden at vende sig, svarede but, tilpidskende, Koller:
 Lad mig i Roe! sid stille! hold fast paa Dren-
 gen! vor Ankomst
 Haster! det gik kun i Trav; nu først vil jeg fis-
 re for Hvor.

See! og med smeldende Snert skumpidskende Hopp-
 pernes Bove,
 Rørte han til i Galop. Bildt over Tuer og
 Grønsvær

Giennem de lavere Buske det gik i raslende Tverfart
 Henimod Trærnes tykkeste Mulm, hvor enkelte
 Smaasteen
 Mødte paa tørrere Grund i det veiløs brebete
 Smaakrat.

Hiulene gnistrede. Thora sig holdt med Nøie paa Bognen,

Trykkende tæt det uskyldige Barn til Brystet; og
uhørt

Hver hendes Bøn i den raslende Larm sig tabte,
med Grimfuls

Ufrig, i de smældende Smek — til endelig ind i det
Lyske

Mellem Bøgenes Greene de kom, hvor Egenes
Rødder,

Slyngt i hinanden i knudrede Lag, lidt standsede
Farten.

Riæreste Mand! udraabte hun her, med Sønnen
i Armen

Grædende høit, hvi kører saa vildt din rædsomme
Skjyding?

Hvad har du for med os to? tal! sig, hvad er
det? hvad er det?

Intet, gientog han rolig paa ny, med blidere Stemme,
Intet, min Thora, jeg hasted kun lidt. Forfei-
lende Veien,

Rørte jeg til, for at vinde ved Fart, hvad jeg
tabte ved Omvei.

Nu er vi snart ved vort Maal! Tre Steenkast
blot fra den gamle

Skaldepande, du seer med det sorte levrede Marv-
blod

Dybt i den synildsplittede Barm, hist henne, der
boer hun.

Thora beroliget lidt, henvendte pludselig Diet
Til Skovfrogen, i hvilken en huul bulraadnende
Korkeeg,

Topastlovet, med halv afbarkede hvidlige Greene,
Grinede mellem de frodige Træers tyfløvede Qviste.

Did nu førte han sagtene hen, til standset i Kjørslen
Af en ugiennemtrængelig Hæk, bag hvilken den

grimme
Greenrad hævede sig, han holdt, og raabte forundret:
Hvordan har jeg da ført? End eengang har jeg

forfeilet
Veien! det Helvedes Træ har narret mig! her
er umuelig

Gienneifart med en Vogn! Tag Tømmen, fix:
reste Thora,

Mens jeg speider i Bussene her, til jeg finder en
Nabning!

Saa han talte med venlige Blik, steg af, og i
det han

Rakte Tømmen, omfavnte, han varmt med bræn:
dende Kysse

Moderen først, saa Barnet, der sov, af Rumme:
len dyffet,

Røligt i Moderens Skød; og efter utallige Riers
tegn

Gled han sig endelig løs, henlæggende Vidsten i
Bognen,

Foran, under sin Stol. Dog pludselig, som han
i Bussen

Trængte sig fremad, vendte han om, kom atter til
Bognen,

Og bad Thora, ham række det Skrin, hun sidst
havde tilpakt,

Det med Klenodier i. Til Løkke faldt mig i Tide,
Sagde han, ind, at min Moder, i alt lidt un-
derlig, hader

Overraskelse; naar jeg et Sted har fundet til Ind-
fart,

Vil med det samme jeg springe derhen, os melder-
de samtlig,

At hun kan pynte sig lidt, og alt faae færdig i
Hytten

Inden vi komme. Hvis derfor ei strax jeg vender
tilbage,

Bliv kun rolig du her; men slip ei Tømmen, min
Thora!

Og pas trolig paa Hopperne! Blis har Nykker,
det veed du.

Hiertelig alt bifaldende gav ham Skrinet med
 Favntag
 Thora, ham bedende hilse med Kys fra hende den
 gamle
 Snurrige søre Mama. Paa ny nu giennem det
 tykke
 Bussværk brød han sig Vej fremad, og svandt mel-
 lem Løvet.
 Neppe var borte han reent for de huldt ham føl-
 gende Blikke,
 Før hun dem sænkede ned paa det næst ham tiere-
 ste, Barnet,
 Om og fielen, og underlig rørt, og selsomt tilmøde,
 Her, nu allene, forladt, i den rundt uveifomme
 Skovørk.
 Som hun nu bød sig over det smilende, syntes en
 Stemme
 Giennem de stille Løv og den dybe hvælvede Tausshed,
 Suuse den veemodstirrende lyd i Dret, hvad eengang
 Alt henrallede huult den Gamles dragende Dødsuf:
 "Thora! Thora! saa see dog ei mee: paa Sa-
 tan!" Af Angest
 Foer hun i Veiret; og Barnet, der trygt end slum-
 rede, rullede
 Ned under Angestolen foran, hvor Faderens Pidsse laae,

Lykkeligviis i Halmen, og uden at vaagne ved Falder.
Hævet i Bognen hun saae bag Bussene, hvad hun

i Sædet

Ei havde seet, en Plet, bedækt med flueste Skov-
græs,

Og paa denne, med Ryggen imod de uærmere Buske,
Koller. Paa Sædet hun steg, for at hvine sig, og
med et frit Blik

Over de øverste Qviste saa grant, som mueligt, at
skue

Hvor han gif hen? Men med eet han standsede.
Ryggen bestandig

Vendt mod hende, hun tydelig saae ham stampe paa
Jorden

Trende Gange med Magt, men uden hørelig Giens-
lyd.

Pludselig sank paa Stedet han ned Unævnelig Rædsel
Giennemlynte den Stirrendes Barm. Nedspringende
hurtig,

Greb hun Tømmen igien med Behændighed, surrede
samme

Skyndigen fast; og, ladende trygt i Halmen den
Lille,

Sprang hun af Bognen, og foer gennem Bussene,
banende Veie sig

Reed hun foran i Galop, sig befalende Gud, uden
Standsen

Eil hun kom ud af den vildsomme Skov. Snart
splittede Vognen

Blis, der bestandig nu løb bag efter med raslende
Skagle.

Hoppen, hun reed paa, kiendte sin Wei. Snart
sined hun Gaarden.

Endelig naaede hun den; men, uden at stige fra
Hesten,

Rakte hun Ternen det skrigende Bavn, bød Gorm,
sia at svinge

Strax paa Blissen, betydende ham den yderste Skyns-
ding;

Og, da han, blindt adlydende strax Husmoderens
Hastvink,

Fulgte, forklarte hun først den Forundrede Sagen
paa Weien.

Ridtet nu gif i skummende Trav til nærmeste
Landesby,

Brakke, den samme til hvilken i hin Kulsækkens
Mordnat

Grimer med lignende Fart reed hen at hente de ti
Mænd.

Her hun i Hast fik alt i Allarm; og de samlede Byfolk

Væbnede flux til et Tog mod Nøverkulen i Skoven,
 Andre til Fods, og andre til Hest, Heltinden i
 Spidsen,
 Ilte til Næden med Gorm. Alt heldede Dagen,
 da Toget
 Endelig naaede det Sted, hvor den splittede Vogn
 i en Kratbuss
 Laae, men plyndret; thi Skrinet ei blot, Mad-
 kuren og Leglen,
 Flasker, og Dunks, men Hysterne selv var borte.
 Den nøgne
 Korkeeg viste nu Thora, dem viisende Beien til
 Pletten.
 Her steg af hun nu lyst med Rytterne. Hestene
 bundne
 Først i Nærheden, listed sig, taus, een efter den an-
 den,
 Giennem Bussene, Thora foran, den væbnede Skare.
 Lemmen var luft; men en Regn var falden, og
 ledende, fandt man
 Spor af Fødder, som førte derhen. Nu stode de
 samtlig,
 Fyrretyve, med Gorm, i en Krebs, raadslagende
 længe,

Hvordan bedst de dem sikrede her, at ingen dem
undgik

Uf Rovfuglenes Sværm den underjordiske Rede?

Ehi heel talrig troede man end Blodnyngen af
Rødsfiæg.

Pludselig lød som et huult hendundrende Brag
under Jorden,

Neppe dog hørligt, men dybt fornummet i Hier-
ternes Uro.

Trætte desuden, især Fodgængerne, nær nu det
fundne

Troldhiem, skuddrede hver, og almindelig Rædsel
betog dem.

Mærkende dette, skændt selv mat aandende, smi-
lede Thora,

Trædende mellem dem frem, og, den rundtomgivende
Læusched

Endende fiæk, med lydelig Røst til Skaren hun
udbrød:

Før vi gaas ned, hvor det neppe har Rød, saa
mange som her vi

Ere, bevæbnede, synes mig best, at speide hver
Busthegn

Rundt om Pletten; vor eeneste Frygt maa være
for Baghold.

Sporene her af forskjellige Fied, og den plyndrede
 Bogn hist
 Lyfkes mig, tyde paa fligt. Hvad om de Mødigste
 her sig
 Leirede, hvilende noget med mig, mens de, som
 til Hest kom,
 Sprede sig tyft, hver lyttende, rings, og færdig
 til Anskrig
 Om der sig nærmer en Trop? Jeg selv vil nærmest
 ved Lemmen
 Siddende mellem de Hvilende her, uvæbnet, men
 uråd,
 Trodse dens Nabning; med een efter een faaer
 Gorm ved min Side
 Lettelig Bugt. Hun skønnede det, og segned til
 Jorden,
 Medens de øvrige, dybt i Hjertet den deilige Qvæn-
 des
 Klogskab og Mod beundrende, flux adløde. Den
 halve
 Hob adspredte sig taus, og den blivende, leiret
 om Thora,
 Bogtede Hulen. Den dalende Sols fulgloende Skive
 Giennem en Nabning i Krattet mod Vest bag rød-
 nede Stammer

Vendte tilbage de Speidende, reën paastaaende samtlig
 Skoven i een Miils Kreds; og nu ordned i Skaren
 Heltinden,

Tolv udsøgende sig, med Gorm, til Følge, mens oven
 I en om Lemmen sig sluttende Ring med ladte
 Geværer

Færdige holdt sig de andre. Hun selv, uvæbnet,
 den første

Bilde nedstige foran, saa Gorm med en Hammer,
 og derpaa,

Tæt bag hinanden, med Røller, de tolv. Trods samte
 liges Fraraad,

Selv sig at vove derned, og Gorms indstæn'ige
 Bøn om

Gangen foran, blev fast den Uskyldiges høie Be-
 slutning;

Og man adlød hvert Bink af den Herlige, som af
 en Engel.

Alt var nu aftalt. Inden paa Wei med den
 hentede Skare

Hun sig til Hulen begav, hun alt dem samtligen
 havde

Laget i Eed, at skaae hvert Liv, fornemmelig
 Røllers

Og den usalige Qvindes, ifald de fandt dem dernede!

Bindende blot med dygtige Kæeb dem Hænder og
 Fødder,
 Skulde de, ladende hende der selv med Gorm til
 Bevogtning,
 Melde den sikrede Fangst til Retten i nærmeste
 Domsted.

Saa var bestemt, og forsigtigen lod hun her nu
 dem alle
 Lydt gientage høitidelig hver det hellige Tilsagn.

Men før vi aabne den sluttede Lem, fortællende
 Thoras
 Nedgang, og alt hvad fulgte derpaa, vi vende til-
 bage
 Først til Kollers og Grimlas endnu os skjulte For-
 handling

Hele den Tid, vi dernede dem lod. Vi lade Helt-
 inden

Oven i Himmelen's Bold, og berette nu Helvedes
 Anstalt,

Dragende selv lidt Ande forud; thi Rædsel paa
 Rædsel

Har at bebude vort Qvad, før igien os Engelen
 smiler.

Livet at spare den kommende Biv tre Dage dernede.
 Koller, i Haab, at den Gamle maaskee, bevæget
 af Thoras
 Himmelske Venlighed, vilde fra Tid til anden for-
 unde
 Ham og hende sin Hevns Opsættelse, vendte til-
 bage;
 Men fandt Bognen ei meer. Omsonst han raabte;
 kun Ekko
 Svarte hans Raab. Som en Rasende løb i Eko-
 ven han rundt om.
 Endelig fandt han den splittede Bogn. Smedens
 han uvis
 Stred med sig selv, om han ilede did tilbage, til
 Havsgaard,
 Eller og hid, kom løbende vildt, med, Øren i
 Haanden,
 Moderen, efter omsonst at have ventet hans Gien-
 komst
 Utaalmødig en temmelig Tid. Med Studsen hun
 fandt ham
 Gene; men da hun den splittede Bogn saae ligge,
 begreb hun
 Hurtigen alt, og beviste ham snart, at Tænken
 paa Redning

Du var nødvendig, da Thora, ham vist mistæn-
 kende, havde
 Flugten taget fra Skoven til Hest. Kun dybt i
 vor Hule
 Finde vi Sikkerhed nu! dens Indgang veed hun
 dog ikke!
 Blev hun betænkelig ved: for, alting maae vi nu
 Tøiet
 Bringe derned; dertil har vi Tid. Her ligger en
 Kiste;
 Tag du ved een Hank fat, jeg tar ved den anden.
 Han adlød
 Stum; og de fløbte nu begge til Kullen det samts-
 lige Tøi hen,
 Gangen gientagende, bringende ned af Trappen
 med Nøie
 Kisten, og skoddende til den tungt nedfaldende Jernlem.
 Denne var foret med Plader af Træ, bedækte med
 Grønsvæer
 Neden, som oven; og, sluttende tæt i Hvelvingens
 Lufthul,
 Skuffed den Speiderens Blik, selv nærved, lige
 med Jorden,
 Naar den var luft. Et heelt Narhundrede boede
 derunder

Ewig en Klællingepræst! gientog hun, evig en Kælling!
 Mig, som med Smerte har baaret engang dig un-
 der mit Hjerte,

Mig, som har ammet dig, mig, din Moder, vo-
 ver du famløs,

Min henrettede Mand's og ellers myrbede Sønners
 Morderste lydt at prise med Navn af Engel?

Hvis cengang

Oftere, blot een eeneste Gang, jeg hører dig Engel
 Kalde den Fiendernes Land, ved Helvede! her med

din Faders

Dre, den kolde, jeg fløyer dig selv din trodsige
 Vande! —

Koller, den uhyfsalige, Kialv. Med uimodstaaelig
 Underlig Vælde beherskede ham den rædsomme Moder.
 Bant til at lystre hvert Bink af den lydende, taug
 han, og kyste

Bævende hendes forterrede Haand; men midt i
 hans Uroe

Hadde ham gjort opmærksom et Ord i den truende
 Tale:

Nemlig de ellers Søner. Jo meer han drak, for
 at døde

Slangen i Varmen, jo meere ham stod for Hovedet
 det Udtryk:

Elleve myrdede Sønner! fun ti han før havde
hørt om.

Efter en lang Henfalden i vildt omflyvende Tanker,
Spurgte han Moderen lydt: Hvem var min
ellevte Broder?

Kiendte jeg ham? — Du kiendte ham ei; dog
kiendte du meere

Til ham, end selv til de øvrige ti! han svarede
Grimt;

Men, vil du lyde mit Raad, lad den Fugl flyve!
du tidnok

Faaer det at vide, min Søn, min tolvte, min
eeneste! — Moder!

Moder! igientog stærkere spændt hans skælvende
Fritten:

Nei! jeg vil vide det strax: Hvem var min ellevte
Broder?

Hvem har, uden at kiende ham her, jeg levende
kiendt til? —

Det er en Hemmelighed, vedblev han, meere end
endnu kan

Være, min Søn, dit umandige Bryst! Die, til du
kan see det —

Die, til du kan see Blod! og til Nollingen bliver
en Noller!

Grimla! raabte han vild, og med stampende Fod,
 og med Diet
 Sunklende, truende fast, som hun aldrig før hav-
 de seet ham,
 Rystende Haanden: hvis ei paa din Drog mig
 bytted en Skovtrold,
 Da du til Daaben mig bar i den blodige Græst,
 du har talt om,
 Hift bag Dødningsetræet, saa sig (jeg bærer for intet
 Uden for hvad det er dulgt) hvem var min ellev-
 te Broder? —
 Vel! du vil vide det! vel! hun svarte med Kulde:
 den ældste!
 Men meer siger jeg ei, før med Eed du lover mig
 Thoras
 Hoved engang paa et Had. Beruust af Misden,
 i Hiernen
 Heed, og i Hjertet bespændt, han svor paa den
 hentede Bibel,
 Som han, udpakkende nys, selv havde giemt i en
 mørk Krog:
 Vel! ved denne! for mig, og, for dig, ved den
 blodige Skovdaab!
 Og, for min Fader, ved Dren jeg tog! jeg brin-
 ger dig Thoras

Hoved engang paa et Fad! Sig frem! jeg spørger
dig, Moder,

Sønligen nu: Hvem var den ældste, den Ellevte? —
Grimer!

Svarte hun, grinende lydt. Hvad synes dig? kien-
der du til ham?

Bleg, som et Lig blev Røller af Skræk; et frygter-
ligt Lys gik

Op i hans Siæl; thi længe tilforn var sagt ham,
at Grimer

Ikke var død Straadød, men hemmelig bleven for-
giftet.

Lidet havde han drømt sin Broder denne sin Formand
I Havsgaarden, den troe Huuskarl, der knuste
hans Faders.

Pande med Røllen, og bar paa sin Ryg til nærmes-
te Tingsted

Liget — om hvem han havde saa tidt hørt tale med
Beemod

Thora. Det alt løb om i hans misdberuufede Hierne.
Moderen saae det, og svævede til: Ham dræbte din Engel
Efter hans Daad; det var Løn, som forskyldt! dig
venter det samme;

Naar min Pande du først har fløvet. Om Grimer,
mer, min ældste,

Stum, blaalæbet og bleg, ei dragende mere (saa
 lod det)
 Kande; dog bandt de paa Stand den Rædsomme
 Hænder og Fødder.
 Dig vil jeg sikke mig selv, vedblev hun, hættende
 Blikket
 Fuldt af elskende Smerte paa ham: Lad Thora dig
 binde,
 Koller! lad andre dig ei her frelse fra Synderes
 Afgrund,
 Fængslende dig, end din Viv! ræk Øren mig! Øren
 han rakte,
 Hvilken hun hengav Gorm, modtagende Nebet, som
 denne,
 Lykket til Surring, af Barmen fremdrøg. Ned-
 stirrende, maalløs,
 Uden at røre sig, stod den Forsteenede. Laallig
 han lod sig
 Armene snøre paa Ryggen i Kryds. Ham ledende
 hen til
 Nærmeste Bænk, og Fødderne selv ubindret hun
 bandt ham.
 Hans er og mit Liv! vendte hun sig til det studs-
 sende Følge,
 Der med Køllerne sænkede stod, adlydende hvert Bink

Af den i Helvedes Mulm end meer kun lysende
Kerub.

Tænder, I Mænd, nu Lygterne her, vedblev hun,
og spejder,

Par og Par fordeelende jer, Norkulsen derude,
Rundt i hver Brea randsagende hvert opsporeligt Luffe,
Hver en Krog, og hvert Hul, mens her jeg vogter
de Bunde!

Gorm! tænd Lampen du selv i den nærmeste Kule
ved denne!

Eiden du gjør, hvad jeg alt dig har sagt! Med
Lygterne tændte

Spredte sig Mændene; Gorm gik ud; og i Kullen
allene

Blev hos de to Skrækstunne, paa Knæ sig fasten-
de, Thora.

Efter en kort Bøn reiste hun sig, da, uden at ændse
Grimlas synlige Død, stivt stirrende paa den for-
steente

Smertelig Elskte: Jeg kommer igien! udbrød hun,
min Koller,

Hører du ei? Jeg kommer igien! tal! tynger dit
Hierte

Blodskyld? Uden at løfte sig Blik han svarte med
Sandheds

Konsegl: Hei! Ham omhalsende flux, og, 'med
 smilende Læber
 Kyst, til den bankende Barm ham trykkende, løste
 nu Englen
 Alle Forsteenelsens Baand. O! Thora! Jeg kom-
 mer igien nu!
 Dig tør Trolden nu troe, Troldinde! Døden er
 Liv mig
 Du; thi din Koses den giftige Dolk er soundet i
 Luften,
 Og du har svoret den Eed, som Hierterne binder
 i Troldhiem!
 Du vil aldrigen dansse med Lyst paa min blodige Wande!
 Det er en anden, som dræbte den Ellevte! det er
 en anden,
 Alrun! hører du det? som har bygt Domkirken paa
 Runhvi!
 Saa med Himmels Fryd i hvert Blik han
 jublade henryft;
 Men hun forstod kun Følelsens Tegn; hvert Ord
 var en Gaade,
 Mens han blev ved: O Thora! nu frygt ei mere
 min Moder!
 Sig, naar hun vaagner, igien kun det Ord, som
 Troldene binder,

Og som i Døden mig binder til dig! Jeg haaber at villig
 Nu hun vil vandre med mig, hvorhen de seirende
 Siender
 Føre den yderste Kæst af vor Ret. Saa leve vi hisset,
 Ventende dig. Herneden er dog kun Jammer og Uro.
 Før end aabnede Munden til Svar den over
 hans Tale
 Meer og meer, i et dybere Mulm, sig undrende Thora,
 Kom til sig selv den Gamle, med eet. Opstuddrende,
 slog hun
 Diet paa Thora, der glemte sit Ord. Hensfirrende
 længe
 Stivt paa den nu først bævende Biv, udbrød hun
 med Kulde:
 Var nærværende du, da Grimer døde paa Havs-
 gaard? —
 Ja! var Svaret. Og husker du da, vedblev hun,
 at spørge:
 Hvad han til Afsted sagde dig der? — Jeg glemmer
 det aldrig
 Bittrede Thora; dog tog han i Fed mig, aldrig at sige
 Hvad han mig sagde, før lydt en anden i lignende
 Tone
 Sagde det samme. Du brød dog dit Ord! udstødte
 den Gamle —

Ja! jeg brød det en eneste Gang! — Naar? —
 Her! — Og hvorfor da? —
 Nædsomme! kun for at vække din Søn! — Jeg
 kommer igien! blev
 Grimla ved, og spørger dig end. . . Jeg kommer
 igien! gav
 Thora til Svar — og paa ny sank hen, som truf-
 fen af Lynild,
 Død paa Steenen den Bundne. Men nu kom, een
 efter anden,
 Speiderne, Kulen opfyldende snart, tilbage. Med
 een Mund
 Alle forsikkrede rings i samtlige Huller og Kroge
 Neden, den underjordiske, reen. I en dybere Kule,
 Tæt ved den forreste, laae henstabledet rigeligt Forraad.
 Denne havde, som Thora det bød, i Mændenes
 Paasyn
 Gorm tilluffet, og Nøglen dertil nu rakte han hende.
 Men til de Tolv sig vendende nu med venlige Bli fte
 Talte den herlige Biv, fremkaldende blandt dem en
 Olding
 Som hun med Agt bad mærke hvert Ord, og melde
 det oven.
 Her modtager, I Mænd, min Tak! i det hun
 af Halsen

Løste sig Riæden af Guld, den rækkende hen til den
Gamle:

Seenerne venter enhver, indtil den mindste, som fulgte
Hid fra jer Vy mig til Fods som til Hest, en
Skiellig Belønning.

Netten tilhører, hvad nu er forvart; begiver med
Naa'en

Flur jer tilbage nu vendende hjem! Mig lader allene
Her, med min Karl, hos de to Fastbundne, hvoraf
jo den eene

Neppes dog rører sig meer, og den anden, som jeg
nu fuldt veed,

Er saa uskyldig, som jeg, eller J. Jeg borger med
F'vet,

Og med mit Cie for ham. Beretter Skovens og
Hulens

Tomhed; og sørger kun for, hvis J ynde mig, at
det for andre

Bliver en Himmelhæd, hvad Her mig N'nden befaler
At udføre med Englenes huldt bestærkende Bistand.
Her vil en Tid lang skilt for de Levende boe, som
i Graven.

Thora. Mig Gorm skal hente mit Barn, og ganske
hans Troskab

Overlader imedens jeg tryk vort Cie paa Havsgaard.

Ønsker I Guds Barmhertighed selv mod Eder og
 Eders,
 O! saa betrygger mig her, I Mand, til siden jeg
 sender
 Nærmere Bud ved Gorm, et uforstyrreligt Fristed!
 Dig, ærværdige Gamle, betroes her Nøglen til Hulen
 Siden for denne, hvor alt er forvart. Hvis Ret-
 ten og strax vil
 Nydde den, kan det jo skee, foruden vor levende
 Grav her
 Grumt at forstyrre. Det lover mig høit og helligt,
 I Gode,
 Gud vil engang jer lønne det hist! Saa talte den
 Edle,
 Hvilig beundret af alle, som Helgeninde med Andagt
 Fast tilbedet; og Oldingen svor, med Taarer i Die
 Tagende Nøglen, at, før der kom Bud, han in-
 gen den hengav,
 Selv Domsidder i Retten, og Landværnhøvding &
 Brakke.
 Tryghed for Efterspørgsel til videre loved han hende,
 Billig endog, med sin Søn at følge Gorm, for at
 heite
 Barnet, og hvad hun sig ønskede bragt fra Gaarden
 i Stilhed.

Hjertelig takked ham Thora derfor; og Kyndigen
 gif han
 Ud med de Tolv, steg op af Nabningen, kaldte de
 andre
 Sammen, og meldte dem alt, hvad Løvet til hende
 hans Klogskab
 Ei bød dølge, befalende dem, at vende tilbage,
 Hver tilsigende, naar de kom hjem, en skjellig
 Belønning.

Samtlige løde den Værdiges Bud, og glade ved Hulens
 Tomhed og Egnens sikrede No, hiendrog de ved
 Maanstin,

Prisende Havsgaards herlige Biv, den hellige Thora.
 Selv reed Oldingen, fulgt af sin Søn, med Gorm,
 til den Huldes

Bo, for om Matten endnu at hente den Lille;
 thi fast var

Thoras Beslutning, at blive, til Alt opklaret, i
 Hulen

Nos de Fortabte, hun havde forraadt. Hvem Droller
 og Grimla,

Heude saa nære dog, egentlig var, blev, Saage paa
 Saage,

Meer kun og meer indhyllet i Mulin; og Angisten
 selv d. og

Ind i dens Hvirvel den Gysendes Frygt for Op-
 aelshens Rædsel.

Saa nu sad der eene de Tre steenstille, hinanden
 Længe betragtende stumt i det underligt dæmrende
 Tusmørk,

Lampen i Hvelvingen halv, og halv en Lygte paa
 Gulvet

Spredte; thi Grimla var vaagnet igjen af sin
 dødlige Dvale.

Langtid vorte Forfærdelsen, nært af den gravlige
 Længsel,

Strækjensspeilet i Blik kun paa Blik. Tre natts-
 ge Gaader

Bare hinanden de, frygtende hver Oplysningens
 Morgen,

Her i den samlende Kule, hvor nu vi lade dem
 skulte

Gysende selv for hvad kommer 'igien med Gorm og
 den Gamle.

Halv kun, og utro, havde fortalt til Røller
 dernede
 Sammenhængen med Grimer den blodhevntørstige
 Grimla.
 Ikke var Thora Skyld i hans Død. Det stær-
 keste Hjerte
 havde vel kunst, hvad ham hendes den Nat,
 han stønnende stæbte
 Til Domstedet den levende Trops aflivede Formand,
 Lidt kun anende Læffet han bar. Paa Beien, et
 Steenkast
 Blot fra Byen, han ilede til, med Liget paa Ryggen,
 Langt bag efter de Ti, blev Dødens Byrde for-
 tung ham.
 Op mod et Grøvt-Steengierde den stillende, satte
 han selv sig,
 Duffende lidt, med et Lin, ham havde kasted om
 Halsen
 Thora, der havde det revet fra sin, sig tørende
 Eveden.
 Allerbest som han sad, skraas for den stablede
 Døding,
 Uden at tænke paa noget, i det han kasted et Blik
 hen,
 Forekom skinnbarligen ham det blodige Hoved

Dreie sig pludselig, grinende fælt i den dalende
 Maanes
 Nat oplysende Skin. Lidt længere hen, til den
 anden
 Side, han satte sig, feed af dets Grin; men
 Hovedet syntes
 Dreie sig atter; og ei var i Stand hans ængstlige
 Stræben
 Blikket at vende derfra. Til sidst han satte sig lige
 For det, stirrende fækt i de Bryn, hvis truende
 Hvelving
 Havde med eet Slag nyligen knust hans ram-
 mende Rølle.
 Haarene blot var levrede lidt om Panden; men
 under
 Effens den blodige Snee, vidaabne, blikkede rædsomt
 Dinene, Stirrerens Blikken imod. Da hans ban-
 kende Hjerte
 Blodet blev Gis; thi han troede med eet at se
 sin Faders
 Ansigt, hvilket han end sig erindrede, skøndt han
 som Barn kun
 Havde ham kiendt, og troede ham længst hensmul-
 dret i Graven.

Selv sin Moder⁺ og holdt han for død, skiondt
 længe derefter,
 Fiernt i Stiland. Han vidste kun lidt om begge,
 da tidlig
 Ud af Hulen han kom. og ei meer ventte tilbage.
 Det kun havde han aldrig glemt: sin Faders
 engang ham
 Eruende Blik, og de Hilsenens Ord, hans Moder
 bestandig
 Førte paa Tungen: „Jeg kommer igjen!“ dog
 uden at vide
 Sammes Betydning. Om Brødre ham ei det
 mindste var kundbart.
 Alting havde ham skjult, og især sit blodige Haand-
 værk,
 Faderen, frygtende hvad ham engang var spaaet af
 en Troldher,
 Hvis ei blev til sit Yderste fide den ældste for
 Blodfyld.
 Derfor gav han i sværende Nar med Moderens Biden
 Grimful, Navnet forandrende lidt, i Kost til en
 Huusmand
 Fiernt, og paa tredje Haand. Som Varn fra
 Fremmed til Fremmed,

Vagtede Hornqvæg, Saar, og Glas i Blekin og
 Halland,
 Kom han i Tjeneste, voksen, tilsidst hos den ærlige
 Lønsmand,
 Uden at kiende sin Slægt, og selv ukjendt af sin
 Husbond.
 Af og til blot havde han seet sin Moder i Skaane,
 Kommen fra Siælland (sagde hun ham) med Pos-
 sen paa Ryggen
 Hvergang vendende did tilbage, truende hvergang,
 Aldrig at see ham meer, hvis nogen han nævnte
 sit Navn;
 Men sit: „Jeg kommer igjen!“ ham høit til-
 raabende hvergang
 Hun ham i Skoven forlod. Da syv Aar siden
 ham henrandt,
 Uden at see hende meer, begred han hende, som
 bortdød.
 Du, det forfærdende Blik, som et Lyn, opflarte
 hans Fortid,
 Du løb om i hans Hoved, hvad alt fra spædeste
 Barndom
 Mærkt han erindrede sig. Jo meer han stirrede, suste
 Dybt ham i Dret „Jeg kommer igjen!“ og skar
 ham i Diet

Faderens gsoende Blik. Dog samlende hele sig
 Mod, treen
 Nærmere han, og tvang sig at troe, ham skuffede
 Windens
 Bsten, og Maanfinbævringsens Spil. Med kiæms-
 pelig Krafttrods
 Strakte han Armen, og hæved en Tot med Fing-
 rene langsomt,
 Undersøgende nsie hvert Træk. Ham rystede Hjertet
 Angestens koldt omgribende Klo; den blodige Sveed
 sprang
 Ud af hans isnede Bryst, da han rørte ved Død-
 ningens Iffe.
 „Fader! Fader!“ udbrød han Kiælvende; men som
 han trykte
 Tæt ham Dinene til, green følt Tandgabet; med
 eet stod
 Morderen for ham igjen, og hvert Glimt af Fæ-
 deren bortsvandt.
 Lettet om Hjertet han aandte paa ny. Sig ven-
 dende baglænds,
 Greb han Sækken, og læssed igjen sig Liget paa
 Ryagen,
 Skyndende sig til det Sted, hvor Guds Retfærdig-
 hed vinkte.

Der forhøredes, fængslede strax, i voxende
Stimlen

Alf de tilforn alt purrede Folk, de nøgtende Brødre,
Hver i sin Sæk end, surrede blot med dygtige
Hampreb.

Mellem de rundt Tilstimlede var, med Posen paa
Styggen,

Grimla, der anende havde forladt Ronhulen, da
Rødstiaa

Efter sit Tog ei vendede hjem. Hun nærmte sig
Grimer,

Nabenbarende pludselig sig den arme, hvis Hierte
Hav alt længe var knuut. Den Lyd: „Jeg kom
mer iaten“ foer

Jud ham i Dret, i det han med kold og rolig
Bestemthed

Endte for Retten, i trængende S lks Paahøren, sit
Udsagn.

Alt bekræftende, hvad af de ti forhørede Byemand,
Førend han kom, samstemmende var berettet med een
Mund.

Studsende vendte han sig. „Din Fader,“ hoisted
hun ilksomt,

„Var du herhid, og de Ti, mod hvem du vidner,
er eet Rud,

Dine Brødre! Min Søn! bryd ud i pludselig Latter &
 Raab: det er alt kun et Spil, og jeg staar inde
 for alting."

Men i det samme bekiendte de Ti. For Dinene
 Grimer

Sortnedes Alt; en Svindel betog den bændes
 Hoved;

Og, som i Blinde, han ravede bort af Trængselen
 maalløs.

Uden at vide hvorhen, han ilede Skyndigen hjemad,
 Forst nær Havsgaard kommende lidt lidt igien ti
 sig selv, og

Følsende Døden. Den følgende Dag blev fuldelig
 oplyst

Retten, og samtlige dømt. Ufiendt var stedse til
 Enden

Grimla nærværende, mærkende sig hvert Bændes
 Beretning

Om Kulsæffenes Fangst, som Grimer havde fortalt
 dem,

Og taus sværgende Hævn den af alle prisede Thora.

End var tilbage den ynaste blandt samtlige
 Søunnerne. Grimful

Raldet, som hin, i Helvedes Daab; men oven paa
 Jorden

Kravlen i Træer, men Læsning for alt, der og
 blev forundt ham,
 Uden i Biblen, som aldrig han fik det ringeste
 Nys om;
 Thi, ham bestemmende, naar han blev stor, til
 noget i Verden
 Udenfor Hulen, ham Faderen selv alt tidlig at
 læse
 Lærte, ham øvende flittig især i Skrivning og
 Regning.
 Tidt blandt Byttet, man bragte tilhuls, i mangen
 en Kuffert
 fandtes Papirer og Bøger, og Grimful slugte
 dem graadig,
 Ledende dog, som han voxede til, fornemmelig efter
 Steder, der pegte paa himmelske Ting. Endskiønde
 ham var aldrig
 Yttret om Himmelen's Herre det ringeste, skiøndt
 ham at bede
 Der end mindre blev lært; skiøndt kun i Eder og
 Bander
 Lød for hans Dre den Helliges Navn, indsneg
 hans Hierte
 Dog sig en Lyst til at vide, hvad best Uskyldighed
 aner:

Noget om Gud. Om Spøgelse kun og varslende
 Gienfærd,
 Biergtrolldruner, og Herenes Dands paa Toppen af
 Blokbjerg,
 Først og sidst om Helved især, og Fanden, og
 Bøddlen,
 Hørte han natlig; menielden et Ord om Himmels
 lens Udre,
 Der ham dog og blev forraadt, naar tidt man
 fiklede for ham,
 Engel ham kaldende, Jesus endog ham nævnende,
 felfomt
 Blandende hellige Lyd og gudsbespottende Mundheld
 I den berusede Snak. Lig vildt henflammende
 Kornmod
 Slukte sig selv i hans Dre de stegne Helvedes
 Dunster;
 Men hvert Himmelens Lyn slog ned i det elskende
 Hierte,
 Tændende det. Tidt frittede han ved Rokten sin
 Moder,
 Kyssende paa den fortørrede Haand, og tiggende
 bønlig,
 Dog at fortælle ham meer, naar hun sagde ham
 lidt eller intet

Om et tilkommende Liv, og om Lysets Aander og
Mørkets;

Thi lidt vidste hun selv, og det lidt forkyd hende
Rædsel,

Eller den onde Samvittigheds Orm, at bringe paa
Læben.

„Det er kun Drømme!“ hun svarede vred, „gaa
Fanden i Bولد med

De barnagtige Griller om Sam! hvor tidt har jeg
sagt dig,

Alt der er Navne, som ingen forstaaer. Jeg
Kommer igien! er

Alt hvad jeg veed, naar du spørger om sligt, og
jeg svarer dig aldrig

Andet! er ikke dig nok din Moder? sørger jeg ikke
For dig ved Nat og ved Dag? bryd du dig aldrig
om mere!

Nei! nu see mig den diævelske Dreng! nu tviner
han, troer jeg:

Grimful! Grimer! jeg kommer igien!“ og hurtig
med Niset

Dænged hun ham saa længe, til endelig, fastet paa
Knæ han

Bad om Forladelse, kysfende det. Af troldeilig
Uffom,

(Altsaa troede hun selv) var Grimla, fostret i
 Utugt,
 Bildt opdraget i Krig af en vildt omflakkende Moder,
 Tidlig foreent med en Nøver, et halvt Aarhundrede
 næsten
 Hærdet i Næbseler, grum af Natur, og Selvede
 tilfagt
 I en forskæddelig Nat, hvis Daads Bekjendelse
 Nietten
 Afbrød, da den begyndte de Ti. Hvad Under en
 saadan
 Moder ei torde fortælle sin Søn om den himmelske
 Fader,
 Hende kun frøgtelig Dommer, hvergang det ligned
 og tornded?
 Og dog elskte den Onde sit Barn, og ønskede frelst
 ham
 Af den usalige Bøld, sig selv hun havde hengiven.
 Faderen voved han aldrig om Gud at spørge; det
 indfaldt
 Ei hans Uskyld, andet for ham, end Zittren, at føle,
 Blindt adlydende, hvad han ham bød; dog bød
 han ham aldrig
 Udaad. Brødrene selv, indtil han fyldte de tolv
 Aar,

Havde den Venlige Kiær; men vrantne blev de til-
 sidst dog
 Over Forældrenes stedse dem meer paafaldende
 Forhold.

Snart Misundelsen voxte til Rid, og, da han blev
 stor e,

Haded de ham, tidt holdende Raad, hvordan ham
 i Løndom

De fik skaffet af Dage; men Moderen passed for
 godt paa,

Mærkende Brødrenes Nag, og bevarede Livet sin
 Yndling.

Saa blev midt i Helvede selv opdraget en
 Engel,

Uansukken af Lasternes Pest, skiondt alt, hvad
 ham omgav,

Mandede Synd, skiondt alt, hvad han saae og
 hørte, var Brøde.

Skoven alleneeste var ham bekiendt, i hvilken om
 Natten,

Sielden forladt af sin Moder, han løb; thi Dagen
 i Hulen

Sønnen var indviét meest; som Barn kun sielden
 han Solen

Saae; thi dens Opgang skulde, til høit paa Him-
 len en Skorbrink.
 Sielden kun havde han Menneſker ſeet: thi næſten
 en Udørk
 Var i en viid Omfreds den ſemt berøgtede Kratſkov.
 Byerne rundt om havde han blot af Brødrenes
 Udsagn,
 Sær naar i Fuldkab mangent et Ord om dit og
 om dat faldt,
 Saaet et Nyſ om. Heste var ei ham fremmede;
 ſelv han
 Tidt fik Lov dem at ride til Vandē; thi fiernt i en
 Landsby
 Havde ſit Tilhold Troppen, forklædt, Kulsviere troede,
 Hvor de ved høilyſ Dag henagede. Hiemme paa
 Græs gif
 Hestene, tøirede Sommer og Høſt om Nabningens
 Falddør.
 Grimful elſkte dem høit, og Lam, og Fugle, hans
 Barndoms
 Troe Staldbrodre, beklagende kun, at blot paa
 Gebærden
 Han dem forſtod, og de ham. Beſtandſg længtes
 han efter
 Noget, uvidende hvad, og drømte ſig talende Fugle,

Søngende Lam, emløbende Træer, og smilende Heste;
 Findende dog i den hele Natur det beste sin Moder,
 Trods hendes heftige Sind og ham tidt forfø-
 dende Truen.

Reent Uhyre var hun og ei; hun pleied sin Yngel
 Trolig; naar een eller anden var syg, hun selv en
 Slags Dumbhed

Bliske, der rørte, som fielden, desmeer, og blid lig
 afstak

Med Troldfaderens aldrig af Sorg, og aldrig af
 Glæde,

Smeltede Barms blodhærdede Staal. Hun græd
 og engang, da

Grimful, efter et skrækkeligt Fald, laae gisp i de
 dødbleg,

Hovedet i den Forbindendes Skind; og aldrig hans
 Lierte

Glemte de Taarer der strømmede ned paa hans
 blødende Pande.

Verden han troede paa hendes og Faderens Yttrin-
 ger opfyldt

Af blodtørstige Qvinder og Mænd i speidende Ledtog
 Mod hans uskyldige Slægt. De Folk, om hvilke
 han læste,

Nander kun see, det usynlige Baand som dem bin-
 der! Fortæl os
 Hvordan den Fromme paa Veien blev ført til
 Forbrydelsens Afgrund,
 Trods sin Uskyldighed! Neppes var meer den smme-
 ste Medynk
 Værdigt paa Jorden et Væsen end han; o! viis
 os de skjulte
 Nædsomme Traade, der bandt ham til Qual! lad
 Dren, som høre,
 Fatte den Misflangs Værd, hvis Stævmødsigelse
 hæver
 Tvivl om Udsødelighed, og gjør i Smerternes Dybmulm
 Synlige Himmelens Stærner, de høieste, hvilke
 vort Jordlivs
 Vanlige Nat ei lader os see, knap lader os ane!
 Salig er den, der i Live har udtømt Lidelsens
 Væger!

Paa Henrettelsesdagen erfoer den speidende
 Grimla
 Grimers Død strax efter hans Gang tilbage til
 Havsgaard,
 Ei paatvivlende, Thora ved Gift den havde befor-
 dret.

Under Jorden i Huln, forladt, alene med Søn-
nen.

Uden at aabne sin Mund, hans Urolighed dslgænde
længe

Hvad' der var skeet, hun modnede dybt i Hjertet
en uært

Helvede kun optænkelig Hevns ufeilbare Mordplan.
Samme besluttende, kaldte hun frem den skælvende
Grimful,

Der nu paa tredie Nat vred Hænder, angst og
fortvivlet

Over sin Moders levende Død; thi naglet til
Erolen,

Uden Spisen og Drikken, hun sad urokkelig steen-
taus.

„Grimful! hør mig i“ udbrød hun med eet „nu
lever i dig kun

Æneste Søn, min Alderdoms Stav, min eneste
Størte,

Hele min Væ! o! har du mig kjær, saa hør mig,
og lyd mig!

Atterkommeren kommer ei meer, din Fader, eilbage;
Aldrig min Førstefødte, din ellevte Broder, den
ældste;

Aldrigen komme tilbage de ti. Dem samtlig for-
 raadt har
 Bore Fiender en Mre, dig lig i Alder, og deilig,
 Som hun er listig og ond, af Had til Troldenes
 Afkom.
 Lang Tid frygted jeg Thora (saa hedder hun)
 . siden jeg eengang
 Saae den Glendige, da fun et Barn, paa Veien
 til Malmøe
 Springe mig hurtig forbi, og den gamle Kone,
 jeg gik med.
 Matten tilforn en Skræffelig Drøm mig havde for-
 tumlet
 Hovedet reent. Du fiender det Træ, som kneiser
 i Skoven
 Greenløst, skavet, og høit, som en Mast, hvori jeg
 dig altid
 Strængt Opflavren forbød. I dette, syntes mig,
 saa jeg
 Stige din Fader ved Hielp af sin Kulkniv, som
 han ved hvert Trin
 Hugged i Stammen, opsvingende sig til øverst paa
 Toppen.
 Her sig stillende, stængte han ned Haandøxen paa
 Jorden;

Og een efter den anden nu steg, indbyggende Trin
 sig,

Dine Brødre; men høiere selv end Toppen af
 Træet.

Op paa hans Iffe sig stillede kiæf den første, paa
 dennes

Atter den næste, til samtlige ti hinanden paa
 Hov'det

Stode, mig lidet forskrækkende dog; thi de
 stogged af fuld Hals.

Dig omkrampte min Arm; men tilsidst var reent
 mig umuelig

Holden paa dig; du blev mig for stærk" — — En
 pludselig Afsmage

Afbrød her i Spændingens Flugt den Spændendes
 Tale.

Men i den lyttende Søns dybt giennemborede Hierte
 Var nu plantet det rædsomme Træ, der, bærende
 Dødens

Orm i hver urosfulmeude Frugt, rodnæret af
 Tungsiud,

Boxer, og hver omblomstrende Fryd let myrder i
 Livet.

S o m m e r d i g t e .

D i g t a r t e r n e .

E p o p e e n .

Naar Mand, som Brudgom, Viv, som Brud,
 Gjør et Sølvbryllup: Gæstebud,
 Og rundt om veldækt Bord med Gammen
 Familien nu sidder sammen
 I Kion fortrolig huuslig Nøe,
 Mens Fader ene høit ved Bordet
 Om sundne Dage fører Ordet,
 Og selv de Mindste lytte frøe —
 Mig synes, at et episk Digt
 Har noget Lignende med sigt;
 Naar nemlig hint og dette, Kiære!
 For Kesten er, som det skal være.

S p u e s p i l l e t.

Naar om i Verden man maae flaffe,
 Til Fods, til Bogns, til Waads, til Hest,
 Med Taffel aabent for hver Gæst
 Man tar afveylende til Taffe;
 Men vil man stadig paa vor Jord,
 Med bundet eller stækket Binge,
 Ved saadant eet i Kost sig tinge,
 Maa Værten holde sluttet Bord.
 Dog deite gior (det veed vor Herre)
 Blandt Spiseværterne de færre;
 Den Slagter, til hvis Spisehold
 Her hiemme tyer hver sulten Knold,
 Han gior det allermindst, desværre!

F o r t æ l l i n g e n.

Det maa være
 Smaa Parabler,
 Simple Fabler
 Om de fiære

Bier og Myrer;
 Eller sære
 Eventyrer
 Om Mirakler,
 Og Spektakler,
 Og Uhyrer;
 Hvordan, Kiære!
 Saa de ere,
 Bor de være
 Smagelige,
 Og for Sandfen
 Uden Standfen,
 Saa at sige,
 Let nedglide;
 Slaaer tillige
 Lidt til Side,
 Hvad der gled
 Artigt ned,
 Kan ei skade,
 Som paa Kade,
 Saa paa Blade.
 Mig behager,
 For min Deel,
 I et Fad
 Nisningvelling

Med Kaneel;
 Og mig smager
 Paa et Blad
 I Fortælling
 Saa omtrent
 Og paa Prent
 Samme Mad.

D d e n.

Jeg ligner Ober
 Især, som dine,
 Min gamle Broder
 I gamle Rom!
 Med stærke Vine:
 (Sid det om mine
 Bag hine Floder,
 Hvor nye Moder
 Sig Lyricine
 Lidt bryder om,
 Var og Din Dom!)
 Dem ret at smage,

De maa' forvares
 Til Høitidsdage;
 Paa dem maa spares
 I Vaar og Sommer,
 At lidt tilbage
 Deraf kan blive,
 Naar Høsten kommer,
 For at oplive,
 Hvor seent den kom,
 Med gyldue Straaler
 I Hebes Skaaler
 Vor Alderdom.

B i i s e n.

Vel faage kun Flammer af Solen
 En Nektar af Druernes Saft;
 Dog Bærrenes nærmere Polen
 Har og vederqvægende Kraft.
 Den større Begeistring vi prise,
 Den mindre man ikke forsmaa!
 For Mængden er Ode hver Biise,
 Mens Oden er Biise for Saa.

S a t i r e n.

For Manden qvægsom Drikke,
 Lidt underligen blandet,
 (Hvorfor den her i Landet
 Og gielder eller ikke,
 Den er dog intet andet)
 Nu Eblemost, nu Biin,
 Nu Saft af Bær, og Blade,
 The, Kaffe, Limonade —
 Men alt, som Medicin.
 Den bedste har dog Lugten
 Og Smagen, fiære Ben,
 Af ædle Mokkafrugten;
 Og virker og som den.
 Som den og bør den være,
 Vor Ewalds Ord i Ære,
 Lig Venstreb selv, det mærk!
 Reen, umisbrugt, og stærk.
 Lidt Bittert er den eget,
 Sær naar den brændes meget,
 Som den, af salig Svift,
 Der smagte fast, som Gift.

Men, for paa det at bøde,
 Deri man komme bør
 (Iser til Jer, I Søde!)
 Lidt Sukker og lidt Gløde —
 Som frit jeg sige tør,
 Min Muse stedse gjør
 I den, og, vel at mærke,
 Venkabeligen stærke,
 Jeg laver, nu, som før.

E l e g i e n .

Naar i et bestandigt Smil
 Legende med Uskylds Duffer,
 Eller selv med Amors Piiil,
 Af og til din Veemod sukker,
 Lad et vaadt jeg veed ei hvad
 Flyde paa det tørre Blad!
 Men skal det ei blive Lage,
 Skal det og din Læser smage
 M m 2

Som en listig Elegie,

Maa din Taare blot ei flyde,

Maa dit Smil og kraftig gyde

Lidt Citron og Sukker i.

Epigrammet.

Et Epigram

Er ligt en Dram,

Som du har uddig,

Naar du er mødig,

Og, med Forlov!

Naar du er flau.

Æredigtet.

Men Dram og Dram

Er mangehaande,

Som Hand og Hande

Som Nam og Nam:

Der gives Dramme
 Fra Gammel Rham
 Til Brandium;
 Med Epigrammer
 Er det det samme,
 Fra hine Flammer,
 Der Fienden ramme,
 Lynkiler lig',
 I aaben Krig,
 Til de Iudlamme,
 Haandtrykte, flamme,
 De trufne Trolde
 Bag Sneens Bolde
 Fra Smudbagholde
 Tilkyle mig.

E p i s t l e n.

I det jeg spørger Læseren med Glen,
 Da uden Tankens alt for lange Filen,
 Hvad Lighed en Epistel har med The?
 Jeg triver een i min Maaeer maaskee.
 Min Læser veed nok selv, jeg har den Ere,
 Deri saa simpel, om just ei saa kort at være.

C a t u l l i a d e n,

eller

Flyvedigtet.

Snart i Kopper, snart i Kummer,
Snart i Kruse, snart i Glas,
Let det bruser,
Let det kummer,
Straalespillende, som Gas;
Og, om det just ei beruser,
Som de mindre lette Drikke,
Tryller det i Dieblikke
Dog tilpas.
Men for ikke reent at svinde
Bort med Dieblikkets Winde,
Ligt hvert andet Tryllerie,
Der med Drømmen er forbi,
Maa der være noget i —

Maa det meer end kunne sandses
 Af en flygtig Fantasie;
 Som Komet i Poesie
 Maa det svandses!
 Det er uden Theorie;
 Men dets Stempel
 Dog befrandses
 I hvert ægte Smagens Tempel
 Af de Ni.
 Kiendre I,
 For Exempel,
 Mester Frandses
 Vin d Ai? *)

K e n i e n .

Kunstens Afmagt. Sø he gav og Schiller,
 Helvederte Helveder i Draaber,
 Og so dyvlet Dyveledræt i Piller —
 Mindre gior det her, hos os, jeg haab.

*) Champagner. — Du Vin d' Ai la mousse petil-
 lante. Voltaire.

K i æ m p e v i i s e n.

Man har meget Smukt fortalt
 Om den underlige Spise,
 Som engang i Orken faldt —
 Manna, troer jeg, dengang kaldt —
 Der, i Mangel af en bedre,
 Smagte sødt de gamle Fædre:
 Man den gamle Kiæmpeviise,
 Som de nye Dværge prise,
 Ligerviis bør ogsaa hædre;
 Men ei lade sig forføre
 Til at dyrke Korn med Sved,
 Der kan eene regne ned.
 Hvo, som Dre
 Har, han høre:
 Gammelt Ord er skönt og stort;
 Det er got, naar det er giort;
 Men det lær sig ikke giøre!

D d e

Til Frue Henriette C*****

"Paa hendes 27de Fyrdag.

(Over en samme Morgen af Ratten dræbt Kanarifugl.)

Fold mig Digtterrusens fulde Maal,
 Nektar, som i Hebes rakte Skaal
 For den evig unge Sanger bruser,
 Tryk mig ind i Rosens skionne Vaar
 Hvis i Dag nu fulde Blomstrens Aar
 Gratier formeerede med Muser!

Lad mig paa den doppe'tsigte Fest,
 Som de tolv Hulinders budne Giæst,
 Glemme glad, at i dens Morgenrøde
 (Just som, vaagnet, al Naturen loe)
 Bytte for en morderisk Tiggerkloe,
 Mens omsonst Auroras Taarer fløde,
 Min Eurydice blandt Fugle fik
 Af et grusomt Slangegiftigt Stik
 Sangerlivets Vanesaar, og døde!

Lad mig tømme Glædens Bæger ud
 Før jeg paa den yndigste blandt Dage
 Hyller mig i Flor paa Sorgens Bud,
 Og begynder Sanges omme Klage!
 Und mig, Hebe! frie kun denne Dag
 For hver Støvets Qual og jordisk Smerte!
 Dø i Festens fulde Dronnings Hierte
 Hver en Rummer, til det mindste Nag!

Lad din fromme Søsters søde Smil,
 Ligt dit eget, der Alciden quæger,
 Naar du krandser ham Olympens Bæger,
 Dølge mig i Varmen Dødens Pii!

Tænkende kun paa den Skat i Livet,
 Hendes Huldkreds blev i Hende givet,
 Lad den Mand, som du forynger mig,
 Blot i Dag i Himlen drømme sig!

Siden skal den, Thrakers Orpheus lig,
 Med sin fiælvne danske Lyra stige
 Ned i Skyggers underjordiske Rige;

Og, hvis der og ei en Tiggerkat,
 Eller, hvad for Sungen er det samme,
 Kvinds Moder, Furiernes Amme,
 Du behersker Plutos gamle Nat,
 Skal det lykkes den, hvert Helvedsøre
 Med en Sang og med et Harpespil,
 Alle Tolv begeistrede den til,
 Paa Cocytus Svovelsbred at røre.

Og hvis Burets tabte Minna selv,
 Som vil troe, sin Navnes Røst at høre,
 Den kan ei til os tilbageføre
 Triumferende fra Dødens Elv,
 Skal den dog paa Sangens Seiervinge
 Budskab fra den Elskelige bringe;
 Og i dette skal hver Sangens Ven,
 Skuffet af de Toner, som mig lærte
 Fugles Salighed og Fugles Smerte,
 Troe et Dieblif, at høre den.

Til Fru S*****

(Efter Tilsendelsen af en Blomsterkor for et Brev paa
fire Linier.)

For et lille Digt, saa stort
Knap som Enden af min Finger,
Som den lille Purk har gjort,
Deres eget Smil gav Binger —
Han, der nemlig i mit Bryst
Har, naar Veiret er lidt stille,
Intet andet at bestille,
Og, der tidt giver ganske lyst
Brev imellem, vel saa lange
Som min Arm tre fire Gange,
Eene for sin egen Lyst —
For et saadant Intet, af!
Der fortiente neppe Tak,

Sender De mig, søde Frue,
 Hid en Skof af Floras Smaa,
 Hver, som Hende Selv at skue,
 Hver med Amors Piiil og Bue,
 Hver med Cypris Velte paa?

Hvilken yndig Bellugthimmel!
 Hvilken Blomsterbørnevrimmel?
 Røde! gule! hvide! blaa!
 For hans Fiirblads lille Larve
 Deres store Haves Flor!
 For hver Linie selv en Farve!
 Og en Klynge for hvert Ord!
 For hvert Bogstav fra den Vengel,
 Der dog aldrig, som jeg troer,
 Bliver, hvis han og blir stor,
 Ret til noget paa vor Jord,
 Duster paa sin skønne Stengel
 Mig en yndig Blomster - Engel —
 O! jeg er ei meer i Dord!

Min Handelsflor.

Til vore Rishmænd.

(I samme Anledning.)

J, der haane, som en ussel Grille,
 Den: at sætte Bo med lutter Bers!
 J, der eene det erkiende ville,
 Som er lagt til Grund for Jer Commerz!
 Stille kun, I Herrer! stille! stille!
 Jeg har og en Handel og et Bo;
 Jeg er og Grosserer i det Lille;
 Jeg og veed min stegne Kurs at snoe.
 Jeg med hvad der flinger ogsaa handler;
 Jeg er ogsaa rig paa præget Mynt;
 Jeg til Berler og hvert Blad forvandler;
 Og mit Bankpapiir er fint og tyndt.

Naar Naturterminen, Vaaren, kommer,
 Naar det gælder Glædens Mit og Dit,
 Naar det lakker hen ad Elskovs Sommer,
 Og til Høsten hver vil have Sit,
 Gaaer jeg ud, med Bers i mine Lommer,
 Til hvert Eden, som mig smiler blidt,
 Og der faaer jeg Kirsebær og Blommer,
 Og selv Nyuds Ebler paa Kredit.
 Sølv og Guld for hver en rimet Daler,
 Med mit lille Jensestempel paa,
 Hver en Biv og Nø mig huld betaler
 Flux i Tutter fyldt af Floras Smaa.
 Vindselsjer er mig Sølv; Kurtkler,
 Gyldenlakker, Roser, er mig Guld:
 O! hvad er mod mine Børs-Artikler
 Andre Handelsvares usle Muld?
 Intet Handelshuns, som mit, flourer;
 Hver en Bank paa Jorden giér Goddag
 Himlens Hofagent, der indkasserer
 Smil af Heber, Huldblik af Cyherer,
 Lilers Rys, og Rosers Favnetag.

De atten Eller.

Til Fruen Ellina paa Ellekov. *)

Som Nimsvar paa det søde Profabrev,
 Du mig, min Ellekøvs Egtemuse, skrev,
 (Hvori du gav mig Ellen: Nummer Atten,
 Paa hvilken her saa længe suurte Katten,
 Der under Navn af Musers Maans fik Lov
 At gaae paa Ellejagt i Ellekov,
 Og som ved sine Træer ret at tælle
 Fik hvad han vilde særdig faae, sin Fælle)
 Modtag den sidste Sang, hvori min Pen
 Blev meer end nogensinde, langt fra Hove,
 Blandt andre Binge-Noer i Ellekove
 Til overgivent lille Barn igien.

*) See Noten i Poetiske Epistler S. 401.

Min Seiersang om Muskattens Svimmel
 I min, og Musernes, og Attens Himmel.
 Den lyder til den gamle Melodie,
 Den første Varne-Dands begynder i,
 Naar ikke Foden bløt, men Hjertet hopper
 Ved søde kielne Juleleegs Spilopper,
 For dig og alle Sangen hulde Smaa
 I atten overgivne Vers, som saa:

Elleviisen.

Atten Elletræer, atten Elletræer, atten!
 Atten Eller gjør en Skov!
 Hvad har en Digter mere behov?
 Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Ellerødder, atten Ellerødder, atten!
 Atten Spirer i hver Rod,
 Alle paa god og paa sikker Fod!
 Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Ellestammer, atten Ellestammer, atten!
 Atten er to gange ni —
 Det er dobbelt Elskoverie!
 Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Elleqviste, atten Elleqviste, atten!

Atten Fugle paa hver Kvist!

Hør, hvor de gø'dre nu her, nu hist!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Ellereder, atten Ellereder, atten!

Atten Englenoer i hver,

Kjærlighedsenngle med Næb og Fier!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Elletoppe, atten Elletoppe, atten!

Atten Guder paa hver Top!

Elfovsguder tilhobs, hop! hop!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Ellekilder, atten Ellekilder, atten!

Atten Kilder gjør en Væk —

Den fylder al min Bekymring væk!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Rettigheder, atten Rettigheder, atten!

Atten Eller i min Skov!

Veed I hvortil jeg med dem fik Lov?

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Herligheder, atten Herligheder, atten!

Atten hele Skatten spaaer!

Hører, I Muser, hvori den bestaaer:

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Fingerbøller, atten Fingerbøller, atten!

Atten Bøller er en Skat,

Naar man faaer ret paa Fingrene fat!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Guldringe, atten Guldringe, atten!

Atten Ringe spundet Guld!

Tag hvo der vil det øvrige Muld!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Silkesløifer, atten Silkesløifer, atten!

Atten Sløifer gjør et Baand!

Giæt hvor det løses af Amors Haand!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Drefigen, atten Drefigen, atten!

Atten Drefign Smæk i Smæk!

Naans er i Musernes Klapfrig fiæk!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Ratten!

Atten Pillerier, atten Pillerier, atten!

Atten Piller er min Nands!

Sukker og Peber er Mad for Maans!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Venligheder, atten Venligheder, atten!

Atten Gnister giver en Glød!

Snart bryder ud den Lue saa rød!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Villigheder, atten Villigheder, atten!

Atten Smaanss giver et Kys —

Ni Gange sødt, og ni Gange — tys!

Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Himmeriger! atten Himmeriger! atten!

Atten Himle giver en Seng —

Der ligger jeg med Muser ifeng —

Muser i Sengen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Bildereder! atten Bildereder! atten!

Atten Ellers Elskovsild!

Himmel! hvor bliver jeg ellevild!

Tømmer mig Muser! I Muser i Fællen om Katten!

Atten Snurrepiber, atten Snurrepiber, atten!

Atten Pibers Harmonie!

Salige Snurrepiberie!

Danser, i Muser, i Muser i Fællen om Ratten!

B o n.

(d. 30te Junii.)

O! mit Hiemlands korte Sommerflor,
 Sildig komne, skønne, varme Dage!
 Gid af Eders Gode nogle Spor
 I Danfanalunden, hvor jeg boer,
 Var, naar Vintren kommer, end tilbage!
 Trende Blomstre bringer jeg endnu,
 Før mod Høsten længer frem 'vi vandre —
 For det sidste Skyld hør du,
 Fader Phobus, Bønnen for de andre!

Den døende Harpeklang. *)

Til Adelaide, Grevinde af Bom-
belleß, fød Brun.

— Ved Hendes Afreise, den 6te Mai 1816. —

Om en Yngling i en Dal herneden
Svæved, som om Uffylde Par i Eden,
Huldt en Tryllefugl i Blomsterham;
Sang ham, midt i Floras skumme Brimmel,
Ned til Jorden sødt den hele Himmel;
Var saa munter, vever, from, og tam.

O! hvor elskte han dens underfulde
Dybe, rene, milde, søde, hulde
Hjertetoners inderlige Klang!
Uff! men neppe var hans Vaar udrunden,
Før den himmelske ham var forsvunden,
Og ei meere lød den elskte Sang.

*) Efter det lille tydske Affkedsdigt, som en dansk
Muse bærede med egenhændig Affkrixt, see Elegien
i forrige Danfanahæfte S. 444.

Med sin lille Hyrdestav i Haandan
 Vandrede han ud saa moed i Nanden,
 Sægende sin Sangfugl overalt;
 Men, forgiæves! ingen Stemme svarer!
 Ingensteds sig for ham aabenbarer
 Meer den blikfortryllende Gestalt.

Vee mig! vee mig! raaber han, forvildet,
 I en Labyrinth af Torne hildet
 Midt i Orkens uveisomme Krat:
 Af! omsomst, af Eden ude, leder
 Efter Paradisets Herligheder
 Uskyld af sin Engel selv forladt!

Ingen Bæk i Sandets Tørke vinder,
 Taaren standser selv paa mine Kinder,
 Neppe føler jeg mit Nandedrag;
 Rundt omkring mig Orken sig fordunkler;
 Ingen Stjerne meer paa Himlen funkler,
 Og mit Hjerte slaaer sit sidste Slag!

Segnet hen, opgav sin Mand den Gode —
 Ida! — som den Segnende tilmode,
 Da sit sidste Suk han drog i Sang,
 Segner her, i din forladte Have,
 Mellem sin Begeistring's stunkne Grave
 Harpen, som af dig omsvævet Klang.

Du, som der, hvor Uskylds Chor sig svinger,
 Hsiere, paa dine Toner's Vinger,
 Over Pindus, og Olympens Sal,
 End hver anden Tryllereft af Eden,
 Der bevinger Harperne hernelleden,
 Hævede mig Sangens Ideal —

Du, min Siæls Tilbagegterinde
 Her i Støvet af hvert Himlens Minde
 Fra den Tid, jeg var et Barn endnu —
 Fra den Tid, da paa sin Uskylds Stengel
 Blomsten, der nu visner, var en Engel,
 Elsket, from, og elskelig, som du —

Du, som, ubevidst, i stille Lunde,
 Medens mine tause Taarer runde
 Hyldende Naturen i din Kunst,
 Lønnede det yndekielne Hierte
 For enhver opofret Elskovs Smerte
 Med en Huldgudindes sidste Gunst —

Du, som, uden selv mig nær at drømme,
 Lod mig Livets Bølgst-Bæger tømme,
 Naar jeg henrykt aandede den Luft,
 Morgensøden i dit Smil forgyldte,
 Og som dine Læbers Nyn mig fyldte
 Med Cytheres Kyssets Nektarduft —

Du, som himmelsk foresang min Stemme,
 Hvad mit Dan engang vil meer ei glemme,
 Charis-Tonen i min Harpes Klæng —
 Datter af min Ungdoms Erncine,
 Digtrens yngste, sødeste Seline!
 Du forlod mig — og nu dør min Sang.

Dog i Døden selv, du Elskelige,
 Skal dens Veemod Guds-selig stige,
 Som dens Glæde paa din Fødselsdag!
 Hør det, Kærlighedens lyse Stjerne!
 Og I Nattergaler i det Fjerne,
 Slaaer igien mit Hjertes sidste Slag!

Trøl den Hulde hist, Teutonas Eden,
 Med et Venkabs Paradiis herneiden,
 Som den danske Havens, hun fløi fra!
 Epirer, Himmel-Blomstre, hvor hun træder!
 Signer hende, Jordens beste Glæder!
 Favner hende, medens Hertza græder,
 Zymen, Amor, og Cecilia!

Min Digterlod.

Da Parnassets Marker her i Landet,
 Der ei ligge høie, som man veed,
 Sankt Apoll paa Pegasus indreed,
 Hellig Anders lig i det og andet —
 Kende Klepperten i fulde Spring,
 Medens Guden sov, saa vidt omkring,
 At den rundt om Ringsted dragne Ring
 Slutted ind en Mængde selv af Vandet —
 Al vor Løv — og hele Flodvesandet.

Da han vaagned op igien (paa Spraa,
 Hvis jeg mindes ret) tilsidst, og saae
 Meget meere Mose, Krat, og Steene,
 End, især saa langt fra Hippokrene

Han til Dykken havde regnet paa —
 Maatte han, nødtpungen, og indbyde
 Hver en Kevl og Trevl i Eng og Gyde,
 Heel, og halv, der end i Spiren laae —
 Kierne, Svibel, Græs, og næsten Straa, —
 Kort: hvent Fyn-F.ø, Siellands-Korn og Lyde:—

Til at gjøre Sit, og blot som Noer,
 Til den grændseløse Haves Flor,
 For de hastig talte Vaarens Dage,
 Der for Spiring var endnu tilbage —
 Og de kolde Nætters sidste Spor
 I den tæde Sne der faldt i Fjor —
 For den første Dannelsse henrunde.

Neppe led Apols forlegne Bud,
 For en Kløe, der sig allensfunde
 Keiser, troer jeg, af for megen Slud,
 Foer i hvert, indtil det mindste Skud;
 Og de skyndte sig af Hjertens Grunde
 Her og der i Jorden, Dag og Nat,
 Hvor de paa lidt Fugtighed fik fat
 Med de nedadvendte spæde Munde,
 Dog at hæve sig en lille Klat.
 Snart de pipped frem i Enge, Lunde,
 Selv i Heder og i Mosegrunde —
 Somme halveis høit, og somme plat —
 Hin, som Melde, den som Vaddehat,
 Nogle ligefrem, som Nevl og Krat,
 Andre neppe selv som dit og dat —
 Alle, Herre Gud! saa got, de kunde;

Ehi, som sagt, dem selv paa Maa og Faa
De smaa Stakler havde maattet saae.

Da nu Tiden kom, Parnasset fulde
Plantes af hvad der var spiret op,
Mønsted Phobus selv den hele Trop,
(Erods sin Gldpels zittrende af Kulde)
Spørgende de store med de smaa:
I hvad Dragt, og hvor de vilde staae?

Ehi han vidste nok, at Poesien
Maa sig bane selv sin egen Stie,
Og, hvad Formen angaaer, være frie,
Derfor der skal være noget i 'en.

(Efter sceneste Philosophien

Dufter og hver Siæl sig selv sin Krop,
Og ei Flasken blot, men, saa at sige,
Som dens Vind udfordrer det, tillige
Flaskens korte eller lange Prop)

Mængden vilde være Tulipaner,
Hyacinter, eller Enzianer,

Lilier, eller Roser — med et Hov —
Een iblandt dem: alle i een Knop,
Bludselig i fulde Pragt luft op —

Faa kun vilde være hvad de vare;
 Ingen hvor de var. Den hele Skare
 Vilde bramme paa Parnassets Top.

Da kom Phoebus og tilfjeldt til min
 Lille, men af Hjertet sprungne Spire,
 Det i det forsørfte Slots Ruin
 Med sin Kalks udprungne Serafin
 Onsked og hans Have lidt at zire:

Du, den mindste næsten blandt de Smaa,
 Graaligg grøn, men himmelsvieblaa,
 Sig hvad vil du paa Parnasset være,
 Og hvor vil du i min Have staae?
 Hvad du vil, (ham svarte jeg) min Vere
 Lad i hvad dig synes got bestaae;
 Fiern mig eene lidt fra hine Hære,
 Og lad mig, skjøndt liden, ei forgaae!
 Plant, som Lillie, hin, og den, som Rose,
 Selv paa Toppen af den slagne Wei;
 Men, hvor det, der blander, kommer ei,
 Var det og paa Randen af en Rose,
 Lad mig smile, som Forglem mig ei!

Til sin Psyche.

(Af Just Thiele.)

Snart er jeg din, du søde, fromme Muse!
 Snart er jeg din, som Himlens Fugle fri!
 Naar da omkring mig dine Vinger susse,
 Skal de, som nu, ei slagre mig forbi;
 Thi i din Nektar vil jeg mig beruse
 Og følge dig i alt dit Sværmerie,
 I alt dit Haab, din Tro, din søde Gammen,
 Indtil af To til Eet vi smelte sammen.

Thi vi var' Eet, som Lys det var og Skygge,
 Før Solens Straaler skillede dem ad;
 I Livets Dæmring kunde du ei bygge:
 Du soæved' bort som Dufsten fra sit Blad'
 Du blev den søde letbevingte Psyche,
 Der bragte mig det længselfulde Qvad,
 Saa tidt jeg dig, og du mig kunde finde
 I Maanens Skin og milde Aftenvinde.

Og ofte fandt jeg dig i tause Lun,
 Du kom, som Kjærligheds Egeria,
 Med Kys, naar mine Længselstaarer runde,
 Og hvissede saa sødt: „Fra Lydia!“
 Men tidt, naar jeg dig der ei finde kunde,
 Da vanked' jeg med tunge Skridt derfra,
 En Elsker der til Stevnet fro mon hige,
 Og finder Træet vel, men ingen Pige!

Ja, himmelreene Psyche! fromme Muse!
 Snart er jeg din, som Himlens Fugle fri!
 Jeg hører ofte dine Vinger susse,
 Men, vil jeg gribe dem, er det forbi;
 Jeg føler Driyt til dybt i Kraft at bruse
 Med alle Længsler's søde Sværmerie —
 O! Kjenk mig nu, som før ved Lundens Stammer,
 Et lønligt Møde paa mit lille Kammer!

Vol. 36526

